

Hogeschool Gent

Jaarverslag 2010 | Deel 1 & 2

De Hogeschool Gent wil excelleren in onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van de kunsten. Via de competentie van haar medewerkers en afgestudeerden en de valorisatie van haar onderzoek wil de Hogeschool Gent een kritische, creatieve en open maatschappij bevorderen.

VOORWOORD

De beslissing van de Vlaamse regering omtrent de toekomstige integratie van de academisch gerichte opleidingen in de universiteit stelt de hogeschool voor nieuwe uitdagingen. In 2010 werden interne herstructureringen uitgebouwd en voorbereid om die overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen. De nieuwe structuur moet bovendien toelaten om toekomstige uitdagingen maximaal voor te bereiden en succesvol te doorlopen. Door ook het Centrum voor Ondernemen te herconciëren als een entiteit voor de hele instelling, heeft de Hogeschool Gent een hogeschoolbreed kader gecreëerd dat functioneert als een laboratorium voor ondernemerschap. In die zin bevordert het Centrum voor Ondernemen de ondernemingszin.

Ook na de integratie wenst de Hogeschool Gent zich duidelijk te profileren als een belangrijke onderzoekspartner. In de komende jaren zal er meer aandacht worden besteed aan de verdere uit-

bouw van onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening ter ondersteuning van de professioneel gerichte bacheloropleidingen, een van de punten waar zeer veel groeipotentieel zit binnen de hogeschool. Het onderzoek in de sectoren van onze professioneel gerichte opleidingen heeft, door zijn praktijkgerichte en toegepaste aard en door zijn nauwe band met het werkveld, een specifieke en unieke rol in het Vlaamse onderzoekscontinuüm. Een aangestuurde en gefaciliteerde onderzoeks- en dienstverleningsattitude bij het onderwijzend personeel stelt de betrokken opleidingen beter in staat om de kwaliteit van het onderwijsproces te verhogen.

Naast een duidelijkere focus op onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, is het ook belangrijk om werk te maken van een door het onderwijsteam van elke opleiding gedragen visie op, en vooral implementatie van, de internationale dimensie in de opleidingen. De uitbouw en het beheer van internati-

onale ervaringen, een authentieke en contextrijke leeromgeving, talentontwikkeling in het onderwijscurriculum en internationale samenwerkingsverbanden op het vlak van onderwijs en onderzoek zorgen ervoor dat niet alleen onze instelling, maar ook Vlaanderen als kwaliteitsvolle kennisregio op de kaart wordt gezet. De interne herstructurering en de aanpassingen aan de opleidingsprogramma's naar aanleiding van de visitaties moeten hiervoor de nodige ruimte creëren. Voortdurend streeft de Hogeschool Gent ernaar om voor haar studenten een leeromgeving uit te bouwen waarin zij zichzelf optimaal kunnen ontwikkelen.

Dat kwaliteitszorg een belangrijk beleidspunt is in een instelling als de Hogeschool Gent, spreekt voor zich. Kwaliteitszorg binnen de verschillende geledingen van de Hogeschool Gent blijft natuurlijk altijd een speerpunt in het beleid van de Hogeschool Gent, maar daarnaast werken we ook

aan een veralgemeend systeem van integrale kwaliteitszorg. Zo'n systeem moet in de komende jaren borg staan voor de controle, aansturing, bijsturing en optimalisatie van de verschillende processen. Op die manier kan ons bestuur permanent zicht houden op de evolutie

en de behaalde resultaten. En kunnen we ons beleid daar beter op afstemmen.

De Hogeschool Gent ziet de vele veranderingen die op haar afkomen niet als bedreigingen, maar als kansen om haar werking te stroomlijnen en haar profilering te

versterken. Alleen vanuit een positieve benadering kunnen wij ervoor zorgen dat ons onderwijs en ons onderzoek steeds opnieuw blijven verbeteren en gelijke tred houden met de ontwikkelingen in onze maatschappij.

Robert Hoogewijs
Algemeen directeur

Frans Verheeke
Voorzitter van de raad van bestuur

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: HOGESCHOOL GENT

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE.....	11
1 Overzicht	13
2 Bestuursorganen.....	13
2.1 De raad van bestuur	13
2.2 Bestuurscollege	16
2.3 De algemeen directeur	16
2.4 Departementen	16
2.5 Andere organen.....	16
3 Departementen	17
3.1 Overzicht van de departementen.....	17
3.2 Departementsraden en departementshoofden	19
3.3 Departementale onderhandelingscomités (DOC's).....	20
4 Studentenraad.....	20
5 Centrale administratie	20
5.1 Directie Onderwijs	20
5.2 Directie Onderzoek.....	21
5.3 Directie Personeel en Organisatie	21
5.4 Directie Financiën	21
5.5 Directie Gebouwen en Facilitair Beheer	21
5.6 Directie ICT	21
5.7 Dienst Communicatie en Cultuur	21
5.8 Dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn.....	21
5.9 Dienst Interne Audit	22
6 Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC).....	22
7 Overlegcomité preventie en bescherming op het werk	22
8 Auditcomité.....	22
9 Lijst van protocolakkoorden	22
HOOFDSTUK 2: ONDERWIJS.....	23
1 Onderwijsbeleidslijnen en –doelen academiejaar 2009-2010 en 2010- 2011	25
1.1 Project 1: Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum	25
1.2 Project 2: Internationale samenwerkingsverbanden	26
2 Kwaliteitszorg	26
2.1 Interne kwaliteitszorg	26
2.2 Externe kwaliteitszorg	28
2.3 Opvolging van de visitaties	29
2.4 Curriculumzorg	30
3 Opleidingsaanbod	34
3.1 Programmatie en afbouw.....	34

3.2	Samenwerkingsverbanden	35
3.3	Open onderwijs en afstandsonderwijs	35
3.4	Stages.....	36
3.5	Gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands	36
4	Onderwijs- en examenregeling en begeleidingsmaatregelen voor studenten	37
4.1	Onderwijs- en examenregeling.....	37
4.2	Begeleidingsmaatregelen voor studenten.....	38
5	Studentengegevens.....	40
5.1	Omvang en samenstelling studentenpopulatie.....	40
5.2	Studieresultaten	41
6	Internationalisering	41
6.1	Recente ontwikkelingen	41
6.2	Europese samenwerkingsprojecten	44
6.3	Europees hulpprogramma Tempus IV	46
6.4	Regionale samenwerking.....	47
6.5	Andere programma's.....	47
7	Alumni.....	50
7.1	Vacaturedatabank	50
7.2	Centrale alumnidatabank	50
7.3	Publicaties.....	51
7.4	De vzw	51
	HOOFDSTUK 3: ONDERZOEK	53
1	Het beleid betreffende het onderzoek: resultaten en vooruitzichten	55
1.1	Het strategisch beleid, beoogde doelen en resultaten	55
1.2	Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 à 2 jaar) en op middellange termijn (4 à 5 jaar)	62
2	Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur.....	63
3	Financieringsbronnen.....	64
3.1	Interne financieringsbronnen	64
3.2	Projecten op Vlaams niveau	65
3.3	Projecten op federaal niveau	66
3.4	Projecten op Europees niveau.....	66
3.5	Overzicht inkomsten onderzoeksprojecten.....	66
3.6	Inkomsten door de vermindering van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers	67
3.7	Totale onderzoeksbudget voor 2010.....	67
4	Personeelsbestand.....	68
5	Wetenschappelijke classificatie van de onderzoeksprojecten	72
6	Wetenschappelijke output per studiegebied	73
7	Federale wetenschappelijke samenwerking	75
8	Internationalisering	75
9	Wetenschapscommunicatie	76
	HOOFDSTUK 4: PERSONEEL.....	79
1	Personeelsbestand.....	81
1.1	Personeelsbestand van 1 januari tot en met 31 december 2010.....	81
1.2	Voltijds/deeltijds.....	81

1.3	Man/vrouw	81
1.4	Leeftijdsstructuur	81
2	Personeelsverloop	82
2.1	Vacatures	82
2.2	Verlofstelsels	82
2.3	Ziekte	83
2.4	Uit dienst	84
3	Personeelsbeleid en de effecten ervan	84
3.1	Deelname in de cbva Jobpunt Vlaanderen	84
3.2	De verdere uitbouw van een dynamisch en motiverend personeelsbeleid	84
3.4	Loopbaanbegeleiding	85
3.5	Opleiding	85
3.6	Vorming, training en opleiding	86
3.7	Benoemingen onderwijzend personeel	86
3.8	Benoemingen administratief en technisch personeel	87
3.9	Vergoedingen en premies	87
3.10	Evaluaties	88
3.11	Personeel bezoldigd op academiseringsmiddelen	89
3.12	Personeel bezoldigd op middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO)	89
3.13	Samenwerking met andere instellingen van het hoger onderwijs	90
3.14	Steunpunt personeelszorg	90
3.15	Oud-personeelsleden	92
4	Onderhandelingen hogeschoolonderhandelingscomite	92
5	Ratioanalyse over de laatste drie boekjaren	92
6	Personeelskosten	93
7	Terminologie	93
HOOFDSTUK 5: DIENSTVERLENING		95
1	Beleidsdoelstellingen inzake dienstverlening	97
2	Overzicht van de dienstverleningsprestaties 2010	98
3	Besteding van middelen	99
3.1	Inkomsten uit dienstverlening	99
3.2	Besteding van middelen	100
HOOFDSTUK 6: KUNSTEN		101
1.	Beoefening en ontwikkeling van de kunsten	103
1.1	Beleid	103
1.2	Initiatieven van het hogeschoolbestuur	107
1.3	Beleidsopties op korte en middellange termijn	108
2	Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur	108
3	Financieringsbronnen	109
4	Output	109
5	Samenwerkingsverbanden	109
5.1	Beleidsmatige samenwerkingsverbanden	109
5.2	Pedagogische samenwerkingsverbanden	109
5.3	Samenwerkingsverbanden binnen het artistieke veld	110

5.4 Samenwerkingsverbanden met Muzikon vzw, KuS vzw en Mark vzw.....	111
--	-----

HOOFDSTUK 7: FINANCIËEL BELEID.....113

1	Commentaar op de jaarrekening	115
2	Verantwoording van het financieel beheer	116
2.1	Variantieanalyse resultatenrekening 2010.....	116
2.2	Variantieanalyse balans 2010.....	118
2.3	Ratio-analyse met commentaar	120
2.4	Commentaar op het investerings- en financieringsbeleid.....	121
2.5	Evolutie van de thesauriepositie	123
2.6	De financiële weerslag van belangrijke projecten.....	123
3	Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum	124

HOOFDSTUK 8: INFRASTRUCTUUR.....125

1	Globale infrastructuuropties	127
2	Ruimtelijke planning	127
3	Patrimoniumverschuivingen.....	127
4	Architecturale studies nieuwe projecten	128
5	Restauratie historisch patrimonium	128
6	Gemeenschappelijke investeringen – associaties.....	128
7	Uitbreidingen en geschiktmakingen	128
8	Facility management/facilitair beheer	128
9	Sport en beweging	129
10	Energie/duurzaamheid.....	129

HOOFDSTUK 9: INTEGRALE KWALITEITSZORG.....131

1	Integrale kwaliteitszorg.....	133
1.1	Inhoudelijk.....	133
1.2	Methodologisch.....	133
2	Interne Preventie, Milieu en Welzijn	133
3	Veiligheid en gezondheid	135
4	Milieu	136

REPERTORIUM VAN ACRONIEMEN.....139

DEEL 2: SOVOREG

DEEL 3: BIJLAGEN

DEEL 1: HOGESCHOOL GENT

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE

1	Overzicht	13
2	Bestuursorganen.....	13
2.1	De raad van bestuur	13
2.2	Bestuurscollege	16
2.3	De algemeen directeur.....	16
2.4	Departementen.....	16
2.5	Andere organen.....	16
3	Departementen	17
3.1	Overzicht van de departementen	17
3.2	Departementsraden en departementshoofden	19
3.3	Departementale onderhandelingscomités (DOC's)	20
4	Studentenraad	20
5	Centrale administratie	20
5.1	Directie Onderwijs.....	20
5.2	Directie Onderzoek	21
5.3	Directie Personeel en Organisatie.....	21
5.4	Directie Financiën.....	21
5.5	Directie Gebouwen en Facilitair Beheer	21
5.6	Directie ICT	21
5.7	Dienst Communicatie en Cultuur	21
5.8	Dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn	21
5.9	Dienst Interne Audit.....	22
6	Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC).....	22
7	Overlegcomité preventie en bescherming op het werk	22
8	Auditcomité.....	22
9	Lijst van protocolakkoorden	22

1 **Overzicht**

De Hogeschool Gent is een van de 22 hogescholen in Vlaanderen en een van de 5 Vlaamse Autonome Hogescholen (VAH). Ze is in 1995 tot stand gekomen uit een fusie van dertien instellingen waarvan acht uit het Gemeenschapsonderwijs en vijf uit het Stedelijk Onderwijs (stad Gent). Op 24 september 2001 werd een tweede fusie doorgevoerd, namelijk met de provinciale Mercator Hogeschool, die in 1995 zelf ontstaan was uit de fusie van twee provinciale hogescholen.

De Hogeschool Gent trad op 29 april 2003 toe tot de 'Associatie Universiteit Gent', een van de vijf Vlaamse associatieverbanden tussen universiteiten en hogescholen.

De Hogeschool Gent is een multisectorale instelling. Zij verenigt in zich de meest uiteenlopende domeinen van hoger onderwijs, gaande van industriële wetenschappen over de verzorgende sector tot kunstenopleidingen.

De Hogeschool Gent bestaat uit dertien departementen en een reeks ondersteunende, uitvoerende of beleidsvoorbereidende diensten. Het bestuur wordt waargenomen door de raad van bestuur, de voorzitter van die raad, het bestuurscollege, de algemeen directeur, de departementsraden en de departementshoofden.

De hoofdzetel van de Hogeschool Gent is gevestigd op het volgende adres:

Hogeschool Gent
Kortrijksesteenweg 14
9000 Gent

2 **Bestuursorganen**

De Hogeschool Gent is opgebouwd volgens een decretaal vastgelegde bevoegdheidsverdeling. Enerzijds berust de algemene leiding van de hogeschool bij de raad van bestuur, de voorzitter van die raad, het bestuurscollege en de algemeen directeur met zijn centrale administratie. Anderzijds nemen de departementshoofden en de departementsraden de onderwijsorganisatie voor hun rekening.

2.1 **De raad van bestuur**

De raad van bestuur staat in voor het strategische beleid. In 2010 kwam de raad van bestuur negen keer samen en tekende deze onder andere de krachtlijnen uit van de personeelsformatie, het opleidingsaanbod et cetera. Hier wordt verder in dit jaarverslag dieper op ingegaan, onder het hoofdstuk waarop de beslissingen betrekking hebben.

De raad van bestuur heeft, volgens artikel 262 van het hogescholendecreet (13 juli 1994), volgende bevoegdheden:

- 1 bepaalt zijn organiek reglement inclusief de procedure met betrekking tot de verkiezing van de leden en de opvolgers van de raad van bestuur, bedoeld in artikel 258, 1°, 2° en 3°;
- 2 bepaalt het reglement van de departementsraad, inclusief de procedure voor verkiezing van de leden van deze departementsraad;
- 3 bepaalt het bestuursreglement, het algemeen examenreglement en het tuchtreglement;

- 4 legt de algemene richtlijnen vast voor de organisatie en coördinatie van de taken van de hogeschool;
- 5 legt de meerjarenbegroting vast en past ze eventueel aan;
- 6 legt jaarlijks de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag van de hogeschool vast;
- 7 bepaalt de personeelsformatie;
- 8 benoemt het onderwijzend personeel en het leidinggevend administratief en technisch personeel en kent de ambtswijzigingen en bevorderingen van dit personeel toe;
- 9 stelt, na advies van de departementsraad van het betrokken departement, de departementshoofden aan voor een hernieuwbare termijn van vier academiejaren en bepaalt onder welke voorwaarden de departementshoofden de vergaderingen van de raad van bestuur kunnen bijwonen;
- 10 stelt de criteria vast voor de toekenning van de premies bedoeld in de artikelen 141 en 157 van dit decreet en kent deze premies toe op voorstel van de departementsraad voor het personeel toegewezen aan een departement of het bestuurscollege voor personeel dat niet aan een departement wordt toegewezen;
- 11 oefent rechtsvorderingen uit als eiser of verweerder;
- 12 kan leningen afsluiten;
- 13 oefent alle andere bij of krachtens een decreet toegekende bevoegdheden uit;
- 14 beslist over het fuseren van de hogescholen met andere hogescholen en over het overhevelen van bepaalde onderdelen van de hogeschool naar andere hogescholen [; de fusieovereenkomst kan de vertegenwoordiging van de inrichtende macht(en) bedoeld in artikel 254, tweede lid wijzigen;];
- 15 laat de sociale voorzieningen beheren door één of meer vzw's, zoals bedoeld in artikel 208 van dit decreet;
- 16 beslist over de toetreding tot en de bevoegdheidsoverdracht aan een associatie. Deze beslissingen worden in afwijking van artikel 264 genomen bij bijzondere meerderheid van twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen.

De raad is als volgt samengesteld:

- ▶ negen vertegenwoordigers van de vorige inrichtende machten, te weten de stad Gent (2), het Gemeenschapsonderwijs (5) en de provincie Oost-Vlaanderen (2);
- ▶ drie vertegenwoordigers aangeduid door de SERV;
- ▶ acht verkozen personeelsleden;
- ▶ drie verkozen studenten.

Uit hoofde van hun functie nemen ook de algemeen directeur, de commissaris van de Vlaamse Regering en de secretaris van de raad van bestuur aan de vergaderingen deel.

Samenstelling raad van bestuur

Voorzitter

Frans Verheeke

Vertegenwoordigers vroegere inrichtende machten

Christophe Peeters (ondervoorzitter tot en met 25 mei 2010)

David Walgraeve (ondervoorzitter vanaf 26 mei 2010)

Marie-Rose Bracke

Rudy Coddens

Jan De Maeyer

Geert De Soete

Peter Hertog

Patrick Pype

Peter Vandenabeele

Alexander Vercamer

Vertegenwoordigers SERV

Marc Buysse

Wim Geirnaerd

Mil Kooyman

Vertegenwoordigers personeel

Anita Bernard

Filip Debersaques

Danny De Baets

Wim De Temmerman

Jean-Claude Goyvaerts

Maaïke Teirlinck

Patricia Vanleerberghe

Hildegard Vermeiren

Vertegenwoordigers studenten

Rutger Amant (vanaf 25 juni 2010)

Marie-Laure Dekeyzer (tot en met 24 juni 2010)

Elke Thiry

Thijs Walcarius

Algemeen directeur

Robert Hoogewijs

Commissaris van de Vlaamse regering

Paul Cottenie

Secretaris

Marie Claire Lips

2.2 Bestuurscollege

Het bestuurscollege staat in voor het operationeel beleid. Het bereidt ook de dossiers voor de raad van bestuur voor, voert de beslissingen van de raad van bestuur uit en maakt deze bekend. Het bestuurscollege is daarnaast bevoegd voor alle materies van de hogeschool die niet aan de raad van bestuur, de algemeen directeur, de departementsraden of de departementshoofden zijn opgedragen (restbevoegdheid).

Tijdens de vergaderingen van het bestuurscollege werden in 2010 beslissingen genomen die betrekking hebben op het operationele beleid, zoals het vormingsaanbod, samenwerkingsovereenkomsten, ... Hier wordt verder in dit jaarverslag dieper op ingegaan, onder het hoofdstuk waarop de beslissingen betrekking hebben.

Het bestuurscollege bestaat uit vijf leden: de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen directeur en drie leden aangeduid door de raad van bestuur.

Samenstelling bestuurscollege:

Voorzitter:	Frans Verheeke
Algemeen directeur :	Robert Hoogewijs
Leden:	Patrick Pype (ondervoorzitter)
	Rudy Coddens (vanaf 28 oktober 2010)
	Jan Landuyt
	Jos Terwecoren (tot 3 september 2010)
Secretaris:	Marie Claire Lips

2.3 De algemeen directeur

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Hij wordt bijgestaan door de centrale administratie, die bestaat uit zes directies en drie diensten. Er werken zo een 150 personeelsleden.

2.4 Departementen

Elk departement wordt geleid door een departementsraad, die wordt voorgezeten door een departementshoofd.

2.5 Andere organen

Verschillende commissies geven beleidsondersteunende adviezen:

- ▶ het Auditcomité (zie verder onder Auditcomité)
- ▶ de Bibliotheekraad
- ▶ de Bouwcommissie
- ▶ de Onderwijskwaliteitsraad
- ▶ de Onderzoeksraad

Naast deze officiële structuren bestaan er informele ad-hocwerkgroepen of overlegorganen. Zo vergadert de algemeen directeur regelmatig met de staf van zijn centrale administratie en met de departementshoofden. Onder meer de dienst Communicatie en Cultuur, de cel Internationalisering, de cel Studieadvies en studiebegeleiding en de cel Onderwijsondersteuning en -ontwikkeling hebben werkgroepen met departementale medewerkers.

3 Departementen

3.1 Overzicht van de departementen

De Hogeschool Gent bestaat uit de volgende dertien departementen:

Conservatorium

Campus Hoogpoort
Hoogpoort 64, 9000 Gent
tel. 09 269 20 00

Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK

Campus Bijloke
J. Kluyskensstraat 2, 9000 Gent
tel. 09 266 08 00

Bedrijfskunde Aalst

Campus Aalst
Arbeidstraat 14, 9300 Aalst
tel. 053 73 07 00

Bedrijfsinformatie

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
✉ 🚗 Valentin Vaerwyckweg 1, 9000 Gent
tel. 09 243 87 87 | 09 242 42 42

Bedrijfsmanagement Mercator

Campus Mercator
Henleykaai 84, 9000 Gent
tel. 09 267 11 00

Handelwetenschappen en Bestuurskunde

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
✉ 🚗 Valentin Vaerwyckweg 1, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42 | 09 242 42 02

Vertaalkunde

Campus Mercator
Groot-Brittanniëlaan 45, 9000 Gent
tel. 09 224 97 00

Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
✉ 🚗 V. Vaerwyckweg 1, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42 | 09 243 87 87

Campus Melle
Brusselsesteenweg 161, 9090 Melle
tel. 09 210 45 00

Toegepaste Ingenieurswetenschappen

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
✉ 🚗 Valentin Vaerwyckweg 1, 9000 Gent
tel. 09 243 87 87

Technologie

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
✉ 🚗 Valentin Vaerwyckweg 1, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42

Lerarenopleiding Ledeganck

Campus Ledeganck
K.L. Ledeganckstraat 8, 9000 Gent
tel. 09 243 93 50

Sociaal-Agogisch Werk

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 362, 9000 Gent
tel. 09 242 42 82

Gezondheidszorg Vesalius

Campus Vesalius
Keramiekstraat 80, 9000 Gent
tel. 09 321 21 10

3.2 Departementsraden en departementshoofden

De departementen worden geleid door een departementsraad die wordt voorgezeten door het departementshoofd. De departementsraden (voor de samenstelling ervan verwijzen we naar bijlage 1.1) bestaan uit twaalf leden: zes verkozen personeelsleden, drie verkozen studenten en drie gecoöpteerde externen uit sociaal-economische en culturele milieus die aansluiten bij de opdracht van het departement.

Aan de Hogeschool Gent worden de departementshoofden op administratief vlak bijgestaan door departementssecretarissen.

DEPARTEMENT	DEPARTEMENTSHOOFD	DEPARTEMENTS-SECRETARIS
Conservatorium	Maarten Weyler	Stijn Segers
Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK)	Wim De Temmerman	Dirk De Schepper
Bedrijfskunde Aalst	Gerard Van den Abbeele	Annita Verstraeten
Bedrijfsinformatie	Anita Bernard	Mieke Erauw
Bedrijfsmanagement Mercator	Jan Schelstraete	Christine Goethals
Handelwetenschappen en Bestuurskunde	Frank Naert	Damien Decorte
Vertaalkunde	Rita Godyns	Kristof De Leemans
Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur	Paul Van Assche	Marnix Detemmerman
Toegepaste Ingenieurwetenschappen	Marc Vanhaelst	Jan Smet
Technologie	Patrick Steelandt	Anne-Marie Van Wezemaal
Lerarenopleiding Ledeganck	Gilbert Van den Abbeele	Chantal Ketelers
Sociaal-Agogisch Werk	Maurice Walgraeve	Sandra Heleyn
Gezondheidszorg Vesalius	Anne Van Winkel	Daniel Verstraete

Zie bijlage 1.1 voor een overzicht van de departementsraden.

3.3 Departementale onderhandelingscomités (DOC's)

Op elk departement werd een Departementaal Onderhandelingscomité (DOC) opgericht. Het DOC is het onderhandelingsorgaan tussen het personeel en de leiding van het departement. Voor de samenstelling van de departementale onderhandelingscomités verwijzen we naar bijlage 1.2.

4 Studentenraad

De studentenparticipatie is in de Hogeschool Gent geconcretiseerd in de Hogeschool Gent Studentenraad (HGSR). Uit elk van de dertien departementen heeft een student zitting in de HGSR. De HGSR beschikt ook over een voltijdse studentenmedewerker.

Naast haar eigen werking biedt de studentenraad ook onderdak aan alle studenten in de departementsraden, de opleidingscommissies, de participatiecommissies, de algemene vergadering van studentenvoorzieningen Sovoreg en de leden van de raad van bestuur van de Hogeschool Gent.

Bijlage 1.3 toont de samenstelling van de studentenraad.

5 Centrale administratie

Rond de centrale bestuursstructuur van de raad van bestuur, de voorzitter, het bestuurscollege en de algemeen directeur werd een centrale administratie uitgebouwd. De centrale administratie werd belast met drie kernopdrachten:

- ▶ het beleid van de raad van bestuur en het bestuurscollege voorbereiden en ondersteunen, alsook uitvoering geven aan hun beslissingen;
- ▶ de administratieve verzameling en verwerking van gegevens en resultaten ten behoeve van de overheid en derden;
- ▶ de coördinatie van die taken en opdrachten die het meest efficiënt centraal uitgevoerd kunnen worden.

De centrale administratie bestaat uit de onderstaande zes directies en drie diensten. De zes directies zijn: Onderwijs, Onderzoek, Personeel en Organisatie, Financiën, Gebouwen en Facilitair Beheer en ICT. De drie diensten zijn: Communicatie en Cultuur, Interne Preventie Milieu en Welzijn en Interne Audit. De algemeen directeur beschikt ook over zijn eigen secretariaat. Daarnaast heeft de Hogeschool Gent ook een communicatieambtenaar en een behandelaar van externe klachten (cf. bijlage 1).

Op 18 september 2010 werd de Juridische Dienst binnen de centrale administratie opgeheven. Het bestuurscollege heeft in de plaats daarvan de functie juridisch adviseur gecreëerd, die in het bestuurssecretariaat wordt ondergebracht en rechtstreeks aan de algemeen directeur rapporteert. De juridisch adviseur staat de algemeen directeur bij inzake juridische vraagstukken, vervult de adviesrol van alle organisatie-eenheden van de Hogeschool Gent en fungeert als communicatieambtenaar.

5.1 Directie Onderwijs

De directie Onderwijs staat in voor het beleid inzake onderwijs en onderwijsprocessen. De directie heeft een coördinerende, sturende en ondersteunende beleidstaak en is actief op het vlak van kwaliteitszorg, in-, door- en uitstroom van studenten, initiatieven en projecten rond diversiteit, internationalisering, onderwijsvernieuwing en onderwijsprofessionalisering.

- 5.2 Directie Onderzoek
De directie Onderzoek fungeert als centraal platform tussen onderzoekers en het bestuur van de hogeschool. Zij staat in voor de beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -monitoring inzake onderzoek, dienstverlening en valorisatie. Daarnaast ondersteunt de directie Onderzoek de onderzoekers in alle facetten van het onderzoeksgebeuren. Zij zoekt opportuniteiten voor onderzoeksgroepen, helpt mee om de kwaliteit van het onderzoek te verbeteren en zorgt mee voor de outreach van onderzoeksrealisaties vanuit de Hogeschool Gent naar de zich omringende maatschappij door het faciliteren van gecoördineerde valorisatie, dienstverlening en wetenschapscommunicatie.
- 5.3 Directie Personeel en Organisatie
De directie Personeel en Organisatie staat in voor het personeelsbeleid, de organisatiestructuur van de Hogeschool Gent, de personeelsstatuten en de personeelsadministratie. De taak van de directie Personeel en Organisatie is personeelsleden met expertise en creativiteit aan te trekken en te behouden en daarbij steeds een evenwicht te zoeken tussen de behoeften van medewerkers en de doelstellingen van de hogeschool.
- 5.4 Directie Financiën
De directie Financiën verzamelt, controleert en organiseert interne en externe financiële informatie over de instelling. Zij stelt de begroting en de jaarrekening van de hogeschool op.
- 5.5 Directie Gebouwen en Facilitair Beheer
De directie Gebouwen en Facilitair Beheer staat in voor het beleid dat de globale infrastructuuropties vertolkt. Zij werkt de infrastructuurplanning projectmatig uit en verzorgt de realisatie van nieuwe projecten. Daartoe is er permanent contact en projectbegeleiding met studiebureaus en personeel. Daarnaast organiseert zij ook wettelijke controles, afvalbeheer en rationeel energieverbruik en verzorgt zij onderhoud en herstelling van de infrastructuur waarover de Hogeschool Gent beschikt.
- 5.6 Directie ICT
De directie ICT staat in voor het globale informaticabeleid en -beheer van de hogeschool met betrekking tot de administratieve automatisering; de uitbouw en het onderhoud van het computernetwerk en het intranet; de realisatie van concrete informatiseringprojecten; de ondersteuning van de departementen en centrale diensten op het vlak van de informatica; de installatie en exploitatie van de pc-parken van bepaalde departementen; de coördinatie van specifieke projecten; coördinatie van het bibliotheekbeleid en het beheer van reprografische diensten.
- 5.7 Dienst Communicatie en Cultuur
De dienst Communicatie en Cultuur is verantwoordelijk voor interne communicatie, externe communicatie, cultuur en alumniwerking van de Hogeschool Gent. De dienst fungeert als coördinerend orgaan voor de communicatie van de verschillende diensten, directies, departementen en de Hogeschool Gent als geheel.
- 5.8 Dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn
De dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn ondersteunt in eerste instantie het hogeschoolbestuur, de leidinggevenden en alle personeelsleden bij de uitbouw van een preventiebeleid en de ontwikkeling van een milieuzorgsysteem. De dienst formuleert

voorstellen en geeft preventief advies in samenwerking met de externe preventie-dienst, de veiligheidscoördinator en externe deskundigen.

De implementering van welzijn is gebaseerd op het dynamisch risicobeheerssysteem. Aan de hand van risicoanalyses en –evaluaties worden nieuwe risico's opgenomen in een globaal preventieplan. In het jaarlijkse actieplan wordt aandacht besteed aan alle domeinen van de welzijnswetgeving: veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en psychosociale aspecten.

5.9 Dienst Interne Audit

De dienst Interne Audit helpt de doelstellingen van de Hogeschool Gent te realiseren door het internecontrolesysteem, het risicobeheer en het governanceproces op een deskundige, objectieve en onafhankelijke manier te evalueren en te verbeteren. De dienst levert toegevoegde waarde voor de Hogeschool Gent door zowel zekerheids-verstrekken als raadgevende diensten te verstrekken.

6 Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC)

Voor de samenstelling van het HOC verwijzen we naar bijlage 1.4.

7 Overlegcomité preventie en bescherming op het werk

Het overlegcomité voor preventie en bescherming op het werk, samengesteld uit afgevaardigden van het personeel en het bestuur, draagt actief bij tot het welzijnsbeleid. Maandelijks worden er tijdens overlegmomenten concrete adviezen geformuleerd bij de algemene beleidsinstrumenten die een impact hebben op het welzijn van personeel en studenten. Het overlegcomité wordt ook over milieuaspecten geïnformeerd.

Bijlage 1.6 toont de samenstelling van het Overlegcomité Preventie en Bescherming op het Werk.

8 Auditcomité

Het auditcomité is een adviesorgaan van de bestuursorganen van de Hogeschool Gent. Bijlage 1.7 toont de samenstelling van het auditcomité. Zijn belangrijkste opdracht bestaat erin de bestuursorganen bij te staan in hun toezichtfunctie op de volgende processen:

- ▶ de interne controle en interne audit;
- ▶ de externe audit, de financiële en de operationele rapportering;
- ▶ de naleving van externe en interne wet- en regelgeving;
- ▶ het deugdelijk bestuur.

9 Lijst van protocolakkoorden

Bijlage 1.5 bevat een overzicht hiervan.

HOOFDSTUK 2: ONDERWIJS

1	Onderwijsbeleidlijnen en –doelen academiejaar 2009-2010 en 2010- 2011	25
1.1	Project 1: Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum	25
1.2	Project 2: Internationale samenwerkingsverbanden	26
2	Kwaliteitszorg	26
2.1	Interne kwaliteitszorg	26
2.2	Externe kwaliteitszorg	28
2.3	Opvolging van de visitaties.....	29
2.4	Curriculumzorg.....	30
3	Opleidingsaanbod	34
3.1	Programmatie en afbouw	34
3.2	Samenwerkingsverbanden.....	35
3.3	Open onderwijs en afstandsonderwijs	35
3.4	Stages	36
3.5	Gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands	36
4	Onderwijs- en examenregeling en begeleidingsmaatregelen voor studenten	37
4.1	Onderwijs- en examenregeling	37
4.2	Begeleidingsmaatregelen voor studenten	38
5	Studentengegevens.....	40
5.1	Omvang en samenstelling studentenpopulatie	40
5.2	Studieresultaten.....	41
6	Internationalisering	41
6.1	Recente ontwikkelingen.....	41
6.2	Europese samenwerkingsprojecten.....	44
6.3	Europees hulpprogramma Tempus IV	46
6.4	Regionale samenwerking	47
6.5	Andere programma's	47
7	Alumni.....	50
7.1	Vacaturedatabank.....	50
7.2	Centrale alumnidatabank.....	50
7.3	Publicaties	51
7.4	De vzw	51

1 Onderwijsbeleidslijnen en –doelen academiejaar 2009-2010 en 2010-2011

Ter uitvoering van de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013 werden zes projecten uitgeschreven die in 2009-2010 verder geconcretiseerd werden. Alle projecten zijn strategische initiatieven die een extra impuls moeten geven aan reguliere activiteiten en processen op het gebied van onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van kunsten. De twee projecten die zich specifiek richten op onderwijs zijn:

- ▶ Project 1: Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum
- ▶ Project 2: Internationale samenwerkingsverbanden

In het kader van het diversiteitsbeleid heeft de Hogeschool Gent zich ertoe verbonden om drie projecten te realiseren in de begrotingsjaren 2008-2010. Deze projecten worden uitvoerig besproken onder rubriek 4.2.3.

Inzake kwaliteit werd door de raad van bestuur een onderwijskwaliteitskader goedgekeurd om vanuit een systeem van integrale kwaliteitszorg op een transparante en systematische wijze te werken aan de verbetering van de kwaliteit van het geboden onderwijs. Tijdens het academiejaar 2009-2010 trad het onderwijskwaliteitskader in werking. Centraal in de werking tijdens het academiejaar 2009-2010 stond de uitwerking en aanzet tot uitvoering van kwaliteitszorg aan de Hogeschool Gent: concept en plan van aanpak, alsook de verdere uitbouw van het systeem van enquêtes middels het bevragingssysteem SPSS-Dimensions.

De wijzigingen en aanpassingen in de onderwijs- en studentenadministratie leidden tot de introductie en implementatie van de nieuwe BaMaFlex-software.

1.1 Project 1: Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum

Dit project beoogt om tegen 2012-2013 alle opleidingen van de Hogeschool Gent te toetsen op hun authentieke en contextrijke leer- en onderzoeksomgeving, op hun talentontwikkeling en op hun internationale component en vervolgens de curricula bij te stellen waar nodig. De centrale administratie en de departementen slaan hiervoor de handen in elkaar.

In 2010 werd hiertoe een stuurgroep en werkgroep samengesteld, bestaande uit verschillende vertegenwoordigers van de departementen en de directie Onderwijs. Zij tekenden gezamenlijk de strategie uit om de gedragenheid van dit project binnen de hogeschool te garanderen. De stuurgroep ondernam verschillende acties: de personeelsleden werden geïnformeerd en er werden focusgroepen samengesteld om tot begripsdefiniëring te komen. De input van de focusgroepen werd meegenomen bij de ontwikkeling van een screeningsinstrument. De validiteit van dit screeningsinstrument wordt getest in vier opleidingen. In 2011 zal de verwerking van de proef plaatsvinden en in het eerste semester van het academiejaar 2011-2012 wordt de screening geïmplementeerd in alle opleidingen.

We streven hierbij naar een responsabiliteit van 95 %. Rekening houdend met de geactualiseerd onderwijsvisie zullen, afhankelijk van de resultaten, de curricula van de opleidingen worden bijgesteld waar nodig. Dit betekent een procesmatige evolutie die de identiteit van de Hogeschool Gent versterkt. Er zal hierbij aandacht zijn voor een goede communicatiedoorstroming en professionalisering van het personeel.

De ontwikkeling van een geactualiseerde versie van de onderwijsvisie sluit naadloos aan op de ontwikkeling van het screeninginstrument in het kader van de realisatie van projectfiche 1. In mei 2010 werden in de schoot van de directie Onderwijs de werkzaamheden daartoe opgestart. Dit ter voorbereiding van het nieuwe accreditatiestelsel, dat meer visiegedreven en toekomstgericht is dan het huidige stelsel. De werkzaamheden in verband met de actualisering van de onderwijsvisie worden gerapporteerd naar de onderwijskwaliteitsraad onder voorzitterschap van de algemeen directeur en in aanwezigheid van de departementshoofden.

1.2 Project 2: Internationale samenwerkingsverbanden

Dit project streeft ernaar om tegen 2012-2013 op structurele wijze een kwaliteitsvol internationaal netwerk uit te bouwen en te beheren. Het beheer van dit project is in handen van de cel Internationalisering van de directie Onderwijs in zeer nauwe samenwerking met alle betrokken actoren van de Hogeschool Gent.

Het project wordt onderverdeeld in drie grote inhoudelijke luiken: databeheer, kwaliteitszorg en communicatie/public relations.

Via de implementatie van de software moveon werd intensief gewerkt aan de digitalisering van het interne dataproces m.b.t. internationale activiteiten, met als voornaamste focus de inkomende en uitgaande studentenmobiliteit.

Voor het luik kwaliteitszorg werd resoluut geopteerd dit te laten aansluiten bij het nieuwe kwaliteitsbeleid van de Hogeschool Gent. Op departementaal niveau werd nagegaan hoe internationale samenwerkingsverbanden tot stand komen, geëvalueerd en voortgezet kunnen worden.

Het derde luik, de internationale PR, werd zowel vanuit een extern als intern perspectief bekeken. Om tot een betere externe internationale en professionele zichtbaarheid van de expertise en de sterktes van de Hogeschool Gent te komen, zette de cel Internationalisering in 2009-2010 de eerste stappen naar de uitwerking van een visie op internationale PR in samenwerking met de dienst Communicatie & Cultuur.

Daarnaast werd een sensibiliseringsactie opgezet van de bestaande internationale samenwerkingsverbanden en financiële bronnen om het potentieel hiervan optimaler te kunnen benutten. Dit gebeurde respectievelijk via het gebruik van de webapplicaties van de software moveon en de verdere uitbouw van de subsidiewijzer voor internationale activiteiten.

2 Kwaliteitszorg

2.1 Interne kwaliteitszorg

In maart 2009 werd door de raad van bestuur voorzien in een kwaliteitszorgkader. Het kader is afgestemd op de principes van integrale kwaliteitszorg en heeft tot doel om op een transparante en systematische wijze te werken aan de verbetering van de kwaliteit van het geboden onderwijs. Het onderwijskwaliteitskader voorziet in drie complementaire organen waarvan de werking tijdens het academiejaar 2009-2010 werd opgestart.

(1) De onderwijskwaliteitsraad (OKR)

De OKR is samengesteld uit de departementshoofden, de directeur Onderwijs, de stafmedewerker kwaliteitszorgcoördinatie en de stafmedewerker bevragingen van de directie Onderwijs en wordt voorgezeten door de algemeen directeur.

De OKR functioneert als overlegplatform en denktank met aandacht voor het kwaliteitsbeleid en de globale strategie met betrekking tot kwaliteitsverbetering.

- (2) De werkgroep onderwijskwaliteitsondersteuning (WOKO)
De WOKO is samengesteld uit de departementale kwaliteitszorgcoördinatoren en wordt voorgezeten door de stafmedewerker kwaliteitszorgcoördinatie van de directie Onderwijs. De WOKO is het coördinatiecentrum van het kwaliteitsbeleid aan de hogeschool. De werkgroep verricht beleidsvoorbereidend en beleidsondersteunend werk, staat in voor de organisatie van de gegevensinzameling en voorbereidend werk ten behoeve van de onderwijskwaliteitsraad, implementeert het kwaliteitsbeleid van de hogeschool en verstrekt hulp en begeleiding aan de departementen en de centrale administratie bij het opzetten van initiatieven met betrekking tot kwaliteitsverbetering.
- (3) De departementale onderwijskwaliteitscellen
Een departementale onderwijskwaliteitscel is samengesteld uit het departementshoofd, de departementssecretaris, de vakgroepvoorzitters, de voorzitters van de opleidingscommissies, de stafmedewerker(s) kwaliteitszorg en wordt voorgezeten door de departementale kwaliteitszorgcoördinator.

De departementale onderwijskwaliteitscel staat in voor de bewaking en de optimalisering van de kwaliteit binnen de opleidingen en het departement.

De onderwijskwaliteitsraad adviseerde op 28 april 2010 positief om uitvoering te geven aan de nota kwaliteitszorg aan de Hogeschool Gent: concept en plan van aanpak. De nota geeft een inhoudelijke en praktische invulling aan het kwaliteitszorgkader. Inhoudelijk wordt gekozen om vanuit kwaliteitszorg zowel op onderwijs- als organisatiekwaliteit te werken. Methodologisch wordt gekozen voor een vraaggestuurde en procesgebaseerde aanpak.

De onderwijskwaliteitsraad adviseerde ook positief om middels drie ad-hocwerkgroepen van de werkgroep onderwijskwaliteitsondersteuning uitvoering te geven aan de ontwikkeling van:

- ▶ een kwaliteitshandboek, waarmee de opleidingen, de departementen en de instelling aan het werk kunnen;
- ▶ een set van indicatoren waarmee de kwaliteit van het onderwijs kan worden gemeten;
- ▶ Een handleiding om zelfevaluatierapporten te genereren in het kader van het nieuwe accreditatiestelsel vanaf december 2012.

De voorbereidende werkzaamheden voor de werking van deze ad hoc-werkgroepen gebeurden tijdens het academiejaar 2009-2010. De werkzaamheden van de werkgroepen zelf zullen plaatsvinden tijdens het academiejaar 2010-2011.

Tijdens het academiejaar 2009-2010 werd in het kader van de enquête van studenten over de opleiding en de opleidingsonderdelen door de directie Onderwijs, in overleg met de departementale onderwijskwaliteitscellen, een methodologie uitgewerkt. Er werd een test georganiseerd bij studenten binnen de departementen Sociaal-Agogisch Werk en Vertaalkunde. Na positief advies van de onderwijskwaliteitsraad werd de methodologie in januari 2010 goedgekeurd door het bestuurscollege. In het tweede semester werden de opleidingen en opleidingsonderdelen voor het eerst geëvalueerd volgens de nieuwe methodologie middels het bevragingssysteem SPSS-Dimensions.

2.2 Externe kwaliteitszorg

Voor de externe kwaliteitszorg werd het tijdsplan van de visitaties van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) gevolgd.

In 2009-2010 werden twaalf zelfevaluatie-rapporten ingediend:

- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de ergotherapie;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in het sociaal werk;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in het bedrijfsmanagement;
- ▶ bachelor na bachelor in het internationaal bedrijfsmanagement ;
- ▶ bachelor na bachelor in de toegepaste fiscaliteit (een geactualiseerde versie van het in december 2008 ingediende zelfevaluatie-rapport);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de houttechnologie;
- ▶ academisch gerichte bacheloropleiding in de industriële wetenschappen: bouwkunde, de master in de industriële wetenschappen: bouwkunde en de master in de industriële wetenschappen: landmeten;
- ▶ academisch gerichte bacheloropleiding in de toegepaste taalkunde en master in de meertalige communicatie, master in het tolken en master in het vertalen;
- ▶ academisch gerichte bacheloropleiding en master in de muziek;
- ▶ master na master solist hedendaagse muziek;
- ▶ academisch gerichte bacheloropleiding en master in de bestuurskunde en het publiek management;
- ▶ academisch gerichte bacheloropleiding en master in de handelswetenschappen.

Negen opleidingen ontvingen een visitatiecommissie:

- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de elektromechanica (13-15 oktober 2009);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de toegepaste informatica (19-21 oktober 2009);
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: textieltechnologie (21-23 november 2009);
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: chemie en de masteropleiding industriële wetenschappen: biochemie (17-19 november 2009);
- ▶ master of audiovisual arts, de Engelstalige equivalent van de masteropleiding in de audiovisuele kunsten (4 december 2009);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de textieltechnologie (9-11 maart 2010);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de modetechnologie (16-18 maart 2010);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de interieurvormgeving (18-19 maart 2010);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de agro- en biotechnologie (31 maart – 2 april 2010).

De volgende opleidingen ontvingen hun visitatierapport:

- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: elektronica-ICT (7 december 2009);
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: elektromechanica en de academisch gerichte masteropleiding industriële wetenschappen: elektrotechniek (7 december 2009);
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in het drama (18 december 2009);

- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: informatica (18 december 2009);
- ▶ academisch gerichte bachelor in de biowetenschappen en de master in de biowetenschappen: landbouwkunde, master in de biowetenschappen: tuinbouwkunde en master in de biowetenschappen: voedingsindustrie (18 december 2009);
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in de audiovisuele kunsten en de masteropleiding audiovisual arts (28 april 2010);
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de elektromechanica (30 september 2010).

Voor de volgende opleidingen werd er een accreditatieaanvraag ingediend bij de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie):

- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: elektromechanica en de academisch gerichte masteropleiding industriële wetenschappen: elektrotechniek;
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: elektronica-ICT;
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in het drama;
- ▶ academisch gerichte bachelor in de biowetenschappen en de master in de biowetenschappen: landbouwkunde, master in de biowetenschappen: tuinbouwkunde en master in de biowetenschappen: voedingsindustrie
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: informatica;
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in de audiovisuele kunsten en de masteropleiding audiovisual arts;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de chemie.

Voor de volgende opleidingen werd een positief accreditatiebesluit van de NVAO verkregen:

- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in het vastgoed;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de biomedische laboratoriumtechnologie;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de voedings- en dieetkunde;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de logopedie en de audiologie;
- ▶ academisch gerichte bachelor- en masteropleiding industriële wetenschappen: informatica;
- ▶ professioneel gerichte bacheloropleiding in de chemie.

De zelfevaluatie-rapporten die in 2010-2011 gefinaliseerd moeten worden, werden voorbereid in 2009-2010. Het gaat in totaal om vier opleidingen:

- ▶ bachelor na bachelor in de intensieve zorgen en spoedgevallenverzorging;
- ▶ bachelor na bachelor in het zorgmanagement;
- ▶ bachelor na bachelor in het buitengewoon onderwijs;
- ▶ specifieke lerarenopleiding.

2.3 Opvolging van de visitaties

Op een uitzondering na werden er in het academiejaar 2009-2010 alleen visitatierapporten van academische bachelor- en masteropleidingen ontvangen. Uit de visitatierapporten werden verschillende aandachtspunten geformuleerd. Deze aandachtspunten zijn ook van toepassing op de professionele bacheloropleidingen en worden hogeschoolbreed aangepakt.

Volgende aandachtspunten werden vastgesteld:

- ▶ doelstellingen van de opleiding: niveau en oriëntatie en domeinspecifieke eisen;
- ▶ studielast van het programma: vastleggen van de studielast en de studietijdmetingen;
- ▶ afstemming vormgeving en inhoud: onderwijsvormen, didactische aanpak, internationale dimensie;
- ▶ beoordeling en toetsing: adequaat toetsstelsel en meting van de beoogde eindkwalificaties;
- ▶ eisen professionele gerichtheid personeel: aspect onderzoek en vakkennis bij het personeel;
- ▶ kwantiteit personeel;
- ▶ evaluatie resultaten bij interne kwaliteitszorg: het periodiek en systematisch meten en evalueren van de kwaliteit/managementinformatie;
- ▶ betrekken van medewerkers, studenten en het alumniveld;
- ▶ onderwijsrendement: werken met streefcijfers/onderzoek instroom, doorstroom, uitstroom en studie-uitval.

2.4 Curriculumzorg

2.4.1 *Studietijdonderzoek*

Via retrospectieve schattingen wordt er systematisch informatie verzameld over de reële studielast van studenten. Zes keer per jaar geven de studenten aan hoeveel tijd ze in de afgelopen periode aan studeren besteed hebben. Concreet worden studenten via de elektronische leeromgeving uitgenodigd om in te schatten hoeveel uren werden gespendeerd aan de volgende aspecten van een opleidingsonderdeel:

- ▶ hoorcolleges (instructielessen, uiteenzettingen, voordrachten, ...);
- ▶ geleide oefenactiviteiten (oefeningensessies, lab, atelier, trainingssessies, seminars, practica, groepsbesprekingen, ...);
- ▶ werkveldgebonden activiteiten (bedrijfsbezoek, observaties, gastcolleges, stages, eindwerk, ...);
- ▶ zelfstudie en begeleide zelfstudie.

De projectleiders studietijdonderzoek ervaren steeds meer problemen bij de implementatie van de methode van het retrospectief schatten. De validiteit en de betrouwbaarheid van de methode wordt steeds meer in vraag gesteld.

Naar aanleiding hiervan organiseerde het departement Technologie een proefproject waarbij de studietijd werd bestudeerd aan de hand van paarsgewijze vergelijkingen. De werkwijze en de resultaten werden voorgelegd en besproken met alle projectleiders studietijdonderzoek. Een eventuele overschakeling naar de methode van paarsgewijze vergelijking werd positief onthaald. In het academiejaar 2010-2011 zal deze methode verder onderzocht en verfijnd worden.

2.4.2 *Programmawijzigingen*

Er werden wijzigingen doorgevoerd in de opleidingsprogramma's van de departementen Bedrijfskunde Aalst, Bedrijfsinformatie, Bedrijfsmanagement Mercator, Handelswetenschappen en Bestuurskunde, Vertaalkunde, Toegepaste Ingenieurswetenschappen, Technologie, Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur, Lerarenopleiding Ledeganck, Conservatorium en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten om de volgende redenen:

- ▶ advies van de opleidingscommissie;
- ▶ (tussentijdse) evaluatie en visitatie van opleidingen;

- ▶ wens het onderwijs te optimaliseren door programma's bij te sturen;
- ▶ verdieping van inhoud en aanpassing van de gehanteerde werkmethodes;
- ▶ vereenvoudiging van de programma's en vermindering van keuzetrajecten/afstudeerrichtingen om efficiënter te kunnen werken aan de vooropgestelde eindcompetenties;
- ▶ aanpassing van schakelprogramma's, voorbereidingsprogramma's en studieomvangverminderingprogramma's als gevolg van wijzigingen in de bachelorprogramma's;
- ▶ semesterialisering van opleidingen of wijziging van de indeling van het semestersysteem om de spreiding van de aangeboden leerstof te optimaliseren;
- ▶ noodzaak tot betere afstemming op andere opleidingsonderdelen;
- ▶ invoering van nieuwe opleidingsonderdelen of een naamswijziging van bestaande opleidingsonderdelen;
- ▶ update van programma's op basis van de maatschappelijke ontwikkelingen;
- ▶ komen tot een noodzakelijk sterkere aansluiting van de opleiding bij het werkveld.

2.4.3 *Onderwijsontwikkeling en –vernieuwing*

Onderwijsontwikkeling en –vernieuwing is een continu streven om op vlak van onderwijs een dusdanige leeromgeving uit te bouwen waarin studenten zichzelf zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Sommige departementen en beleidsmakers beschouwen dit proces niet louter als een persoonlijke opdracht van iedere individuele docent, maar zorgen ook voor structureel ingebedde personele middelen en initiatieven om dit proces te kanaliseren, begeleiden en ondersteunen. Hieronder volgt een bloemlezing van de opmerkelijkste initiatieven en tendensen.

In het kader van het Aanmoedigingsfonds kon het project 'Afstandsonderwijs' (zie ook rubriek 3.3 en 4.2.3) de eerste studenten in afstandsonderwijs verwelkomen voor de professionele bacheloropleiding bedrijfsmanagement, afstudeerrichting accountancy-fiscaliteit.

Sommige departementen incorporeren het streven naar excellent onderwijs als element in het personeelsbeleid en streven ernaar de kwaliteit van het verstrekte onderwijs via deze weg structureel te optimaliseren. Zo tekende het departement Sociaal-Agogisch Werk een nieuwkomersbeleid uit en voorziet daarin onder andere in coaching voor pas beginnende docenten (minder dan drie jaar ervaring). Ook het departement Bedrijfsmanagement Mercator heeft een coachingaanbod. Hiervoor werd een draaiboek opgesteld, waarbij de nieuwe lector naast een peter of meter ook een coach krijgt toegewezen die de nieuwe medewerker bijstaat en inwijdt in de formeel-didactische aspecten van zijn job.

Een belangrijk gegeven bij onderwijsontwikkeling en -vernieuwing wordt uiteraard gevormd door de initiatieven genomen in het kader van onderwijsprofessionalisering (zie rubriek 2.4.4). Naast de daar opgelijste activiteiten werden ook tal van workshops, demonstraties, opleidingen etc. georganiseerd met een zeer specifieke focus. Zo organiseerde het departement Bedrijfsmanagement Mercator een sessie over lesgeven in multimediale taallabs. Er waren ook initiatieven rond onderwijstechnologie (PowerPoint, Active Board / Active Panel, Dokeos, ETOS) in het departement Sociaal-Agogisch Werk. Het departement Technologie trachtte docenten warm te maken voor het gebruik van clickers om de actieve betrokkenheid van studenten te verhogen tijdens de lessen.

Om de betrokkenheid bij de opleidingen en de doorstroom van kennis tussen docenten te bevorderen, organiseerde het departement Bedrijfsmanagement Mercator *communities of practice* in de vorm van infolunches rond thema's als 'conflicten bij groepswork', 'peer-assessment', ... Ook het departement Lerarenopleiding Lede-

ganck organiseerde opleidingsoverschrijdende dagen, onder andere rond diversiteit. Het departement Sociaal-Agogisch Werk maakte gebruik van het interne netwerk om onderwijskaarten aan te maken naar aanleiding van veelgestelde docentenvragen.

Van studenten wordt steeds meer verwacht dat ze de verantwoordelijkheid voor het leerproces in eigen handen nemen. In 2009-2010 werd het project 'Interdisciplinair werken aan de Hogeschool Gent' voortgezet. Dit is een project over de departementsgrenzen heen tussen de departementen Lerarenopleiding Ledeganck, Gezondheidszorg Vesalius en Sociaal-Agogisch Werk waarbij studenten in interdisciplinaire teams leren werken. Het departement Sociaal-Agogisch Werk organiseerde daarnaast voor haar docenten ook coaching over de wijze waarop competenties geformuleerd en nagestreefd kunnen worden. Hiertoe wordt tevens het nodige materiaal geoptimaliseerd zoals de stagemap, persoonlijk ontwikkelingsplan (POP), evaluatiekaarten.

Ook de permanente aandacht voor curricula is een belangrijk aandachtspunt.

Sommige departementen evalueerden hun curricula kritisch en pasten deze aan de wensen van het beroepenveld aan, plaatsten deze in een internationale context (bijvoorbeeld CDIO - departement Technologie) of stuurden deze bij met een bepaald aandachtspunt voorop (bijvoorbeeld departement Lerarenopleiding Ledeganck: bachelor leraar lager onderwijs met het oog op competentiegericht evalueren en stages of bachelor leraar kleuteronderwijs in verband met diversiteit). Het departement Sociaal-Agogisch Werk focuste dan weer op de congruentie tussen de onderwijspijlers competenties-doelstellingen-werkvormen-evaluatie gerelateerd aan een authentieke en contextrijke leer-/werkomgeving. Ook de opleiding master in de meertalige communicatie van het departement Vertaalkunde streeft leerervaringen na in een zo realistisch mogelijke setting. Hiervoor werken de studenten projectmatig aan communicatieopdrachten voor externe organisaties. Dit heeft geleid tot creatief ingevulde projecten, zoals een Duitstalige rondleiding in het Museum Dr. Guislain, Franstalige audiogidsen van verschillende steden, Spaanstalige sociale media over Belgische bieren of Gentse waterzooi, een Engelstalig bedrijfsblad, etc. Waar mogelijk, wordt een interculturele invalshoek toegevoegd.

Ook ondernemerschap is een thema waarvoor in meerdere departementen extra inspanningen werden geleverd. Dit komt onder meer tot uiting in de aanhoudende belangstelling voor het opzetten van Small Business Projects (SBP's) in samenwerking met de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo). De integratie van dergelijke projecten in het curriculum is een concretisering van de aanwending van competentiegericht werkvormen en versterkt het ondernemend vermogen van de studenten.

Duidelijke en consistente studiefiches zijn belangrijk voor studenten. Het departement Sociaal-Agogisch Werk herwerkte bestaande studiefiches vanuit onderwijskundig oogpunt gerelateerd aan het European Qualifications Frame (EQF) en het Kwalificatiestructuurdecreet (9 januari 2009) met oog voor internationalisering. Op het departement Bedrijfsmanagement Mercator werden de studiefiches van taalvakken gekwantificeerd volgens ERK-normen (Europees Referentiekader). Op het departement Lerarenopleiding Ledeganck werd over het aspect taakbelasting geboogd en werden de competenties rond diversiteit opgenomen.

Geleidelijk aan maken ook nieuwe werkvormen deel uit van de onderwijspraktijk. Zo vindt *peer assessment* ingang in verschillende opleidingen. Bij het departement Technologie werden afspraken gemaakt over de toegekende scores via *peer assessment*. Ook in het departement Lerarenopleiding Ledeganck werd *peer assessment* geïmplementeerd. In het departement Sociaal-Agogisch Werk werd aandacht besteed aan werkvormen zoals projectwerk in samenwerking met het werkveld, *videoconferencing*,

portfolio als werk- en evaluatie-instrument. Tevens worden evaluatievormen als *co-, self* en *peer assessment*, socratische dialoog en rollenspel in *assessment* geïmplementeerd in overeenstemming met de inhoudelijke en methodische eigenheid van sommige opleidingsonderdelen. In het kader van het onderwijsconcept *blended learning* wordt het vizier gericht op de docent als ontwerper van elektronisch (leer)materiaal, als begeleider, als coach. Hierbij wordt er zorg besteed aan de relatie met het contactonderwijs en wordt ernaar gestreefd de student centraal te plaatsen in de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces.

2.4.4 *Onderwijsprofessionalisering*

Net als in de voorbije academiejaren werd in 2009-2010 door de directie Onderwijs een seminarierreeks georganiseerd rond onderwerpen uit de onderwijskunde van het hoger onderwijs. Het centrale thema binnen de vijf seminars was deze keer de begeleiding en beoordeling van studenten. De seminars werden als nascholing georganiseerd in samenwerking met de Universiteit Gent, de Arteveldehogeschool en de Hogeschool West-Vlaanderen. Er werden 300 deelnames van personeelsleden van de Hogeschool Gent genoteerd, wat een stijging is met 12 % in vergelijking met het vorig academiejaar. Achtenveertig personeelsleden volgden de vijf seminars en ontvingen een nascholingsattest.

Verder werden in het academiejaar 2009-2010 door de cel Onderwijsondersteuning en -ontwikkeling in het kader van de implementatie van de digitale toetsomgeving Edumatic twaalf opleidingssessies georganiseerd waaraan in totaal ruim 140 collega's deelnamen. Voor de collega's betrokken bij studiebegeleiding werd door de cel Studiedadvis en -begeleiding een workshop opgezet rond *mind maps* en de didactische toepassingen die *mind maps* bieden. De geactualiseerde procedure 'aanmaak studiefiches' werd door de directie Onderwijs voor het onderwijzend personeel toegelicht via ad-hocworkshops en een aanbod op maat.

Ook op departementaal niveau werden initiatieven genomen inzake onderwijsprofessionalisering. Naast de specifieke onderwijsworkshops die veel departementen organiseren en waarbij de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden een belangrijke betrachtting is, waren er ook meer gerichte inspanningen. Zo organiseerde het departement Bedrijfsmanagement Mercator naast een begeleidingsprogramma voor nieuwe lectoren onder meer ook diverse bijscholingen in het kader van de verdere implementatie van afstandsonderwijs. Het departement Technologie richtte een vorming in over evaluatie met de nadruk op richtlijnen voor examenvragen. In het departement Conservatorium werd gewerkt rond het gebruik van een digitaal portfolio en werd bovendien een 'onderwijsprofessionaliseringstraject op maat' voor docenten uitgewerkt. In het departement Sociaal-Agogisch Werk werd het project 'Begeleiding onderwijs in de praktijk' opgestart met hieraan gelinkt interne publicaties, de zogenaamde 'Onderwijskaarten'. Dit project is gericht op de professionalisering van jongere lectoren (tot drie jaar dienst) maar ook meer ervaren collega's kunnen zich, op eigen initiatief, aanmelden. In het departement Lerarenopleiding Ledeganck werd een bijscholing opgezet voor de lectoren die betrokken zijn bij de stagebegeleiding van de studenten in de opleiding bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs. Deze bijscholing was specifiek gericht op het verwerven van nieuwe inzichten en vaardigheden in de begeleiding van supervisiegesprekken in groep.

De Hogeschool Gent zette ook haar samenwerking voort binnen het project 'Bij Voorbeeld': een databank van goede praktijkvoorbeelden inzake studentgecentreerd hoger onderwijs.

3 Opleidingsaanbod

3.1 Programmatie en afbouw

Vanaf het academiejaar 2009-2010 werden de afstudeerrichtingen toegepaste cel- en gementtechnologie en voedingsmiddelentechnologie in de opleiding master in de biowetenschappen: voedingsindustrie afgeschaft. De master in de biowetenschappen: voedingsindustrie wordt voortaan zonder afstudeerrichtingen aangeboden.

De naam van de master in de biowetenschappen: landbouwkunde wijzigt in master in de biowetenschappen: land- en tuinbouwkunde. De afstudeerrichtingen van deze master zijn plantaardige en dierlijke productie, tropische plantaardige productie en tuinbouwkunde.

De Hogeschool Gent bood vanaf het academiejaar 2009-2010 de bestaande master in de audiovisuele kunsten en de master in de beeldende kunsten ook aan met het Engels als onderwijstaal. Het betreft de Engelstalige variant van de afstudeerrichtingen van de master in de audiovisuele kunsten en de Engelstalige variant van de afstudeerrichtingen vrije kunsten, fotografie, multimediale vormgeving, textielontwerp, mode en grafisch ontwerp van de master in de beeldende kunsten. De opleidingen richten zich op anderstalige buitenlandse studenten die al in het bezit zijn van een diploma van bachelor in de audiovisuele kunsten of bachelor in de beeldende kunsten.

Vanaf het academiejaar 2009-2010 werden de opleidingen bachelor en master in het drama en de specifieke lerarenopleiding drama overgeheveld van het departement Conservatorium naar het departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten.

De Hogeschool Gent diende voor de bachelor retailmanagement de aanvraag 'toets nieuwe opleiding' in bij de NVAO.

Het aanbod bachelor-na-bacheloropleidingen, master-na-masteropleidingen en specifieke lerarenopleidingen bleef ongewijzigd in het academiejaar 2009-2010.

De navorming cultuur- en kunstmanagement werd omgevormd tot een postgraduaat, ingericht door het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde in samenwerking met de departementen Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en Conservatorium. Cursisten konden de afzonderlijke modules ook nog steeds als navorming volgen.

De navorming wondzorg van het departement Gezondheidszorg Vesalius verdween uit het opleidingsaanbod. Datzelfde departement richtte ook nieuwe navormingen in: ICT@healthcare; participatie en interculturaliteit: van slogan tot praktijk; coachend leidinggeven en zorgtrajectbegeleider diabetes. Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur nam de navorming proefdierkunde op in haar aanbod. Het Studiecentrum Vastgoedrecht en Financieel Recht dat verbonden is met het departement Technologie startte met twee nieuwe posthogeschoolvormingen: vastgoedrecht voor de vastgoedpraktijk en financieel recht.

Bijlagen:

- 2.1 Aanbod initiële opleidingen, specifieke lerarenopleidingen, bachelor-na-bacheloropleidingen, master-na-masteropleidingen 2009-2010 per departement, met opgave van vestiging en studiegebied.
- 2.2 Aanbod postgraduat en navormingen 2009-2010 per departement, met opgave van studiegeld.

3.2 Samenwerkingsverbanden

In het kader van de onderwijsverstrekking 2009-2010 sloot de Hogeschool Gent verschillende samenwerkingsovereenkomsten. Hierna volgt een selectie.

Het departement Sociaal-Agogisch Werk sloot met de Arteveldehogeschool en de vzw Vormingscentrum Opvoeding en Kinderopvang een samenwerkingsovereenkomst voor de gezamenlijke inrichting van het postgraduaat leidinggevende in de kinderopvang.

Het studiecentrum Vastgoedrecht en Financieel Recht dat verbonden is aan het departement Technologie ondertekende een samenwerkingsovereenkomst met de Nederlandstalige Gemeenschapsraad van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat voor de organisatie van een gezamenlijke studiedag en de uitwisseling van expertise. Er werd ook een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Vastgoed Alliantie VZW en de Unie Vlaamse Syndici VZW. Zij worden structurele partners van het Studiecentrum Vastgoedrecht en Financieel Recht.

Tussen het departement Conservatorium en de ensembles Ictus en Spectra werd een samenwerkingsovereenkomst gesloten binnen het kader van de master na master Solist hedendaagse muziek met betrekking tot de uitwisseling van expertise en naambekendheid.

De Hogeschool Gent organiseerde samen met vzw de Tandem de studiedag 'Brussen aan het woord'. Deze studiedag vormde de afsluiter van een PWO-project dat liep binnen het departement Sociaal-Agogisch Werk.

Met het Consortium Wonderwijs sloot de Hogeschool Gent een overeenkomst af betreffende de projectaanvraag 2009 'Uitbouw van een intermediaire partner voor het educatief secundair inburgeringstraject'.

De Hogeschool Gent en de Universiteit Gent sloten een overeenkomst voor de organisatie van de opleidingsonderdelen macromoleculaire chemie en chemie der kunststoffen.

3.3 Open onderwijs en afstandsonderwijs

De Hogeschool Gent biedt sinds 2001 een elektronische leeromgeving aan voor haar docenten en studenten.

In het academiejaar 2009-2010 is het gebruik van de elektronische leeromgeving (ELO) in beperkte mate gegroeid. Het aantal logins en de gebruikte bandbreedte is licht gestegen in vergelijking met het vorige academiejaar. De andere indicatoren vertonen eveneens een lichte stijging ten opzichte van het reeds hoge niveau dat het vorige jaar was bereikt. Er mag worden geconcludeerd dat voor een ruime meerderheid van opleidingsonderdelen de ELO een belangrijk deel is geworden van de dagelijkse leeromgeving.

In 2009-2010 heeft er geen update plaatsgevonden van de elektronische leeromgeving. Om die reden werden geen opleidingssessies op grote schaal georganiseerd. Nieuwe initiatieven zoals afstandsleren (Bedrijfsmanagement Mercator) werden intensief ondersteund (zie verder).

In januari 2010 heeft het grootste deel van de Dokeosontwikkelaars, ook die van de hogeschool, een nieuw project opgestart: Chamilo. De reden daartoe was de evolutie naar *closed source* bij Dokeos en de weigering van Dokeos Cy om een overlegstructuur uit te bouwen. Chamilo is opgebouwd als een vzw en de open source-filosofie is in de statuten verankerd.

De Hogeschool Gent draagt significant bij tot de verdere ontwikkelingen van de elektronische leeromgeving. In 2009-2010 is met de beperkte mogelijkheden van de ploeg verder gewerkt aan de ontwikkeling van versie 2. In mei 2010 is de vacature voor een informaticus van niveau A ingevuld. Via de stage van vijf studenten is een bijdrage geleverd tot de uitbouw van een *grade book*, is een aanzet gegeven tot competentiegebaseerd assessment en zijn er cursustypes ingevoerd.

De hogeschool heeft diverse werksessies en presentaties verzorgd, onder meer op internationale conferenties aan de universiteiten van Hasselt (augustus 2010) en Columbia (VS, juni 2010) en op de Edubit studiedag (29 april 2010).

Het dienstverleningsproject ELO voor Scholen biedt externe onderwijsinstellingen een volledige hostingoplossing aan voor de elektronische leeromgeving. Bij het einde van het schooljaar 2009-2010 is de overeenkomst met de provincie Oost-Vlaanderen afgelopen en niet verlengd.

In afwachting van een voldoende operationele oefen- en toetsmodule in Chamilo, heeft de Hogeschool Gent in 2008 Edumatic aangekocht. Edumatic is een extern online oefen- en toetsplatform. Na een periode van proefprojecten werd de instellingsbrede integratie en *roll-out* een feit, met inbegrip van de koppeling vanuit de elektronische leeromgeving en de handleidingen. Er werden 14 opleidingssessies georganiseerd waaraan ruim 140 docenten deelnamen. Eind 2010 waren binnen Edumatic 4.740 gebruikers actief en werden in 342 cursussen 1.227 vragenreeksen aangeemaakt met in totaal 22.824 vragen.

De onderwijstechnologische infrastructuur is aan de Hogeschool Gent voldoende divers en matuur om, naast *blended learning*, ook afstandsonderwijs te kunnen organiseren. Het project 'Afstandsonderwijs' in het kader van het Aanmoedigingsfonds' initieerde een eerste gestructureerd initiatief met betrekking tot afstandsonderwijs. Daarbij werd beoogd om de volledige afstudeerrichting accountancy-fiscaliteit van de professionele bachelor bedrijfsmanagement ook via afstandsonderwijs aan te bieden. Vorig academiejaar was een voorbereidend jaar. In academiejaar 2009-2010 konden de eerste studenten zich inschrijven. 56 studenten deden dit en schreven zich in voor gemiddeld 29 studiepunten. Dit succes straalt af op andere departementen. Dit jaar en in het komend academiejaar zullen ook de departementen Bedrijfsinformatie, Bedrijfskunde Aalst, Sociaal-Agogisch Werk en Gezondheidszorg Vesalius zich voorbereiden om opleidingstrajecten via afstandsonderwijs aan te bieden.

3.4 Stages

Stages nemen in het curriculum van de student een belangrijke plaats in. Ze vormen de link met de praktijk, het werkveld en het regionale weefsel en fungeren als concrete vorm van beroepsoriëntatie. Bijlage 2.3 geeft een overzicht van de stageplaatsen per departement.

Bijlage:

2.3 Stage-instellingen 2009-2010 per departement

3.5 Gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands

De taalregeling van het hoger onderwijs is uitgewerkt in het Structuurdecreet van 4 april 2003. Daarin is bepaald dat het Nederlands de bestuurs- en onderwijstaal is van de hogescholen. Binnen de huidige regelgeving wordt aan de hogeronderwijsinstellingen een beleidsmarge gegeven om te doceren in een andere taal dan het Nederlands.

Tot op heden biedt de Hogeschool Gent in diverse studiegebieden een ruim aanbod aan van anderstalige opleidingsonderdelen die een andere taal tot onderwerp hebben en ook een beperkter aanbod van internationale programma's en anderstalige opleidingsonderdelen en keuzeopleidingsonderdelen. Het gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands is momenteel beperkt in de Hogeschool Gent. Geen enkele bacheloropleiding overschrijdt de beperking van het gebruik van een andere taal dan het Nederlands (vastgelegd op maximaal 10 % van de omvang van het opleidingsprogramma).

De Hogeschool Gent wenst in de toekomst echter haar anderstalige opleidingsaanbod uit te breiden. Tegen het academiejaar 2012-2013 wil ze een internationale component in de opleiding van iedere student aanbieden. Daarnaast wil ze een internationaal aanbod in elke opleiding voor inkomende studenten organiseren om de Europese en internationale profilering van de instelling te versterken.

Bijlage:

2.4 Verantwoording van het gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands

4 Onderwijs- en examenregeling en begeleidingsmaatregelen voor studenten

4.1 Onderwijs- en examenregeling

De onderwijs- en examenregeling (OER) 2009-2010 werd voornamelijk aangepast aan de 'Associatie Universiteit Gent (AUGent) gezamenlijke principes onderwijs- en examenregelingen'.

Daarnaast werd het onderwijs- en examenreglement nagekeken op volledigheid, werden tegenstrijdigheden en onduidelijkheden verwijderd en werden er artikels herschikt om de eenduidigheid te optimaliseren.

De aanpassingen aan de onderwijs- en examenregeling hadden te maken met volgende aspecten:

- ▶ De initiële lerarenopleiding van academisch niveau: conform het lerarendecreet kan alleen nog voor muziek de oude structuur aangeboden worden.
- ▶ De taalvoorwaarden met betrekking tot de kunstopleidingen: de bewijzen van voldoende taalkennis worden geïntegreerd in de artistieke toelatingsproef (conform de 'AUGent Gezamenlijke principes Onderwijs- en examenregelingen').
- ▶ De omschrijving van het soort taalattesten voor Engelstalige opleidingen wordt verduidelijkt om fraude te vermijden.
- ▶ De bepalingen met betrekking tot toelating voor inschrijving worden uitgebreid in relatie tot het leerkrediet: het leerkrediet is sinds vorig academiejaar in voege en kan worden toegepast om studenten te weigeren en/of de studievoortgang te beheersen.
- ▶ De studievoortgangbewaking wordt in overeenstemming gebracht met de bepalingen van de Universiteit Gent.
- ▶ Het financieel voordeel voor studenten bij heroriëntatie binnen de AUGent wordt opgenomen.
- ▶ Op vraag van de studentenraad worden de categorieën waarvoor studie- en examenfaciliteiten gevraagd kunnen worden, uitgebreid.
- ▶ De bepalingen voor toekenning van een graad van verdienste voor een diploma wordt in overeenstemming gebracht met de bepalingen van de Vlaamse

Interuniversitaire Raad (VLIR), welke ook door de associatiepartners gehanteerd zullen worden.

- ▶ Beroep bij onregelmatigheden inzake studievoortgangbewaking wordt volledig gewijzigd: er wordt één interne beroepscommissie geïnstalleerd die alle beroepen inzake studievoortgangbewaking zal behandelen. Hierdoor wordt de onpartijdigheid en de onafhankelijkheid van het beroepsorgaan meer gewaarborgd.

4.2 Begeleidingsmaatregelen voor studenten

4.2.1 *Studieadvies en –begeleiding*

Studieadvies en –begeleiding bestaat op centraal en departementaal niveau. Op centraal niveau is er de cel Studieadvies en -begeleiding (CSAB), op departementaal niveau zijn er de coördinatoren studiebegeleiding en studiebegeleiders.

In 2010 werd de kaart getrokken om de concrete opvolging en hulp aan studenten inzake studieadvies en –begeleiding zo veel mogelijk vanuit de departementen te laten gebeuren omdat de departementale medewerkers beter bekend zijn bij de studenten en ook dichter bij hen staan. Zij zijn ook gemakkelijker bereikbaar op de campus zelf. Om de goede dienstverlening op de departementen te blijven garanderen werd er een medewerker van de CSAB naar enkele departementen overgeheveld.

Deze verschuiving heeft de CSAB meer ruimte gegeven voor beleidswerk: zij vormt de schakel tussen de departementen en de hogere beleidsorganen. Zij adviseert, bereidt voor en ondersteunt beleidsmaatregelen in beide richtingen. Er wordt hier concreet vorm aan gegeven door enkele keren per jaar te vergaderen met de coördinatoren studiebegeleiding. Deze bijeenkomsten volgen drie sporen: de bredere organisatiekaders aanreiken, inhoudelijke thema's rond studiebegeleiding aanklaarten en professionalisering aan de hand van vormingen en workshops.

De CSAB werkt ook actief mee aan de projecten ter uitvoering van de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013 van de Hogeschool Gent, meer bepaald aan project 1: 'Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum'.

Dit houdt in dat tegen 2012-2013 alle opleidingen van de Hogeschool Gent getoetst moeten zijn op hun authentieke en contextrijke leer- en onderzoeksomgeving, op hun talentontwikkeling en op hun internationale component en dat de curricula zijn bijgesteld waar nodig. Centraal in dit project staat de kwaliteit van de curricula via een screening die aangeeft waar onze opleidingen staan: wat dient behouden te worden of versterkt, wat dient gewijzigd of vervangen te worden. De CSAB is hierin nauw betrokken bij de uitwerking van het luik talentontwikkeling.

De problematiek rond faalangstbegeleiding werd in 2010 overgeheveld naar Sovoreg vzw, conform de decretale bepalingen inzake psychosociale hulpverlening.

4.2.2 *Studietrajectbegeleiding*

In elk departement is er een studietrajectbegeleider. Studietrajectbegeleiding aan de Hogeschool Gent omvat vier kerntaken: informatie- en adviesverstrekking met betrekking tot trajectkeuze, opvolging traject en studieverloop en studievoortgangsbewaking, signaal- en doorverwijsfunctie en rapportage en beleidsondersteuning.

De tweede kerntaak bundelt het grootste takenpakket van de studietrajectbegeleiders en omvat de opvolging van studenten die een flexibel traject afleggen. Naast een modeltraject bestaat immers de mogelijkheid voor studenten om op een meer geïndividualiseerde wijze hun studieloopbaan uit te bouwen. De groep studenten die een Ge-

individualiseerd Traject (GIT) volgt, groeit nog steeds ten opzichte van vorig academiejaar. Wel wordt stilaan een stabilisatie verwacht.

Onder deze tweede kerntaak valt ook de opvolging van de studievoortgang. Dit is de wijze waarop de student voortgang maakt in zijn studietraject via de deelname aan onderwijs en/of examens en wordt gemeten aan de hand van het aantal verworven studiepunten.

Net zoals vorig academiejaar krijgen studenten wiens studievoortgang te beperkt is, bindende maatregelen opgelegd. Dit academiejaar zijn er voor het eerst ook gestructureerd inschrijvingen van studenten geweigerd volgens artikel 33 van de Onderwijs- en Examenregeling. Voor sommige weigeringen werd door de student een gemotiveerde aanvraag gedaan om alsnog in te schrijven. Van deze gemotiveerde aanvragen zijn er sommigen aanvaard. Deze beslissingen worden telkens genomen door de departementsraad (bij delegatie). De studietrajectbegeleiders hebben in dit kader een adviserende rol.

Bijna alle studietrajectbegeleiders zijn ook contactpersoon voor individuele onderwijs- en examenmaatregelen (de vroegere studie- en examenfaciliteiten). Deze maatregelen kunnen door verschillende groepen studenten aangevraagd worden, onder wie topsporters en studenten met een functiebeperking.

De studenten met een functiebeperking vormden zoals vorig jaar de grootste groep. In 2008-2009 waren er 349 studenten met een geattesteerde functiebeperking die studie- en/of examenfaciliteiten hebben aangevraagd, in 2009-2010 waren dat er 472, 35 % meer dus.

De groep studenten met een leerstoornis blijft de grootste: 52 % van het totaal. Studenten met een psychiatrische functiebeperking vormen de op één na grootste groep. Via één van de drie projecten van het Aanmoedigingsfonds (zie ook rubriek 4.2.3) wordt studeren met een functiebeperking extra belicht.

De departementale studietrajectbegeleiders komen sinds 2008-2009 regelmatig samen. Dit academiejaar werd onder andere gewerkt rond de volgende thema's: studievoortgangsbewaking, optimalisering opstart academiejaar en individuele onderwijs- en examenmaatregelen. De studietrajectbegeleiders volgden in het kader van het project Functiebeperking via het Aanmoedigingsfonds een tweedaagse vorming 'In gesprek gaan met een verscheidenheid aan studenten'.

4.2.3 Diversiteitsbeleid

In het kader van het diversiteitsbeleid en de bijkomende financiering via het Aanmoedigingsfonds, keurde het hogeschoolbestuur een beheersovereenkomst goed die aan de Vlaamse regering is voorgelegd. De Hogeschool Gent verbindt zich ertoe drie projecten te realiseren in de begrotingsjaren 2008-2010:

- ▶ *Taal als springplank tot het hoger onderwijs*
Bij de start van academiejaar 2009-2010 hebben alle generatiestudenten van de elf deelnemende departementen de kans gekregen om een elektronische taalvaardigheidsscreening af te leggen. Op basis van de resultaten kreeg iedere student een persoonlijk verslag, waarin eventuele remediëring individueel of in groep aangeboden werd, evenals de mogelijkheid om via een elektronisch zelfstudiepakket de verschillende taalvaardigheden in te oefenen. Ook voor het lectorenkorps heeft dit project een professionaliseringsaanbod uitgewerkt, waar reeds uitgebreid van gebruik werd gemaakt.
- ▶ *Studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs*
In het kader van dit project is een kwalitatief onderzoek opgezet, waar zes de-

partementen aan hebben deelgenomen. De doelstelling van het onderzoek is het optimaliseren van studeren en afstuderen met een functiebeperking. De onderzoekers zijn via een kwalitatief onderzoek nagegaan welke factoren studeren met een functiebeperking kunnen belemmeren en hoe die gefaciliteerd kunnen worden. In het academiejaar 2009-2010 werden al concrete acties ondernomen in het kader van dit project. Niet onbelangrijk is de wijziging van artikel 44 van de onderwijs- en examenregeling. Door enerzijds een helderdere terminologie te hanteren en anderzijds criteria toe te voegen die gebruikt dienen te worden bij het al dan niet toekennen van individuele onderwijs- en examenmaatregelen (de vroegere 'faciliteiten'), krijgt de groep studenten met een functiebeperking een objectievere behandeling binnen de Hogeschool Gent.

► *Introductie van het afstandsonderwijs*

Via afstandslernen willen we het hoger onderwijs toegankelijker maken door drempels weg te nemen die liggen in tijd, in afstand en in de metaforische afstand tussen het leer- en onderwijsproces. De doelgroep waarvoor dit project is opgezet, zijn afstandslers: studenten die om een verscheidenheid aan redenen niet kunnen deelnemen aan het regulier dagonderwijs. Als proefproject is gekozen voor de professionele bachelor bedrijfsmanagement, afstudeerrichting accountancy-fiscaliteit. Deze opleiding leidt op naar een knelpuntberoep. Dit punt is eerder al besproken in rubriek 3.3.

4.2.4 EVC

Het aantal EVC-aanvragen voor de brugopleiding verpleegkunde lijkt te stagneren, terwijl de vorige jaren steeds een stijging te noteren viel. Andere opleidingen, onder meer de bachelor in het bedrijfsmanagement, zitten dan weer in de lift. De aanvragen in het kader van een diploma situeerden zich dit academiejaar in de kunsten. Opmerkelijk is dat nagenoeg alle kandidaten die informeren naar de EVC-procedure ook effectief een EVC-dossier indienen.

4.2.5 Toelatingsonderzoek

Ook in het academiejaar 2009- 2010 zijn het voornamelijk personen zonder diploma secundair onderwijs en ouder dan 21 jaar die deelnemen aan het toelatingsonderzoek. Een significant percentage van deze groep heeft het Nederlands niet als moedertaal. Vluchtelingen, een tweede doelgroep, hebben hun weg naar de procedure nog niet gevonden.

Hoewel het aantal aanvragen nog steeds stijgt, zien we dat velen in de loop van de procedure afhaken. Een groter aantal dan vroeger stopt de opleiding ook vroegtijdig of neemt niet deel aan de examens.

5 Studentengegevens

5.1 Omvang en samenstelling studentenpopulatie

De studenten van de Hogeschool Gent zijn opnieuw in aantal toegenomen. In het academiejaar 2009-2010 waren er 15.720 studenten ingeschreven (aantal eerste inschrijvingen met een diplomacontract in de initiële opleidingen, exclusief inschrijvingen in schakelprogramma's), het jaar daarvoor waren dat er 15.260. Dit komt overeen met een stijging van 2,9 %. Deze stijging zien we zowel bij de professioneel als bij de academisch gerichte opleidingen die respectievelijk 10.661 en 5.059 studenten tellen. Wat betreft de instroom van nieuwe studenten zien we een daling van 5.482 studenten vorig jaar naar 5.074 nieuwe studenten in het academiejaar 2009-2010. 70,2 % van deze nieuwe studenten hebben zich onmiddellijk na hun secundaire opleiding aan

de Hogeschool Gent ingeschreven. Dat ligt in lijn met het academiejaar 2008-2009. Toen ging het om 71,4 %.

De studiegebieden biotechniek (+ 8,3 %), onderwijs (+ 8,1 %), audiovisuele en beeldende kunsten (+ 6,8 %) en industriële wetenschappen en technologie (+ 6,8 %) zijn de sterkste stijgers. Bij de studiegebieden sociaal-agogisch werk (- 7,0 %) en muziek en podiumkunsten (- 6,8 %) zien we de sterkste daling in het studentenaantal.

Het aantal studenten met een vreemde nationaliteit blijft stabiel (1,9 % van de studentenbevolking). De studiegebieden met het grootst aantal studenten met een vreemde nationaliteit zijn muziek en podiumkunsten (9,4 %), audiovisuele en beeldende kunsten (6,6 %) en architectuur (3,5 %).

Ook wat betreft de verhouding jongens en meisjes zien we weinig veranderingen. In het academiejaar 2009-2010 bestaat de studentenpopulatie van de Hogeschool Gent uit 49,9 % jongens en 50,1 % meisjes. Het jaar daarvoor lag de verhouding op 49,3 % jongens en 50,7 % meisjes. In de verschillende studiegebieden liggen de verhoudingen anders. Industriële wetenschappen en technologie is een uitgesproken jongensrichting (82 %). De studiegebieden gezondheidszorg (82,5 %), sociaal-agogisch werk (78,1 %) en toegepaste taalkunde (75,4 %) zijn uitgesproken meisjesrichtingen.

Bijlagen:

- 2.5 Evolutie studentenpopulatie, nieuwe studenten en generatiestudenten
- 2.6 Evolutie professioneel en academisch gerichte opleidingen
- 2.7 Evolutie studentenpopulatie per studiegebied
- 2.8 Evolutie nieuwe studenten per studiegebied
- 2.9 Evolutie generatiestudenten per studiegebied
- 2.10 Verhouding Belgische studenten en studenten van vreemde nationaliteit per studiegebied
- 2.11 Verhouding jongensstudenten en meisjesstudenten per studiegebied

5.2 Studieresultaten

In het academiejaar 2009-2010 werden er 74,9 % van de opgenomen studiepunten verworven of gedelibereerd. Het jaar daarvoor was dat 75,3 %. Biotechniek (82,6 %) en muziek en podiumkunsten (81,9 %) zijn de studiegebieden met het hoogste percentage verworven of gedelibereerde studiepunten. Het laagste percentage registreren we bij de studiegebieden onderwijs (71,5 %) en toegepaste taalkunde (69,5 %).

Bijlage:

- 2.12 Percentage verworven en gedelibereerde studiepunten per studiegebied

6 Internationalisering

6.1 Recente ontwikkelingen

6.1.1 *Operationele doelstellingen*

Met het oog op de verdere uitbouw en professionalisering van het internationaliseringsbeleid binnen de Hogeschool Gent, organiseert de cel Internationalisering sinds 2007 jaarlijkse reflectiedagen met de departementale coördinatoren internationalisering. Tijdens de reflectiedagen in december 2008 werd de basis gelegd voor het formuleren van de zeven operationele doelstellingen van de cel Internationalisering:

- ▶ structurele uitbouw van een kwaliteitsvol internationaal netwerk;
- ▶ uitbouw van een internationaal curriculum binnen elk departement;
- ▶ versterken van de link tussen kwaliteitszorg, onderwijs en dienstverlening;

- ▶ verhogen van de docentenmobiliteit;
- ▶ verhogen van de studentenmobiliteit en versterken van de omkadering;
- ▶ versterken van het databeheer met betrekking tot de internationale werking;
- ▶ verhogen van de participatiegraad in Europese en internationale projecten.

Deze doelstellingen vormden de rode draad van de internationale werking doorheen academiejaar 2009-2010 en voedden de uitwerking van de twee projectfiches waarvan sprake is in rubriek 1:

- ▶ Projectfiche 1: Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum
- ▶ Projectfiche 2: Internationale samenwerkingsverbanden

Tijdens de reflectiedagen in december 2009 startte de oefening om beide projecten te concretiseren op het vlak van internationalisering:

- ▶ Projectfiche 1: eerst werd gedefinieerd wat een internationale ervaring is, met zowel een oplijsting van mogelijkheden tot internationale mobiliteit als een brede invulling van het concept Internationalisation@home. Hiertoe maakte de cel Internationalisering gebruik van eigen expertise, praktijkinput vanuit de departementale coördinatoren internationalisering, resultaten uit focusgroepen en verdere literatuurstudie. Deze oefening resulteerde in een eerste graduele categorisering van een internationale ervaring, gekoppeld aan leerimpact en competenties. Deze oefening zal ook in 2010-2011 doorlopen en verfijnd worden.
- ▶ Projectfiche 2: er werd voortgewerkt aan het digitaal databeheer van internationalisering via de database moveon, de hieraan gekoppelde webapplicaties (zie verder) en het bepalen van kwalitatieve criteria met betrekking tot het aangaan en evalueren van partnerschappen.

6.1.2 *Versterking van de internationale uitstraling*

In september 2010 vond de jaarlijkse conferentie van de European Association for International Education (EAIE) plaats in Nantes. Samen met Flamenco vzw en de overige Vlaamse hoger onderwijsinstellingen werd bemanden de AUGent en haar partners een eigen stand op de infobeurs.

De Hogeschool Gent bleef in 2009-2010 een actieve speler in de moveon-softwaregemeenschap. Op uitnodiging van het bedrijf QS Unisolution gaf de Hogeschool Gent op 20 november 2009 in Stuttgart een workshop over de integratie van moveon in een hogeronderwijsinstelling. Twee stafmedewerkers van de cel Internationalisering namen deel aan de jaarlijkse moveon-conferentie in Berlijn. Daar organiseerde de Hogeschool Gent de workshop 'Implementing moveon step by step', dat diende als een goed praktijkvoorbeeld met betrekking tot de integratie van de moveon-software in een hogeronderwijsinstelling.

Op 20 mei 2010 ontving de Hogeschool Gent voor het tweede jaar op rij een delegatie van de University of Alabama. Deze groep bestond uit hoge functionarissen in het hoger onderwijs die de doctoraatsopleiding 'Executive Doctorate Program in Higher Education' volgen. Zij ondernamen een Europese studietocht om zicht te krijgen op de aanpak en verschillen in de onderwijssystemen.

Op 23 en 24 september 2010 organiseerde de cel Internationalisering in samenwerking met de Sportdienst en de 13 departementen de eerste 'Welcome Days for incoming exchange students at University College Ghent'. Van overal uit Europa en zelfs daarbuiten zakten op 23 september 120 uitwisselingsstudenten af naar campus Schoonmeersen voor informatie, Belgische frietjes, sport, een ontmoeting met Sovo-

reg vzw, de HGSR en ESN. Op 24 september werden de studenten rondgeleid op de departementen om in de namiddag de Gentse binnenstad te verkennen.

Vanaf februari 2010 coördineerde de cel Internationalisering, in nauwe samenwerking met een werkgroep van zes departementale coördinatoren internationalisering, de inhoudelijke en logistieke voorbereiding van de eerste hogeschoolbrede Internationale Week, gepland op 29-30 november 2010.

6.1.3 *Bevorderen van de internationale werking*

Op 26 oktober 2009 organiseerde de cel Internationalisering een infosessie voor alle studenten van de Hogeschool Gent betreffende de mogelijkheden tot studie en/of stage in het buitenland. Op vraag van sommige departementen leverden de medewerkers van de cel Internationalisering ook informatie tijdens departementale informatiesessies voor studenten en ouders.

In oktober 2009 startte de cel Internationalisering voor de tweede maal een 'rondgang van de departementen'. Vijf van de dertien departementen werden bezocht. De strategische doelstellingen van de hogeschool met de uitwerking in projectfiche 1 en 2 werden toegelicht en gelinkt aan de werking van de cel Internationalisering. Een tweede doelstelling van deze bezoeken was om een zicht te krijgen op de prioriteiten en werkpunten met betrekking tot internationalisering voor de verschillende opleidingen, zodat de cel Internationalisering hier in de komende jaren rekening mee kan houden en ondersteuning kan bieden.

In 2009-2010 werd de moveon-software verder geïntegreerd in de dagelijkse werking van de cel Internationalisering en die van de departementale coördinatoren internationalisering. Op 9 februari 2010 vond een tweede moveon-opleiding plaats voor de collega's van de cel internationalisering en de departementale coördinatoren internationalisering. De online registratie voor inkomende studenten verliep vlot vanaf het tweede semester van het voorafgaande academiejaar, vanaf april 2010 ging de onlineregistratie voor uitgaande studenten van start.

Daarnaast werd het onlineregistratieproces van uitgaande studenten gekoppeld aan de nieuwe SIP-polis die van start ging vanaf 1 september 2010. Voor het nieuwe academiejaar werd het Onderwijs- en Examenreglement van de Hogeschool Gent aangepast en werd de onlineregistratie verplicht voor alle studenten die een onderwijsactiviteit in het buitenland wensen te realiseren. Alleen geregistreerde studenten worden via de SIP-polis verzekerd.

Een derde grote verwezenlijking op dit gebied betrof de ontwikkeling van een interface tussen moveon en SOP-budget online, de software die het nationaal agentschap Epos vzw hanteert voor de opvolging van de Erasmusbeurzen. De Hogeschool Gent functioneerde als testcase en had een voortrekkersrol in de realisatie van deze interface in de eerste helft van 2010.

Van 1 november 2009 tot en met 10 november 2009 trok de Hogeschool Gent met een delegatie van acht personen naar Mexico om de partnerinstellingen Universidad del Golfo de México (UGM) en de Instituto Tecnológico de Monterrey te gaan bezoeken. Aansluitend hadden we de gelegenheid om bedrijven en organisaties te bezoeken die zich binnen het actieve netwerk van de UGM bevinden. Het bezoek resulteerde in een concreter inzicht in beide partnerinstellingen en diepere afspraken met betrekking tot de samenwerking.

In 2009-2010 werden vijf nieuwe bilaterale akkoorden afgesloten met internationale hogeronderwijsinstellingen in China, Rusland en de VS. Dit brengt het huidige aantal akkoorden van de Hogeschool Gent buiten het Erasmusprogramma op 38.

6.2 Europese samenwerkingsprojecten

6.2.1 *Lifelong Learning Programme*

Met ingang van 1 januari 2007 werden de voormalige Europese programma's voor Onderwijs en Cultuur van de Europese Commissie omgevormd tot het Lifelong Learning Programme (LLP). Naast de vier subprogramma's (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci en Grundtvig) komen er transversale programma's met focus op taal, ICT, innovatie en disseminatie. Ook het programma Jean Monnet maakt deel uit van het LLP.

6.2.2 *Preparatory Visit (PV)-toelage*

De Europese Commissie, via EPOS vzw, stelt toelagen ter beschikking voor universiteiten of hogescholen die een (potentiële) partner willen bezoeken om samen te werken in het kader van een LLP-project binnen Europa. De Hogeschool Gent ontving in 2009-2010 één PV-toelage: het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde kreeg een toelage om in november 2009 het contactseminarie in Istanboel, georganiseerd door het Turkse nationaal LLP-agentschap, bij te wonen. Zo konden er verschillende contacten met Turkse hogeronderwijsinstellingen gelegd worden.

6.2.3 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Comenius*

Het LLP-subprogramma Comenius richt zich tot het schoolonderwijs en de lerarenopleidingen. Het departement Lerarenopleiding Ledeganck is als partner actief in het project 'ProSchool: Project-based school management' (2008-2010) en is hierin verantwoordelijk voor het werkpakket kwaliteitszorg.

6.2.4 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus: mobiliteit*

In het kader van het Europese LLP-subprogramma Erasmus sloot de Hogeschool Gent en haar departementen 52 nieuwe bilaterale samenwerkingsakkoorden in 2009-2010 met partnerinstellingen uit 21 Europese landen.

In 2009-2010 trokken 195 studenten in het kader van Erasmus Study naar het buitenland (dit waren er 165 in 2008-2009). De meeste studenten werden uitgestuurd door de departementen Vertaalkunde (65 studenten), Handelswetenschappen en Bestuurskunde (29) en Bedrijfsmanagement Mercator (19). Ook in 2009-2010 blijven Spanje (33,8 % van de uitgaande studenten) en Frankrijk (18,4 %) de grootste trekpleisters.

In het kader van het Erasmus Placement-programma kregen 42 studenten (in 2008-2009 waren dit 23 studenten) een Erasmusbeurs om drie maanden stage te lopen bij een Europese organisatie of bedrijf.

Drie studenten volgden een deel van hun opleiding aan één van de Zwitserse partnerinstellingen. Hun beurs ontvangen ze van de Zwitserse overheid, aangezien er ook in 2009-2010 nog geen overeenkomst ondertekend was tussen Zwitserland en de Europese Commissie betreffende de volwaardige deelname aan het Lifelong Learning Programme.

Het aantal inkomende buitenlandse Erasmusstudenten steeg in 2009-2010 opnieuw lichtjes (180 studenten). De departementen Bedrijfsmanagement Mercator (51), Vertaalkunde (28) en Bedrijfsinformatie (24) ontvangen het meeste inkomende studenten. De meeste studenten komen uit Spanje (33,3 %), Nederland (13,3 %) en Frankrijk (10 %).

Vooralsnog nemen meisjes deel aan het Erasmusprogramma: 62,5 % van de uitgaande studenten en 62 % van de inkomende studenten zijn meisjes.

Voor de inkomende Erasmusstudenten werden er verwelkomingsessies georganiseerd bij aanvang van het eerste en tweede semester. Tijdens deze verwelkomingsessies krijgen de inkomende Erasmusstudenten onder andere informatie over de registratieprocedure, SOVOREG vzw, de Hogeschool Gent Studentenraad, het Erasmus Student Network en de Sportdienst van de Hogeschool Gent.

Het overleg met de dienst Vreemdelingenzaken en de studentenambtenaar van de Stad Gent werd in 2009-2010 voortgezet om het onthaal en het verblijf van de inkomende buitenlandse studenten te optimaliseren.

Het aantal docenten dat in het kader van Erasmus drie tot vijf dagen een lesopdracht opneemt bij de Europese partnerinstellingen, kende in vergelijking met voorgaand academiejaar bijna een verdubbeling: van 24 naar 45 docenten. Het aantal inkomende docenten daarentegen bleef met ongeveer vijftig docenten min of meer gelijk.

6.2.5 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus / Thematische netwerken*

De Hogeschool Gent streeft naar een stevig netwerk van haar opleidingen met Europese en internationale hogeronderwijsinstellingen en organisaties. Aansluiten bij een van de academische Thematische Netwerken in het kader van het Erasmusprogramma is dan ook een ideale manier om deze doelstelling na te streven.

Ook in 2009-2010 bleef het departement Gezondheidszorg Vesalius een kernpartner in het Thematisch Netwerk DIETS (Dietitians improving training standards in higher education), gecoördineerd door de University of Plymouth (Verenigd Koninkrijk).

Datzelfde departement was ook actief betrokken in het netwerk ENOTHE (European Network for Occupational Therapy in Higher Education) en sloot zich aan bij een nieuw netwerk NetQuEST (Network Tuning Standards & Quality of educational programs of speech-language therapy in Europe), dat gecoördineerd wordt door het Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes-logopèdes de l'union européenne (CPLOL).

Het departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten bleef als partner betrokken bij het Artesnet Europe, gecoördineerd door de Nederlandse ELIA (European League of Institutes of the Arts).

Het departement Conservatorium bleef als partner actief in het Thematisch Netwerk Polifonia, gecoördineerd door de Kungliga Musikhögskolan (Zweden).

Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur bleef als kernpartner actief betrokken in het Thematische Netwerk Le:Notre Two+.

Ten slotte was het departement Vertaalkunde als partner betrokken bij de aanvraag van het thematische netwerk OPTIMALE - Optimising Professional Translator Training in a Multilingual Europe. De coördinatie van dit netwerk is in handen van de Université de Rennes 2.

6.2.6 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus: Multilaterale projecten en Intensive Programme*

Het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde diende in februari 2010 meerdere projectaanvragen in tot curriculumontwikkeling.

Het eerste *curriculum development project* betreft de ontwikkeling van een Joint Master in International Public Administration and Management (MIPAM) en wordt gecoördineerd door de Hochschule für Öffentliche Verwaltung und Finanzen in het Duitse Ludwigsburg. Dit project werd door de Europese Commissie eind juni 2010 goedgekeurd.

Het tweede *curriculum development project* betreft de ontwikkeling van een nieuw curriculum in 'Strategic Human Resource Management in Europe'. Coördinator van dit project is de University of Applied Sciences te Wenen, Oostenrijk. De partners komen uit Kroatië, Cyprus, Duitsland, Litouwen en Slovenië.

Eveneens was het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde partner in het Intensive Programme 'Politische Meinungsbildung in BLOG und Twitter – Akteure, Standards und Webkompetenz im Europäischen Vergleich'. Coördinator is de Duitse Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege in Berlijn. De partners komen uit Wenen (Oostenrijk), Pzonan (Polen) en Växjö (Zweden). Veertig studenten en vijf docenten van de verschillende onderwijsinstellingen namen deel aan dit intensieve programma dat plaatsvond in Berlijn van 14 tot 26 maart 2010.

6.2.7 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Leonardo da Vinci*

Het derde subprogramma van het Lifelong Learning Programme, Leonardo da Vinci, richt zich op het beroepsonderwijs en de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Hogeronderwijsinstellingen kunnen hierin uiteraard participeren maar de doelgroep is wel de-ge-lijjk gericht naar pas afgestudeerden, werkzoekenden en de arbeidsmarkt.

Het departement Gezondheidszorg Vesalius diende met succes een projectaanvraag in voor Partnerschap in 'Training requirements and nursing skills for mobility'. Het project wordt gecoördineerd door Nottingham University (UK). Partners zijn: St Angela's College – College of the National University of Ireland, Galway (Ierland), Mikkelin Ammattikorkeakoulu (Finland), Fachhochschule Bielefeld (Duitsland), Escola Superior de Enfermagem do Porto (Portugal), Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Izmir (Turkije).

6.2.8 *Jean Monnet Actie (LLP)*

In 2009-2010 richtte het departement Vertaalkunde het Jean Monnet project-in: EU-law, institutions and languages. Het Jean Monnet-programma financiert activiteiten die de Europese integratie bevorderen op het vlak van onderwijs, onderzoek en publicaties. De ontwikkelde module van dertig contacturen dient vijf jaar aangeboden te worden in een opleiding die niet als hoofdopdracht heeft om Europakunde te onderwijzen. Naast de onderwezen module dient het departement ook nevenactiviteiten te ontwikkelen, zoals bezoeken aan Europese instellingen, uitnodigen van gastsprekers etc. Met deze module komt het departement Vertaalkunde tegemoet aan de interesse voor Europa en de Europese instellingen van de eigen studenten van het postgraduaat conferentietolken, het postgraduaat Dutch & Translation en van de uitwisselingsstudenten.

6.3 Europees hulpprogramma Tempus IV

In 2009-2010 zat het Tempus-project 'Sextant', gecoördineerd door het departement Bedrijfsinformatie, in zijn afsluitende werkjaar. De partners in dit project waren de Moskou State Pedagogical University en de Daghestan State Pedagogical University, beide uit de Russische Federatie, en de West-Europese partners Newman College (Groot-Brittannië), Krakow State Pedagogical University (Polen) en Eurashe (European Association of Institutions in Higher Education, Brussel). De Hogeschool Gent wilde met dit project haar expertise en knowhow op het vlak van de implementatie van ECTS, de organisatie van studentenmobiliteit voor studie en stage en de ontwikkeling van elektronische databanken, delen met de partnerlanden uit de Russische Federatie. De cel Internationalisering bleef ook in 2009-2010 dit project mee opvolgen: in oktober 2009 nam de cel deel aan een partnervergadering in Krakau (Polen). Op 18 november 2009 tekenden onze algemeen directeur en de MSPU rector Matrosov een bilateraal akkoord tijdens een door het departement Bedrijfsinformatie en de cel Internationalisering georganiseerd bezoek van MSPU aan de Hogeschool Gent.

6.4 Regionale samenwerking

In het voorjaar van 2010 nam de stad Gent contact op met de hogeronderwijsinstellingen in Gent met de vraag deel te nemen in het onderdeel 'Students Challenge' van het Interregproject 'Portico' dat de stad heeft lopen met de steden Chester, Keulen en Utrecht. De Hogeschool Gent ging hierop in en stelde samen met de Universiteit Gent een studententeam samen uit de opleidingen bedrijfsmanagement, handelswetenschappen, sociaal werk van de Hogeschool Gent en de opleiding geschiedenis van de Universiteit Gent. De doelstelling van dit studententeam is om een business plan te ontwerpen voor de ontsluiting van de muntenroute in de stad Gent voor jongeren. Alles werd in het werk gesteld om het studententeam in het eerste semester van 2010-2011 te laten starten.

6.5 Andere programma's

6.5.1 *VLIR-UOS reisbeurzen in het kader van ontwikkelingssamenwerking*

In totaal dienden 51 studenten van de Hogeschool Gent in 2009-2010 een VLIR-UOS-reisbeursaanvraag in. Hiervan ontvingen 33 studenten een beurs van € 1.000. Studenten uit de departementen Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur (7 beurzen), Bedrijfsmanagement Mercator (2 beurzen), Gezondheidszorg Vesalius (8 beurzen), KASK (1 beurs), Lerarenopleiding Ledeganck (6 beurzen), Sociaal-Agogisch Werk (8 beurzen) en Technologie (1 beurs) vertrokken in het kader van hun stage of eindwerk naar de volgende bestemmingen: Ethiopië, Gambia, Guatemala, India, Kenia, Malawi, Paraguay, Peru, RD Congo, Rwanda, Senegal, Suriname, Togo en Zuid-Afrika.

Ter ondersteuning van deze internationale ervaring in het zuiden, werkte de cel Internationalisering in 2009-2010 samen met de drie andere leden van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) aan de volgende activiteiten en instrumenten:

- ▶ de organisatie van het Noord-Zuid Reisbeurzenforum in november 2009 waar studenten met interesse in een stage of thesisonderzoek in het Zuiden terecht konden voor praktische en inhoudelijke informatie;
- ▶ de verdere uitbouw van een voorbereidingstraject voor studenten. Dit resulteerde in november 2010 in een gemeenschappelijke voorbereidingsdag Noord-zUITwisseling en een gids voor vertrekkers met praktische en inhoudelijke hints en tips.

6.5.2 *Andere VLIR-UOS programma's en samenwerkingsverbanden op vlak van ontwikkelingssamenwerking*

Ook in 2009-2010 bleef de cel Internationalisering het VLIR-UOS-beleid rond universitaire ontwikkelingssamenwerking opvolgen. De cel Internationalisering nam onder meer deel aan de jaarlijkse VLIR-UOS-beleidsdag in november 2009, nam als vertegenwoordiger van de hogescholen deel aan een brainstormsessie over de evolutie van het reisbeursprogramma in januari 2010 en legde relevante contacten met Vlaamse NGO's met betrekking tot stages op de door VLIR-UOS georganiseerde *speed dating* in maart 2010.

Daarnaast was de cel Internationalisering actief betrokken bij de door VLIR-UOS gelanceerde studie rond de betere integratie van de Vlaamse hogescholen in de werking en programma's van VLIR-UOS. De studie werd uitgevoerd door KHMechelen en KHLeuven. Het uitgangspunt was dat de hogescholen, ondanks de toegang tot verschillende VLIR-UOS-programma's sinds 2003, moeilijk ingang vinden in VLIR-UOS en relatief weinig goedgekeurde projectvoorstellen behalen. Deze studie wilde met concrete aanbevelingen de werking van VLIR-UOS beter afstemmen op de structuur, werking en finaliteit van de hogescholen. Op 27 januari 2010 ontving de cel Internationalisering, in aanwezigheid van de algemeen directeur, de directie Onderzoek en

een vertegenwoordiging uit drie departementen, de directeur van VLIR-UOS en de voorzitter van het Adinsa Forum binnen VLHORA, met als doel de positie van en beleidsvisie op internationalisering en ontwikkelingssamenwerking binnen de Hogeschool Gent te bespreken.

Op het vlak van goedgekeurde VLIR-UOS-projectvoorstellen deed de hogeschool het goed in 2009-2010:

Het departement Technologie coördineerde van 19 tot 26 september 2010 het Kort Opleidingsinitiatief (KOI) 'Embedded Real Time Linux for Beagle Board' en verwelkomde twaalf ICT-professionals uit Ethiopië, Oeganda, Vietnam en Zambia. Zij kregen een intense en gesmaakte vorming rond het werken met open software systemen en de ontwikkelingsrelevante toepassingen hiervan.

Het departement Sociaal-Agogisch Werk trad van 5 tot 17 september 2010 op als copromotor van het Kort Opleidingsinitiatief (KOI) 'International Interdisciplinary Course in Children's Rights: Children's Rights in a Globalized World: from Principles to Practice'.

Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur bewees wederom gedegen ervaring in ontwikkelingssamenwerking in huis te hebben: twee leden van het onderwijzend personeel kregen in 2010 het mandaat van projectleider toegewezen in de VLIR-IUS samenwerking met de Université de Kisangani in Congo. Ook als (co-)promotor, teamlid of expert bleven zij actief betrokken in andere VLIR-UOS-projecten in Congo, Kenia en Ethiopië.

De Hogeschool Gent richtte in 2010 twee VLIR-UOS Sensibiliseringsinitiatieven in. Op 18 maart 2010 organiseerde het departement Sociaal-Agogisch Werk een studiedag 'En ik dan? Omgaan met diversiteit in het hoger onderwijs'. Het departement Gezondheidszorg Vesalius organiseerde op 3 mei 2010 een thema-avond rond gezondheidszorg in Afrika voor een publiek van studenten, docenten en andere geïnteresseerden. Zij nodigden hiertoe een Ethiopische arts en een Britse ergotherapeute uit.

Naast de samenwerking met VLIR-UOS initieerde de cel Internationalisering andere samenwerkingsverbanden op het vlak van ontwikkelingssamenwerking:

Met VVOB (Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand) startte in oktober 2009 een samenwerkingsproject met de departementen Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur en Lerarenopleiding Ledeganck, inzake de vernieuwing van de curricula en pedagogische werkvormen van de secundaire landbouwscholen in RD Congo. Daarnaast ontving de cel Internationalisering in samenwerking met het departement Lerarenopleiding Ledeganck op 21 april 2010 een delegatie van de Zuidpartners van VVOB met als doel meer inzicht te krijgen in de lerarenopleiding. Ten slotte ontsloot de cel Internationalisering het stageaanbod van VVOB naar de relevante departementen.

Met de dienst Noord-Zuidsamenwerking van de stad Gent exploreerde de cel Internationalisering de stedenband met het Zuid-Afrikaanse Mangaung. Dit resulteerde in 2010 in een samenwerking met de opleiding houttechnologie van het departement Technologie die de opstart van een meubelatelier en bijbehorende opleiding houtbewerking voor werkloze jongeren uit de Zuid-Afrikaanse *townships* zal ondersteunen. Begin oktober 2010 vertrokken twee stagiaires van het departement Technologie in het kader van dit project naar Mangaung.

6.5.3 *Mobiliteiten buiten Erasmus*

De cel Internationalisering registreerde 126 studenten voor het academiejaar 2009-2010 die een stage in het buitenland liepen. Hiervan waren er 29 Europese stages en

97 niet-Europese stages. De top drie bestemmingen van de buitenlandse stages zijn Zuid-Afrika, Nederland en Australië en Malawi op een gedeelde derde plaats. Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur springt met haar 47 buitenlandse stages boven alle overige departementen uit.

Naast de buitenlandse stages werd ook gebruikgemaakt van de bilaterale akkoorden buiten Erasmus: negen studenten gingen aan een niet-Europese instelling studeren, twaalf niet-Europese studenten kwamen aan de Hogeschool Gent studeren. Deze mobiliteit vind plaats van en naar de drie volgende landen: Rusland, Verenigde Staten en Japan.

6.5.4 *Preparatory Visit (PV)-toelage*

De Vlaamse Gemeenschap stelt toelagen ter beschikking voor universiteiten of hogescholen die een (potentiële) partner willen bezoeken om samen te werken in het kader van een EU-project met de Balkanregio en de landen buiten Europa. De Hogeschool Gent ontving in 2009-2010 drie PV-toelagen:

- ▶ Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur genoot in oktober 2009 van een PV-toelage om de opzet van een EU-Canada-project met de Lasalle University Canada te onderzoeken.
- ▶ Het departement Lerarenopleiding Ledeganck gebruikte de PV-toelage om de kosten te drukken van het bezoek aan de Mexicaanse partnerinstellingen in november 2009 (zie hiervoor ook rubriek 6.1.3).
- ▶ Het departement Sociaal-Agogisch Werk trok in april 2010 met een PV-toelage naar India. Daar werd meegeholpen op de hogeronderwijsbeurs in New Delhi en Mumbai en werden potentiële partnerinstellingen bezocht.

6.5.5 *Prins Filipfonds*

“Om elkaar te begrijpen, moet je elkaar kennen.” Vanuit die gedachte organiseert het Prins Filipfonds projecten waarbij het de uitwisseling en samenwerking tussen studenten en lesgevers uit de drie gemeenschappen van ons land wil aanmoedigen.

In het kader van het Erasmus Belgica-programma gingen twee studenten van het departement Vertaalkunde studeren bij onze Franstalige zuiderburen van de Haute Ecole de Bruxelles en de Université de Mons-Hainaut.

De interesse bij de Franstalige collega's om naar Gent te komen was groter en twaalf studenten kwamen in dit kader studeren aan de Hogeschool Gent:

- ▶ Zes studenten studeerden aan het departement Vertaalkunde: drie van de Haute Ecole Leonard de Vinci; twee van de Université de Mons-Hainaut; één student van de Haute Ecole de Bruxelles.
- ▶ Drie studenten studeerden aan het departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten: één student kwam van de Ecole Nationale Supérieure des Arts Visuels de la Cambre, twee studenten kwamen vanuit de Conservatoire Royal de Mons voor de opleiding drama.
- ▶ Twee studeerden aan het departement Bedrijfsmanagement Mercator: één van de Haute Ecole de Namur en één van de Haute Ecole EPHEC (Bruxelles).
- ▶ Eén student van de Haute Ecole 'Groupe ICHEC - ISC Saint-Louis - ISFSC' kwam studeren aan het departement Sociaal-Agogisch Werk.

Het departement Gezondheidszorg Vesalius kreeg groen licht van het Prins Filipfonds voor haar aanvraag voor het uitwisselingsproject 'Actieve communicatie opent de taalgrens' met de Haute Ecole de la Province de Liège André Vésale. De ontmoeting tussen studenten en docenten van de opleiding biomedische laboratoriumtechnieken vond plaats in Gent in maart 2010.

7 Alumni

Op 15 oktober 2008 werd Alumni Hogeschool Gent ondergebracht bij de dienst Communicatie en Cultuur. Naast de formele werking van de vzw Alumni Hogeschool Gent en de alumniverenigingen, baseert de alumniwerking zich vooral op interne en externe communicatie.

Een gecoördineerde zoektocht naar dertien ereambassadeurs (één per departement) resulteerde in het eerste webjournaal 'Volgende Halte: HoGent' op 29 januari 2010 op AVS en op 12 februari 2010 op TV Oost.

Op 29 oktober 2010 besliste het bestuurscollege om de titel van 'Ereambassadeur van de vzw Hogeschool Gent' op te waarderen naar 'Ereambassadeur van de Hogeschool Gent'. De eerste dertien ereambassadeurs zullen op de nieuwjaarsreceptie van 2011 een nieuwe opgewaardeerde oorkonde in ontvangst mogen nemen.

7.1 Vacaturedatabank

De vzw Alumni Hogeschool Gent beheert een elektronische vacaturedatabank. Dit om oud-studenten zo veel mogelijk te ondersteunen bij het zoeken naar werk. De databank ging online op 25 juni 2004.

Om de vacaturedatabank meer bekendheid te geven, werden volgende acties ondernomen:

- ▶ De tien recentste vacatures verschijnen op de startpagina van de alumnisite.
- ▶ Alle departementen ontvingen de RSS Feed van de vacaturedatabank, zodat zij voor hun doelgroep relevante vacatures kunnen implementeren op hun eigen site.
- ▶ Alle laatstejaarsstudenten ontvangen een persoonlijke gebruikersnaam en inlogcode via e-mail, om hun cv op de vacaturedatabank openbaar te maken.
- ▶ Er werden lesvoorstellingen georganiseerd om de vacaturedatabank aan zo veel mogelijk studenten voor te stellen.
- ▶ Via de afstudeerbeurs werd de vacaturedatabank ook aan werkgevers bekendgemaakt.
- ▶ Er werden samenwerkingsverbanden opgezet inzake plaatsing en jobbegeleiding met de departementen Bedrijfsinformatie, Lerarenopleiding Ledeganck, Toegepaste Ingenieurswetenschappen, Bedrijfskunde Aalst, Gezondheidszorg Vesalius en Technologie.
- ▶ Op alle campussen verscheen reclame voor de vacaturedatabank.
- ▶ De vacaturedatabank werd aangekondigd in een laatstejaarsspecial, die werd uitgedeeld op alle proclamaties.

In december 2010 zijn er 1.275 bedrijven ingeschreven (tegenover 875 vorig jaar); 140 vacatures zijn opengesteld; 135 personen hebben hun cv opgeladen; 13.640 alumni kunnen de vacatures raadplegen.

7.2 Centrale alumnidatabank

De raad van bestuur van 18 september 2008 heeft besloten om de vzw Alumni Hogeschool Gent contact te laten opnemen met oud-studenten om hun gegevens te upda-

ten. Jobstudenten zullen vier jaar werken aan 30.000 adressen. Eind december 2010 hebben ze 13.000 adressen gecontacteerd met een resultaat van 60 procent.

In 2009 kregen de departementen voor de eerste keer de opdracht om persoonlijke e-mailadressen van laatstejaarsstudenten te verzamelen nog voordat deze de school verlaten. Ook in 2010 werd hun gevraagd zo veel mogelijk e-mailadressen in te geven. Dit leverde opnieuw een resultaat van zestig procent op. Het mag duidelijk zijn dat het vervolledigen van deze databank van prioritair belang is.

7.3 Publicaties

Sinds 2010 is de vzw Alumni Hogeschool Gent overgeschakeld van een gedrukte krant naar een elektronische alumninieuwsbrief. Er wordt maandelijks een nieuwsbrief verstuurd met zowel nieuws over de Hogeschool Gent als over opmerkelijke alumni. Voor laatstejaarsstudenten wordt wel nog de afstudeerspecial van de krant Interaxis gedrukt. Deze wordt aangeboden in het afzwaai pakket, dat werd uitgedeeld op elke proclamatie in elk departement.

Voor een uitgebreid overzicht kan het volledige jaarverslag van de vzw worden opgevraagd via alumni@hogent.be.

7.4 De vzw

Op de bijzondere algemene vergadering van donderdag 30 september 2010 werd met meerderheid van stemmen beslist om de vzw Alumni Hogeschool Gent te ontbinden. Antoine De Henau en Jan Soons werden als vereffenaar aangesteld.

De akte met als onderwerp 'Vrijwillige ontbinding – Aanstelling van de vereffenaars – Bestemming van het vermogen na vereffening' werd op 29 oktober 2010 neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel van Gent en verscheen vervolgens in het Belgisch Staatsblad op 12 november 2010.

De vzw Alumni Hogeschool Gent is sinds deze publicatie de 'vzw in vereffening' Alumni Hogeschool Gent.

Bijlagen:

- 2.13 Overzicht internationale lidmaatschappen Hogeschool Gent
- 2.14 Overzicht deelname aan conferenties, workshops en infosessies
- 2.15 Overzicht ontvangst delegaties
- 2.16 Overzicht vertegenwoordiging in internationale organisaties en comités
- 2.17 Overzicht nieuwe bilaterale akkoorden (binnen en buiten Erasmus)
- 2.18 Thematische Netwerken: vertegenwoordiging van de Hogeschool Gent 2009-2010
- 2.19 Procentuele verdeling uitgaande studenten (2009-2010) binnen en buiten Europa, voor studie en stage, per departement, volgens financieringsprogramma, voor studie per land (binnen en buiten Europa), stagestudenten per land (binnen Europa), stagestudenten per land (buiten Europa)
- 2.20 Procentuele verdeling inkomende studenten (2009-2010) binnen en buiten Europa, voor studie en stage, per departement, volgens financieringsprogramma, voor studie en stage per land (binnen en buiten Europa)
- 2.21 Uitgaande docenten Hogeschool Gent in het kader van Erasmus-docentenmobiliteit: namenlijst met opgave van partnerinstelling en vakgebied.

HOOFDSTUK 3: ONDERZOEK

1	Het beleid betreffende het onderzoek: resultaten en vooruitzichten	55
1.1	Het strategisch beleid, beoogde doelen en resultaten.....	55
1.2	Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 à 2 jaar) en op middellange termijn (4 à 5 jaar)	62
2	Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur.....	63
3	Financieringsbronnen.....	64
3.1	Interne financieringsbronnen	64
3.2	Projecten op Vlaams niveau.....	65
3.3	Projecten op federaal niveau	66
3.4	Projecten op Europees niveau	66
3.5	Overzicht inkomsten onderzoeksprojecten	66
3.6	Inkomsten door de vermindering van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers	67
3.7	Totale onderzoeksbudget voor 2010	67
4	Personeelsbestand.....	68
5	Wetenschappelijke classificatie van de onderzoeksprojecten	72
6	Wetenschappelijke output per studiegebied	73
7	Federale wetenschappelijke samenwerking	75
8	Internationalisering	75
9	Wetenschapscommunicatie	76

1 Het beleid betreffende het onderzoek: resultaten en vooruitzichten

1.1 Het strategisch beleid, beoogde doelen en resultaten

De Hogeschool Gent profileerde zich ook in 2010 als een kennisinstelling met een duidelijk onderzoeksprofiel. Zowel het beschikbare onderzoeksbudget als het ingezette VTE voor onderzoek bleven verder stijgen. Het is niet alleen deze kwantitatieve stijging die belangrijk is. Ook de verhoging van de kwaliteit van haar onderzoekspotentieel is voor de Hogeschool Gent prioritair.

De Hogeschool Gent werkt intensief aan het academiseringsproces van haar academisch gerichte opleidingen, anderzijds erkent ze ook in de professioneel gerichte bacheloropleidingen de noodzaak en de meerwaarde van toegepast, praktijkgericht onderzoek. De beslissing van de Vlaamse regering medio 2010 omtrent de toekomstige integratie van de academisch gerichte opleidingen in de universiteit vanaf 2013-2014 stelt de hogeschool voor nieuwe uitdagingen, ook wat betreft onderzoek. Ook na de integratie wenst de Hogeschool Gent zich duidelijk te profileren als een belangrijke onderzoekspartner. Wij zijn ervan overtuigd dat als we verder willen excelleren in onze professioneel gerichte opleidingen en academisch gerichte opleidingen in de kunsten, het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs en het afleveren van ondernemende en creatieve afgestudeerden dit alleen kan als er voldoende verankering is van het onderwijs met relevant en praktijkgericht onderzoek.

Het onderzoek in de professioneel gerichte opleidingen heeft, door zijn praktijkgerichte en toegepaste aard en door zijn nauwe band met het betrokken werkveld, een specifieke én unieke rol in het Vlaamse onderzoekscontinuüm. Enerzijds werken we intern binnen de instelling hard aan het verhogen van dit waardevolle onderzoekspotentieel, anderzijds blijven we permanent beleidsmakers binnen Vlaanderen overtuigen van de opportuniteiten en meerwaarde van dit onderzoek.

In 2010 werd verder uitvoering gegeven aan het beleid waarover in 2008 werd gereflecteerd (strategisch plan 2008-2013). Hierbij wordt blijvend een evenwicht gezocht tussen nieuwe onderzoekers aantrekken en meer ruimte vrijmaken voor onderzoek in de opdracht van de aanwezige personeelsleden. Het onderzoeksbeleid wenst enerzijds excellente onderzoekers meer te ondersteunen en anderzijds specifiek starters de kans te geven zich toe te leggen op onderzoek en waar nodig zich hierin verder te professionaliseren.

Ook in 2010 werd voortgewerkt aan een structureel kader voor onderzoek en dienstverlening dat de absorptiecapaciteit voor onderzoek blijft garanderen. De aandacht gaat hierbij naar ondersteunende instrumenten, opleidingen voor onderzoekers, valorisatie van de resultaten en zeker ook naar de uitbouw van structurele netwerken, zowel binnen de Associatie Universiteit Gent, met bijvoorbeeld de oprichting van associatieonderzoeksgroepen, als met het sociaal, economisch en cultureel weefsel van de regio en internationale partners.

In de nabije toekomst wil de Hogeschool Gent zich steeds meer expliciet profileren als een open kennisorganisatie, waarbij de traditionele pijler van kennisoverdracht via onderwijs en vorming in ruimere mate verankerd zal worden met een pijler van kenniscreatie en wetenschappelijk onderzoek.

1.1.1 Onderzoeksraad – Onderzoeksfonds Hogeschool Gent

De Onderzoeksraad van de Hogeschool Gent zette in 2010 zijn beleidsondersteunde taak en adviserende rol verder op basis van de realisaties van de voorbije vijf jaar.

Een eerste focus van de Onderzoeksraad in 2010 was de aanpassing van het 'Reglement voor de besteding van de gelden van het Onderzoeksfonds Hogeschool Gent'. Het reglement werd gewijzigd in overeenstemming met de reorganisatie van de centrale administratie van de hogeschool en werd afgestemd met de beleidslijnen die de Hogeschool Gent op het vlak van personeel (ook specifiek voor onderzoekspersoneel) en financiën in 2010 heeft uitgetekend. Naar de onderzoekers toe werden bepalingen betreffende de internationale mobiliteit toegevoegd in het reglement. Internationale mobiliteit wordt aangemoedigd waarbij er rekening wordt gehouden met de aanstelling van het personeelslid binnen de Hogeschool Gent. Het aangepaste reglement is te vinden in bijlage 3.2.

In 2010 werd ook het 'Huishoudelijk reglement van de Onderzoeksraad Hogeschool Gent' aangepast. Voor de vertegenwoordigers in de Onderzoeksraad wordt opgenomen dat ze, bij langdurige afwezigheid (door ziekte of bevallingsverlof), vervangen kunnen worden door een andere vertegenwoordiger vanuit het departement. Dit gewijzigde huishoudelijk reglement is te vinden als bijlage 3.3.

Er werd in 2010 specifiek aandacht besteed aan de evaluatie van het lopende onderzoek. De wijze waarop de Onderzoeksraad de doctorandi aangesteld ten laste van het Onderzoeksfonds (onderzoeksassistenten en het doctorerend OP) evalueert, werd aangepast. Daarbij wordt meer rekening gehouden met de adviezen van promotoren, doctoraatsbegeleidingscommissies en/of de evaluaties van de Doctoral Schools. Bij doctor-assistenten ten laste van het Onderzoeksfonds wordt de focus gelegd op de inbedding van het onderzoek in de vakgroep/het departement. Onderzoeksprojecten gestart in 2008 en met een looptijd langer dan twee jaar werden eveneens tussentijds geëvalueerd. Hiervoor werd het advies van de werkgroepen van de Onderzoeksraad (zie ook verder) gevraagd.

De Onderzoeksraad adviseerde in 2010 ook over de verdeling en toekenning van het budget dat binnen de begroting van de Hogeschool Gent beschikbaar is in het Onderzoeksfonds. De middelen in het Onderzoeksfonds zijn de academiseringsmiddelen en de middelen uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. De besteding van de academiseringsmiddelen wordt sinds 2009 beleidsmatig bepaald door de Associatie Universiteit Gent. Het directiecomité van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) beslist op advies van de Onderzoeksraad van de Hogeschool Gent, de Academiseringsraad en de Associatieonderzoeksraad van de AUGent over de onderzoeksinitiatieven die gefinancierd zullen worden met de academiseringsmiddelen ter beschikking van de Hogeschool Gent. De Hogeschool Gent beslist wel over de effectieve financiering van dossiers. Voor de besteding van de middelen uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing blijft de Onderzoeksraad rechtstreeks adviseren aan het hogeschoolbestuur. Bij het advies voor de besteding van deze middelen wordt beslist om vanaf 2010 rekening te houden met de verhouding van de gegenereerde defiscaliseringsmiddelen per type opleiding: professionele opleidingen, academische opleidingen niet-kunsten en academische opleidingen kunsten.

Naast de middelen in het Onderzoeksfonds, adviseerde de Onderzoeksraad ook over de besteding van de PWO-middelen. Deze besteding van de PWO-middelen wordt beschreven in punt 3.1.2.

Voor de evaluatie van alle ingediende dossiers doet de Onderzoeksraad een beroep op de kennis en expertise van vier werkgroepen. Deze werkgroepen (Kunsten, Sociale Wetenschappen, Taal en Bedrijf en Technologische Wetenschappen) werden opgericht door de Onderzoeksraad. De werkgroepen bevatten zowel leden van de Onderzoeksraad als externe leden uit relevante vak- en onderzoeksgebieden. Bij de beoordeling van dossiers zijn de voornaamste criteria de wetenschappelijke competentie van de aanvragers, de wetenschappelijke of artistieke waarde van het voorgestelde

onderzoek, de plaatsing van het onderzoek binnen het onderzoeksbeleid van het departement en de vakgroep en het profiel van de opleidingen en de relevantie van het onderzoek voor het betrokken werkveld.

In 2010 werden via het Onderzoeksfonds volgende onderzoeksinitiatieven gefinancierd:

Onderzoeksassistenten in departementen met te academiseren opleidingen

In 2010 werd er geen nieuwe oproep gelanceerd voor de aanstelling van onderzoeksassistenten ten laste van het Onderzoeksfonds. Er was de aanstelling van een onderzoeksassistent waarvan het dossier nog was ingediend in 2009 en de heraanstelling van 38 assistenten werd goedgekeurd. De heraanstelling van alle assistenten gebeurde na de evaluatie door de Onderzoeksraad van de onderzoekswerkzaamheden ter voorbereiding van hun doctoraat. Ook negen doctor-assistenten werden heraangesteld. Voor de evaluatie van de doctor-assistenten werd rekening gehouden met hun onderzoeksactiviteiten en hun bijdrage aan het onderzoek in de departementen.

Alle onderzoeksassistenten besteden minimaal 70 % van hun opdracht aan onderzoek en maximaal 30 % aan onderwijsondersteunende taken. De totale omvang van de financiering voor onderzoeksassistenten bedraagt de loonkost voor de aanstelling van de onderzoeksassistent jaarlijks aangevuld met een vast bedrag van € 4.000 voor werkingskosten en/of uitrusting.

Doctoreren van OP van de Hogeschool Gent

Er werden in 2010 geen nieuwe dossiers goedgekeurd voor doctoreren van OP-leden van de Hogeschool Gent. In 2010 was er wel de verlenging van de financiële steun voor negen doctorerende OP-leden. Deze OP-leden hebben voor een periode van maximaal zes jaar de mogelijkheid om 50 % van een voltijdse opdracht gefinancierd te worden voor het uitvoeren van doctoraatsonderzoek. De Onderzoeksraad evalueerde hun vorderingen van het onderzoek en de voorbereiding van het doctoraat.

Tijdskrediet onderzoek

In 2009 werd aan twee OP-leden van de hogeschool een Tijdskrediet onderzoek toegekend: één voor een voltijds tijdskrediet onderzoek en een tweede voor een halftijds tijdskrediet gedurende het academiejaar 2009-2010. Beide OP-leden concentreerden zich op die manier gedurende twee semesters aan de uitvoering van onderzoeksprojecten en/of aan het verbeteren van hun wetenschappelijk curriculum.

Twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten

In 2010 werden via de academiseringsmiddelen, na de beslissing van het directiecomité van de AUGent en op advies van de Onderzoeksraad, acht twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten voor financiering goedgekeurd. Deze projecten werden ingediend op 15 september 2009 na de Oproep Onderzoeksfonds 2009 maar op dat moment nog niet gefinancierd. Aan deze onderzoeksprojecten werd financiering toegekend voor de aanwerving van een projectmedewerker voor twee of vier jaar met werkingsmiddelen van € 4.000 per jaar. In totaal werd een som van € 1.456.000 financiële steun toegekend. Deze onderzoeksprojecten gingen van start in de loop van 2010 en begin 2011.

Naast het toekennen van financiering aan deze acht onderzoeksprojecten werd de verdere financiering van twaalf onderzoeksprojecten met een looptijd van drie of vier jaar goedgekeurd. Deze projecten werden goedgekeurd op 13 juni 2008 en waren gestart in de tweede helft van 2008. De voortgang van het onderzoek werd geëvalueerd door de Onderzoeksraad en de werkgroepen.

Departementale onderzoeksfonds

In elk departement werd in 2007 een departementaal onderzoeksfonds gecreëerd. De middelen die een departement via dit onderzoeksfonds ter beschikking heeft, kunnen besteed worden in het kader van onderzoek en dienstverlening, aan de ondersteuning van de lopende onderzoeksactiviteiten of aan de uitbouw van het onderzoeksgebeuren in het departement. In 2010 werd in totaal € 400.000 uit het Onderzoeksfonds vrijgemaakt voor de departementale onderzoeksfonds. De verdeling van deze middelen over de verschillende departementen was deels gebaseerd op de algemene verdeelsleutel van werkingsmiddelen en deels op een aantal onderzoeksparameters. Aan de zes departementen met academisch gerichte opleidingen werd in 2009 in totaal € 266.393 ter beschikking gesteld in de departementale onderzoeksfonds. Aan de negen departementen met professioneel gerichte opleidingen werd in totaal € 133.607 toegekend.

Financiering SPSS-licentie Hogeschool Gent

In 2009 werd een eerste maal de centrale aankoop van het statistische softwarepakket SPSS door de Hogeschool Gent goedgekeurd. De licentie gold toen voor een periode tot einde academiejaar 2010. In het najaar van 2010 werd dan op advies van de Onderzoeksraad beslist de licentie voor SPSS ook voor het academiejaar 2010-2011 te financieren via het Onderzoeksfonds. Het bedrag voor deze licentie bedroeg € 27.760. Na de aankoop van de licentie zijn ook opleidingssessies georganiseerd rond het gebruik van SPSS voor onderzoekers.

1.1.2 *Technologietransfer*

Technologietransfer, dit wil zeggen de overdracht van de competenties en kennis van een kennisinstelling als de Hogeschool Gent naar de maatschappij, is van cruciaal belang voor de innovatie en de economische groei in de Vlaamse regio en daarbuiten. Technologietransfer steunt op drie pijlers: (1) contractonderzoek en dienstverlening, (2) creatie en commercialisering van intellectuele eigendom via onder andere octrooiën en licentiegeving en (3) commercialisering via de oprichting van spin-offs. Kennisdiffusie via publicaties en vorming op maat worden, hoewel zij ook een vorm van valorisatie zijn, traditioneel niet onder technologietransfer begrepen en worden dan ook niet behandeld in deze paragraaf.

De Hogeschool Gent opereert inzake technologietransfer binnen het algemeen reglementair kader dat door de AUGent is vastgelegd in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement. De dienst UGent Techtransfer werd door de AUGent aangeduid als valorisatiecel en stimuleert en begeleidt de technologietransfer bij de vier leden van de associatie. De directie Onderzoek fungeert binnen de Hogeschool Gent als antenne van de dienst UGent Techtransfer.

In 2010 werd op het vlak van technologietransfer binnen de hogeschool het volgende gerealiseerd:

- ▶ blijvende ontwikkeling van de expertise binnen de directie Onderzoek inzake valorisatie en technologietransfer door onder meer het lidmaatschap van de Association of European Science & Technology Transfer Professionals;
- ▶ verhoging van het bewustzijn bij de onderzoekers van het belang van intellectuele eigendomsrechten en valorisatie;
- ▶ ondersteuning bij het opstellen en afsluiten van ongeveer 190 contracten in het kader van onderzoek en dienstverlening; bij ongeveer tien procent van deze dossiers werd een advies gevraagd aan de dienst UGent Techtransfer;
- ▶ ondersteuning bij vragen en problemen met betrekking tot auteursrecht en het opstellen van de nodige documenten hiervoor;

- ▶ opvolging en ondersteuning met betrekking tot de wetgeving rond experimenten op de menselijke persoon en privacygegevens;
- ▶ ondersteuning bij het plaatsen van documenten in i-depot;
- ▶ ondersteuning bij het indienen van een valorisatiedossier bij het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF), kanaal StarTT, in verband met bioscaffolds door het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, vakgroep mechanica;
- ▶ ondersteuning bij het valorisatietraject van het Start-TT project met betrekking tot het automatisch verbeteren van de leesbaarheid van medische bijsluiters, departement Vertaalkunde, vakgroep vertaaltechnologie;
- ▶ lidmaatschap van het IOF-consortium PolyTech, met betrekking tot polymeeronderzoek;
- ▶ ondersteuning bij de bescherming en valorisatie van intellectuele eigendom:
  - De Hogeschool Gent is aandeelhouder in de spin-off Geolnvent NV ten dele gebaseerd op onderzoek van de vakgroep elektronica, departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen. Het maatschappelijke doel van Geolnvent is het ontwikkelen en commercialiseren van producten en diensten met betrekking tot de mobile-mappingmarkt. De ontwikkelde technologie door de Hogeschool Gent bestaat uit het automatisch detecteren van verkeerssignalisatie in mobile-mappinggegevens. Naast de Hogeschool Gent zijn de onderzoeksgroep IPI (Image Processing and Interpretation) van de Universiteit Gent en het bedrijf Sodiplan SA aandeelhouders van de spin-off. De Hogeschool Gent zetelt in de Raad van Bestuur.
  - De spin-off Reskin Medical NV werd opgericht. De Hogeschool Gent sloot een licentieovereenkomst af met Reskin Medical NV met betrekking tot een exclusief gebruiksrecht op de intellectuele eigendomsrechten waarvan de Hogeschool Gent 50 % eigenaar is. Deze intellectuele eigendomsrechten hebben betrekking op een specifieke coatingtechniek die gebruikt kan worden in diverse soorten pleisters. Door het geven van een exclusief gebruiksrecht op deze intellectuele eigendomsrechten aan een nieuw opgericht bedrijf, valt het onder de definitie van spin-off volgens het besluit van de Vlaamse Regering m.b.t. de Industriële Onderzoeksfonds. De Hogeschool Gent sloot eveneens met Reskin Medical NV een onderzoekssamenwerkings-overeenkomst af.
  - Indiening van een octrooiaanvraag in verband met bioscaffolds door het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, vakgroep mechanica.
  - Indiening van een beeldmerk voor het logo van de kiwibes.

De Hogeschool Gent is partner van Gent BC (Gent Big in Creativity). Gent BC is een netwerk dat technologisch ondernemerschap en technologische innovatie in de Gentse kennisregio wil stimuleren.

1.1.3 *Implementatie van een onderzoeksinformatiesysteem en onderzoeksportaal*

In 2010 werd de implementatie van het PURE-onderzoeksinformatiesysteem verder uitgevoerd. Het PURE-systeem moet toelaten dat op elk moment de juiste en volledige beleidsinformatie m.b.t. de onderzoeksactiviteiten aan de Hogeschool Gent zowel intern als extern op een efficiënte manier aangeleverd kunnen worden. Bovendien moet dergelijk platform de onderzoekers de mogelijkheid geven om hun onderzoeksactiviteiten en onderzoeksoutput gemakkelijk en op één plaats te ontsluiten. De bijbe-

horende onderzoeksportaal laat toe de expertise van de Hogeschool Gent meer zichtbaar te maken naar de buitenwereld. Vanuit dit perspectief is het onderzoeksinformatiesysteem te beschouwen als een expertiseplatform.

Bij de implementatie werd vooral aandacht besteed aan de integratie met het personeelsinformatiesysteem, de Nederlandse vertaling van het systeem en het verder verfijnen van het datamodel. Het onderliggende datamodel werd ontwikkeld in overleg met het EWI (departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Overheid). Vooral het datamodel voor het onderzoek in de kunsten vergde speciale aandacht en wordt ondertussen in het Vlaamse landschap gebruikt als discussiemodel. Niet alleen de eigenheid van dit soort onderzoek was belangrijk, maar ook was het een vereiste om standpunten in te nemen over waardering en kwaliteitsbeoordeling van onderzoeksresultaten in de kunsten.

Naast het testen van het datamodel via het geïnstalleerde PURE-prototype, werd in september 2010 een eerste versie van de PURE-portal geleverd. Deze portaal-site is vrij bereikbaar via het internet en geeft de kans aan onze onderzoekers en docenten om de visibiliteit van hun expertise sterk te verhogen. Deze portaal-site moet nog verder verfijnd worden en uiteindelijk geïntegreerd worden in de website van de Hogeschool Gent. Een officiële lancering is gepland in het voorjaar van 2011.

Eind 2010 werd het systeem ter beschikking gesteld aan de personeelsleden van de hogeschool en er werden bijbehorende opleidingen gegeven. In parallel, en deze oefening wordt voortgezet in 2011, worden de rapporteermogelijkheden van het systeem verder uitgetest en verfijnd zodat in de loop van 2011 accuraat en up-to-date aanleveren van onderzoeksinformatie permanent en quasi automatisch mogelijk wordt.

Het PURE-systeem zal in de toekomst verder worden ingezet bij het elektronisch indienen van onderzoeksprojecten, het automatisch versturen van reminders aan promotoren als er voortgangsrapporten moeten worden ingediend en het vereenvoudigen van stappen in de processen van onderzoeksadministratie.

1.1.4 Onderzoek en dienstverlening in de context van de Associatie Universiteit Gent

Naast de formele organen als de Associatieonderzoeksraad en de Academiseringsraad, speelde de AUGent in het kader van het onderzoek aan de hogeschool voornamelijk een rol voor wat betreft de werking van de associatieonderzoeksgroepen, de financiering van de associatieonderzoeksprojecten, het organiseren van opleidingen voor onderzoekers (zie 2), het symposium rond outreach en het statuut van gastprofessor met onderzoeksopdracht aan de UGent.

Associatieonderzoeksgroepen

Onderzoekers binnen de AUGent hebben de mogelijkheid zich te groeperen in een associatieonderzoeksgroep: dit is een netwerk van onderzoekers met gemeenschappelijke onderzoekslijnen en complementaire expertise. De onderzoekers komen uit minstens twee partners van de associatie, waarbij één partner steeds de Universiteit Gent is. De onderzoekers uit de hogescholen die lid zijn van een Associatieonderzoeksgroep kunnen zich affiliëren aan de Universiteit Gent met de daarbij horende faciliteiten (onder andere toegang tot elektronische databanken). In 2010 participeerden 339 onderzoekers van de Hogeschool Gent in 40 associatieonderzoeksgroepen, zowel binnen de academisch als de professioneel gerichte opleidingen.

Associatieonderzoeksprojecten

Ook in 2010 maakte de UGent gelden van haar Bijzonder Onderzoeksfonds vrij voor de specifieke financiering van associatieonderzoeksprojecten. De Universiteit Gent wil hiermee jaarlijks een aantal onderzoeksprojecten van consortia van onderzoekers die behoren tot erkende associatieonderzoeksgroepen financieel steunen. De pro-

jectactiviteiten binnen zo'n associatieonderzoeksproject hebben tot doel de onderzoekssamenwerking binnen associatieonderzoeksgroepen te versterken en dienen te passen in de onderzoekslijnen van de associatieonderzoeksgroep. Ze hebben een doorlooptijd van vier jaar en hebben een finaliteit gericht op het behalen van een doctoraat. Verder dienen ze expliciet voor de bijkomende ondersteuning van het academiseringsproces in de academische gerichte opleidingen. In vier van de zes goedgekeurde projecten waren onderzoekers van de Hogeschool Gent betrokken.

Symposium 'AUGent Reaches Out'

Thema van het symposium 'AUGent Reaches Out' (2 december) was de maatschappelijke rol van het hoger onderwijs en de wijze waarop de AUGent hierbij pro-actief kan functioneren. Daarom luidde de ondertitel 'De maatschappelijke rol van het hoger onderwijs herbekeken'. Het programma bestond enerzijds uit een aantal lezingen rond maatschappelijke valorisatie, levenslang leren, blijvende professionalisering en de relatie tussen hoger onderwijs en werkveld. De hoofdgast van het symposium, James Powell, presenteerde zijn kijk op de noodzaak van een co-creatieve en multidisciplinaire samenwerking tussen de academische wereld en de maatschappij. Als professor Academic Enterprise aan de Universiteit van Salford (UK) en Brits ambassadeur voor Sociaal Ondernemerschap voor hoger onderwijs, beklemtoonde Powell het cruciale belang van de ondernemingszin van de hogeronderwijsinstellingen. In Salford worden academici ertoe aangezet én ondersteund om de noden van de maatschappij en van de lokale KMO's te detecteren. Dat de Universiteit Salford hierin bijzonder succesvol is, blijkt uit het groot aantal outreach-projecten dat, in tegenstelling tot de conventionele valorisatie, een expliciete wisselwerking tussen de partners beogen.

Statuut gastprofessor met onderzoeksopdracht

De raad van bestuur van de Universiteit Gent wijzigde op 19 juni 2009 het 'Reglement van de Universiteit Gent betreffende de procedure en de voorwaarden voor de aanstelling van gastprofessoren'. Er werd in de categorie van gastprofessoren opgenomen dat ook gastprofessoren met een onderzoeksopdracht kunnen worden aangesteld aan de Universiteit Gent. Deze gastprofessoren kunnen optreden als promotor van scripties en doctoraten, als budgethouder en als leidinggevende van die personeelsleden die worden bezoldigd op het budget waarvan zij als gastprofessor budgethouder zijn. Op die manier wordt de toegang tot onderzoeksfinanciering voor erkende personeelsleden verhoogd, maar een erkenning gebeurt alleen na voldoen aan strikte criteria. Tegen eind 2010 hebben dertien personeelsleden van de Hogeschool Gent dit statuut verworven.

1.1.5 Competentiepolen en strategische onderzoekscentra

Competentiepolen en strategische onderzoekscentra zijn strategische kennisokkels ten behoeve van innovatie in ruime Vlaamse bedrijfssegmenten. De activiteiten van competentiepolen en strategische onderzoekscentra zijn in de eerste plaats gericht op collectief onderzoek en/of de verspreiding van kennis. Ze passen in het algemene concept van 'open innovatie', dat afstapt van de idee dat alle kennis of onderzoeksactiviteiten in het kader van innovatie in een bedrijf in eigen 'bezit' moeten zijn.

Als kennisinstelling is de Hogeschool Gent sinds 2006 lid van een aantal competentiepolen (Flanders' DRIVE, Flanders' FOOD en Food2Know) en werkt ze samen met het Strategisch Onderzoekscentrum IBBT (Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie). Sinds 2008 is de Hogeschool Gent lid van de competentiepool Flanders InShape. Het lidmaatschap van de Hogeschool Gent is belangrijk in het kader van partnerschappen in onderzoeksprojecten, maar zeker ook om de band met het werkveld te verhogen, zowel in het kader van onderwijs als onderzoek.

1.2 Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 à 2 jaar) en op middellange termijn (4 à 5 jaar)

In 2008 werd binnen de Hogeschool Gent een strategisch plan goedgekeurd voor de periode van 2008-2013. Ook wat betreft onderzoek werden hier enkele keuzes gemaakt.

De Hogeschool Gent verhoogt de expertise binnen haar vakgroepen en de kwaliteit van haar onderzoek. Ze stelt de omkaderende structuren op punt en ontsluit de aanwezige expertise. Ze stimuleert en ondersteunt het verwerven van externe financiële middelen voor onderzoek. Ze besteedt hierbij, in interactie met de Universiteit Gent, verhoogde aandacht aan het uitbouwen van onderzoekslijnen en onderzoeksgroepen met voldoende kritische massa. Ze verhoogt haar internationale aantrekkingskracht en die van haar onderzoekers.

De Hogeschool Gent werkt intensief aan de academisering van haar academisch gerichte opleidingen en beoogt de probleemloze accreditatie ervan. Hiertoe stimuleert ze expliciet de interactie van haar academische opleidingen met de verwante disciplines aan de Universiteit Gent. De Hogeschool Gent onderneemt specifieke acties om de zichtbaarheid van de onderzoeksresultaten in de internationale literatuur te verhogen. Ze bewaakt en ondersteunt specifiek het eigen karakter van het onderzoek in de kunsten en de output ervan.

De Hogeschool Gent benadrukt de noodzaak en de meerwaarde van toegepast, praktijkgericht onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen en ze wil initiatieven blijven nemen die het uitbouwen van een aantal onderzoekslijnen binnen deze opleidingen stimuleert.

Met haar toepassingsgerichte onderzoek wil de Hogeschool Gent een voortrekkersrol op zich nemen wat de samenwerking met de sociale, economische en culturele omgeving betreft. De hogeschool stimuleert en bewaakt de terugkoppeling van het onderzoek naar het onderwijs. Ze wil creatieve afgestudeerden afleveren die bijdragen tot innovatie.

De Hogeschool Gent streeft naar de valorisatie van haar onderzoeksresultaten en haar expertise. Via contractonderzoek, vorming op maat en commerciële toepassingen zorgt ze voor de verspreiding van eigen onderzoeksresultaten en van actuele kennis naar de regionale omgeving.

De Hogeschool Gent benut de grote diversiteit in expertise om vraagstellingen, waar relevant, disciplineoverschrijdend te benaderen.

Tegen 2013 wil de Hogeschool Gent het vanzelfsprekende aanspreekpunt voor toegepast onderzoek zijn en de ideale innovatiepartner voor KMO's, non-profitorganisaties en overheden. Op die manier draagt de Hogeschool Gent binnen een open kenniseconomie bij tot de welvaart en het welzijn van de regio.

Om deze strategische visie te realiseren werden ondertussen twee belangrijke operationele doelstellingen geformuleerd:

- ▶ Tegen 2013 is het overgrote deel van de docenten en lectoren betrokken bij intern of extern gefinancierde onderzoeks- of dienstverleningsprojecten;
- ▶ Tegen 2013 zijn er voldoende duidelijk afgebakende kenniscentra met internationale visibiliteit (speerpuntbeleid).

Om deze doelstellingen te realiseren, werden onderstaande nieuwe concrete projecten geformuleerd, die naast de algemene werking en aandachtspunten ook in de toekomst verder zullen worden uitgewerkt:

- ▶ Het finaliseren van de implementatie van het nieuwe onderzoeksinformatiesysteem en de bijhorende onderzoeksportaal;
- ▶ Het uittekenen van een zwaartepuntbeleid voor onderzoek binnen de professioneel gerichte opleidingen en de kunsten. Hierbij wordt een evenwicht gezocht tussen de ontwikkeling van het vakgebied binnen alle opleidingen en het verder stimuleren van excellent onderzoek;
- ▶ De instap van potentiële maar onervaren of matig ervaren personeelsleden in het onderzoek zal worden gefaciliteerd door middel van een intensief vormingstraject voor onderzoekers met specifieke focus op het verwerven van externe financiering voor onderzoek.

2 Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur

Binnen de Hogeschool Gent wordt bijzondere aandacht besteed aan de nodige ondersteuning om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te garanderen en versterken:

- ▶ Zowel voor de toekenning van de middelen van het Onderzoeksfonds als voor het PWO bestaat er een reglement voor de besteding van de middelen en wordt er gewerkt met oproepen en een open competitie;
- ▶ Projectvoorstellen worden beoordeeld door interne en externe experts binnen de werkgroepen van de Onderzoeksraad;
- ▶ Voor elk onderzoeksinitiatief binnen het Onderzoeksfonds en voor het PWO worden bij de oproep duidelijke criteria voor evaluatie gegeven die in overeenstemming zijn met de finaliteit van het onderzoeksprogramma.;
- ▶ Zowel voor de indiening als de tussentijdse en eindrapportering van projecten worden sjablonen en handleidingen beschikbaar gesteld;
- ▶ De Onderzoeksraad volgt het onderzoeksproces op door jaarlijkse voortgangsrapporten voor de PWO-projecten. Onderzoeksassistenten en doctorerende OP-leden worden, met het oog op het behalen van een doctoraat, tweejaarlijkse geëvalueerd. Onderzoeksprojecten gefinancierd via het Onderzoeksfonds en met een looptijd langer dan twee jaar worden tussentijds geëvalueerd.

Bovendien wordt continu, in overleg met directies Personeel en Organisatie en Financiën, gewerkt aan het kwaliteitsvol beheren van alle processen rond onderzoek-administratie en onderzoekskoördinatie binnen de instelling. De implementatie van het Onderzoeksinformatiesysteem PURE (zie ook 1.1.3) speelt hier een faciliterende rol. Verder participeert de directie Onderzoek in de werkgroep onderwijskwaliteitsondersteuning. Op deze manier wordt de inbedding bewaakt van het onderzoek in het onderwijs binnen de verschillende opleidingen van de Hogeschool Gent en het inbedden van de kwaliteitszorg voor onderzoek binnen de instellingsbrede kwaliteitscultuur.

De Hogeschool Gent biedt in het kader van de professionalisering van haar onderzoekers specifieke vormingen rond diverse onderzoekscompetenties aan. De Hogeschool Gent richtte in 2010 een aantal praktische workshops voor onderzoeksvaardigheden in. Er werd een tweedaagse opleiding gegeven rond het statistisch verwerken van gegevens met SPSS. Verder werd in een workshop het gebruik van EndNote toegelicht. In het najaar van 2010 startten de voorbereidingen voor het intensief vormingstraject 'Van idee naar projectvoorstel' voor onderzoekers. Dit intensief vormingstraject zal starten in februari 2011.

In 2010 werden naast de specifieke opleidingen die de Hogeschool Gent aan onderzoekers aanbiedt, samen met de associatiepartners eveneens een aantal opleiding-

sessies voor onderzoekers aangeboden. In 2010 werden in totaal zes modules aangeboden: 'Academische communicatie' met de intensieve cursussen 'Opmaak van academische posters' en 'Overtuigend presenteren', 'Statistische dataverwerking' voor beginnende onderzoekers, 'Kwalitatief onderzoek' met een introductie voor NVI-VO, 'Snellezen' voor onderzoekers en 'INNOWIZ- manage your creativity!' met aandacht voor creativiteitstechnieken in onderzoek.

3 Financieringsbronnen

In dit onderdeel worden de belangrijkste financieringsbronnen van het onderzoek aan de Hogeschool Gent beschreven. Dit overzicht beschrijft niet het hele onderzoeksgebeuren aangezien, eigen aan de aard van toegepast onderzoek, een substantieel volume aan onderzoek gebeurt in opdracht of in samenwerking met derden. Meer informatie over dit contractonderzoek is te vinden in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag.

Een overzicht van de 169 publiek gefinancierde onderzoeksprojecten die liepen in 2010 (inclusief de 73 intern door de departementen, het Onderzoeksfonds of PWO-programma gefinancierde projecten vanwege de oorsprong van de middelen), is als bijlage 3.4 opgenomen. In dit overzicht worden ook de IWETO-code(s), betrokken departement(en) en de financieringsbron vermeld. Ook de onderzoeksprojecten die lopen in het kader van de IWT KMO-innovatiestudies en enkele projecten gefinancierd door privéorganisaties en non-profitorganisaties werden in bijlage 3.4 opgenomen, wat het totaal op 202 projecten brengt.

Naast deze 202 onderzoeksprojecten liepen er in 2010 ook nog 145 doctoraatsprojecten waarvan er zes werden verdedigd in 2010 (zie bijlagen 3.6 en 3.7) en 37 projecten van doctor-assistenten (zie bijlage 3.5).

3.1 Interne financieringsbronnen

3.1.1 *Academiseringsmiddelen en onderzoeksfonds*

In 2010 bedroegen de academiseringsmiddelen door de Vlaamse overheid toegekend aan de Hogeschool Gent € 5.060.388. Deze middelen werden centraal ondergebracht in het Onderzoeksfonds (zie 1.1.1).

3.1.2 *PWO-middelen*

Het decreet met betrekking tot de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen voorziet voor de hogescholen in een opdracht van projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Om specifiek in het hoger professioneel onderwijs aan deze opdracht te voldoen, stelt de Vlaamse Overheid subsidies ter beschikking aan de hogescholen waarmee projecten, die een versterking van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek inhouden, gefinancierd kunnen worden. De PWO-middelen die de Hogeschool Gent ontvangt, worden in twee delen gesplitst: de structurele enveloppe en een projectmatige enveloppe. In 2010 bedroeg de totale enveloppe PWO-middelen door de Vlaamse Overheid toegekend aan de Hogeschool Gent € 1.000.242.

Structurele PWO-middelen

De eerste enveloppe met structurele gelden wordt in de Hogeschool Gent besteed aan de aanstelling en de werking van vier PWO-adviseurs en een administratieve ondersteuning in de directie Onderzoek. De vier adviseurs staan onder andere in voor de ondersteuning van de departementen met professioneel gerichte opleidingen om daarin verder te bouwen aan een structureel kader waarbinnen het projectmatig wetenschappelijk onderzoek in de professionele bacheloropleidingen verder verstevigd en verzekerd kan worden. Deze ondersteuning kan ook onder de vorm van de regelmatige fysieke aanwezigheid van de adviseur op het departement. De PWO-

adviseurs begeleiden de onderzoekers bij het indienen en uitvoeren van onderzoeksprojecten die voornamelijk gefinancierd worden met de tweede subsidie-enveloppe van de Vlaamse overheid. De PWO-adviseurs stimuleren en begeleiden de professionele bacheloropleidingen daarnaast ook bij het zoeken naar extra financiering voor onderzoek en helpen de aansluiting met netwerken van actoren uit de socio-economische en culturele omgeving verder uit te bouwen. Elk met hun specifieke expertise ondersteunen de adviseurs ook de werking van de directie Onderzoek.

PWO-projectmiddelen

Met de deelenvolpette PWO-projectmiddelen werden in 2010 in totaal 21 lopende PWO-projecten gefinancierd. Vier van deze projecten gingen van start in de loop van 2010 nadat de financiering was goedgekeurd op het einde van 2009. Een overzicht van deze projecten is terug te vinden in bijlage 3.4.

In juni 2010 lanceerde de Hogeschool Gent ook een oproep voor het indienen van PWO-basisprojecten. Het bestuurscollege besliste daarbij om in deze oproep € 755.000 PWO-projectmiddelen ter beschikking te stellen voor de financiering van PWO-projecten en deze bovendien aan te vullen met een deel van de middelen gecupereerd door de bedrijfsvoorheffing (uit het Onderzoeksfonds Hogeschool Gent). Het maximaal te besteden bedrag bedroeg aldus 1 miljoen euro. Na deze oproep werden in september 2010 vijftien projectvoorstellen ingediend voor een totaal bedrag van 4,125 miljoen euro. Eind december besliste het bestuurscollege om aan drie PWO-projecten financiering toe te kennen voor een totaal bedrag van € 838.000 (€ 83.800 wordt hiervan gefinancierd door het Onderzoeksfonds). Deze zullen starten begin 2011.

3.2 Projecten op Vlaams niveau

3.2.1 *Middelen van het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen)*

Naast de ondersteuning via contractonderzoek die de Hogeschool Gent heeft verricht bij diverse KMO-innovatiestudies van bedrijven gefinancierd door het IWT (zie ook hoofdstuk 5), is de hogeschool ook zelf partner in 29 projecten binnen de verschillende financieringskanalen van het IWT.

Het TETRA-fonds, voornamelijk gericht op de Vlaamse hogescholen, subsidieert onderzoek naar alle technologieën en toepassingen, op voorwaarde dat ze industrieel toepasbaar zijn en leiden tot product- of procesverbeteringen. In 2010 werden er elf TETRA-projecten uitgevoerd aan de Hogeschool Gent. In 2010 werden zeventien TETRA-projectaanvragen ingediend waarvan vijf dossiers werden goedgekeurd. Sinds 1997 werden door de hogeschool reeds 59 goedgekeurde TETRA-projecten uitgevoerd op een totaal van 169 ingediende dossiers.

De Hogeschool Gent is verder ook promotor van een onderzoeksproject binnen het programma Landbouwkundig Onderzoek en participeert in een tweede project. De hogeschool participeerde in 2010 ook in vijf SBO-projecten en een TBM-project.

Het VIS-Programma of de Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden stimuleren innovatieactiviteiten in het Vlaamse bedrijfsleven met financiële steun van de Vlaamse overheid. Het IWT selecteert in dit kader projecten die door netwerken van bedrijven worden ingediend. De Hogeschool Gent participeerde in 2010 aan diverse VIS-projecten waaronder drie Thematische Innovatiestimuleringsprojecten (VIS-TIS), twee Technologische Dienstverleningsprojecten (VIS-TD) en één Collectief Onderzoeksproject (VIS-CO).

3.2.2 *Overige projecten op Vlaams niveau*

Binnen het programma 'Steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek' van de Vlaamse regering participeerde de Hogeschool Gent gedurende 2010 in drie steunpunten, die in 2007 werden opgestart:

- ▶ bestuurlijke organisatie;
- ▶ fiscaliteit en begroting (hiervoor is de Hogeschool Gent coördinator van het steunpunt);
- ▶ ruimte en wonen.

Verder participeerde de Hogeschool Gent in 2010 aan twee projecten via Flanders' Food (zie ook 1.1.5). Daarnaast voeren onderzoekers op ad-hocbasis (en soms binnen het kader van een overheidsopdracht) diverse onderzoeksprojecten uit in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap. In 2010 participeerde de hogeschool ook in zes projecten in het kader van ontwikkelingssamenwerking gefinancierd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR)-UOS. In een van deze projecten is de Hogeschool Gent promotor.

3.3 Projecten op federaal niveau

In 2010 participeerde de Hogeschool Gent in vier projecten gefinancierd door de federale overheid. Drie van deze projecten situeren zich in het domein bestuur en beleid, één in het domein technologie toepassingen.

3.4 Projecten op Europees niveau

De Hogeschool Gent participeerde in 2010 in negentien Europese projecten. Binnen het internationale STEVIN-programma van de Nederlandse Taalunie werd een onderzoeksproject uitgevoerd in het gebied van toegepaste taalkunde.

De Hogeschool Gent was verder ook betrokken als partner in meerdere projecten binnen de verschillende steunprogramma's van de Europese Commissie. Er liep een project binnen het zesde kaderprogramma en vier projecten binnen het zevende kaderprogramma. Verder waren er twee onderzoeksprojecten in het programma ERANET, een in het programma ERA-SME, één in het Interreg-programma, één in het programma EUREKA, één in het programma Health and Consumers, één met het Directorate General Justice Freedom and Security en vier lopende EFRO-projecten. De Hogeschool Gent nam ook deel aan een COST-project en een ESF-project.

3.5 Overzicht inkomsten onderzoeksprojecten

Onderstaande tabel geeft een overzicht per departement van de totale inkomsten (bedragen in euro, exclusief overhead van 10 %) uit extern gefinancierde onderzoeksprojecten, zowel nationale als internationale onderzoeksprojecten. De totale inkomsten van onderzoeksprojecten in 2010 bedroegen € 3.021.550, wat een stijging betekent in vergelijking met vorige jaren (in 2009 was dit € 2.695.725, in 2008 was dit € 2.294.408 en in 2007 was dit € 2.075.670). In 2010 bedroegen de inkomsten uit internationale onderzoeksprojecten € 514.859. Dit is een bijkomende stijging ten opzichte van de inkomsten in de vorige twee jaren (in 2009 was dit € 437.488 en in 2008 was dit € 96.347). Net zoals in 2010 zal er ook in 2011 verder bijkomende aandacht en ondersteuning zijn voor het aantrekken van externe onderzoeksgelden, zowel voor de financiering van internationale als nationale onderzoeksprojecten.

Onderstaande cijfers bevatten niet de inkomsten uit contractonderzoek (in opdracht van derden, zowel uit het bedrijfsleven, overheid of non-profitorganisaties). Deze worden besproken in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag, hoewel ze gedeeltelijk wel terug te vinden zijn in het overzicht in bijlage 3.4.

Departementen	Nationale onderzoeksprojecten	Internationale onderzoeksprojecten	Totaal
KASK	227.715	-	227.715
BINF	-	75.001	75.001
HABE	575.787	165.418	741.205
VETO	73.134	81.086	154.220
BIOT	537.052	14.907	551.959
INWE	880.844	102.997	983.841
TECH	166.589	-	166.589
LERA	14.903	-	14.903
SOAG	30.656	75.449	106.105
Totaal	2.506.691	514.859	3.021.550

Exclusief overhead 10 % voor centrale beheers- en algemene exploitatiekosten

- 3.6 Inkomsten door de vermindering van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers
 Instellingen voor hoger onderwijs genieten sinds 2003 een vermindering op de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. De middelen die hierdoor gerecupereerd worden, dienen te worden ingezet in nieuwe onderzoeksactiviteiten. Voor de Hogeschool Gent betekent dit een belangrijke bron van onderzoeksfinanciering. In 2010 werd € 2.840.167 aan defiscaliseringsmiddelen gegenereerd (in 2009 was dit € 2.378.611, in 2008 was dit € 1.535.480 en in 2007 was dit € 1.174.548). Hiervan werd € 1.957.541 gegenereerd door statutair personeel en € 882.626 door contractueel personeel.

De volgende tabel illustreert de spreiding over de categorieën van personeelsleden waarvoor deze vermindering van bedrijfsvoorheffing geldt.

	Statutairen VTE	Contractuelen VTE
Predocoraal	132,16	107,65
Postdoctoraal	41,38	5,33

Met de oprichting van het Onderzoeksfonds in 2005 besliste de Hogeschool Gent, de middelen die gerecupereerd worden uit de vermindering van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers, onder te brengen in het Onderzoeksfonds (zie 1.1.1). Op deze manier wordt gegarandeerd dat deze middelen ook effectief en kwaliteitsvol terug in het onderzoek aan de hogeschool worden geïnvesteerd.

- 3.7 Totale onderzoeksbudget voor 2010

In onderstaande tabel wordt een raming gegeven van het budget voor onderzoek aan de Hogeschool Gent in 2010 (bedragen in euro). Vergeleken met 2009 is er een stijging van ongeveer 5,5 %. Deze stijging vindt haar oorsprong in een stijging van de inkomsten uit extern gefinancierde internationale en nationale onderzoeksprojecten en een stijging van de middelen door de vermindering van bijdrage in de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. De toekenning van academiseringsmiddelen en PWO-middelen waren in 2010 minder gunstig voor de Hogeschool Gent. De inzet van de basisfinanciering voor het onderwijzend personeel dat in de opdracht meer ruimte krijgt om aan onderzoek te doen, is wel verder verhoogd in vergelijking met 2009. De loonkost van de onderzoeksopdracht van het personeel op de basisfinanciering wordt

berekend naar rato van het percentage van hun opdracht dat die personeelsleden aan onderzoek doen en de functie waarin ze aangesteld zijn.

	2006	2007	2008	2009	2010
Academiseringsmiddelen*	2.301.408	4.019.306	4.406.169	5.128.900	5.060.388
PWO-middelen	1.087.050	1.087.130	1.147.450	1.021.502	1.000.242
Internationale projecten**	194.180	146.481	96.347	437.488	576.489
Nationale projecten	1.983.514	1.929.189	2.366.638	2.348.228	2.588.858
Inkomsten uit de defiscalisering voor onderzoekers	816.290	1.174.548	1.535.480	2.378.611	2.840.167
Raming loonkost van de onderzoeksopdracht van het personeel op de basisfinanciering	1.782.000	2.567.968	3.444.853	3.876.550	3.956.500
Totale budget voor onderzoek	8.164.442	10.924.622	12.996.937	15.191.279	16.022.644

* Inkomsten inclusief bijkomende academiseringsmiddelen departementen Onderwijs en EWI

** Vanaf 2007 worden alleen inkomsten van internationale onderzoeksprojecten gerapporteerd, voor 2006 werden ook inkomsten van enkele internationale onderwijsprojecten gerekend

4 Personeelsbestand

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het onderzoekspotentieel van 2010 aan de Hogeschool Gent. Alle metingen betreffende onderzoekspersoneel gebeurden in 2010 op één referentiedatum naar analogie met de toekomstige rapportering die dient te gebeuren naar de Vlaamse overheid en de wijze van rapporteren in het kader van de OESO-enquête. De gegevens tot en met 2009 gaven telkens een overzicht van het totaal aantal onderzoekers aan de hogeschool in de loop van het betreffende jaar.

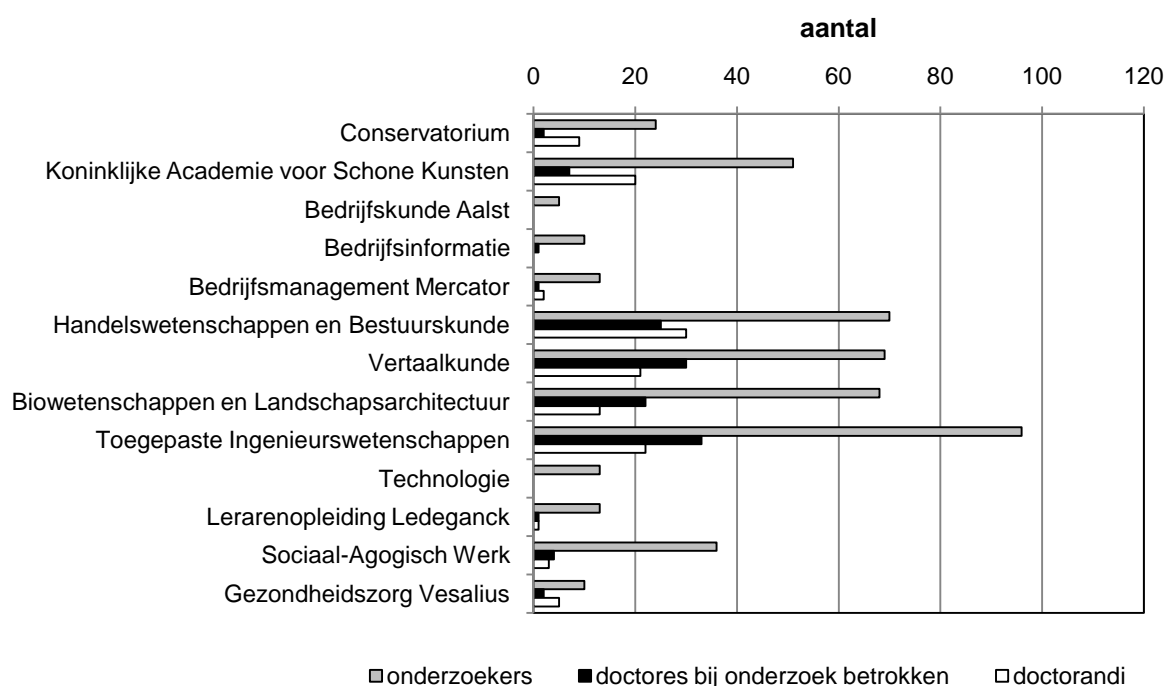
De eerste tabel geeft het aantal personeelsleden met onderzoeksopdracht binnen de hogeschool. Op 1 oktober 2010 hadden 478 personeelsleden een onderzoeksopdracht aan de Hogeschool Gent (zowel OP-leden als contractuele onderzoeksmedewerkers). De overeenkomstige onderzoeksactiviteit bedroeg 258,4 voltijdse equivalenten in 2010. Hoewel in eerste instantie geconcludeerd kan worden dat het aantal onderzoeksactieve personeelsleden aan de Hogeschool Gent gedaald is, heeft dit alles te maken met de nieuwe manier van berekenen. Wanneer we op referentiedatum werken, hebben we een goed beeld over het aantal VTE dat ingezet wordt voor onderzoek maar een gemiddelde berekening op jaarbasis geeft een hoger aantal wat betreft het fysiek aantal onderzoekers (die tijdens het jaar kunnen uitvallen en bijkomen maar allemaal geteld worden). Belangrijk gegeven is dat het aantal VTE dat binnen de Hogeschool Gent aan onderzoek wordt besteed verder blijft stijgen.

Personeelsleden met onderzoeksopdracht aan de Hogeschool Gent
voor de periode 2006-2010

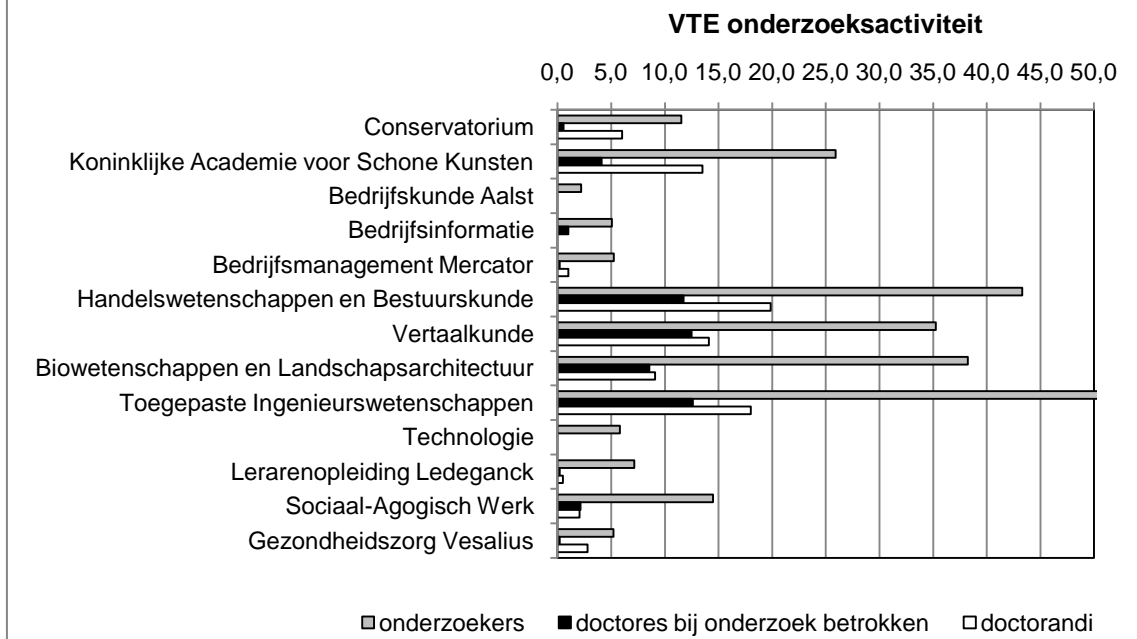
	2006	2007	2008	2009	2010*
Totaal aantal personeelsleden met onderzoeksopdracht	270	341	414	487	478
Totaal VTE onderzoeksopdracht	102,9	135,6	163,1	223,3	258,4
Toename VTE onderzoeksopdracht (%)		31,5	20,5	36,9	15,8

De twee volgende figuren visualiseren de verdeling van de personeelsleden met onderzoeksactiviteit over de verschillende departementen in de Hogeschool Gent. De figuren illustreren daarbij de spreiding van de personeelsleden over de verschillende onderzoeksgebieden. In elke figuur wordt per departement een beeld gegeven van het totale aantal onderzoekers, het aantal doctores betrokken bij onderzoek en het aantal doctorandi (zie ook verder) en dit zowel in aantal personeelsleden als in VTE-onderzoeksactiviteit.

Aantal onderzoekers in de Hogeschool Gent 2010

Onderzoeksactiviteit in de Hogeschool Gent 2010

Doctorandi

In de loop van 2010 telde de Hogeschool Gent 145 doctorandi. Hiervan behaalden zes personeelsleden het doctoraat op proefschrift. Zes andere doctorandi onderbraken voortijdig de doctorale onderzoekswerkzaamheden. Op het einde van 2010 waren dus nog 133 personeelsleden effectief aan het doctoreren.

Volgende tabel geeft een overzicht van de departementen waarbinnen de doctorale onderzoekswerkzaamheden zich in 2010 situeerden. Bijlage 3.6 geeft een overzicht van de lopende doctoraatsprojecten en bijlage 3.7 geeft een overzicht van de personeelsleden van de Hogeschool Gent die het doctoraatsproefschrift beëindigden. In punt 3.5 wordt een overzicht gegeven van de wetenschappelijke classificatie van de doctoraatsprojecten.

Doctorandi in de verschillende studiegebieden in de periode 2006-2010
(uitgedrukt in aantal personeelsleden)

	2006	2007	2008	2009	2010
Kunsten	17	25	29	34	34
Bedrijfskunde en -management	0	1	3	3	3
Handelswetenschappen en bestuurskunde*	15	15	23	28	33
Vertaalkunde*	15	18	22	24	24
Biowetenschappen*	9	9	11	13	15
Toegepaste ingenieurswetenschappen*	14	18	23	26	26
Lerarenopleiding	0	0	1	1	1
Sociale wetenschappen	2	2	2	3	4
Gezondheidszorg	2	2	4	5	5
Totaal	74	90	118	137	145

* Inclusief doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel van de UGent)

Opvolging academiseringsproces

Van het totale aantal onderzoekers van 478 zijn er in 355 verbonden aan de academisch gerichte opleidingen van de Hogeschool Gent. In de academische kunstenopleidingen hadden in 69 personeelsleden een onderzoeksopdracht, in de academische niet-kunstenopleidingen waren dit 286 personeelsleden. In het kader van de opvolging van het academiseringsproces worden hieronder een aantal relevante indicatoren samengevat voor de departementen met academisch gerichte opleidingen. Een eerste tabel geeft een overzicht van het aantal doctores en van het totale onderwijzend personeel en onderzoekspersoneel in de zes departementen en dit vanaf 2006. De tweede tabel geeft voor dezelfde periode het aandeel, uitgedrukt in procent van het aantal doctores ten opzichte van het totale aantal personeelsleden.

Totaal aantal doctores en aantal personeelsleden (OP en contractuele onderzoekers) per departement voor de periode 2006-2010

Aantal doctores / aantal personeelsleden*										
	2006		2007		2008		2009		2010	
Conservatorium	3	140	4	159	5	185	5	181	3	138
KASK**	4	144	5	170	7	210	8	237	9	239
Handelswetenschappen en bestuurskunde [§]	26	84	29	109	33	112	40	131	34	125
Vertaalkunde [§]	28	76	29	99	33	129	37	140	35	115
Biowetenschappen**	22	48	19	65	22	55	28	68	27	71
Toegepaste ingenieurswetenschappen [§]	33	121	39	137	44	154	44	155	44	156

Verhouding doctores t.o.v. het totaal aantal personeelsleden (OP en contractuele onderzoekers) per departement voor de periode 2006-2010

% doctores t.o.v. totaal aantal personeelsleden*					
	2006	2007	2008	2009	2010
Conservatorium	1,9	2,2	2,8	2,8	2,1
KASK**	2,4	2,4	3,1	3,3	3,8
Handelswetenschappen en bestuurskunde [§]	23,9	25,9	26,2	30,5	27,2
Vertaalkunde [§]	28,3	22,5	25,8	26,4	30,4
Biowetenschappen**	33,8	34,5	33,3	41,2	38,0
Toegepaste ingenieurswetenschappen [§]	24,1	25,3	28,8	28,4	28,2

* Personeelsbestand exclusief administratief personeel

** Zonder personeelsleden die binnen het departement een opdracht hebben binnen de professionele bacheloropleidingen

§ Inclusief doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel van de UGent)

Deze verhouding doctores ten opzichte van het totale personeel is weliswaar interessant, maar een departement waarbij bijvoorbeeld veel projecten worden uitgevoerd door assistenten en contractueel wetenschappelijk medewerkers, en waar dus veel onderzoek wordt uit-

gevoerd, verlaagt tegelijkertijd wel de verhouding van doctores op het totale personeel. In de onderstaande tabel wordt (behalve voor de kunsten) iets meer in detail gekeken naar de doctores in de OP3 categorie.

Verhouding doctores t.o.v. het totaal aantal OP3 personeelsleden per departement

	OP3 met doct	OP3 tot	Verhouding %
Handelswetenschappen en bestuurskunde	20	20	100
Vertaalkunde	23	27	85
Biowetenschappen	17	20	85
Toegepaste ingenieurswetenschappen	25	39	64

De volgende tabel geeft een overzicht van een andere belangrijke onderzoeksparameter binnen de departementen met academisch gerichte opleidingen, namelijk de onderzoeksactiviteit binnen de departementen. De onderzoeksopdracht van het aanwezige personeel is in 2010 verhoogd in de zes betreffende departementen.

Aantal onderzoeksactieve personeelsleden en de onderzoeksopdracht (in VTE) per departement voor de periode 2006-2010

	Personeel met onderzoeksopdracht					Totaal VTE onderzoek				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Conservatorium	16	18	22	22	23	5,6	6,2	9,6	10,2	11,5
KASK*	17	22	35	45	48	5,4	12,1	12,6	17,9	24,8
Handelswetenschappen en bestuurskunde**	40	50	70	75	70	18,9	22,0	27,4	38,0	43,3
Vertaalkunde**	39	48	62	78	69	10,5	17,2	28,9	35,2	35,3
Biowetenschappen*	40	39	48	53	52	20,5	21,0	21,1	28,8	32,6
Toegepaste ingenieurswetenschappen [§]	59	89	87	93	95	27,4	38,0	39,6	49,7	59,0

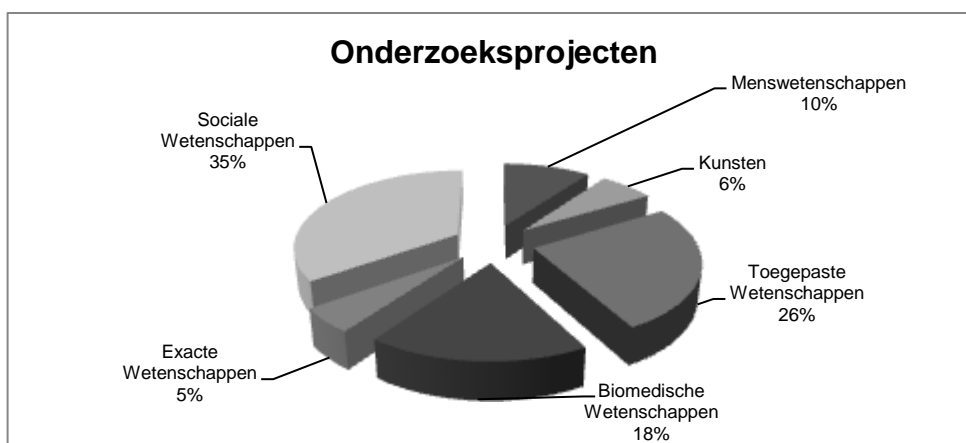
* Zonder personeelsleden die binnen het departement een opdracht hebben binnen de professionele bacheloropleidingen

** Inclusief doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel van de UGent)

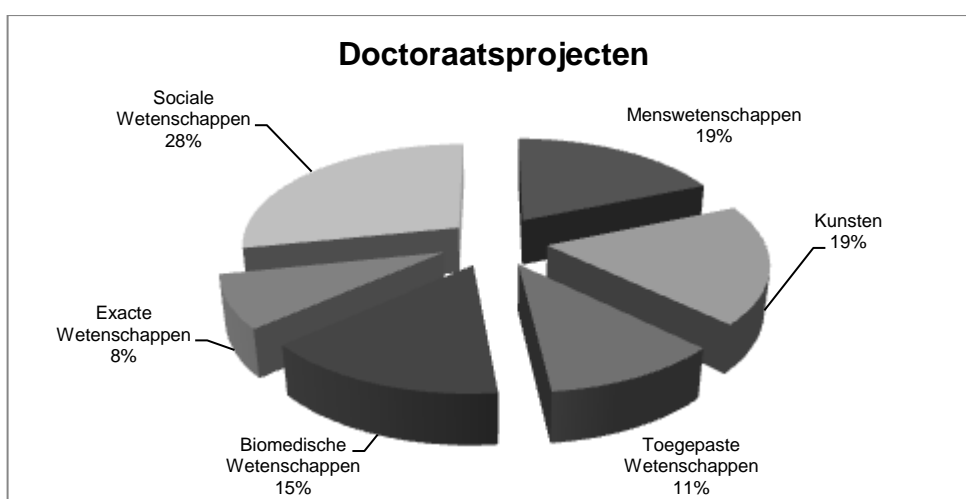
5 Wetenschappelijke classificatie van de onderzoeksprojecten

In bijlagen 3.4, 3.5 en 3.6 wordt bij de lopende onderzoeks- en doctoraatsprojecten in 2009 de IWETO-code vermeld. Onderstaande figuren illustreren de verdeling van deze projecten over de verschillende disciplines.

Classificatie van de onderzoeksprojecten in 2010 volgens de IWETO-code (zie bijlagen 3.4 en 3.5)

Classificatie van de doctoraatsprojecten in 2010 volgens de IWETO-code (zie bijlage 3.6)

6 Wetenschappelijke output per studiegebied

In bijgaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal publicaties en artistieke producties per studiegebied voor het jaar 2010. Het gaat hier om een overzicht van de gegevens zoals ze zich op 15 maart 2011 in het PURE-onderzoeksinformatiesysteem bevonden. Wellicht zijn deze gegevens nog niet volledig (recente implementatie), zodra de nieuwe onderzoeksportaal zal worden gelanceerd zal hier steeds een vollediger overzicht van de output van het onderzoek van de Hogeschool Gent te vinden zijn. Volgende bibliometrische onderverdeling wordt gehanteerd:

- A1: Artikels opgenomen in één van de ISI Web of Science databanken 'Science Citation Index', 'Social Science Citation Index' of 'Arts and Humanities Citation Index' en beperkt tot publicaties van het type: article, review, letter, note, proceedings paper.
- A2: Artikel in een internationaal wetenschappelijk tijdschrift met peer review, dat niet inbegrepen is in (A1)
- A3: Artikel in een nationaal tijdschrift met peer review, dat niet inbegrepen is in (A1) of (A2)
- A4: Artikel in een tijdschrift niet inbegrepen in (A1), (A2) of (A3)
- B1: Boek als auteur of co-auteur

- B2: Hoofdstuk in een boek als auteur of co-auteur
- B3: Boekeditor of co-editor
- P1: Proceedings opgenomen in één van de ISI Web of Science databanken 'Conference Proceedings Citation Index – Science' of 'Conference Proceedings Citation Index – Social Science and Humanities' en beperkt tot publicaties van het type: article, review, letter, note, proceedings paper, met uitzondering van de publicaties die al onder de rubriek (A1) zijn opgenomen.
- C1: Artikels in proceedings van wetenschappelijke congressen, die niet inbegrepen zijn in (A1) of (A2) of (A3) of (P1) (volledige artikels met uitsluiting van abstracts)
- C3: Conference - meeting abstract
- D: Artistieke producties

Aantal publicaties per categorie en per studiegebied in 2010

Studiegebied	A1	A2	A3	A4	B1	B2	B3	P1	C1	C3	D	
Biotechniek	23	3	0	31	0	2	0	0	19	9	0	87
Gezondheidszorg	20	5	1	3	2	6	0	0	5	6	0	48
Handelswetenschappen en bestuurskunde*	12	10	8	23	7	39	7	0	38	14	0	158
Industriële wetenschappen**	32	6	4	12	1	11	1	8	42	17	0	134
Kunsten***	6	8	7	6	4	21	2	0	30	6	175	265
Sociale wetenschappen****	10	6	3	7	6	32	5	0	11	11	0	91
Vertaalkunde	14	13	13	7	7	23	4	2	32	17	0	132
Totaal	117	51	36	89	27	134	19	10	177	80	175	915

* incl. Bedrijfskunde, Bedrijfsmanagement en Bedrijfsinformatie

** incl. Technologie

*** incl. Conservatorium en KASK

**** incl. Lerarenopleiding Ledeganck

De totale output van 2010 is vergelijkbaar met die van 2009, rekening houdend met het feit dat wellicht nog niet alle onderzoekers hun volledige output in PURE hebben opgeladen.

Totaal aantal publicaties per studiegebied in de periode 2004-2010

Studiegebied	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Biotechniek	46	43	68	65	100	92	87
Gezondheidszorg	18	5	21	54	47	63	48
Handelswet./bestuurskunde	109	111	147	130	225	178	158
Industriële wetenschappen	30	19	67	80	76	170	134
Kunsten*					155	289	265
Sociale wetenschappen		5	16	31	30	71	91
Vertaalkunde	26	18	21	102	85	113	132
Totaal	229	201	340	462	718	976	915

* Voor de kunstendepartementen worden de artistieke producties vanaf 2008 ontsloten

Wanneer we het aantal internationale tijdschriftartikelen bekijken (A1 en A2) zien we dat dit vergelijkbaar is met 2009 en in stijgende lijn is t.o.v. enkele jaren geleden. Dit

illustreert het stijgende belang van het onderzoek en de internationale aanwezigheid (zie onderstaande tabel).

Studiegebied	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	A1	A2	A1	A2	A1	A2	A1	A2	A1	A2	A1	A2
Biotechniek	1	3	5		17	2	18		27	2	23	3
Gezondheidszorg			7	2	22	5	13	2	19	2	20	5
Handelswet./bestuurskunde	2	3	10	5	9	7	26	25	12	16	12	10
Industriële wetenschappen	3	2	1		10	3	29	2	36	10	32	6
Kunsten*							1	2	4	3	6	8
Sociale wetenschappen	2		2		4	1	5		7	3	10	6
Vertaalkunde	1	2	1		6	12	4	20	6	22	14	13
Totaal	9	10	26	7	68	30	96	51	111	58	117	51

* Voor de kunstendepartementen worden de artistieke producties vanaf 2008 ontsloten

7 Federale wetenschappelijke samenwerking

Zie 3.3.

8 Internationalisering

Hoewel het onderzoek aan de Hogeschool Gent voornamelijk focust op de samenwerking met actoren in de regio, wordt de internationale component toch steeds belangrijker. Enerzijds wensen we dat de kwaliteit van het onderzoek de internationale standaarden volgt, anderzijds is participatie in internationale projecten en netwerken rond de onderzoeksdomeinen steeds belangrijker. Het lokale werkveld van de hogeschool functioneert immers ook steeds meer in een globale realiteit.

Structureel werd in 2010 beslist om vanuit de Hogeschool Gent meer in te zetten op externe onderzoeksmiddelen, waaronder internationale financieringskanalen en contractonderzoek. Ten eerste werd hiervoor een aanzet gegeven tot een betere opvolging en omkadering van Europese en internationale onderzoeksprojecten hetgeen onderzoekers de kans moet geven zich sterker te profileren in het internationale onderzoeksveld. Deze structurele omkadering zal tijdens de komende jaren verder worden uitgebouwd en verstevigd. Daarnaast werd in 2010 een Intensief Vormingstraject (zie ook punt 2) voor onderzoekers voorbereid dat hen wil opleiden in het schrijven en beheren van extern gefinancierde projecten – nationaal en internationaal. Dit intensieve vormingstraject wil het aanwezige onderzoekskapitaal binnen elk departement versterken en wil de stijgende participatie in internationale onderzoeksprojecten stimuleren.

De internationalisering van het onderzoek aan de Hogeschool Gent werd in 2010 op verschillende niveaus uitgebreid en verstevigd. De Hogeschool Gent was participant en/of coördinator van twintig internationale onderzoeksprojecten waaronder negentien Europese en één in samenwerking met Egypte waarbij een project werd uitgevoerd in opdracht van United Nations Development Programme. Deze verhoogde participatie werd ook al duidelijk uit de toegenomen inkomsten uit internationale projecten (zie ook 3.4 en 3.7). Verder werden er in 2010 nog acht nieuwe internationale projecten ingediend en een aantal internationale financieringskanalen (zoals Interreg) verder ontgonnen (zie ook 3.4)

In 2010 is een duidelijke stap gezet naar meer internationalisering op vlak van onderzoek, hetgeen in de komende jaren een structurele inbedding zal krijgen in het onderzoeksbeleid en het administratieve beheer. Ook de nauwere samenwerking met alles wat internationalisering aanbelangt binnen het onderwijsgebeuren hoort daarbij. Globaal gezien wordt er de komende periode ingezet op een sterkere procesmatige ondersteuning en een algemeen bredere inzet op internationale onderzoeksprojecten. Via een deelname aan dergelijke projecten groeit de internationale kennispool van de onderzoekers wat op zich weer positieve effecten heeft op de deelname aan internationale congressen, symposia en het publiceren in internationale tijdschriften. Het in 2011 te lanceren onderzoeksportaal (zie ook 1.1.3), die zowel in het Nederlands als in het Engels beschikbaar is, zal de internationale ontsluiting van onze expertise ongetwijfeld faciliteren.

Voor verdere informatie over internationalisering in een bredere context, zie ook hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

9 Wetenschapscommunicatie

De acties van de Expertisecel Wetenschapscommunicatie in 2010 werden gestuurd vanuit het Werkplan Wetenschapscommunicatie AUGent 2010 dat globaal past binnen de 'Kaderovereenkomst 2008-2011 betreffende de ondersteuning van de activiteiten van de expertisecellen wetenschapscommunicatie binnen de associaties van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het actieplan Wetenschapscommunicatie'. In het werkjaar 2010 werd gefocust op de voortzetting en/of herhaling van goedlopende projecten en acties, de verdere bestendinging en uitbreiding van lopende samenwerkingsverbanden tussen associaties en verkenning van nieuwe formats voor wetenschapscommunicatie.

Naast het beleidswerk omvatten de concrete acties gericht op het grote publiek de coördinatie en bemanning van de vertegenwoordiging van de Hogeschool Gent op de ACCENTA-jaarbeurs in september. Hier informeerde de AUGent de bezoekers over onderzoek rond 'mobiliteit'. Ook de deelname van de Hogeschool Gent aan de Biotechnologiemarkten en de Dag van de Biotechnologie werd door de expertisecel gecoördineerd. Er werden zeven wetenschapscafés georganiseerd in Gent en vijf wetenschapscafés in Kortrijk. Op 21 november nam de Hogeschool Gent ook deel aan de Dag van de Wetenschap met een gesimuleerde meteorietinslag en een extra wetenschapscafé in Gent.

De acties gericht op jongeren pasten onder andere binnen de projecten 'Wetenschapsinformatie' (gefinancierd door het departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid): 'EHBO²', 'I love IT' en 'Etenenschappen'. Binnen dit laatste project werd ook een zomerwerking opgezet: in juli en augustus werden overall in Vlaanderen workshops gegeven over biotechnologie en voeding tijdens jeugdbewegingskampen. Ook nam de expertisecel deel aan het IKANDA Kindercongres op 19 oktober in Antwerpen.

Voor het onderwijsveld werd in samenwerking met het departement Lerarenopleiding Ledeganck een navormingscyclus 'Techniek in het Basisonderwijs' ingericht en samen met het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen een schakelinterface ontwikkeld voor leerkrachten technologische opvoeding.

De interactie tussen individuele lectoren en docenten van de Hogeschool Gent en leerlingen uit het secundair onderwijs werd voortgezet door middel van het grote aanbod van workshops en lezingen rond wetenschappen en technologie aangeboden voor het Secundair Onderwijs. Verder nam de Hogeschool Gent ook deel aan Weten-

schap in de Kijker (22-26 november) met een aanbod van 95 activiteiten. Er kwamen tijdens die week zo'n 1200 leerlingen proeven van wetenschap en techniek.

Naar aanleiding van internationale vrouwendag op 8 maart werden de vrouwen in de typisch mannelijke opleidingen getraakteerd op een receptie, verwenpakket en een gratis manicure op het 'Meisjesverwenmoment'. De actie kon op heel wat belangstelling van de pers rekenen. Het tekort aan vrouwelijke studenten in harde wetenschappelijke en technologische opleidingen werd zo op een positieve manier onder de aandacht gebracht van het grote publiek.

Voor het ruime werkveld werd de onderzoeksexpertise van de hogeschool voorgesteld op de beurs 'Inspiratie voor innovatie' (18 maart) die georganiseerd werd in samenwerking met Unizo en het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen.

Ten slotte coördineerde de expertisecel Wetenschapscommunicatie het partnership van de Hogeschool in de projecten 'Robocup Jr. Vlaanderen', 'ikhebeenvraag.be' en de Vlaamse Technologie Olympiade.

Bijlagen:

- 3.1 Samenstelling Onderzoeksraad Hogeschool Gent
- 3.2 Reglement voor de besteding van de gelden van het Onderzoeksfonds Hogeschool Gent
- 3.3 Huishoudelijk reglement van de Onderzoeksraad Hogeschool Gent
- 3.4 Overzicht van de lopende onderzoeksprojecten in 2010
- 3.5 Overzicht van het lopende onderzoek van doctor-assistenten in 2010
- 3.6 Overzicht van de lopende doctoraatsprojecten in 2010
- 3.7 Overzicht van de behaalde doctoraten in 2010

HOOFDSTUK 4: PERSONEEL

1	Personeelsbestand	81
1.1	Personeelsbestand van 1 januari tot en met 31 december 2010.....	81
1.2	Voltijds/deeltijds	81
1.3	Man/vrouw.....	81
1.4	Leeftijdsstructuur	81
2	Personeelsverloop	82
2.1	Vacatures.....	82
2.2	Verlofstelsels	82
2.3	Ziekte.....	83
2.4	Uit dienst	84
3	Personeelsbeleid en de effecten ervan	84
3.1	Deelname in de cbva Jobpunt Vlaanderen	84
3.2	De verdere uitbouw van een dynamisch en motiverend personeelsbeleid.....	84
3.4	Loopbaanbegeleiding	85
3.5	Opleiding	85
3.6	Vorming, training en opleiding.....	86
3.7	Benoemingen onderwijzend personeel	86
3.8	Benoemingen administratief en technisch personeel	87
3.9	Vergoedingen en premies	87
3.10	Evaluaties	88
3.11	Personeel bezoldigd op academiseringsmiddelen.....	89
3.12	Personeel bezoldigd op middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO)	89
3.13	Samenwerking met andere instellingen van het hoger onderwijs	90
3.14	Steunpunt personeelszorg	90
3.15	Oud-personeelsleden	92
4	Onderhandelingen hogeschoolonderhandelingscomite	92
5	Ratioanalyse over de laatste drie boekjaren	92
6	Personeelskosten	93
7	Terminologie	93

1 Personeelsbestand

1.1 Personeelsbestand van 1 januari tot en met 31 december 2010

In 2010 waren in totaal 2.560 personeelsleden verbonden aan de Hogeschool Gent. In 2010 werden gemiddeld 2.182 personeelsleden tewerkgesteld. De tewerkstelling piekte in de maand maart (max. 2.274), en was het laagst in augustus (min. 2060).

Totaal personeelsleden in 2010 verbonden aan de Hogeschool Gent

Categorie	Aantal
Onderwijzend personeel (OP)	1.683
Administratief en technisch personeel (ATP)	356
Contractuele bedienden (CBED)	499
Meesters-, vak- en dienstpersoneel (MVD)	13
Opvoedend hulppersoneel (OHP)	9
Totaal	2.560

1.2 Voltdijs/deeltdijs

In 2010 vervulden 1.062 personeelsleden (41 %) een deeltijdse opdracht, hetzij gedurende een bepaalde periode, hetzij gedurende het hele jaar. In vergelijking met 2009 betekent dit een verhoging met 5,4 %. Het percentage deeltijdse opdrachten is het hoogst bij het onderwijzend personeel (50 %).

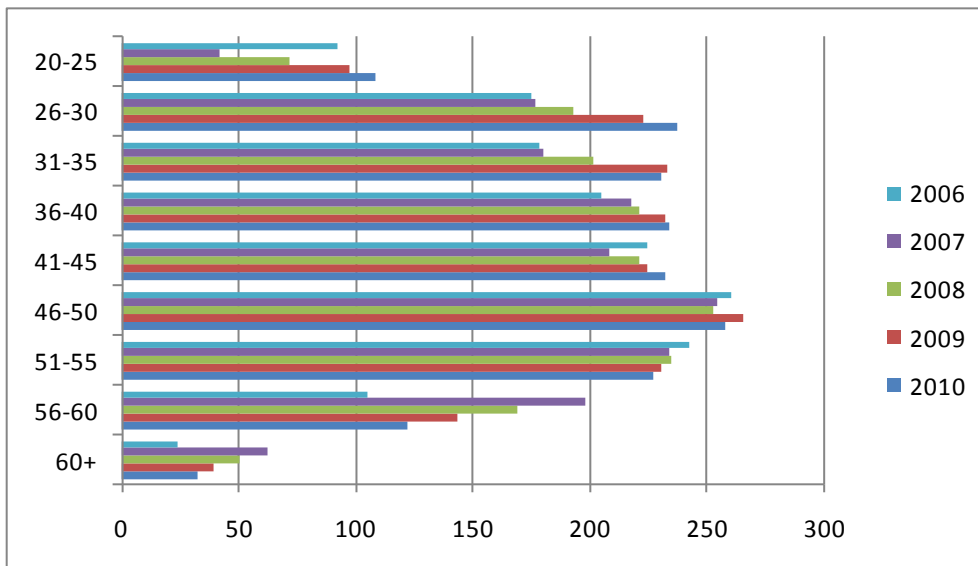
1.3 Man/vrouw

In 2010 stelde de Hogeschool Gent 54 % vrouwen en 46 % mannen tewerk. De verhouding mannelijke en vrouwelijke personeelsleden bleef daarmee in vergelijking met 2007 en 2008 nagenoeg gelijk. Het percentage vrouwelijke personeelsleden stijgt met 1,57 % terwijl de verhouding in de voorgaande drie jaren nagenoeg gelijk was gebleven.

1.4 Leeftidsstructuur

In 2010 was 33 % van alle personeelsleden ouder dan 45 jaar. Ten opzichte van 2009 betekent dit een daling met 2 %. Het percentage onderwijzend personeel ouder dan 45 daalde ten opzichte van 2008 met 6 %. De dalende trend van de laatste jaren zet zich door.

Leeftijdsstructuur personeelsbestand 2006-2010

In de categorie administratief personeel blijft het percentage ouder dan 45 jaar nagenoeg gelijk. De gemiddelde leeftijd is het laagst bij de contractuele bedienden: in die categorie is ongeveer 68 % jonger dan 40 jaar. Dit betekent een stijging in deze groep van 2 % t.o.v. 2009.

2 Personeelsverloop

2.1 Vacatures

In 2010 schreef de Hogeschool Gent in totaal 169 vacatures uit voor een totaal van 120,81 VTE. Dit is een daling van 42 vacatures ten opzichte van vorig jaar. Er werden 32 vacatures intern vacant verklaard, 98 werden extern vacant verklaard. In 2010 zijn 26 contractuele vacatures gepubliceerd. Van het totaal van 169 vacatures waren er 10 in 2010 ter vervanging van afwezige personeelsleden.

Vacatures in VTE volgens categorie

Categorie	VTE
Onderwijzend personeel	94
Administratief personeel	49
Contractuele bedienden	26
Totaal	169

2.2 Verlofstelsels

In 2010 werden volgende verlofstelsels opgenomen:

Aantal verlofstelsels

Verlofstelsels	Aantal
Loopbaanonderbreking (voltijds of deeltijds)	131
Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden of ziekte of gebrekkigheid (voltijds of deeltijds)	126
Verlof verminderde prestaties (voltijds of deeltijds)	58
Bevallingsverlof of adoptieverlof	62
Totaal	377

In vergelijking met 2009 blijft het het totaal aantal opgenomen verlofstelsels min of meer gelijk.

2.3 Ziekte

In 2010 werden per personeelslid gemiddeld 7,19 kalenderdagen afwezigheid goedgekeurd, een daling van een gemiddelde per ziek persoon van 0,09 dagen ten opzichte van 2009.

Personeelsleden minstens één dag ziek per categorie

Categorie	Totaal bestand	Minstens 1 dag ziek	Gemiddelde per ziek persoon	% minstens 1 dag ziek
Onderwijzend personeel	1683	564	5,85	34 %
Administratief en technisch personeel	356	229	4,71	64 %
Contractuele bedienden	499	312	10,37	63 %
Meesters-, vak- en dienstpersoneel	13	8	40,77	62 %
Opvoedend hulppersoneel	9	6	22,11	67 %
Totaal	2.560	1.119	7,19	44 %

Ten opzichte van 2010 is er een duidelijke daling wat betreft het aantal personeelsleden dat minstens 1 dag ziek is. In 2009 waren er dit nog 1.214. Hiermee komt dit aantal terug op het niveau van 2008. Procentueel gezien daalt dit aantal met 4 %. Het gemiddelde aantal kalenderdagen per persoon ligt in 2010 lager voor het OP en ATP. De trend van 2009 zet zich door, maar voor het OHP stijgt dit aanzienlijk, hetgeen vooral door de beperktheid van de groep wordt beïnvloed: OP (van 6,15 naar 5,85), ATP (van 8,24 naar 4,71) en OHP (van 14 naar 22,21). De contractuele bedienden

(van 9,72 naar 10,37) en het MVD (van 33,53 naar 40,77) zijn gemiddeld langer afwezig dan vorig jaar.

2.4 Uit dienst

In 2010 gingen 13,60 voltijdse equivalenten (VTE) met pensioen die voorheen aan het werk waren. Dat is 6,8 VTE minder dan in 2009. Daarnaast bereikten 21,80 voltijdse equivalenten, die voorheen al het stelsel van terbeschikkingstelling 55+ genoten, eveneens de pensioengerechtigde leeftijd, tegenover 19,1 vorig jaar. Er gingen 3 voltijdse equivalenten met pensioen om medische redenen..

Een totaal van 21 personeelsleden stapte in 2010 in de stelsels van terbeschikkingstelling 55+ en 58+. Dat is een daling met 2 tegenover 2009. In 2010 steeg het aantal personeelsleden dat ontslag nam op eigen verzoek met 34 naar 74 en 2 personeelsleden werd ontslagen. In 2009 waren dit er 5.

3 Personeelsbeleid en de effecten ervan

3.1 Deelname in de cbva Jobpunt Vlaanderen

De Hogeschool Gent is sinds februari 2009 vennoot van de cbva Jobpunt Vlaanderen. Jobpunt Vlaanderen biedt professionele begeleiding aan bij de realisatie van opdrachten inzake werving en selectie en voor aanverwante HRM-diensten zoals ondersteuning bij evaluatie, potentieelinschattingen, procesanalyse, outplacement, coaching, competentie management, beloningsbeleid, juridisch advies met betrekking tot personeelszaken, HR-opvolgingssystemen, etc.

De deelname in de vennootschap verhoogt de opstartsnelheid van elke procedure in personeelsbeleid waarbij externe dienstverlening noodzakelijk is. De algemeen directeur is afgevaardigd als vertegenwoordiger in de algemene vergadering van de cvba Jobpunt Vlaanderen.

In 2010 is een beroep gedaan op Jobpunt Vlaanderen voor onder andere publicaties van vacatures, outplacement, development center.

Daarnaast is vanuit beleidsmatig oogpunt een beroep gedaan op Jobpunt Vlaanderen voor een salarisbenchmark en een screening van het functieclassificatiesysteem en het loopbaanmodel voor het administratief en technisch personeel. Ten slotte is er een overeenkomst afgesloten voor het auditeren van één van de directies van de centrale administratie, waarvan de uitvoering is gepland in het kalenderjaar 2011.

3.2 De verdere uitbouw van een dynamisch en motiverend personeelsbeleid

De raad van bestuur keurde het project 'Een dynamisch en motiverend personeelsbeleid goed'. De realisatie ervan gebeurt in samenspraak met en op basis van input van de departementen. In de loop van 2010 is het onderstaande gerealiseerd.

3.2.1 *Gastprofessoren*

Er is een nieuw wervingsreglement voor gastprofessoren. Gastprofessoren zijn in de regel deeltijdse personeelsleden, op uitzonderingen na. Het gastprofessoraat is voorbehouden voor experts in hun vakgebied die een beperkte (in tijd of volume opdracht) maar gespecialiseerde opdracht uitvoeren binnen de hogeschool en die aangezocht worden wegens hun bijzondere wetenschappelijke of professionele verdiensten. Hun professionele hoofdactiviteit bevindt zich buiten de hogeschool. Een personeelslid in dienst kan niet bijkomend als gastprofessor aangeworven worden, anders dan als contractueel onderwijzend personeel.

De beperking in het volume van de opdracht (maximaal 20 % van een voltijdse opdracht op jaarbasis) is verlaten. De verloning is afhankelijk van de expertise van de gastprofessor en afhankelijk van de opdracht. Departementen bepalen de verloning autonoom, afhankelijk van de opdracht en de expertise van de gastprofessor.

3.2.2 *Werving en selectie administratief en technisch personeel*

De basisprincipes voor de werving wat de contractuele dan wel statutaire aard van de functie betreft, zijn vastgelegd voor de centrale administratie.

De functieclassificatie en het loopbaanmodel voor het ATP is onderzocht door een extern bureau (overeenkomst Ernst & Young via Jobpunt Vlaanderen). Het rapport is eind september 2010 afgerond.

Voor de verloning van een aantal functies is een benchmark met de privémarkt gebeurd. Op dit ogenblik loopt het onderzoek naar een benchmark binnen de openbare sector. De resultaten worden meegenomen in een nieuw wervingsbeleid.

Extra wervingskanalen zijn gerealiseerd en voor een aantal functies al uitgevoerd. Voor de centrale administratie is hiervoor budget vrijgemaakt binnen de begroting van de directie Personeel en Organisatie. Departementen kunnen ook een beroep doen op extra wervingskanalen via de directie Personeel en Organisatie in samenwerking met Jobpunt Vlaanderen.

Er is een elektronisch systeem voor solliciteren aangekocht en geïmplementeerd sinds 6 mei 2010. Solliciteren kan alleen nog elektronisch. Het systeem vereenvoudigt de registratie, een deel van het selectieproces en automatiseert de communicatie met de kandidaten. Het bevat ook een databank voor spontane sollicitaties.

Via Flexpunt is een uitzendkantoor (Manpower) aangesproken voor het leveren van uitzendkrachten voor de functies van adjunct-medewerker schoonmaak en adjunct-medewerker onthaal (contractanten). In de begroting voor het kalenderjaar 2011 is één VTE gereserveerd. Om snel te kunnen inspelen op de behoeften wordt het interne besluitvormingsproces en de aanwervingsprocedure hiertoe vereenvoudigd zodat het mogelijk wordt afwezige personeelsleden zeer snel te vervangen.

De aanbevelingen vanuit het diversiteitsplan zijn meegenomen.

Het onthaal van nieuwe personeelsleden is uitgewerkt in samenwerking met de dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn. Er is een jaarlijkse onthaaldag voor nieuwe personeelsleden. De introductie van de Jobcoach in bepaalde technische functies is gelanceerd (o.m. ook aangegeven vanuit het diversiteitsbeleid in samenwerking met het steunpunt personeelszorg).

3.4 Loopbaanbegeleiding

Interne loopbaanbegeleiding is mogelijk gemaakt op individueel vlak. Departementen hebben thans de mogelijkheid om hiervan gebruik te maken via een samenwerking met Jobpunt Vlaanderen.

3.5 Opleiding

De opleiding 'Functionerings- en evaluatiegesprekken' voor leidinggevendenden is aan de doelgroep gegeven (ongeveer 140 personeelsleden in leidinggevende functies). De informatie uit de follow-up wordt meegenomen in het nieuwe beoordelingsreglement.

3.6 Vorming, training en opleiding

In de begroting 2010 werd € 488.209,3 opgenomen voor opleiding en vorming van het personeel van de Hogeschool Gent.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap werd aan de Hogeschool Gent voor het academiejaar 2007-2008 een subsidie van € 70.590,77 toegekend. Daarnaast is er per ministerieel besluit van 8 oktober 2008 nog eens € 66.955,75 toegekend voor besteding van 2008 tot 2010. Voor het kalenderjaar 2010 kende de Vlaamse Gemeenschap een subsidie van € 55.514,89 toe aan de Hogeschool Gent voor besteding in het kalenderjaar 2010. Deze subsidies zijn een bijdrage in de kosten voor de organisatie van nieuwe opleidings- en vormingsinitiatieven voor het personeel. Ze werden gebruikt voor de bekostiging van opleidings- en vormingsinitiatieven die aansluiten bij een van de volgende vormingsthema's:

- ▶ onthaal, introductie en begeleiding van nieuwe medewerkers;
- ▶ diversiteit in het kader van de engagementsverklaring;
- ▶ ontwikkeling van management- en leiderschapsvaardigheden, in het bijzonder met betrekking tot stress- en werkdrukbeheersing;
- ▶ opleiding aan leidinggevenden en medewerkers in het kader van functioneringsbegeleiding, evaluatie en people management;
- ▶ initiatieven om de positie van tijdelijke onderzoekers op de arbeidsmarkt te versterken, waaronder selectietraining, loopbaanbegeleiding en outplacement;
- ▶ ontwikkeling en bijsturing van werkgerelateerde competenties.

In het kader van de wensen, geformuleerd vanuit de verschillende geledingen van de Hogeschool Gent omtrent behoeften aan opleiding en de prioriteiten in het personeelsbeleid, werden in 2010 onder andere volgende vorming- en opleidingsinitiatieven centraal georganiseerd:

- ▶ onthaaldag voor nieuwe medewerkers;
- ▶ finalisering van de opleiding functie- en evaluatiegesprekken;
- ▶ onderzoekscompetenties;
- ▶ preventie en milieu (evacuatie, noodplan, EHBO, rugpreventie en tilinstructies, goede laboratoriumpraktijk, BA4);
- ▶ professionalisering voor het onderwijzend personeel;

Uit de jaarrekening blijkt dat € 370.652,30 effectief werd besteed aan opleidingen en vormingen.

3.7 Benoemingen onderwijzend personeel

In 2008 was voor het eerst sinds het ontstaan van de Hogeschool Gent het percentage vastbenoemde assistenten onder de 25 % gezakt. Hierdoor en door een wijziging van het hogescholendecreet zijn er 8,65 VTE-praktijkassistenten benoemd in 2008 (12 personeelsleden). In 2009 lag het percentage vastbenoemde assistenten opnieuw boven de 25 %, zodat er geen benoemingen waren in groep 2. Deze trend zet zich voort in 2010 waardoor er ook in 2010 geen praktijkassistenten zijn benoemd.

De referentiedatum voor het bepalen van het maximumaantal VTE dat in 2010 benoemd kan worden, is 1 februari. In groep 1 (lector, hoofdlector, praktijklector, hoofdpraktijklector) zijn 19 VTE benoemd. In groep 3 (docent, hoofddocent, hoogleraar, gewoon hoogleraar) zijn 9 VTE benoemd. De som van dit aantal VTE is het maximum dat benoemd kon worden in 2010.

Aantal benoemingen:

- ▶ groep 1: 19

- ▶ groep 3: 9
- ▶ totaal: 28

De uitvoering van het benoemingsbeleid en de verschillende elkaar beïnvloedende personeelsbewegingen in de loop van 2010, resulteert in 2010 in een totale benoemingsgraad van 62 % op 31 december 2010. Op benoemingsdatum, 1 november 2010, resulteert het benoemingsbeleid in volgende benoemingsgraad:

- ▶ groep 1: 68,99 %
- ▶ groep 2: 30,61 %
- ▶ groep 3: 82,74 %

3.8 Benoemingen administratief en technisch personeel

Het benoemingsbeleid van het administratief en technisch personeel heeft in 2010 geresulteerd in de benoeming van 24,50 VTE (29 personeelsleden) wat resulteert in een benoemingsgraad van 80,6 %. Dit betekent een stijging met 6,3 % ten opzichte van 2009.

3.9 Vergoedingen en premies

3.9.1 *Mandaatvergoedingen onderwijzend personeel*

Het hogescholendecreet definieert 'mandaat' als een bijzondere taak die tijdelijk aan een personeelslid toegewezen wordt krachtens een bijzondere machtiging van het hogeschoolbestuur. De personeelsleden die worden belast met een mandaat, kunnen door middel van een mandaatvergoeding of een niet-verworven salarisschaal bezoldigd worden.

Aantal leden van het onderwijzend personeel met een mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal

Departementshoofden met mandaatvergoeding*	13 ⁽¹⁾
Departementshoofden met niet-verworven salarisschaal	0
Departementssecretarissen met mandaatvergoeding**	0
Andere leden van het onderwijzend personeel met mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal	0
Totaal	13

* Door de invoering van een nieuw verloningsbeleid van het mandaat van departementshoofd zijn alle mandaten van departementshoofd bezoldigd met een mandaatvergoeding.

** Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de OP-leden die de functie van departementssecretaris uitvoeren overgestapt naar het ATP.

In 2010 hebben in totaal 14 personeelsleden een mandaatvergoeding ontvangen voor de uitoefening van het mandaat van departementshoofd. Dit is te verklaren door het feit dat in één departement het departementshoofd tijdens het kalenderjaar 2010 is gewijzigd.

3.9.2 *Mandaatvergoedingen administratief en technisch personeel*

Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de taken die personeelsleden bij wijze van mandaat uitvoeren permanent mee opgenomen in het takenpakket. De mandaatvergoeding is geïntegreerd in de salarisschaal behorend tot de functieklasse waartoe de functie is ingedeeld.

De twee bestaande mandaatvergoedingen, waarvan één decretaal bepaald mandaat, zijn behouden.

3.9.3 *Gangbare salarisschaal*

Volgens het hogescholendecreet kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten onder bepaalde voorwaarden de gangbare salarisschaal worden toegekend voor het ambt waarin ze zijn aangesteld.

Het bestuurscollege kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst – met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus – op gemotiveerd voorstel van de betrokken departementsraad de gangbare salarisschaal toekennen op voorwaarde dat ze (beslissing B/RVB/2007/PER/0069):

- ▶ voltijds titularis zijn van een betrekking;
- ▶ uitdrukkelijk en schriftelijk afzien van de toepassing van artikel 150 van het hogescholendecreet;
- ▶ naast hun onderwijstaken ook coördinerende taken hebben.

Aan de Hogeschool Gent genoten in 2010 in totaal negen personeelsleden van de gangbare salarisschaal. Dit betekent een daling ten opzicht van 2009 met vier personeelsleden.

3.9.4 *Persoonlijke vergoedingen*

In 2010 werden, in het kader van wetenschappelijke dienstverlening, maatschappelijke dienstverlening of posthogeschoolvorming, voor € 4485,77 persoonlijke vergoedingen betaald.

3.10 Evaluaties

In 2010 werden per categorie de volgende beoordelingen gegeven:

Aantal evaluaties en omstandigheidevaluaties

Gewone evaluatie	OP	ATP	CBED	OHP	MVD
Positief	572	76	115	3	
Evoluerend naar onvoldoende	2	1	4		
Onvoldoende			4		

Omstandigheidsevaluatie	OP	ATP	CBED	OHP	MVD
Geschikt voor aanstelling OD	1	11			
Geschikt voor aanwerving OD			11		
Geschikt voor benoeming	30	28			
Nog niet geschikt voor benoeming	2				

Nog niet geschikt voor aanstelling OD

Nog niet geschikt voor aanwerving OD

1

In 2010 is er een duidelijke daling van het aantal evaluaties binnen de groep van het onderwijzend personeel. Dit is te verklaren door het feit dat ieder personeelslid – conform het hogescholendecreet en het evaluatiereglement van de Hogeschool Gent – minstens vijfjaarlijks dient te worden geëvalueerd en dit voor de grootste groep in 2009 is gebeurd.

3.11 Personeel bezoldigd op academiseringsmiddelen

Sinds het academiejaar 2003-2004 maakt de Vlaamse overheid extra middelen vrij voor de academisering van het voormalige tweecyclionderwijs aan de hogescholen. Deze middelen werden in hoofdzaak ingezet voor statutair personeel. In een aantal gevallen werd een lid van het onderwijzend personeel voor een gedeelte van zijn opdracht belast met onderzoek, waarbij een gedeelte van zijn vroegere onderwijsopdracht werd overgenomen door een nieuw aangeworven personeelslid.

In 2010 waren 129 personeelsleden actief op de academiseringsmiddelen (zie ook 3.1). In VTE gaat het over 96,54 voltijdse equivalenten. Dit betekent een stijging met 7,14 voltijdse equivalenten in vergelijking met 2009. Opgedeeld naar statuut betekent dit het volgende:

- ▶ 89 statutaire personeelsleden in statutaire ambten vertegenwoordigen 70,14 VTE. Het gaat hier om aanstellingen in de ambten van assistent en doctor-assistent en statutaire personeelsleden in andere ambten die vrijgesteld zijn voor het behalen van een diploma van doctor op proefschrift en in dienst zijnd statutair personeel dat optreedt als promotor van onderzoeksprojecten.
- ▶ 40 personeelsleden zijn contractueel aangeworven als onderzoeker (doctor-wetenschappelijk medewerkers, wetenschappelijk medewerkers en onderzoeksmedewerkers). Zij vertegenwoordigen samen 26,40 VTE.

3.12 Personeel bezoldigd op middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO)

De Vlaamse overheid stelt specifieke middelen ter beschikking ter bevordering van het onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen, projectmatig wetenschappelijk onderzoek of PWO genoemd. In 2010 werden 29,21 voltijdse equivalenten ingezet op PWO-middelen. Dit betekent een stijging van 9,21 VTE. Het gaat hier om 68 personeelsleden.

Van deze 68 personeelsleden:

- ▶ zijn 29 statutaire personeelsleden ingezet als promotor van een PWO-project (3,95 VTE);
- ▶ zijn 34 personeelsleden contractueel aangeworven als onderzoeker (doctor-wetenschappelijk medewerkers, wetenschappelijk medewerkers en onderzoeksmedewerkers – 20,26 VTE);
- ▶ binnen de directie Onderzoek zijn 5 personeelsleden ingezet in het begeleiden van PWO-projecten (5 VTE).

3.13 Samenwerking met andere instellingen van het hoger onderwijs

De Hogeschool Gent heeft een aantal van haar personeelsleden belast met een voltijdse of deeltijdse opdracht in volgende instellingen van het hoger onderwijs:

- ▶ de Associatie Universiteit Gent;
- ▶ de Universiteit Gent;
- ▶ de Erasmushogeschool Brussel;
- ▶ Artesis Hogeschool Antwerpen;
- ▶ NVAO – Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.

Vanuit andere hogeronderwijsinstellingen komen personeelsleden belast met een voltijdse of deeltijdse opdracht in de Hogeschool Gent van:

- ▶ de Universiteit Hasselt;
- ▶ de Universiteit Gent;
- ▶ Hogeschool West-Vlaanderen;
- ▶ Arteveldehogeschool.

3.14 Steunpunt personeelszorg

Het steunpunt personeelszorg situeert zich binnen de Hogeschool Gent rechtstreeks onder de algemeen directeur. De situering van het steunpunt personeelszorg benadrukt:

- ▶ het autonome karakter van het steunpunt personeelszorg;
- ▶ de wettelijk bepaalde onafhankelijke positie van de vertrouwenspersoon die ten aanzien van alle personeelsleden gegarandeerd moet zijn;
- ▶ de behoefte aan onmiddellijke zichtbaarheid van het steunpunt personeelszorg in de organisatie;
- ▶ de neutraliteit doordat het steunpunt personeelszorg niet ingeplant is in een directie of dienst en dus onafhankelijk van de doelstellingen of missie van deze dienst of directie zijn werkzaamheden kan verrichten.

Het steunpunt personeelszorg is actief op twee niveaus. Op beleidsniveau verstrekt het concrete adviezen en formuleert het beleidsvoorstellen voor een proactief welzijnsbeleid. Op individueel niveau is het steunpunt personeelszorg actief op het vlak van de organisatie van een uitgebreide sociale dienstverlening op vraag voor alle personeelsleden. Het behandelt vragen over volgende thema's: psychosociaal, persoonlijk/familiaal, specifiek administratief en financieel, gezondheid en spanningen/conflicten op het werk. Het steunpunt personeelszorg heeft een signaalfunctie naar het bestuur toe en voert de opdracht van vertrouwenspersoon uit in het kader van de pestwet.

Op beleidsniveau werd het onderstaande gerealiseerd.

3.14.1 *Het diversiteitsbeleid voor het personeel.*

Het diversiteitsbeleid voor het personeel werd verder ondersteund en geadviseerd. Het personeelsbeleid maakte gebruik van onder andere het 'Diversiteitsplan 2008-2009', dat gesubsidieerd wordt door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Migratie en Arbeidsmarktbeleid.

Eén van de acties vanuit het diversiteitsplan 2008-2009 was de oprichting van een paritair samengestelde werkgroep diversiteit. Door de dynamiek die daardoor op gang kwam en het draagvlak dat werd gecreëerd, werd er besloten om, na het afsluiten van het diversiteitsplan, de werkgroep structureel voort te zetten om de lopende acties inzake diversiteit op te volgen en te evalueren en blijvend te communiceren naar alle personeelsleden. De acties gaan over de verbreding van de wervingskanalen, metho-

die ontwikkeling in het kader van selecties en training van selecteurs, jobcoaching voor kansengroepen, implementatie van de aanbevelingen in het kader van een leeftijdsbewust personeelsbeleid. De werkgroep diversiteit fungeert ook als aanspreekpunt inzake diversiteit voor het personeel. De werkgroep komt minstens twee keer per jaar samen en blijft voorgezeten door het steunpunt personeelszorg. De werkgroep bestaat uit de volgende vaste leden en kan met gastleden worden aangevuld: de directie Personeel en Organisatie, de directie Onderwijs, een afgevaardigde VSOA, een afgevaardigde COC, een afgevaardigde ACOD, de directie Gebouwen en Facilitair Beheer, de dienst Communicatie en Cultuur en het steunpunt personeelszorg.

3.14.2 *Het absentieïsmebeleid*

De Hogeschool Gent is gestart met de opzet van een absentieïsmebeleid omdat de Hogeschool Gent bijzondere aandacht heeft voor het welzijn van haar medewerkers. Vanuit datzelfde welzijnsperspectief en naar aanleiding van een auditopdracht waar de directie Personeel en Organisatie in 2007 de aanbeveling kreeg om beleidsmatig aandacht te hebben voor absentieïsme, had het steunpunt personeelszorg al een routing opgesteld om langdurig zieken op te volgen. Als eerste stap wordt er een kaart met beterschapswensen naar iedere medewerker gestuurd na één maand afwezigheid. Daarin wordt de medewerker geïnformeerd over het bestaan van het steunpunt. Het steunpunt personeelszorg heeft al verschillende dossiers behandeld als reactie op deze kaart. De vertrouwensrelatie tussen de medewerker en de werkgever wordt versterkt door de mogelijkheid om, in aanvulling op de direct leidinggevenden, een vertrouwelijk gesprek te voeren met het steunpunt.

Volgens verschillende recente rapporten stijgt het ziekteverzuim in België. Werkdruk en stress worden vermeld als mogelijk belangrijke oorzaken. Vanuit de personeelszorg en gezien de belangrijkheid van een preventieve aanpak vanuit het psychosociale aspect, wil de Hogeschool Gent haar absentieïsmebeleid verder ontwikkelen. Het is de bedoeling om tot een geïntegreerde aanpak te komen waarbij de Hogeschool Gent vooral het grijs verzuim wil aanpakken.

Het Overlegcomité voor Preventie en Bescherming op het Werk dat het bestuur zal adviseren, heeft hiervoor een werkgroep aangesteld. De werkgroep wordt aangestuurd door het steunpunt personeelszorg in nauwe samenwerking met de directie Personeel en Organisatie. De werkgroep bestaat bijkomend uit leden van de hiërarchische lijn, afvaardiging van de vakorganisaties en een informaticus van de directie Personeel en Organisatie. De werkgroep doet het voorbereidend werk en formuleert adviezen ten aanzien van het Overlegcomité. Er is een tijdslijn uitgestippeld met een plan van aanpak voor de periode van 2010 tot en met 2013 met als einddoelstelling de implementatie van een geïntegreerd absentieïsmebeleid.

In het plan van aanpak is het verder te ontwikkelen absentieïsmebeleid van de Hogeschool Gent onderverdeeld in vijf fases: de voorbereidende fase, de analytische fase, de geïntegreerde aanpak of het absentieïsmebeleid, de implementatie en de nazorg.

De voorbereidende fase is afgerond. De visie, de uitgangspunten, de doelstellingen en het begrippenkader zijn geformuleerd.

De analytische fase bestaat uit informatievergaring uit de literatuur en de objectieve analyse (intern cijfermateriaal, benchmark, doorlichting huidige procedures) en resulteert in 'fase 1', de algemene aanpak. Vanuit de objectieve analyse wordt er ingezoomd op de oorzaakanalyse die resulteert in 'fase 2', de gerichte aanpak gekoppeld aan specifieke acties. Info uit de literatuur is bestudeerd en meegenomen. Er is een voorlopig rapport cijferanalyse gemaakt en de huidige procedures zijn doorgelicht.

Alle departementshoofden en directeurs zijn mondeling bevestigd aan de hand van een op voorhand doorgestuurd vragenlijst die peilde naar de huidige situatie (visie, oorzaken, storend verzuim, aanpak, etc.), naar de gewenste situatie (belemmeringen en mogelijkheden), naar de verwachtingen ten aanzien van het beleid. Er werden al enkele specifieke voorstellen besproken.

3.14.3 *Het alcohol- en drugsbeleid*

Het alcohol- en drugsbeleid is, in het kader van het functioneringsproces, geïmplementeerd door middel van een vorming voor alle leidinggevenden aan de Hogeschool Gent (145 medewerkers) georganiseerd door de directie Personeel en Organisatie waarbij het alcohol- en drugsbeleid toegelicht is door het steunpunt personeelszorg. De leidinggevenden werden onder andere getraind in functioneringsgesprekken ten gevolge van een vermoed alcohol- of drugsprobleem.

Alle medewerkers werden geïnformeerd over het alcohol- en drugsbeleid.

3.14.4 *Beweeg en gezondheidbeleid*

Binnen het beweeg- en gezondheidsbeleid zit het steunpunt personeelszorg de werkgroep 'Bewegen Werkt' voor en speelt het een faciliterende rol in de samenwerking tussen de directie Personeel en Organisatie en de sportdienst.

Naast het huidig sport- en beweegaanbod voor het personeel is de actie 'HoGent Beweegt' gestart waarbij er gratis opleidingssessies op de verschillende campussen gegeven werden voor alle personeelsleden. Deze reeks opleidingen besteedt aandacht aan de gezondheid op de werkvloer en geeft bruikbare tips en oefeningen voor de werkomgeving en de privéomgeving zoals bijvoorbeeld: 'Hoe zit en beweeg ik goed op mijn stoel, aan mijn bureau en voor mijn scherm.'

3.15 Oud-personeelsleden

In 2010 werd de werking oud-personeelsleden nieuw leven in geblazen. De dienst Communicatie en Cultuur verstuurt acht keer per jaar de elektronische nieuwsbrief. De oud-personeelsleden werden ook uitgenodigd op tal van culturele activiteiten.

4 Onderhandelingen hogeschoolonderhandelingscomite

In 2010 werden in het Hogeschoolonderhandelingscomité van de Hogeschool Gent dertien protocollen 'voor akkoord' afgesloten. De details vindt u in bijlage 4.1 in deel 3 van het jaarverslag 2010.

5 Ratioanalyse over de laatste drie boekjaren

Berekeningen op basis van voltijdse equivalenten titularissen (zie 7 Terminologie)

Ratio's ten opzichte van het globaal personeelsbestand	2010	2009	2008
Onderwijzend personeel	55,23 %	56,65 %	59,37 %
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds	55,40 %	56,99 %	59,87 %
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds en gastprofessoren	60,48 %	62,22 %	64,33 %
Administratief personeel	16,91 %	16,42 %	14,81 %

Administratief personeel incl. op centraal fonds, meester-, vak- en dienstpersoneel, opvoedend hulppersoneel en contractuelen	39,41 %	37,75 %	35,67 %
Contractuelen, excl. gastprofessoren	21,55 %	20,14 %	19,20 %

6 Personeelskosten

Personeelskosten per categorie over alle departementen, directies en diensten

Lonen betaald via Departement Onderwijs (€)	75.408.444
Administratief en technisch personeel	12.878.241
Onderwijzend personeel	58.860.323
Opvoedend hulppersoneel	215.942
Gastprofessoren	3.453.937
Lonen betaald via Hogeschool Gent (€)	15.898.833
Administratief en technisch personeel	108.818
Onderwijzend personeel	280.430
Opvoedend hulppersoneel	1.696
Gastprofessoren	786.894
Contractuelen	14.718.408
Centraal betaald personeel (OP/AP/OHP/MVDP)	2.587
Totaal	91.307.277

7 Terminologie

Kwantitatieve gegevens over de tewerkstelling in de Hogeschool Gent worden met behulp van *drie indicatoren* samengevat:

- ▶ *voltijds equivalent titularis*: indicator voor het aantal betrekkingen dat in de Hogeschool Gent bestaat (opgesplitst naar titularis binnen en buiten formatie);
- ▶ *voltijds equivalent opdracht*: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat in de Hogeschool Gent aan het werk is. Dit is de beste indicator om de evolutie van de prestaties te meten. De evolutie van het cijfer over voltijdse equivalenten opdracht moet dus samen met het cijfer afwezigheden (bijvoorbeeld wegens ziekte) en vervangingen gelezen worden;
- ▶ *voltijds equivalent betaling*: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat door de Hogeschool Gent wordt betaald (opgesplitst naar betaling via het Departement Onderwijs en via het sociaal secretariaat SDWorx).

HOOFDSTUK 5: DIENSTVERLENING

1	Beleidsdoelstellingen inzake dienstverlening	97
2	Overzicht van de dienstverleningsprestaties 2010	98
3	Besteding van middelen	99
3.1	Inkomsten uit dienstverlening	99
3.2	Besteding van middelen	100

1 Beleidsdoelstellingen inzake dienstverlening

Zowel het onderwijs als het onderzoek aan de Hogeschool Gent zijn sterk georiënteerd op het sociaal, economisch en cultureel weefsel van de regio. De Hogeschool Gent is steeds meer een kenniscentrum met een ruim aanbod aan onmiddellijk toepasbare expertise binnen een breed gamma aan disciplines. Deze expertise kan ingezet worden voor maatschappelijke of wetenschappelijke dienstverlening aan derden. Door het groeiende belang van onderzoek en het stijgende onderzoekspotentieel aan de hogeschool stijgt ook het aanbod en de capaciteit voor deze dienstverlening.

Het beleid inzake maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening is nauw verwant met het beleid inzake onderzoek. Hoogwaardig toegepast onderzoek wordt bijvoorbeeld voor diverse actoren als wetenschappelijke dienstverlening uitgevoerd in de vorm van contractonderzoek. Een externe dienstverlening van hoge kwaliteit kan bovendien als hefboom werken om onderzoeksprojecten te verwerven en vice versa. Vanuit de Hogeschool Gent wordt er steeds meer de voorkeur aan gegeven om dienstverlening aan te bieden waarin lopend onderzoek kan worden gevaloriseerd. Hierdoor kan de unieke expertise van de Hogeschool Gent of de expertise die nauw aansluit bij de opleidingen gebruikt worden in de samenwerkingsovereenkomsten.

De Hogeschool Gent streeft ernaar zich te profileren als een laagdrempelig kenniscentrum dat zich in de directe omgeving van het werkveld bevindt en dat als het ware 'in real time' de gevraagde kennis kan produceren en toepassen. Als kenniscentrum richt de hogeschool zich uiteraard niet uitsluitend op de economische sector in de enge zin, maar wil ze ook een sleutelrol opnemen in het bredere sociaal-maatschappelijk veld, in het bijzonder de welzijnssector en de culturele sector. Bijzondere aandacht gaat zeker naar de KMO's en de ondersteuning bij hun innovatieproces. De Hogeschool Gent is een door de Vlaamse Overheid erkende dienstverlener in het kader van de 'KMO-portefeuille'. Hierdoor kunnen kleine en middelgrote ondernemingen opleiding en kennis aankopen bij de Hogeschool Gent.

De Hogeschool Gent wil een voortrekkersrol op zich nemen wat betreft de samenwerking met de socio-economische omgeving en heeft dit ook expliciet opgenomen in haar strategisch plan voor de periode van 2008 tot 2013. Een effectieve en efficiënte doorstroom van de expertise en de onderzoeksresultaten naar de regionale actoren verhoogt de economische en maatschappelijke welvaart van de regio. Hiertoe heeft de Hogeschool Gent ook in 2010 acties ondernomen, zowel met UNIZO, VOKA als het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen om de structurele banden met deze intermediaire organisaties verder uit te bouwen. Bij deze gelegenheden stonden de KMO's centraal en werd de rol die de Hogeschool Gent kan spelen in hun innovatieproces benadrukt. Tijdens de Inspiratiebeurs (zie ook hoofdstuk Onderzoek) die samen met UNIZO en het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen voor de vierde maal werd georganiseerd, konden een honderdtal bedrijven kennismaken met de expertise van onderzoekers van de hogeschool. Dit jaar werd de beurs ook expliciet opengesteld voor alle onderzoekers aan de hogeschool zelf, zodat de onderzoekers zich konden laten inspireren door elkaars werk. Verder is de Hogeschool Gent partner van Gent BC (Gent Big in Creativity). Gent BC is een netwerk dat technologisch ondernemerschap en technologische innovatie in de Gentse kennisregio wil stimuleren. Ten slotte is het Centrum voor Ondernemen van de Hogeschool Gent steeds meer een open toegangspoort geworden voor ondernemingen en andere organisaties die op zoek zijn naar een verscheidenheid aan diensten. Via een gemixte dienstverlening door studenten die gecoacht worden door docenten/onderzoekers/experts verbinden wij onderzoek, onderwijs en dienstverlening zodat deze drie pijlers elkaar optimaal ondersteunen en beïnvloeden. Tijdens 2010 kende het Centrum voor Ondernemen een sterke groei en toenemende impact. Een structurele verankering van het centrum in de ho-

geschool en het functioneren ervan als laboratorium voor ondernemerschap voor alle opleidingen wordt voorbereid voor 2011.

Volgende specifieke operationele doelstellingen worden voor 2011 vooropgesteld:

- ▶ In 2010 werd het nieuwe onderzoeksinformatiesysteem geïmplementeerd (zie voornamelijk hoofdstuk 3). In 2011 zal dit systeem verder geoptimaliseerd worden zodat de beschikbare expertise aan de hogeschool via een onderzoeksportaal op een dynamische manier zowel intern als extern ontsloten zal worden. Deze verhoogde visibiliteit kan de samenwerking met het sociaal-economische en culturele weefsel zeker ten goede komen.
- ▶ Het kenniscentrum Mode, Textiel en Vormgeving, dat in 2009 werd goedgekeurd, ging niet zoals gepland van start in 2010. Enerzijds nam de aangestelde coördinator de functie niet op, anderzijds werd na de beslissing van de Vlaamse regering over de toekomstige integratie van de academische opleidingen in de universiteit verder nagedacht over de opportuniteit van dit centrum. Na overleg met Fedustria en interne spelers werd een nieuwe coördinator gezocht en zal het kenniscentrum een nieuwe doorstart kennen in 2011. Als eerste proefproject zal dit kenniscentrum de profilering van de expertise van de Hogeschool Gent als belangrijke speler in dit multidisciplinaire domein verder versterken, niet alleen voor interne maar ook voor externe samenwerking. Het identificeren van opportuniteiten voor verdere nieuwe kenniscentra zal in 2011 samenhangen met het uitwerken van het zwaartepuntbeleid rond onderzoek (zie ook hoofdstuk 3).
- ▶ De relaties en netwerking met het sociaal-economisch en cultureel weefsel van de regio worden verder uitgebouwd, met specifieke aandacht voor de KMO's en de non-profit sector. Het is de bedoeling de samenwerking met een aantal intermediaire organisaties (Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen, VOKA, UNIZO, ...) in 2011 verder uit te diepen. Met het oog op de herstructurering van de Hogeschool Gent zullen hier extra inspanningen geleverd worden. Het Centrum voor Ondernemen wordt in 2011 op hogeschoolbreed niveau uitgebouwd en wordt een toegangspoort naar alle dienstverlening inzake ondernemerschap. Ook wordt de dienstverlening via studenten van hieruit verder uitgebouwd.

Er wordt gezocht naar mogelijke structuren om de bestaande expertise binnen de Hogeschool Gent beter te ontsluiten via dienstverlening. Hiertoe zijn al enkele projecten ingediend bij externe financieringskanalen, zoals de brugprojecten van Agentschap Ondernemen, Interreg IVa en het Europees Sociaal Fonds. Er wordt hier gepoogd om de eigen dienstverlening zo uit te bouwen dat ze een directe meerwaarde vormt voor de regio en op internationaal vlak.

2 Overzicht van de dienstverleningsprestaties 2010

In bijlage 5.1 wordt een overzicht gegeven van de overeenkomsten die in 2010 werden afgesloten met betrekking tot maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening door de Hogeschool Gent ten behoeve van derden. Overeenkomsten waarvan de titel onder de vereiste geheimhouding valt, worden niet vermeld. Vormen van wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening zijn onder andere de KMO-innovatiestudies, contractonderzoek, samenwerkingsovereenkomsten, de ontwikkeling van protocollen en prototypes, consultancy, 'vorming op maat' en de organisatie van navormingen en studiedagen.

Naast de uitvoering van dienstverlening onder overeenkomst vormt het Onderzoeksgeregulement van de hogeschool een reglementair kader voor de uitvoering van repetitie-

ve of gestandaardiseerde prestaties van dienstverlening aan derden onder de vorm van getarifeerde dienstverlening. Hiertoe beslist het bestuurscollege jaarlijks op advies van het departement over de tarievenlijst die de prestaties van getarifeerde dienstverlening opsomt. Op 16 december 2010 werd daarvoor delegatiebevoegdheid verleend aan de algemeen directeur. In 2010 hadden tien departementen een goedgekeurde tarievenlijst (zie bijlage 5.2 voor een samenvattend overzicht). Een deel van de tarievenlijst van het vroegere Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening (CTO) werd ondergebracht bij het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur, een ander deel bij het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen. De uitgevoerde prestaties van getarifeerde dienstverlening worden ingeschreven in een register van het departement. Halfjaarlijks worden deze registers ter kennisgeving aan het bestuurscollege voorgelegd.

De Hogeschool Gent richt op initiatief van de departementen ook navormingen in voor werknemers of pas afgestudeerden. Voor deze initiatieven in het kader van levenslang leren, wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

3 Besteding van middelen

3.1 Inkomsten uit dienstverlening

	Getarifeerde dienstverlening	Niet-getarifeerde dienstverlening	Contract-onderwijs	Studiedagen	Totaal
Departementen	552.632	838.600	195.821	361.761	1.948.814
CONS	0	0	0	0	0
KASK	9.126	8.769	30.500	7.035	55.430
BEST	0	0	0	3.200	3.200
BINF	1.536	0	0	10.895	12.431
BMER	15.197	1.246	11.134	12.602	40.179
HABE	8.928	146.652	32.504	30.490	218.574
VETO	57.385	827	7.724	21.626	87.562
BIOT	299.465	273.182	20.572	854	594.073
INWE	154.125	223.137	39.776	15.980	433.018
TECH	1.091	5.822	47.486	211.203	265.602
LERA	0	17.018	0	5.505	22.523
SOAG	3.921	128.069	6.126	23.755	161.871
VESA	1.858	33.878	0	18.615	54.351
Centrale diensten	0	100.531	0	0	100.531
HoGent overhead*	47.098	69.801	15.117	0	132.016
Totaal	599.730	1.008.932	210.938	361.761	2.181.361

* overhead voor algemene beheerskosten en centrale exploitatiekosten van 10 % wordt niet bij de inkomsten van de departementen gerekend.

Bovenstaande tabel geeft per departement een overzicht van de inkomsten uit de dienstverlening, waartoe zowel de getarifeerde en niet-getarifeerde dienstverlening als de studiedagen en contractonderwijs worden gerekend. De totale inkomsten uit dienstverlening voor 2010 bedragen € 2.181.361. Dit is een stijging van bijna 24 % ten opzichte van 2009 (€ 1.761.917). Deze stijging is vooral te wijten aan verhoogde inkomsten voor niet-getarifeerde dienstverlening (voornamelijk contractonderzoek), contractonderwijs en studiedagen (zie onderstaande tabel). Deze tendens illustreert de sterkere nadruk die we als hogeschool willen leggen op het verlenen van gespeciali-

seerde dienstverlening en verspreiding van de expertise die onder andere werd opgebouwd in het onderzoek via contractonderwijs en studiedagen.

	Niet-getarifeerde dienstverlening	Getarifeerde dienstverlening	Contract-onderwijs	Studiedagen
2009	738.542	771.192	136.343	115.841
2010	1.008.932	599.730	210.938	361.761

3.2 Besteding van middelen

Inkomsten uit de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening komen (op de overhead van 10 % voor algemene beheers- en centrale exploitatiekosten na) ten goede van het uitvoerende departement. Deze worden besteed ten gunste van de ondersteuning van het onderzoeks- en dienstverleningsgebeuren binnen de betrokken departementen en vakgroepen. Op die manier kunnen deze extra financiële middelen gebruikt worden voor de personele en materiële versterking van de onderzoeksgroepen en laboratoria.

4 Het personeelsbestand in de dienstverlening, de deelname in spin-offbedrijven en de relaties met verenigingen zonder winstoogmerk en andere rechtspersonen

De Hogeschool Gent is sinds 2009 aandeelhouder van de spin-off Geoinvent en richtte, door licentiegeving op knowhow in 2010 met het Limburgse Bioracer, de spinoff Reskin Medical NV op (zie ook hoofdstuk 3). Verder participeert de Hogeschool Gent in het zaaikapitaalfonds Baekeland II en III en het Innovatie- en Incubatiecentrum (IIC) van de Universiteit Gent.

Een overzicht van de deelname in vzw's, internationale verenigingen met wetenschappelijk doel of instellingen van openbaar nut is weergegeven in bijlage 5.3.

Bijlagen:

- 5.1 Samenvatting van de dienstverleningsovereenkomsten in 2010
- 5.2 Samenvatting van de tarievenlijsten voor getarifeerde dienstverlening in 2010
- 5.3 Deelname in vzw's, internationale verenigingen met wetenschappelijk doel of instellingen van openbaar nut

HOOFDSTUK 6: KUNSTEN

---

1. Beoefening en ontwikkeling van de kunsten.....	103
1.1 Beleid.....	103
1.2 Initiatieven van het hogeschoolbestuur	107
1.3 Beleidsopties op korte en middellange termijn.....	108
2 Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur.....	108
3 Financieringsbronnen.....	109
4 Output.....	109
5 Samenwerkingsverbanden	109
5.1 Beleidsmatige samenwerkingsverbanden	109
5.2 Pedagogische samenwerkingsverbanden	109
5.3 Samenwerkingsverbanden binnen het artistieke veld	110
5.4 Samenwerkingsverbanden met Muzikon vzw, KuS vzw en Mark vzw	111

1. Beoefening en ontwikkeling van de kunsten

De Hogeschool Gent draagt, via haar departementen Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) en Conservatorium, actief bij tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

‘Beoefening der kunsten’ kan worden omschreven als het zich regelmatig, actief en met expertise engageren in de productie van kunst. ‘Ontwikkeling der kunsten’ beoogt vernieuwing of werkt nieuwe inzichten in de hand.

De departementen Conservatorium en KASK leiden studenten op tot professionele beeldende kunstenaars, filmmakers, fotografen, vormgevers, componisten, theatermakers en acteurs, uitvoerende of scheppende musici, instrumentenbouwers en tot creatieve onderzoekers die de grenzen van de eigen professionele codes in vraag stellen en verleggen. Beide departementen doen dit vanuit een traditie van meer dan 250 jaar. Ze zijn belangrijke culturele actoren in de kunstwereld waar zowel studenten, docenten als alumni prominente plaatsen innemen, en dit zowel op stedelijk (Gent), regionaal (Vlaams), nationaal (Belgisch) als Europees vlak.

1.1 Beleid

Het beleid op het vlak van beoefening en ontwikkeling van de kunsten vertoont een aantal constanten, die in 2010 substantieel werden versterkt. Het was en blijft gericht op artistieke productie die de toets van internationale ‘peer-review’ kan doorstaan.

Daarvan afgeleid stelden de departementen Conservatorium en KASK, in overleg met het bestuur van de Hogeschool Gent, deze doelen:

- ▶ de uitbouw van een excellent pedagogisch korps;
- ▶ de zorg voor het onderwijscurriculum en de integratie van speciale artistieke projecten en/of toonmomenten daarin;
- ▶ de uitbouw van een infrastructuur die artistiek onderzoek en artistieke productie ondersteunt en omkadert;
- ▶ het bevorderen van de communicatie over de kunstproductie en van rapportering over het onderzoek in de kunsten;
- ▶ de implementatie van geformaliseerde vormen van artistiek praktijkonderzoek;
- ▶ het stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden m.b.t. beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

1.1.1 *De uitbouw van een excellent pedagogisch korps*

Essentieel voor hoogwaardige beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen het Hoger Kunstonderwijs is het verweven van dit onderwijs met het veld van de kunsten. Dit gebeurt onder meer door nationaal en internationaal erkende kunstenaars en theoretici, die tegelijk bekwame pedagogen zijn, aan te trekken als vaste lesgevers en vakspecialisten als gastdocent of in masterclasses in te schakelen. In 2010 werden door de departementen Conservatorium en KASK nieuwe docenten aangetrokken van wie het cv getuigt van een grote expertise binnen hun discipline.

Dit zorgde voor een verjonging van het onderwijzende korps en meteen ook voor een toename van actieve kunstenaars, musici, dramaturgen en vormgevers.

Tallose gastsprekers zorgden aan beide kunstendepartementen tijdens lezingen, masterclasses en workshops (zie de bijlagen voor een overzicht) voor inbreng van zowel technische expertise en artistieke vaardigheden als discussiethema's:

Catherine Biasino; Kadir Balci; Nicolas Bacri; Zoë Beloff; Bram Bossier; Annemarie Broekhuizen; Omar Chafai; Gerard Jan Claes; Pieter Claus; Ida Coppieters; Staf Daems; Wouter Davidts; Geert De Bièvre; Lieve De Bin; Annelien De Busschere; Pieter De Buysser; Tom De Clippel; Marie De Corte; Jacques De Decker; Christophe De Jaegher; Erik Demarbaix; Dirk De Meyer; Manna De Pauw; François Deppe; Ingrid De Smul; Gil De Vloo; Sara De Vries; Bart Decaluwe; Sofie Dewulf; Bob Dirckx; Nedda El-Asmar;

Geneviève Farkas; Anselm Franke; Joost Fonteyne; Hilde Frunt; Marcin Gizycki; Eric Goethals; Gregory Haezebrouck; David Helbich; Lieven Herreman; Eric Hoerich; Eric Honour; Jara Hulkenberg; Alfredo Jaar; Pieter Jansen; Garth Knox; Igor Kovalyov; Jerzy Kucia; Mous Lamrabat; Fouad Laroui; Annie Lavoisier; Joëlle Leandre; Boris Lehmann; Gilbert Lemmens; Geoffrey Madge; Werner Mannaers; Marie Mees; Rik Moens; Hugo Moeraert; Tom Naegels; David O'Reilly; Lisa Oppenheim; zOlga Parn; Priit Parn; Tom Pauwels; Claudio Pazimzoc; Jean-Luc Plouvier; Filip Rathé; Ernst Reijseger; Marc Reugebrink; Perry Roberts; Olivia Rochette; Arno Roncada; Michael Schmid; Dominique Somers; Bruno Stevens; Ingrid Stojnic; Tierney Sutton; Klaas Tindemans; Marc Trivier; Fabrice Ubaldo; Johan Valcke; Boris Van Acker; Piet Van Bockstal; George Van Dam; Gertrudis Van De Vijver; Maarten Vandewalle; Ingo Van Gompel; Martijn Van Groningen; Herman Van Hoey; Chris Van Tornout; Jan Van Woensel; Jacques Vernest; John Watts; Michael Weilacher; Tomma Wessel; Wolter Wibos; Andrew Wise

Binnen de postgraduaatsopleiding 'Tentoonstelling en Beheer van Actuele Kunst' (TEBEAC) werden volgende gastsprekers uitgenodigd:

Annemie Adriaans; Katrien Blanchart; Bart De Baere; Joost Declercq; Arne Dekeyzer; Els Dietvorst; Marlina Elburg; Chris Ferket; Eric Goethals; Peter Hanselaer; Bjorn Heyzak; Frederika Huys; Els Janssens; Christine Lambrecht; Ulrich Lang; Jo Lemaire; Frank Maes; Kris Martin; Christoph Neerman; Tatjana Pieters; Janien Prummel; Peter Ragaert; Michel Robert; Patrick Ronse; Peter Ruyffelaer; Olivier Schalm; Dirk Snauwaert; Hans Theys; Joris Van Acker; Véronique Van Bever; Philip Van Den Bossche; Inge Van Reeth; Vivian Van Saaze; Bruno Van Soye; Pieter Vermoortel; Louise Wijnberg.

Binnen het departement Conservatorium worden gedurende het academiejaar masterclasses georganiseerd die de studenten toelaten om in contact te komen met pedagogische en artistieke ervaringen van wereldniveau. Deze masterclasses worden voornamelijk gelinkt aan de missie van het departement: hedendaagse muziek. In 2010 werden er onder andere masterclasses gegeven door Nicolas Bacri; Bram Bossier; Annemarie Broekhuizen; Pieter Claus; Geert De Bièvre; Erik Demarbaix; François Deppe; Pieter Jansen; Garth Knox; Annie Lavoisier; David Helbich; Eric Hoerich; Eric Honour; Joëlle Leandre; Geoffrey Madge; Tom Pauwels; Jean-Luc Plouvier; Filip Rathé; Ernst Reijseger; Michael Schmid; Tierney Sutton; Fabrice Ubaldo; Piet Van Bockstal; George Van Dam; Maarten Vandewalle; John Watts; Michael Weilacher; Tomma Wessel, Wolter Wibos...

In 2010 werd het pedagogische korps van de kunstendepartementen versterkt met een aantal doctorale onderzoekers en onderzoeksmedewerkers:

Onderzoekers: Edwin Carels (verlenging); Helena Depreester (verlenging); Jerry Gal-
le (verlenging); Paul Demets (verlenging); Julie Gilman (verlenging); Philip Huyghe
(verlenging); Jan Kempnaers (verlenging); Andreas Korczak; Renzo Martens; Johan
Opstaele (verlenging); Michael Schmid; Jan Steen (verlenging); Frank Vandeviere
(verlenging); Rob Vanderbeeken (verlenging); Ludwig Vandevelde (verlenging).

Onderzoeksmedewerkers: Vito Adriaensens, Lisa Colpaert, Luc Deleu, Nathalie Cools, Susanna Krieman, Sophie Nys; Kurt Van Maldegem.

Doctoraal onderzoek in de kunsten en onderzoek binnen een door *peers* als hoogwaardig beoordeelde artistieke praktijk, staan samen garant voor de inbedding van het academisch hoger kunstonderwijs in zowel het artistieke veld als in onderzoek.

1.1.2 *Zorg voor het onderwijscurriculum*

Optimalisering van het studieaanbod is een voortdurende zorg van de opleidingscommissies beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, interieurvormgeving, muziek, solist hedendaagse muziek en drama. Een optimaal studieaanbod zorgt voor een betere opleiding tot uitmuntende scheppende en uitvoerende kunstenaars of vormgevers.

De bachelorprogramma's werden licht bijgestuurd, rekening houdend met de evaluaties ervan door studenten en docenten. Er werden minimale wijzigingen – veelal naamswijzigingen of een andere verdeling van studiepunten – aangebracht in verschillende studieprogramma's, onder andere de invoering van "initiatie werkveld" in alle richtingen 3^e bachelor KASK. De naam van de vroegere afdeling 'jazz/lichte muziek' werd gewijzigd in 'jazz/pop' omwille van een betere aansluiting met de maatschappelijke evoluties en verdere profilering.

In de masteropleidingen KASK wordt de keuze van het aantal seminaries herleid van 4 naar 3. Het programma voor de student krijgt hierdoor meer ruimte en seminaries meer diepgang.

In de opleiding muziek worden studenten individueel bekeken gezien hun zeer specifieke vooropleiding. Zowel in de beeldende als de audiovisuele kunsten werden er schakelprogramma's ingevoerd om de doorstroom naar het masterprogramma te vergemakkelijken voor studenten met een professioneel bachelordiploma.

De opleidingen Muziek en Solist Hedendaagse Muziek (MaNaMa) dienden in 2009 het zelfevaluatierapport in en werden gevisiteerd in december 2010. De opleiding Interieurvormgeving werd in 2010 gevisiteerd door een externe commissie. In de mondelinge terugmelding werden vooral volgende aandachtspunten naar voren geschoven:

- ▶ het nieuwe profiel duidelijker communiceren;
- ▶ transparantie met betrekking tot de positie van de opleiding ten opzicht van de markt;
- ▶ de communicatieve vaardigheden van de studenten verdienen extra aandacht.
- ▶ Internationalisering en de evaluatie van de stage

Het departement formuleert en implementeert hiervoor verbeterplannen.

Voor de opleiding muziek werd er tijdens de visitatie voor voldoende bijkomende infrastructuur gezorgd om te voorzien in de dringende behoeften van de opleiding.

Op dit moment wordt er zowel door Conservatorium als KASK gewerkt aan het zelfevaluatierapport van de Specifieke Lerarenopleiding, dat zal worden ingediend in februari 2011.

1.1.3 *Uitbouw van een infrastructuur die artistieke productie ondersteunt en omkadert*

Belangrijke stap in de creatie van een stimulerende werkomgeving voor kunstenaars en kunststudenten is de bouw van een kunstenbibliotheek op de campus Bijloke. Dit werd dan ook opgenomen in het masterplan infrastructuur van de Hogeschool Gent.

In 2009 hebben er onderhandelingen plaatsgevonden met de Stad Gent over het erfpacht van een locatie op de campus. Daarnaast is er ook een samenwerking tot stand gekomen met het SMAK voor de uitbouw van een kunstenbibliotheek.

Het departement KASK heeft in de loop van 2010 de nieuwe gebouwen (Marissal en Cloquet) op de Bijloke gedeeltelijk in gebruik genomen. De afstudeerrichtingen fotografie, grafisch ontwerp, animatiefilm, film en vrije kunsten/tekenkunst hebben er een nieuw onderkomen gevonden.

In het Cloquet gebouw beschikt KASK over een nieuwe tentoonstellingsruimte waar de projecten van KIOSK, tentoonstellingen van jonge, beloftevolle beeldende kunstenaars vanaf 2010 worden geprogrammeerd. Hiervoor werkt KASK samen met vzw KunstenSite (afgekort KuS), die vandaag als autonome vzw fungeert en haar werking ontplooit op de Bijlokesite. De vzw KuS ondersteunt dit project en ontvangt structurele subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap.

Daarnaast is er een cinemazaal die pas in het voorjaar van 2011 volledig uitgerust en operationeel zal zijn.

In het Marissalgebouw bevindt zich de Zwarte Zaal, een polyvalente ruimte geschikt voor diverse activiteiten zowel voor intern als extern gebruik.

Departement Conservatorium nam het gebouw De Wijnaert in gebruik voor les- en onderwijsactiviteiten. In het voorjaar van 2010 werd een bijkomend pand aangekocht gelegen in Nederpolder 26 te Gent. Beide gebouwen zorgen voor de nodige ademruimte om opleidingsonderdelen met individueel onderricht te laten doorgaan binnen de academische opleiding muziek. Een nieuwe huisvesting voor de afstudeerrichting instrumentbouw werd in het masterplan opgenomen.

De Miryzaal en de Mengalzaal van het departement Conservatorium worden zeer intens in gebruik genomen. De concertzaal (Karel Miryzaal) is voor alle uitvoerende musici klassieke muziek van het departement een instrument waarmee ze hun kunst op het allerhoogste niveau kunnen realiseren.

1.1.4 *Bevorderen van de communicatie over de kunstproductie binnen de Hogeschool Gent en van rapportering over het onderzoek in de kunsten*

De website van KASK (www.kask.be) en het Conservatorium (www.hogent.be/cons), en de digitale nieuwsbrieven werden in 2010 verder ontwikkeld als communicatiemiddel voor de artistieke en theoretische projecten beide kunstendepartementen. Het publieksbereik wordt opgevolgd aan de hand van gebruikersstatistieken, en zo permanent geoptimaliseerd. De website wordt dagelijks aangevuld met nieuws en agenda-punten over zowel docenten, studenten als alumni.

De nieuwe KASK-website, oorspronkelijk gepland voor april/mei 2010 zal pas worden gelanceerd bij de officiële opening van de nieuwe gebouwen in maart 2011. De nieuwe site maakt de overstap naar het zogenaamde Web 2.0-systeem, vertrekkend van een vernieuwend model waarin de input van de gebruiker centraal komt te staan. De website van het departement Conservatorium heeft reeds heel wat interactieve elementen maar ook deze zullen verder ontwikkeld worden.

De interne en externe communicatie aan het departement Conservatorium nam in 2010 gevoelig toe. Dit weerspiegelt zich in geslaagde en vernieuwende communica-

tieacties naar werkveld, abiturienten, alumni en personeel en dit telkens in een nieuw ontwikkelde huisstijl.

Het internationale tijdschrift voor actuele kunst A Prior Magazine wordt uitgegeven door het departement KASK in samenwerking met vzw Mark. In 2010 verscheen een editie van het tijdschrift #20: Ruth Buchanan, Victor Burgin, Mekhitar Garabedian, Vincent Meessen and Ian Kiaer. Er wordt verder overlegd over hoe het profiel van A Prior op het onderzoek in de kunsten aan het departement KASK kan worden afgestemd.

1.1.5 *Implementatie van geformaliseerde vormen van artistiek praktijkonderzoek*

Beoefening en ontwikkelingen van de kunsten speelt zich in het hoger kunstonderwijs ook af binnen geformaliseerde onderzoeksprojecten op het vlak van de artistieke praktijk; of wordt geïnspireerd door theoretische onderzoeksprojecten in de marge van die praktijk.

In 2010 werden de lopende projecten van onderzoek in de kunsten voortgezet. Naast de doctoraten in de kunsten, verrichten collegae van het Conservatorium en KASK theoretisch doctoraatsonderzoek (kunstwetenschappen, kunstfilosofie, musicologie, theaterwetenschap, literatuurwetenschap). Dit kunsttheoretisch onderzoek heeft een eigen finaliteit en een stimulerende invloed op de kunstpraktijk en op de kunstpraktijk in relatie tot de educatieve processen. De onderzoeksresultaten ervan vloeien terug naar de pedagogiek via gespecialiseerde seminaries in de masterjaren.

1.1.6 *Integratie van onderzoek binnen Hogeschool Gent en Universiteit Gent*

Drie associatieonderzoeksgroepen, goedgekeurd door de Associatie Universiteit Gent: muziek (voorzitter prof. Marc Leman); postdramatische esthetiek (voorzitter prof. Christel Stalpaert); creatie/bemiddeling/context in de beeldende kunsten (voorzitter prof. Claire Vandamme) moeten bijdragen tot een betere integratie van het onderzoek over en in de kunsten binnen de Universiteit Gent en de Hogeschool Gent. Zij beogen een integratie van onderzoek binnen de Hogeschool Gent en de Universiteit Gent op vlak van de kunsten.

1.1.7 *Stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden*

Zie paragraaf 5 van dit hoofdstuk.

1.2 Initiatieven van het hogeschoolbestuur

Via de directie Gebouwen en Facilitair Beheer nam het hogeschoolbestuur ingrijpende initiatieven inzake de infrastructuur van de kunstendepartementen:

- ▶ Opvolging oplevering bouwverf Pasteurlaan (departement KASK);
- ▶ inrichting van gebouwen De Wijnaert (Geraard de Duivelstraat 5 in Gent) voor het departement Conservatorium;
- ▶ plannen voor de uitbouw van een kunstbibliotheek op de Bijlokesite.
- ▶ aankoop van een bijkomend pand voor het departement Conservatorium ter vervanging van het gebruik van DKO De Poel en om de verhuizing van de opleiding jazz/pop van de Bijloke naar de nieuwe campus mogelijk te maken.

De dienst Communicatie en Cultuur ondersteunde artistieke producties van KASK en van het Conservatorium:

- ▶ Movement, modeshow Hogeschool Gent KASK;
- ▶ het eindejaarsconcert en het concert in samenwerking met de conservatoria van Tilburg en Maastricht van het departement Conservatorium;
- ▶ de productie van een dvd met KASK-films;
- ▶ de organisatie van het filmfestival OneMinutes Belgian Open;

- ▶ de uitzending van de Canvasminuut;
- ▶ aankoop werk van afgestudeerden KASK voor de Kunstcollectie van de Hogeschool Gent.
- ▶ Jazz & Sounds festival in samenwerking met Gent Jazz, Kunstencentrum Vooruit, Bijloke Muziekcentrum en vzw Muzikon
- ▶ Uitreiking Magister Artium Gandensis aan Gilbert & George ter gelegenheid van de Culturele Opening van het jaar, in samenwerking met Festival van Vlaanderen

1.3 Beleidsopties op korte en middellange termijn

- ▶ voorbereiding samengaan van beide departementen in één school of arts
- ▶ bijzondere aandacht voor het personeelsbeleid;
- ▶ bijzondere aandacht naar de professionalisering van het docentenkorps
- ▶ tussentijdse evaluatie en bijsturing van de masteropleidingen om hen uit te bouwen tot opleidingen die de ontwikkeling van de kunsten in de hand werken;
- ▶ internationale communicatie van de Engelstalige masteropleidingen in audiovisuele en beeldende kunsten, en van de gespecialiseerde masteropleiding solist: hedendaagse muziek
- ▶ uitbouw i.s.m. de Universiteit Gent en het SMAK van het postgraduaat tentoonstelling en beheer actuele kunst;
- ▶ de gestage uitbouw van een globale onderzoekscultuur. Naast eigen accenten in het personeelsbeleid worden vooral stappen gezet op vlak van infrastructuur (lokalen voor onderzoekers, investeringen in apparatuur);
- ▶ professionalisering van de onderzoekscoördinatie;
- ▶ uitbouw van een hanteerbaar systeem van criteria voor:
  - evaluatie van output van onderzoek in de kunsten;
  - eigen vormen van rapportering over onderzoek in de kunsten.
- ▶ binnen het departement KASK dient werk gemaakt te worden van privésporing voor het tentoonstellingsbeleid en voor artistieke projecten;
- ▶ uitbouw van samenwerkingsverbanden met kunstendepartementen binnen de Vlaamse Autonome Hogescholen. Hiertoe worden bilaterale gesprekken gevoerd;
- ▶ realiseren van een nog grotere verwevenheid met de kunstwereld, voor het departement Conservatorium binnen zijn missie van 'hedendaagse muziek'.

2 Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur

De algemene procedures van kwaliteitszorg gelden ook voor de kunstendepartementen. De domeinwerkgroep Kunsten AUGent fungeert als permanent extern toetsingsorgaan inzake de kwaliteit van academiseringsprocessen en indirect ook wat betreft de kwaliteit op het vlak van onderzoek in de kunsten.

De specifieke kwaliteitszorg met betrekking tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen KASK en het Conservatorium gebeurde op verschillende niveaus:

- ▶ Jury's werden samengesteld op basis van een systeem van *peer review*, met specialisten uit het veld: kunstenaars, musici, dramaturgen, curatoren, kunstcritici.
- ▶ Het personeelsbeleid vormt een cruciaal instrument inzake de kwaliteitsbewaking (cf. supra).
- ▶ De lopende onderzoeksprojecten worden op kwaliteit getoetst via de procedures van de Onderzoeksraad.

3 **Financieringsbronnen**

De departementen kunnen beschikken over werkingsmiddelen afkomstig uit de globale subsidiëring door de Vlaamse Overheid. Via een verdeelsleutel worden deze middelen, door het hogeschoolbestuur, aan de departementen toegewezen. Extra middelen zijn de academiseringsgelden.

Projecten van dienstverlening, zowel intern als extern, genereren extra inkomsten. Binnen de Hogeschool Gent realiseerden de kunstdepartementen projecten in samenwerking met de dienst Communicatie en Cultuur (bv. opening academiejaar, nieuwjaarsconcert van de Associatie Universiteit Gent; met ook ontwerp van uitnodigingen door het departement KASK).

De tentoonstellingsinitiatieven van het departement KASK (*KIOSK*) komen tot stand in samenwerking met vzw KunstenSite (KuS) en worden financieel ondersteund door zowel de Vlaamse Overheid, de Provincie Oost-Vlaanderen als de Stad Gent. De vzw Muzikon (departement Conservatorium) kreeg van dezelfde overheden subsidie voor zijn Week van de Hedendaagse Muziek.

4 **Output**

Zowel in het departement KASK als in het departement Conservatorium vormen toonmomenten en concerten in de loop van het academiejaar een essentieel onderdeel van het pedagogisch gebeuren. Het artistiek werk van docenten, onderzoekers en alumni reflecteert enerzijds dikwijls het resultaat van het pedagogische proces, anderzijds is het een inspiratiebron voor de pedagogiek.

Voor een uitgebreid overzicht van de output in 2010, in termen van toonmomenten, tentoonstellingen, lezingen en symposia, verwijzen we graag naar de respectievelijke bijlagen.

5 **Samenwerkingsverbanden**

Beide departementen gingen regionale, federale en nationale samenwerkingsverbanden aan en engageerden zich in nationale en internationale organisaties die ontwikkeling van de kunsten stimuleren en/of omkaderen.

5.1 **Beleidsmatige samenwerkingsverbanden**

De departementshoofden van beide instellingen zijn lid van de algemene vergaderingen van de Hogere Instituten Kunst (zowel muziek als beeldende kunsten): het Orpheus Instituut, de Operastudio en het Hoger Instituut voor Schone Kunsten (H.I.S.K.).

5.2 **Pedagogische samenwerkingsverbanden**

5.2.1 *Intern*

Het samenwerkingsverband tussen de afstudeerrichting Textieltechnologie van het departement Technologie en de afstudeerrichting Textielontwerp (KASK) werd in 2009 verder uitgebouwd.

5.2.2 *Extern*

- ▶ In samenwerking met het SMAK en de vakgroep Kunstwetenschappen (Universiteit Gent) werd het postgraduaat 'Tentoonstelling en beheer van actuele Kunst' (TEBEAC) ingericht.

- ▶ Tussen Hogeschool Gent, departement KASK en Hoger Instituut voor Schone Kunsten (H.I.S.K.), KuS vzw, Festival van Vlaanderen, IBBT en Filmfestival Gent werden in 2009 overeenkomsten afgesloten om tot een nauwere samenwerking te komen.
- ▶ Verschillende studenten van de Universiteit Gent, opleiding musicologie volgden opleidingsonderdelen aan het departement Conservatorium.
- ▶ Studenten kunstwetenschappen van de Universiteit Gent liepen stage aan het departement KASK.
- ▶ Alle studenten van het departement Conservatorium in de afstudeerrichtingen muziekpedagogie en in de specifieke Lerarenopleiding (SLO), volgden drie rechtstreeks aan de Universiteit Gent, faculteit Psychologische en pedagogische wetenschappen samen met de studenten SLO van de Universiteit Gent. Het gaat om 'Leren en Instructie', 'Pedagogische componenten van het leraarschap' en 'Onderwijsorganisatie en beleid'. De studenten van de specifieke Lerarenopleiding van het departement KASK volgen er vanaf het academiejaar 2010-2011 twee opleidingsonderdelen 'Leren en Instructie' en 'Pedagogische componenten van het leraarschap'
- ▶ De deelname van personeelsleden van het departement Conservatorium aan congressen van de Association Européenne des Conservatoires (AEC) nam verder toe. Op deze studiedagen worden pedagogische en artistieke methodieken en best practices uitgewisseld.
- ▶ Het departement Conservatorium bouwde het samenwerkingsverband met de Operastudio verder uit.
- ▶ In samenwerking met AEC (Association Européenne des Conservatoires et Musikhochschule) organiseerde het departement Conservatorium het internationale congres "After Tunig There Is Articulation – towards a stronger subject-specific dimension of the Bologna process after 2010, with music as an example, in februari 2010

5.3 Samenwerkingsverbanden binnen het artistieke veld

- ▶ In het kader van *Europalia.china* waren de regisseurs Xie Fei & Zhang Yue te gast aan KASK, met een lezingen over de filmcultuur in China.
- ▶ Binnen het opleidingsonderdeel Kunst in het Werkveld werkten masterstudenten Audiovisuele en Beeldende Kunsten van KASK voor externe culturele organisaties en artistieke instellingen.
- ▶ In het kader van de tentoonstelling Coming People 2010 maakten de curatoren van het SMAK een selectie van jonge, opkomende kunstenaars die zijn afgestudeerd aan KASK en Sint-Lucas.
- ▶ Sinds 2006 is KASK erkend door het Amsterdamse Sandberginstituut als de Belgische partner van het internationale OneMinutesFestival. Het departement engageerde zich om jaarlijks een competitie te organiseren onder de titel *OneMinutes Belgian Open*. Het evenement kwam er in samenwerking met Sphinx-cinema en het Sandberginstituut.
- ▶ Het departement Conservatorium bouwde in 2010 de samenwerkingsverbanden met het Muziekcentrum de Bijloke (Miryzaal-concerten), het Gent Jazz Festival en het Festival van Vlaanderen verder uit.

- ▶ Er werd een samenwerking georganiseerd in het kader van de Gentse Kunstweek tussen KASK, SMAK, Stad Gent, KuS, UGent en Lineart. Dit resulteerde in het evenement *Figures and Facts*, waarbij diverse artistieke organisaties uit Gent zich aan het brede publiek konden presenteren. Het evenement, dat werd omkaderd door lezingen en workshops, vond plaats in de Zwarte Zaal op de vernieuwde Bijlokecampus van KASK.

5.4 Samenwerkingsverbanden met Muzikon vzw, KuS vzw en Mark vzw

- ▶ Het departement Conservatorium onderhoudt bevoorrechte relaties, vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, met *Muzikon vzw*.
- ▶ Sinds 2009 heeft het departement KASK een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met vzw KuS. KuS (KunstenSite) wil projecten op het vlak van beeldende en audiovisuele kunsten en vormgeving binnen de Bijlokesite bevorderen en ondersteunen. De vzw laat zich daarbij inspireren door de visie op kunst en vormgeving zoals die leeft binnen het departement KASK, en realiseerde i.s.m. KASK tentoonstellingen in de nieuwe galerie van de academie in het gebouw Cloquet.
- ▶ Voor *A Prior Magazine*, waarvan in 2010 één editie verscheen, werkt KASK samen met vzw Mark als mede-uitgever.
- ▶ Er werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Cargoweb. Cargoweb plaatst zijn audiovisueel archief in depot bij de Hogeschool Gent, departement KASK, voor een periode van 10 jaar. Het archief van Cargoweb kan fungeren als een instrument om discussie te stimuleren rond de noties van archivering en nieuwe media, audiovisuele geschiedenis en actualiteit, televisuele avant-garde en hedendaagse mediakunst... thematische velden die binnen het onderzoek aan de Hogeschool Gent aan bod komen.
- ▶ Er werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Courtisane vzw die jaarlijks een internationaal gerenomeerd festival voor "film, video en mediakunst" organiseert en daarnaast een structurele werking in deze domeinen ontplooit. Het departement (KASK) bouwt een onderzoekscontext uit op vlak van audiovisuele kunsten en mediakunst en wil een nietcommerciële en onderzoeksgebaseerd film-aanbod programmeren in de cinemazaal op de Campus Bijloke (KASKcinema). Het papieren en audiovisueel archief van Courtisane vormt een interessante bron vormt voor onderwijs en onderzoek op vlak van film, video en mediakunst; Courtisane streeft een grotere synergie na met het hoger kunstonderwijs en met het aldaar gevoerde onderzoek.
- ▶ De vzw Fonds Raoul Servais beheert het archief van Raoul Servais en organiseert manifestaties op het vlak van animatiefilm, waaronder workshops voor jongeren. De vzw Fonds Raoul Servais heeft steeds nauw samengewerkt met het departement KASK en ontplooidde een werking (secretariaat, archief, workshops) in het gebouw in de Academiestraat, een gebouw dat de Hogeschool Gent wenst te verkopen. Deze jarenlange en goede samenwerking wordt verder gezet in het kader van de campus Bijloke. De vzw Fonds Raoul Servais en de vzw Internationaal Filmfestival van Vlaanderen werken nauw samen op administratief vlak. De heer Jacques Dubrulle is voorzitter van beide vzw's. Het Filmfestival heeft reeds een samenwerking met de Hogeschool Gent in het algemeen en met het departement KASK in het bijzonder, zo voor de organisatie van het jaarlijkse Filmmuziekseminarie en van masterclasses in het kader van het festival. Het Filmfestival en het KASK gaan deze samenwerking intensifiëren, o.m. naar aanleiding van de opening van en de programmatie in

de KASKcinema op de campus Bijloke. Om de samenwerkingsverbanden met het Fonds Servais en met het Filmfestival in het kader van de campus Bijloke te concretiseren, werden twee samenwerkingsakkoorden opgemaakt, een met het Fonds Servais en een met het Filmfestival. In het kader van de laatste samenwerkingsovereenkomst werd een huurovereenkomst afgesloten.

- ▶ Gent en het Filmfestival. Hogeschool Gent Conservatorium werkt intensief samen met Muziekcentrum De Bijloke voor de prestigieuze reeks van concerten in de Karel Miry-zaal van het gebouw Hoogpoort.

HOOFDSTUK 7: FINANCIËEL BELEID

1	Commentaar op de jaarrekening	115
2	Verantwoording van het financieel beheer	116
2.1	Variantieanalyse resultatenrekening 2010	116
2.2	Variantieanalyse balans 2010	118
2.3	Ratio-analyse met commentaar	120
2.4	Commentaar op het investerings- en financieringsbeleid.....	121
2.5	Evolutie van de thesauriepositie	123
2.6	De financiële weerslag van belangrijke projecten	123
3	Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum	124

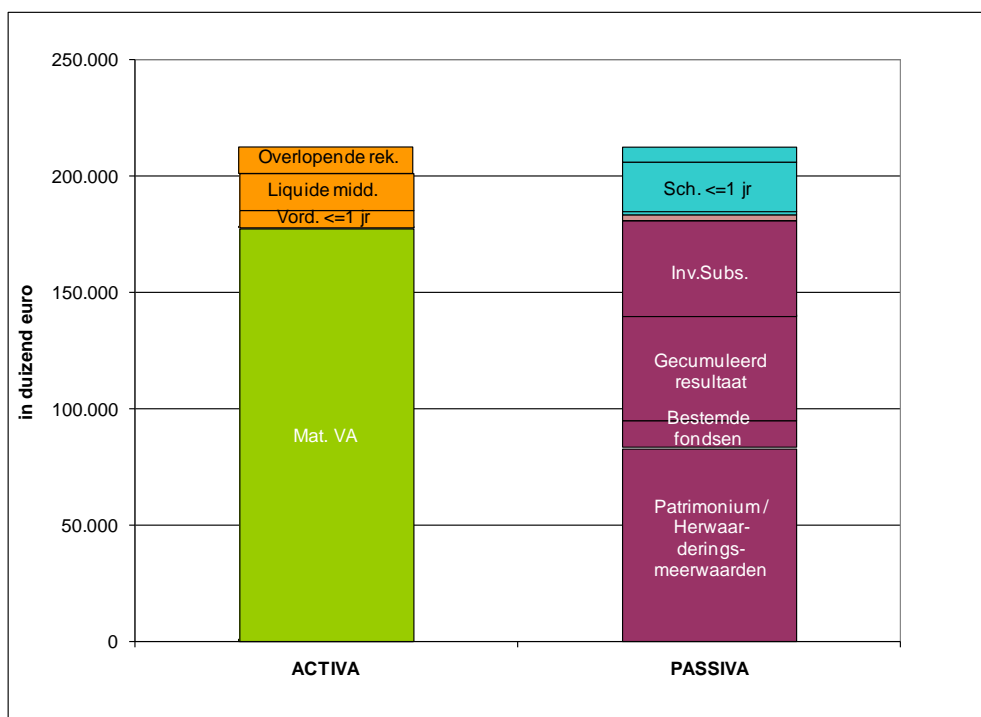
1 Commentaar op de jaarrekening

De jaarrekening omvat de balans op 31 december 2010, de resultatenrekening over het boekjaar 2010 en de toelichting.

Balans

Het balanstotaal stijgt met 57 % tot 212,6 miljoen euro. Het gewicht van de vaste activa in het balanstotaal is gestegen van 65 % naar 84 %. Beide toenames ten opzichte van vorig jaar hebben in grote mate te maken met het waarden van de gronden in het boekjaar 2010 (verklaart 95 % van de stijging ten opzichte van vorig jaar).

FIGUUR 1 : SAMENSTELLING BALANS OP 31 DECEMBER 2010

Het eigen vermogen vertegenwoordigt 85 % van het totale vermogen (passiva, paars). Dit wijst op een zeer grote financiële onafhankelijkheid, zoals in vorige jaren.

Resultatenrekening

Voor het tweede jaar op rij is het resultaat van de Hogeschool Gent negatief: (4.788.954 euro). Dit resultaat is opgebouwd uit een bedrijfsverlies van 9,2 miljoen euro, een financieel resultaat van 0,5 miljoen euro en een uitzonderlijk resultaat van (3,8 miljoen euro).

Het bedrijfsresultaat vloeit voort uit 109,9 miljoen euro bedrijfsopbrengsten en 119,0 miljoen euro bedrijfskosten. Bij de variantieanalyse wordt verder stilgestaan bij de belangrijkste deelaspecten.

2 Verantwoording van het financieel beheer

2.1 Variantieanalyse resultatenrekening 2010

De opgestelde begroting is een instrument ter beoordeling van de jaarrekening, evenals de wijzigingen ten opzichte van de vorige jaarrekening.

Bijlagen

7.1a Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

7.1b Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

De begroting voorzag een negatief resultaat van 8,9 miljoen euro. In realiteit is een negatief resultaat van 4,8 miljoen euro gerealiseerd. In 2010 ligt het resultaat 1,3 miljoen euro lager dan in 2009.

De **bedrijfsopbrengsten** hebben de begroting met 1 % overschreden en vertonen een stijging van 1,6 % ten opzichte van vorig jaar.

De belangrijkste component van de bedrijfsopbrengsten, de *werkingsuitkeringen van de overheid*, bedraagt 84,9 miljoen euro. Dit bedrag ligt iets lager dan voorzien in de begroting (-0,5 %). Twee factoren liggen aan de basis van het verschil:

- ▶ wijziging van de statutaire loonschuld tussen het einde van het vorige boekjaar en het huidige boekjaar. Dit wordt vanaf eind 2006 telkens toegevoegd aan de werkingsuitkering. In 2010 is dit een bedrag van 394.827 euro. In de begroting was een stijging van 0,9 miljoen euro voorzien.
- ▶ Het bevallingsverlof werd te laag ingeschat in de begroting.

De *studiegelden* bedragen 7,5 miljoen euro (3 % hoger dan in de begroting, +9 % ten opzichte van 2009). Bij de begroting werd uitgegaan van de correcte bedragen voor het studiegeld, en van het correcte percentage beursstudenten (+/- 25 %). De begroting ging echter uit van een lager aantal studiepunten in het academiejaar 2010-2011. Met andere woorden, het aantal studiepunten voor het voorbije academiejaar ligt te laag in de begroting.

De stijging van de studiegelden ten opzichte van het vorig kalenderjaar is te verklaren door enerzijds een stijging van het studiegeld en anderzijds het stijgend aantal inschrijvingen (i.c. studiepunten).

De *overige bedrijfsopbrengsten* overstijgen de begroting met 7 % en kent ook een groei van 8% ten opzichte van het vorige boekjaar. Ongeveer 51 % van deze opbrengsten staan in verband met de decretale opdracht van onderzoek en dienstverlening. De inkomsten uit onderzoek en dienstverlening hebben de begroting met 2,6 % overschreden. De inkomsten uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing lagen 19 % hoger dan in de begroting. De opbrengsten uit de protocollen met Sovoreg en met de scholengroep Panta Rheï liggen 4 % lager dan geraamd. De recuperatie van kosten en de studiekosten aangerekend aan studenten werden in de begroting 14 % onder-raamd.

De stijging ten opzichte van 2009 (+1,4 miljoen euro) is in grote mate te verklaren door de recuperatie van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers (+0,5 miljoen euro). De andere grote stijging doet zich voor bij de rubrieken onderzoek (0,3 miljoen euro) en contractonderwijs (+0,4 miljoen euro).

De **bedrijfskosten** bedragen 119 miljoen euro in 2010. Ten opzichte van de begroting is dit een uitvoeringsgraad van 99,4 % (of 0,7 miljoen euro lager dan begroot). Te-

genover de gegevens van vorig jaar stegen de bedrijfskosten maar liefst 6 %. Alle grote deelrubrieken vertonen een stijging ten opzichte van het vorige jaar.

Bij de rubriek *handelsgoederen* is 112 % van de begroting gerealiseerd. De stijging ten opzichte van 2009 van 8 % is volledig op het conto van de studiereizen te schrijven.

Binnen de rubriek *diensten en diverse goederen* werd 94 % van de begroting uitgevoerd. De lagere uitvoering van de begroting heeft voornamelijk te maken met het niet uitvoeren van de op de provisie groot onderhoud voorziene (schilder)werken.

Deze kosten uit de rubriek diensten en diverse goederen stegen met 11 % ten opzichte van vorig jaar en zelfs met meer dan een 26 % op twee jaar tijd. De belangrijkste actoren voor deze toename van de kosten zijn infrastructuur (met inbegrip van sanitair onderhoud 39 %) en de departementen (40 %). De stijgingen ten opzichte van 2008 zijn op velerlei plaatsen terug te vinden maar vooral bij de huurgelden, onderhoud van de gebouwen, aankoop software en diverse materialen, evenals bij opleiding personeel. Het bedrag van de dienstverlening door derden stijgt ook aanzienlijk. De stijging zit vervat bij de stijgende kosten voor accreditaties, de procedures bij de Vlaamse Bouwmeester en het uitbesteden van ad-hocprojecten.

De *personeelskosten* bedragen 91,3 miljoen euro. In de begroting was een bedrag van 89,2 miljoen euro voorzien. De begroting werd met andere woorden met 2,4 % overschreden. Voor de loonlasten die via het departement Onderwijs worden betaald, werd een uitvoeringsgraad van 101,3 % bereikt, voor de contractuele loonkosten werd 107,9 % van de begroting uitgevoerd. Reden voor de overschrijding van de begroting zijn onder andere de indexering van de lonen in oktober die niet was voorzien, de overschrijding van de toegekende personeelspunten, de stijging van de onderzoekers en de personeelsleden van het aanmoedigingsfonds die te laag werden ingeschat, achterstallige lonen, ...

De loonkosten stegen met 5 % in vergelijking met de gegevens 2009. Verklaringen: het aantal personeelsleden (effectieve bezetting) stijgt met 52 FTE, de loonkost verhoogt gemiddeld met 0,5 % ten gevolge van indexstijgingen uit 2010, de stijging van het vakantiegeld (zie CAO II) en de invoering van een functieclassificatiesysteem voor de contractuelen eind 2009. De wijziging in de samenstelling van het personeelsbestand (anciënniteiten, hogere ambten, jonger personeel, ...) speelt ook een rol in de globale loonkost.

De *afschrijvingen* stijgen met 5 % maar liggen 25 % lager dan begroot. De afwijking ten opzichte van de begroting heeft twee oorzaken: enerzijds zijn de investeringen lager uitgevallen dan in de begroting (zie punt 2.3), anderzijds werden de afschrijvingsregels voor de vernieuwingsinvesteringen aangepast ten opzichte van de vorige jaren (afschrijvingsperiode van tien naar twintig jaar gebracht). De stijging ten opzichte van vorig jaar heeft te maken met de oplevering van gebouw Marisal en Cloquet op de campus Bijloke. De totale investering van 20,9 miljoen euro werd voor het eerst afgeschreven in 2010.

De *voorzieningen voor risico's en kosten* werden negatief ingeschat in de begroting. De begroting heeft een aanzienlijke daling in de voorziening voor groot onderhoud en herstellingen gepland. Doordat de gevelreiniging van gebouw B op campus Schoonmeersen niet werd aangevat, valt de besteding van de provisie lager uit. De provisie voor achterstallige lonen blijft constant op 100.000 euro. De provisie hangende juridische geschillen daalt licht.

De *andere bedrijfskosten* omvatten de milieutaksen en andere belastingen. De begroting is 150 % overschreden. Ten opzichte van 2009 is er een daling met 41 %. De da-

ling is voornamelijk te vinden bij de roerende voorheffing. Het soort beleggingen speelt hierbij een cruciale rol.

Het **bedrijfsresultaat** bedraagt (9.157.071 euro). De oorspronkelijke begroting van de Hogeschool Gent gaf een tekort weer van 10.843.488 euro. In 2009 was het bedrijfsverlies van 4.124.131 euro.

De **financiële opbrengsten** bestaan voornamelijk uit intresten. De begroting werd met 7 % overschreden, ten opzichte van 2009 is er een daling met 41 %. Bij de begroting werd uitgegaan van een lager bedrag aan liquide middelen (zie cashflow). Door de scherpe daling van de liquide middelen de voorbije jaren is het bedrag aan intresten de voorbije twee jaar aanzienlijk gedaald.

De begroting voorzag geen uitzonderlijke kosten of opbrengsten.

De **uitzonderlijke opbrengsten** omvatten enerzijds de terugneming van de provisie voor de gevelreiniging van gebouw B, campus Schoonmeersen en anderzijds de uitzonderlijke terugname van de afschrijvingen op de vernieuwingsinvesteringen voor de voorbije tien jaar (afschrijvingsperiode van tien jaar naar twintig jaar gebracht – conform de reële looptijd van de bedoelde investeringen).

De **uitzonderlijke kosten** bestaan uit de terugneming van de in opbrengst genomen investeringssubsidies van bovenvermelde vernieuwingsinvesteringen.

Uitzonderlijke opbrengsten en kosten zijn door hun aard niet vergelijkbaar met een vorig jaar.

2.2 Variantieanalyse balans 2010

Zowel de begroting als de vorige jaarrekening worden als vergelijkingsbasis gebruikt voor deze analyse.

Bijlagen

7.2a Balans op 31.12.2010 – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

7.2b Balans op 31.12.2010 – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

Activa

De totaliteit van de **vaste activa** stijgt met 103 % ten opzichte van vorig jaar. Zoals reeds werd aangehaald in vorige paragraaf is de stijging grotendeels het gevolg van de herwaardering van de gronden in eigendom. Het investeringsbeleid inzake infrastructuur komt nog aan bod onder punt 2.4.

Ten gevolge van deze herwaardering vallen de vaste activa ook 58 % hoger uit dan verwacht binnen de begroting. Abstractie makend van deze herwaardering zijn de vaste activa 6,9 miljoen euro lager dan begroot. De afwijking tussen begroting en uitvoering is vooral te verklaren binnen de rubriek gebouwen (nieuwbouw, grote herstellingen en vaste activa in aanbouw). De investeringen in deze rubriek zijn lager dan begroot. Het investeringsbeleid op het gebied van infrastructuur wordt toegelicht onder punt 2.4.

Globaal genomen werd 61 % van de oorspronkelijk begrote investeringen uitgevoerd. De directies en departementen halen een uitvoeringsgraad van respectievelijk 80 % en 103 %.

De deelnemingen in risicokapitaalfondsen stegen met 17 % in 2010. De begroting had deze stijging niet voorzien. Naast een deelname in het Baekeland II-fonds (14.985 eu-

ro opgevraagd in 2010) en in het Innovatie en InCubatie-fonds van de UGent werd een kleine participatie genomen in Jobpunt Vlaanderen.

De **vorderingen op korte termijn** stijgen met 50 % ten opzichte van 2009. De stijging doet zich voor bij de te ontvangen subsidies (voornamelijk in het kader van monumentenzorg) en bij de vrijstelling bedrijfsvoorheffing van de statutaire onderzoekers. De vorderingen op ten hoogste één jaar liggen 75 % hoger dan begroot. Deze rubriek is moeilijker te begroten gezien de diversiteit van de posten die hieronder vallen en de afhankelijkheid van derden voor betalingen.

De **geldbeleggingen en liquide middelen** dalen met 52 % ten opzichte van de toestand op 31 december 2009. In de begroting werd uitgegaan van een nog fellere daling. Het bedrag eind 2010 (15,5 miljoen euro) ligt 20 % hoger dan het bedrag ingeschreven in de begroting. De samenstellende delen van de cashflow (punt 2.5) geven een beeld van de afwijkingen.

De **overlopende rekeningen van het actief** liggen 3 % hoger dan in de begroting. De overlopende rekeningen van het actief stijgen met 5 % ten opzichte van vorig jaar. Het belangrijkste bedrag bij deze rubriek is het equivalent van de openstaande statutaire loanschulden. Dit bedrag ligt aanzienlijk hoger dan vorig jaar (+ 0,4 miljoen euro).

Passiva

Het eigen vermogen stijgt met 69 % in vergelijking met 2009. Aangezien in de begroting een groter negatief resultaat werd ingeschreven dan werd gerealiseerd was het bedrag van het eigen vermogen lager ingeschat dan eind 2009. De stijging is terug te vinden bij de herwaarderingsmeerwaarden en de investeringssubsidies.

De **fondsen van de instelling** werden constant gehouden in de begroting. Dit komt overeen met de realiteit.

De rubriek **bestemde fondsen** is nieuw sinds 2008. De bestemde fondsen werden begroot op 6,4 miljoen. Eind 2010 wordt 11,7 miljoen geboekt als bestemd fonds bestaande uit:

▶ Saldo aanmoedigingsfonds	0,1 mln.	niet begroot
▶ Saldo middelen hoger kunstonderwijs	0,1 mln.	niet begroot
▶ Saldi PWO-middelen	1,6 mln.	1,0 mln. begroot
▶ Saldi middelen voorzien voor onderzoek	4,7 mln.	3,1 mln. begroot
▶ Saldi departementen	5,4 mln.	2,3 mln. begroot

De bestemde fondsen dalen met 3,2 miljoen euro in vergelijking met vorig jaar. De daling situeert zich bij alle aangelegde fondsen.

Het **gecumuleerde resultaat** daalt met het resultaat van dit boekjaar, maar stijgt door de opname uit de bestemde fondsen (zie hoger: 3,2 miljoen euro). In de begroting was een negatief resultaat voorzien van 3,5 miljoen euro. Het resultaat bedraagt uiteindelijk (4,8 miljoen euro).

De Hogeschool Gent heeft in de loop van 2010 voor 3,6 miljoen euro investeringen verricht die recht gaven op investeringssubsidies van Agion. Jaarlijks wordt een deel van de al ontvangen **investeringssubsidies** in opbrengst genomen à rato van de afschrijvingen van de gesubsidieerde investeringen (1,5 miljoen euro). Voor de restauratie van het gebouw Cloquet, campus Bijloke werden investeringssubsidies toegekend vanuit Monumentenzorg voor 2,5 miljoen euro. A rato van de afschrijvingen van het boekjaar 2010 werden een deel van deze subsidies in opbrengst

genomen (0,1 miljoen euro). De investeringssubsidies stijgen met 18 % ten opzichte van vorig jaar. In de begroting 2010 werden de investeringssubsidies 3 % onderschat.

De rubriek **voorzieningen** ligt 20 % lager dan ingeschreven in de begroting. De voorzieningen dalen met 38 % ten opzichte van vorig jaar.

Het bedrag begroot voor de voorziening voor onderhoud en herstellingen van het patrimonium bedroeg 2,5 miljoen. De voorziening ingeschreven in de jaarrekening 2010 bedraagt 1,9 miljoen euro. Reden hiervoor is de terugname van de opgebouwde voorziening voor de gevelreiniging van gebouw B op campus Schoonmeersen. De aangelegde provisie dient voor toekomstige schilderwerken (zie meerjarenplanning infrastructuur).

De voorziening voor achterstallige lonen werd constant gehouden op 100.000 euro om mogelijke achterstallen uit correcties voor anciënniteiten te kunnen opvangen. Dit werd correct begroot. De provisie voor juridische geschillen daalt met 4 %. De begrote voorziening lag iets lager dan in realiteit (5 %).

De rubriek **schulden** stijgt met 17 % ten opzichte van de toestand op 31 december 2009. De begroting voorzag in een aanzienlijke stijging. Deze rubriek blijft moeilijk om te ramen gezien veel externe factoren een rol spelen (datum van opmaak van facturen door leveranciers, ...). Het grootste deel van de schulden heeft betrekking op lonen en aanverwante kosten. Hier is een stijging met 8 % te bemerken ten opzichte van vorig jaar (cf. supra – loonmassa december ligt hoger dan vorig jaar). De handelsschulden stijgen met 38 %.

De **overlopende rekening van het passief** (6,4 miljoen euro) omvatten kosten die nog moeten worden toegerekend aan 2010 en opbrengsten die al werden ontvangen maar een opbrengst voor 2011 vertegenwoordigen.

De over te dragen studiegelden omvatten de studiegelden 2010-2011, die pro rata werden toegewezen als opbrengst 2011. Op basis van de ontvangsten en de bijkomende gegevens uit het inschrijvingspakket wordt het totale studiegeld voor het academiejaar 2010-2011 geraamd, namelijk 7.500.000 euro. Het bedrag voor studiegelden ligt hoger dan in 2009, waardoor ook bij de overlopende rekeningen van het passief een stijging is ten opzichte van vorig jaar. De afwijking ten opzichte van de begroting situeert zich ook bij de andere over te dragen opbrengsten. Deze werden in de begroting ingeschat op 0,3 miljoen euro. In realiteit werd 1,4 miljoen euro op de overlopende rekening van het passief geplaatst.

2.3 Ratio-analyse met commentaar

De liquiditeitsratio's vertonen een dalende trend. De quick ratio blijft voldoende hoog. De beperkt vlottende activa kunnen de kortetermijschulden 1,6 maal aflossen.

Liquiditeitsratio's		2010	2009	2008
1.	Netto-werkingsmiddelen	12.975.152	29.867.401	39.444.029
2.	Quick ratio	1,60	2,67	3,08
3.	Liquiditeit van de werkingschulden	156 dagen	125 dagen	185 dagen

De Hogeschool Gent maakt gemiddeld 156 dagen gebruik van het leverancierskrediet.

De graad van financiële onafhankelijkheid stijgt naar 85 %. Voor het eerst is de dekingsratio van het vreemd vermogen op lange termijn door de cashflow negatief. Door

de negatieve cashflow van het boekjaar zijn er geen middelen meer over om de schulden op lange termijn en van de voorzieningen te dekken.

Solvabiliteitsratio's		2010	2009	2008
1.	Algemene schuldgraad	17%	27%	27%
2.	VVLT <-> cashflow	-0,55	0,55	1,89
3.	Graad financiële onafhankelijkheid	85%	79%	79%

De resultatenratio's geven de verhouding weer tussen het resultaat en de werkingsopbrengsten (of een deel van de werkingsopbrengsten). Het resultaat van het boekjaar is opnieuw negatief waardoor de nettomarge negatief blijft. De verhouding tussen de eigen opbrengsten en de werkingsuitkeringen bedraagt 29,4 %.

Resultatenratio's		2010	2009	2008
1.	Verhouding tussen "eigen" opbrengsten en de werkingsuitkeringen	29,4%	27,0%	24,7%
2.	Netto marge (bedrijfsoverschot (-tekort)/ bedrijfsopbrengsten)	-8,3%	-3,8%	2,8%
3.	Bedrijfswinst/-verlies tegenover werkingsuitkeringen	-10,8%	-4,8%	3,5%
4.	Cashflow van het boekjaar tegenover werkingsuitkeringen	-2,5%	3,2%	11,6%

Een verticale analyse van het resultaat geeft een uiteenrafeling van de nettomarge weer.

Verticale resultaatsanalyse	2010	2009	2008	2007
Samenstelling bedrijfsopbrengsten	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Bedrijfskosten in verhouding tot de bedrijfsopbrengsten	108,3%	103,8%	97,2%	95,8%
Diensten en diverse goederen	16,3%	14,9%	13,7%	12,8%
Bezoldigingen	83,1%	80,2%	76,1%	74,0%
Afschrijvingen	7,2%	7,0%	6,2%	6,4%

De weergave van de belangrijkste componenten van de bedrijfskosten geeft duidelijk aan dat het aandeel van de bezoldigingskosten aanzienlijk gestegen is de voorbije drie jaar.

2.4 Commentaar op het investerings- en financieringsbeleid

De investeringen die in 2010 werden gerealiseerd, bedragen 21,2 miljoen euro.

De volgende tabel geeft weer dat 66 % van de begrote investeringen werd uitgevoerd in 2010. Dit percentage ligt op hetzelfde niveau als de voorbije jaren (2009: 59 %; 2008: 67 %; 2007: 70 %). Dit uitvoeringspercentage wordt sterk beïnvloed door investeringen in gebouwen.

	BG - Boekjaar 2010	JR - Boekjaar 2010	JR - Boekjaar 2009	Relatieve afwijking JR2010 - BG2010 (JR - BG) / BG	Relatieve verandering JR2010 - JR2009 (HB - VB) / VB
BRUTO-INVESTERINGEN					
I. Oprichtingskosten	0	0	0		
II. Immateriële vaste activa	550.840	370.855	308.510	(32,67 %)	20,21 %
III. Materiële vaste activa	31.591.534	20.776.131	16.489.224	- 34,24 %	+ 26,00 %
A. Terreinen en gebouwen	33.418.500	3.555.636	872.411	- 89,36 %	+ 307,56 %
B. Installaties, machines en uitrusting	5.720.989	5.062.290	3.501.095	- 11,51 %	+ 44,59 %
C. Meubilair en rollend materieel	2.652.044	1.849.039	2.635.756	- 30,28 %	- 29,85 %
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0	0		
E. Overige materiële vaste activa	0	116.790	3.167		+ 3587,61 %
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	(10.199.999)	10.192.376	9.476.794	+ 199,93 %	+ 7,55 %
IV. Financiële vaste activa	0	14.985	24.198	Begroting = 0	- 38,07 %
Totaal bruto-investeringen	32.142.374	21.161.971	16.821.932	- 34,16 %	+ 25,80 %

Hierna volgt een overzicht van de grootste projecten inzake infrastructuur :

▶ Campus BIJLOKE	
▪ Renovatie en nieuwbouw gebouw Cloquet en Marissal:	1.201.643
Kostprijs tot en met 2010: 20,9 mln.	
▪ Eerste uitrusting – deels gerealiseerd:	463.909
in de begroting was 750.000 voorzien voor 2010	
▪ Inrichting drama (KASK) en scheppende muziek (CONS):	386.810
voorzien bedrag voor 2010: 450.000; totale raming project 850.000	
▪ Renovatie multimediale vormgeving:	465.173
voorzien bedrag: 500.000	
▶ Site kunststoren: renovatie 1e verdieping (vervolg van de werken)	315.572
totale kostprijs = 0,6 mln	
▶ Campus SCHOONMEERSEN	
▪ Gebouw D, campus Schoonmeersen: verdere afwerking	299.996
▪ Gebouw B: renovatie toiletten	913.516
er werd 800.000 voorzien voor het gehele project	
▪ Gebouw C: omvormen polyvalente zaal (begroot 2009: 764.735)-verder af te werken	565.497
934.790	
▪ Sporthal: heraanleg voetbalterrein	835.065
laatste afwerking gebeurt in 2011, totale raming 920.000	
▶ Site proefhoeve: aankoop landbouwgrond	16.246
▶ Campus HOOGPOORT	
▪ Aankoop gebouw Nederpolder van de provincie Oost-Vlaanderen	1.750.000
▶ Campus VESALIUS	
▪ Project bioveiligheid: totaal 300.000	233.519
▪ Vernieuwen verwarmingsketels: 550.000 geraamd	478.826
▶ Campus LEDEGANCK	
▪ Inrichting wetenschapslokalen en turnzaal:	2.025.993
oorspronkelijk begroot op 3,2 mln., reeds gefactureerd in 2009 en 2010: 2,5 mln.	
▪ Renovatie daken: 2,7 mln. voorzien voor 2010 en 2011	485.198
▶ Campus MERCATOR	
▪ Gebouw C: renovatie studentenkamers:	3.814.879
totale raming project: 5,4 mln (periode 2009-2011), reeds 4,6 mln. gefactureerd	

De **financiering** van de investeringen gebeurt enerzijds met investeringssubsidies en anderzijds met eigen middelen.

Voor de investeringen in infrastructuur wordt een meerjarenplanning opgesteld. Deze wordt goedgekeurd, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd door de raad van bestuur.

De departementen en directies voorzien ook middelen in hun deelbegrotingen voor investeringen.

	BG - Boekjaar 2010	JR - Boekjaar 2010	JR - Boekjaar 2009	Relatieve afwijking JR2010 - BG2010	Relatieve verandering JR2010 - JR2009
FINANCIERING					
I. Eigen middelen	26.377.374	15.276.351	12.775.148	- 42,09 %	+ 19,58 %
II. Vreemde middelen	0	0	0		
III. Kapitaalsubsidies	5.765.000	5.885.621	4.046.784	+ 2,09 %	+ 45,44 %
IV. Andere	0	0	0		
Totaal financiering	32.142.374	21.161.971	16.821.932	- 34,16 %	+ 25,80 %

In 2010 werd 28 % van de door Hogeschool Gent geïnvesteerde middelen gesubsidieerd door Agion of Monumentenzorg. Uit de balans blijkt dat Agion (vroeger IVAH) sinds 1996 al 51,1 miljoen euro aan subsidies heeft toegekend aan de Hogeschool Gent. In deze periode heeft Hogeschool Gent een bedrag geïnvesteerd in gebouwen van 131,6 miljoen euro. Hieruit kan afgeleid worden dat de investeringen in gebouwen in het verleden voor 38,8 % werden gesubsidieerd.

2.5 Evolutie van de thesauriepositie

Onderstaande tabel maakt duidelijk dat de HoGent in de laatste vier jaar een dalende netto cashflow kende. De laatste drie jaren was die zelfs negatief. Daaruit kan worden afgeleid dat er in 2008, 2009 en 2010 respectievelijk 10,2 miljoen euro, 11,6 miljoen euro en 16,5 miljoen euro minder liquide middelen aanwezig waren op het einde van het kalenderjaar (ten opzichte van het begin).

Voor het eerst is ook de cashflow van het boekjaar kleiner dan 0, en ook kleiner dan begroot. Deze evolutie is een belangrijk aandachtspunt naar de toekomst.

	Begroting 2010	2010	2009	2008	2007
I. Beginsaldo liquiditeiten	29.986.283	31.975.960	43.617.035	53.851.427	46.806.269
Resultaat van het boekjaar	-8.895.004	-4.788.954	-3.494.658	4.818.262	5.706.691
Afschrijvingen	10.621.170	7.954.549	7.594.058	6.460.285	6.329.967
Overige niet-kaskosten	-585.025	2.141.608	245.255	-341.229	905.951
Niet-kasopbrengsten	1.689.022	7.414.369	1.617.666	1.280.288	1.481.048
1. Cashflow van het boekjaar	-547.882	-2.107.167	2.726.988	9.657.030	11.461.561
2. Mutatie van vlottende activa en passiva, uitgezonderd liquiditeiten	217.850	309.183	-1.290.867	4.269.945	5.290.560
3. Netto-investeringen	-32.142.374	-21.160.654	-16.773.980	-29.963.497	-20.325.907
Nieuwe leningen	10.000.000	585.000	0	0	2.450.000
Aflossingen	350.000	0	350.000	350.000	0
4. Netto-ontleningen	9.650.000	585.000	-350.000	-350.000	2.450.000
5. Overige (kapitaalsubsidies)	5.765.000	5.885.621	4.046.784	6.152.129	8.168.944
II. Netto-cashflow = 1 + 2 + 3 + 4 + 5	-17.057.406	-16.488.017	-11.641.075	-10.234.392	7.045.158
III. Eindsaldo liquiditeiten	12.928.877	15.487.943	31.975.960	43.617.035	53.851.427

- 2.6 De financiële weerslag van belangrijke projecten
De belangrijkste projecten met een financiële weerslag zijn terug te vinden bij de investeringen in gebouwen (cf. supra – punt 2.3).

3 Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

nihil

Bijlagen

- 7.1a Resultatenrekening: variantieanalyse t.o.v. de begroting 2010
- 7.1b Resultatenrekening: variantieanalyse t.o.v. het vorig boekjaar
- 7.2a Balans: variantieanalyse t.o.v. de begroting 2010
- 7.2b Balans: variantieanalyse t.o.v. het vorig boekjaar
- 7.3 Verslag van de revisor

HOOFDSTUK 8: INFRASTRUCTUUR

1	Globale infrastructuuropties	127
2	Ruimtelijke planning	127
3	Patrimoniumverschuivingen.....	127
4	Architecturale studies nieuwe projecten	128
5	Restauratie historisch patrimonium	128
6	Gemeenschappelijke investeringen – associaties.....	128
7	Uitbreidingen en geschiktmakingen	128
8	Facility management/facilitair beheer	128
9	Sport en beweging	129
10	Energie/duurzaamheid.....	129

1 Globale infrastructuuropties

Vanaf 2010 houden de toekomstige investeringen infrastructuur rekening met de integratie van de academische opleidingen van de Hogeschool Gent in de universiteit. Deze investeringen beperken zich om de kwaliteit van de opleidingen te garanderen tot zolang de huisvesting van die opleidingen binnen de gebouwen van de hogeschool blijft. Met het oog op een fysieke afbakening wordt er gestreefd naar een duidelijke scheiding van de huisvesting van de professionele en de academische opleidingen.

De meerjareninvesteringen op lange termijn zijn gebaseerd op een optimale departementale organisatie, met duidelijk gedefinieerde campussen en een maximale oppervlakte-invulling. Op campus Schoonmeersen concentreert zich 'technologie, economie en humane wetenschappen'. Meerdere gebouwen in het stadscentrum verenigen zich tot een 'School of Arts'.

Om de behoefte aan studentenhuisvesting met een capaciteit van 520 eenheden uit te breiden is een geografische ligging bij de drukst bevolkte campus de ideale inplanting. Deze belangrijke investering wordt het best gerealiseerd via een publiek-private samenwerking met de Participatie Maatschappij Vlaanderen.

Het representatieve gebouw 'De Wijnaert' in volle stadscentrum wordt hoofdzakelijk ingericht voor de centrale administratie van de Hogeschool Gent.

2 Ruimtelijke planning

De beoogde globale infrastructuurvisie wordt uitgewerkt in een stedenbouwkundige en ruimtelijke planning. Ze wordt gedragen door de Hogeschool Gent en de vergunningsverlenende overheden, de stad Gent en de Stedenbouwkundige dienst van de Vlaamse gemeenschap.

De eengemaakte campus Schoonmeersen vormt de belangrijkste concentratie van de professionele bachelors in de toekomst. Om deze reden wordt de duurzaamheidsanalyse en de ruimtelijke analyse voor het formuleren van de gewenste kwaliteiten, duurzaamheid, ruimte invulling en technische aspecten gefocust op de campus. Deze studie is in volle ontwikkeling en wordt gefinaliseerd medio 2011.

3 Patrimoniumverschuivingen

Het gebouw Nederpolder 26-28 is via een onderhandse overeenkomst aangekocht van de Provincie Oost-Vlaanderen. Dit gebouw complementeert het Conservatorium en De Wijnaert tot een driehoeksverbinding. Bestuurlijke, representatieve functies en kunsten worden verenigd in drie gebouwen.

Het gebouw Academiestraat wordt verkocht aan een projectontwikkelaar via een samenwerkingsovereenkomst met het autonoom stadsontwikkelingsbedrijf Gent in een gezamenlijk project, samen met de aanpalende brandweerkazerne.

'Het huis van de Abdis' is een pand op de campus Bijloke waarvan de stad Gent eigenaar is. Er werd een erfpachtovereenkomst voor een periode van vijftig jaar afgesloten met het oog op de oprichting van een bibliotheek van 'Actuele Kunsten'. Samen met de bibliotheek van het KASK wordt ook de bibliotheek van het SMAK er ondergebracht. Zo vergroot de collectie actuele kunst aanzienlijk.

4 Architecturale studies nieuwe projecten

Om in het gebouw 'De Wijnaert' een functionele indeling te realiseren, is een ontwerp-team aangeduid. Het bestuurscollege besliste medio 2010 over de herschikking en de invulling van de gebouwen van de Hogeschool Gent. Het gebouw De Wijnaert kreeg een administratieve functie voor de centrale diensten. Eveneens wordt de bibliotheek voor het Conservatorium hier gehuisvest.

De aanduiding van ontwerpteams voor architecturale studies van de grotere projecten verlopen via de open oproep van de Vlaamse Bouwmeester. Internationale publicaties zijn Europees uitgeschreven en leiden tot een groot aantal gegadigden. Vijf kandidaten zijn geselecteerd om een wedstrijdontwerp op te maken. Vervolgens bepaalt een jury na een publieke voorstelling van het project de uiteindelijke laureaat. In 2010 is deze procedure tweemaal toegepast. Een eerste maal voor de volledige studieopdracht voor de bouw van een nieuw auditorium op de campus Vesalius en een tweede maal voor de bouw van nieuwe leslokalen, een bibliotheek en een zelfstudiecentrum op de campus Mercator.

5 Restauratie historisch patrimonium

De Hogeschool Gent heeft de taak om als eigenaar haar historisch patrimonium in het oude stadsgedeelte te onderhouden. De buitengevels van het gebouw Conservatorium zijn daar een mooi voorbeeld van. Gezien dit gebouw de bescherming als monument geniet, werd er een restauratiepremie verleend bij ministerieel besluit van 18 september 2009 door de Vlaamse Regering. Aansluitend aan de toekenning van deze premie heeft eind 2010 de openbare aanbesteding van deze gevelrestauratie plaatsgehad.

6 Gemeenschappelijke investeringen – associaties

De samenwerking tussen de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent en het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur van de Hogeschool Gent is sterk ontwikkeld. Die samenwerking wordt bijkomend ondersteund door een derde partner, het ILVO (instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek). In een gezamenlijk project wordt een gemeenschappelijke serre opgericht in Melle. Iedere participant neemt een evenredig gedeelte van de investering ten laste. De uitvoering en coördinatie van beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek en de daaraan verbonden dienstverlening voor een duurzame landbouw is hierbij de uiteindelijke missie.

7 Uitbreidingen en geschiktmakingen

De verhuizing van de centrale administratie naar de site Kortrijksesteenweg heeft ervoor gezorgd dat er op de campussen ruimte vrijkwam voor onderwijs- en onderzoeksactiviteiten. In het gebouw A op de campus Mercator werden de behoeften van het departement Vertaalkunde ingevuld. Conversatielokalen, tolkenlokalen en tolken-cabines, ondertitelingslokalen en computerlokalen/taallaboratoria zijn daarvan de voornaamste programmapunten.

8 Facility management/facilitair beheer

In een meerjarenplan, met de start in 2010, is de implementatie van het Facility Management Information Systeem (FMIS) geïntroduceerd. Een eerste fase voorziet in de

integratie van de fysieke inventaris, de integratie van de digitale plannen van de gebouwen en het invoeren van een webinterface en een *front office*.

Het gebruik van een totaal FMIS-pakket, waarbij specifieke modules worden toegevoegd, zorgt voor een globaal facilitair beheer zoals onderhoudsbeheer, helpdesk, planning, kostenbeheersing, oppervlaktebehoeften, contractbeheer en sleutelbeheer.

De terbeschikkingstelling van het patrimonium van de Hogeschool Gent is een dienstverlening waarbij ook het pr-gehalte verhoogd wordt. Openstelling van het patrimonium aan derden vereist een structuur met duidelijke afspraken. In 2010 is het reglement aangepast met administratieve vereenvoudigingen. Alle types lokalen met hun specifieke uitrustingen zijn in het aanbod opgenomen, gekoppeld aan twee tarifieringen. Enerzijds voor de instellingen en organisaties die een binding hebben met de Hogeschool Gent en anderzijds aan derden.

9 Sport en beweging

De infrastructuur van de openluchtsport op campus Schoonmeersen is gemoderniseerd en aangelegd volgens de nieuwste technologieën. Het voetbalterrein, onder beheer van de sportdienst, is aangepast aan de officiële erkende afmetingen met een uitvoering in kunstgras. De hoge slijtvastheid van deze oppervlaktelaag en de kunstverlichting rondom het plein laten een zeer intensief gebruik toe.

10 Energie/duurzaamheid

De oude verwarmingsinstallaties van grote gebouwen zijn energieverblindend. In plaats van arbeidsintensieve onderhoudsbeurten uit te voeren garandeert de integrale vervanging door nieuwe stookinstallaties een belangrijke energiebesparing. De implementatie van een elektronisch geprogrammeerde sturing vanuit een centraal dispatchingcentrum garandeert een gecontroleerde verwarming van alle ruimtes.

Op campus Vesalius werd er een dergelijke installatie uitgevoerd, zowel voor de onderwijsactiviteiten als voor het studentenhuus.

HOOFDSTUK 9: INTEGRALE KWALITEITSZORG

1	Integrale kwaliteitszorg.....	133
1.1	Inhoudelijk.....	133
1.2	Methodologisch	133
2	Interne Preventie, Milieu en Welzijn	133
3	Veiligheid en gezondheid	135
4	Milieu	136

1 Integrale kwaliteitszorg

Binnen elke geleding van de Hogeschool Gent wordt er bijzondere aandacht besteed aan kwaliteitszorg. De weerslag hiervan staat telkens vermeld onder het hoofdstuk waarop die kwaliteitszorg betrekking heeft. Daarnaast besteedt de Hogeschool Gent als instelling ook bijzondere aandacht aan integrale kwaliteitszorg.

Kwaliteit wordt steeds ruimer geïnterpreteerd en gedefinieerd. Kwaliteitszorg is geen zaak van specialisten, maar een cultuur waar alle personeelsleden en studenten bij betrokken zijn. Het is steeds meer een zaak van de volledige organisatie en moet bijgevolg ruimer geïnterpreteerd worden dan de opleidingen en de departementen.

Met de beslissing 'Uitbouw kwaliteitszorg' van de raad van bestuur (maart 2009) werd de noodzaak aangegeven om een systeem van integrale kwaliteitszorg te ontwikkelen. Deze noodzaak is ingegeven door de evidentie dat de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie continue verbetering behoeft, alsook door de behoefte, in het kader van de visitaties van de opleidingen en de toekomstige instellingsaudit, om aan te tonen dat de instelling op een transparante en systematische wijze werkt aan kwaliteitsverbetering in zijn geheel.

De onderwijskwaliteitsraad, het overlegplatform en de denktank met aandacht voor het kwaliteitsbeleid en de globale strategie met betrekking tot kwaliteitsverbetering, heeft op 28 april 2010 positief advies uitgebracht over 'Kwaliteitszorg aan de Hogeschool Gent: concept en plan van aanpak'. In deze conceptnota wordt de noodzaak om te evolueren naar een systeem van integrale kwaliteitszorg opgepikt en verder concreetiseerd door het kwaliteitszorggebeuren aan de Hogeschool Gent te definiëren als een geïntegreerde manier van werken op twee inhoudelijke sporen en volgens een welbepaalde methodologische aanpak.

1.1 Inhoudelijk

- ▶ Onderwijskwaliteit: dit spoor is het samenspel tussen de interne (zelfevaluatie) en de externe kwaliteitszorg (visitatie en accreditatie), dat gericht is op het verbeteren, borgen en beheersen van de onderwijskwaliteit van de opleidingen.
- ▶ Organisatiekwaliteit: dit spoor omvat alle voorwaarden die onmiddellijk op de onderwijskwaliteit inhaken. Hieronder worden de verschillende bouwstenen van de Hogeschool Gent als organisatie begrepen: personeel, ICT, financiën, infrastructuur, communicatie, ...

1.2 Methodologisch

Een gedragen en efficiënt functionerend systeem van integrale kwaliteitszorg vereist een vraaggestuurde aanpak vanuit de praktijk. Dit betekent dat alle medewerkers van de departementen en opleidingen actief betrokken worden bij de werking van het systeem van integrale kwaliteitszorg. Vertrekken vanuit de situatie van diegene die onderwijs, onderzoek en dienstverlening daadwerkelijk verzorgen is van groot belang.

2 Interne Preventie, Milieu en Welzijn

De **dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn** ondersteunt in eerste instantie het hogeschoolbestuur, de leidinggevenden en alle personeelsleden bij de uitbouw van een preventiebeleid en de ontwikkeling van een milieuzorgsysteem. Hierbij baseert de dienst zich hoofdzakelijk op de vigerende welzijns- en milieuwetgeving. Voorstellen

formuleren en preventief advies geven in samenwerking met de externe preventiedienst, de veiligheidscöördinator en externe deskundigen is een van de voornaamste taken. De dienst staat in voor alle administratieve verplichtingen die door de overheid worden opgelegd en valt onder de bevoegdheid van de Federale Overheid Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid.

Het implementeren van **welzijn** is gebaseerd op het dynamisch risicobeheersingssysteem. Aan de hand van risicoanalyses en -evaluaties worden nieuwe risico's opgenomen in een globaal preventieplan dat altijd actueel gehouden wordt. Prioriteiten worden vastgelegd in een jaarlijks actieplan. Er wordt hierbij aandacht besteed aan alle domeinen van de welzijnswetgeving: veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en psychosociale aspecten.

Personeelsleden die tijdens hun onderwijs- of onderzoeksopdracht blootgesteld worden aan gezondheidsrisico's, worden door de **arbeidsgeneesheer-preventieadviseur** van de externe preventiedienst onderworpen aan een periodieke gezondheidsbeoordeling. Studenten-stagiairs die op hun beurt blootgesteld worden aan een gezondheidsrisico tijdens de uitvoering van hun stage, worden onderworpen aan een voorafgaande gezondheidsbeoordeling.

Het **overlegcomité voor preventie en bescherming op het werk**, samengesteld uit afgevaardigden van het personeel en het bestuur, draagt actief bij tot het welzijnsbeleid. Maandelijks worden er tijdens overlegmomenten concrete adviezen geformuleerd bij de algemene beleidsinstrumenten die een impact hebben op het welzijn van personeel en studenten. Het overlegcomité wordt ook over milieuaspecten geïnformeerd.

Bij de realisatie van bouwprojecten wordt nauw samengewerkt met de externe veiligheidscöördinator die op zijn beurt toeziet op de naleving van de regelgeving die van toepassing is op tijdelijke en mobiele werkplaatsen.

Op het vlak van **milieu** worden in eerste instantie milieu- en exploitatietoestanden van gebouwen op regelmatige tijdstippen geregulariseerd en geactualiseerd. Naast de wettelijke verplichtingen wordt gewerkt aan de uitbouw van een milieuzorgsysteem. Projecten zoals Ecocampus, georganiseerd door de Vlaamse Overheid, zijn een belangrijke stimulans om onderwijzend personeel, onderzoekers en studenten te engageren bij de uitbouw van een zorgsysteem. De dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn coördineert heel wat initiatieven rond afvalbeheer, energiebeheer, duurzaam papiergebruik, afvalwaterproblematiek en tracht milieuvriendelijke methodieken en producten in te voeren.

Het diensthoofd Interne Preventie, Milieu en Welzijn heeft dit jaar het diploma **energiemanager** behaald conform de nieuwe energiemangementnorm EN 16001. Waar mogelijk wordt advies verleend om de energieprestaties in de bestaande gebouwen te verbeteren. Ook bij nieuwbouwprojecten is een advies in het kader van rationeel energiebeheer een doelstelling.

In het bijzonder wordt een belangrijke bijdrage geleverd bij de ontwikkeling van het **masterplan op campus Schoonmeersen**. In overleg met alle bevoegde stadsdiensten worden de bouwkundige uitbreidingsmogelijkheden van de campus onderzocht. Deze studie wordt gecoördineerd door een studiebureau en verloopt samen met de directie Gebouwen en Facilitair Beheer. In de nieuwe ruimtelijke organisatie, vastgelegd in het masterplan, staat de leefbaarheid van de campus centraal. Er worden onder andere duurzame oplossingen voorgesteld om de mobiliteit te beheersen. Het masterplan wordt geïntegreerd in de visie van het project Gent Sint-Pieters.

Er wordt veel belang gehecht aan een goede **communicatie** van de geformuleerde adviezen naar alle betrokken geledingen. Hierbij worden verschillende communicatiekanalen gebruikt. Naast het bestuur worden alle leidinggevenden, onder wie departementshoofden en –secretarissen, maandelijks elektronisch geïnformeerd. Rechtstreekse communicatie naar onderwijzend personeel, onderzoekers, vakgroepvoorzitters en departementale preventiecoördinatoren wordt verzorgd via vergaderingen, plaatsbezoeken en interne opleidingen. Actuele informatie, richtlijnen, interne procedures en geplande opleidingen worden op de intranetpagina van de dienst ter beschikking gesteld en kunnen door alle personeelsleden geraadpleegd worden. Er wordt naar gestreefd om in eerste instantie personeelsleden te motiveren en te stimuleren tot bewust gedrag. Finaal worden deze aangeleerde attitudes rond welzijn, preventie en milieuzorg geïntegreerd in de curricula van onze studenten, wat een belangrijke meerwaarde is voor de opleiding.

De dienst Interne Preventie Milieu en Welzijn werkt samen met verschillende bevoegde overheidsdiensten. Het diensthoofd is lid van de ‘Vlaamse Milieucoördinatoren’ (VMC) en is lid van de beroepsvereniging van preventieadviseurs (PreBes). Bij deze laatste vereniging is hij voorzitter van de afdeling Oost-Vlaanderen.

3 Veiligheid en gezondheid

Hieronder staan de verschillende actiepunten die in de loop van 2010 werden ondernomen op het vlak van veiligheid en gezondheid.

- ▶ Interne noodplannen werden waar nodig grondig geactualiseerd.
- ▶ In alle gebouwen werden evacuatieoefeningen georganiseerd. Per gebouw wordt een interventieteam opgericht en opgeleid om een snelle evacuatie mogelijk te maken.
- ▶ In alle gebouwen werden de brandbestrijdingsmiddelen systematisch gecontroleerd en waar nodig vernieuwd.
- ▶ Er werden evacuatieplannen opgemaakt voor de campus Bijloke, gebouw Marissal en Cloquet.
- ▶ Er werden specifieke adviezen geformuleerd bij de herinrichting van laboratoria. In het bijzonder werd er aandacht besteed aan de verdere renovatie van de wetenschapslokalen op de campus Ledeganck . Er werd een voorstel geformuleerd om de kleiovens van de afdeling plastische kunsten van het departement Lerarenopleiding Ledeganck naar een ander geschikt lokaal te verhuizen. In gebouw C van de campus Schoonmeersen werden verschillende veiligheidskasten van mechanische luchtventilatie geplaatst.
- ▶ Er werd een procedure ‘Goede praktijken’ uitgewerkt voor de opleiding schilderkunst van het departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten.
- ▶ De aankoopprocedure voor chemicaliën werd geoptimaliseerd en verder uitgebreid.
- ▶ Er werden verschillende vergunningen aangevraagd voor het gebruik van antibiotica in laboratoria.
- ▶ Er werden opvallend veel machines en arbeidsmiddelen in dienst gesteld, hoofdzakelijk te verklaren door een stijgend aantal onderzoeksprojecten.

- ▶ Er werden acties ondernomen om risicoanalyses van machines en arbeidsmiddelen in ateliers en laboratoria onder de aandacht te krijgen. Er werden op de campus Schoonmeersen verschillende machines van gebouw P naar het laboratorium kunststoffen in gebouw A verhuisd. De uitvoering van de noodzakelijke risicoanalyses werd opgestart.
- ▶ In aanwezigheid van een afvaardiging van het overlegcomité Preventie en bescherming op het werk werden in alle gebouwen uitgebreide werkplaatsbezoeken georganiseerd.
- ▶ Er werden verschillende interne opleidingen georganiseerd voor personeelsleden zoals brandpreventie en –bestrijding, eerste hulp bij ongevallen en werken aan elektriciteitsinstallaties. Er is een specifieke opleiding georganiseerd voor het onderhoudspersoneel waarbij aandacht wordt besteed aan elektrocutiegevaar bij poetsen in ateliers en laboratoria. Voor het technische personeel van de dienst Facilitair Beheer werd een aangepaste rugschoolopleiding opgestart. De opleiding wordt verzorgd door het departement Gezondheidszorg Vesalius.
- ▶ Tijdens de algemene onthaaldag voor nieuwe personeelsleden werden er vier afzonderlijke onthaalmomenten georganiseerd waarbij alle nieuwe personeelsleden specifiek geïnformeerd werden over preventie, veiligheid en gezondheid.
- ▶ Voortaan worden nieuwe personeelsleden uitgenodigd door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer van de externe preventiedienst voor een voorafgaande gezondheidsbeoordeling. Het gaat specifiek om personeelsleden die bij het uitoefenen van hun takenpakket aan gezondheidsrisico's worden blootgesteld.

4 Milieu

Hieronder staan de verschillende actiepunten die in de loop van 2010 werden ondernomen op het vlak van milieu.

- ▶ Er werd een milieuvergunning klasse 2 verkregen voor de gebouwen A en B van de campus Mercator. De verbouwingen die momenteel uitgevoerd worden in gebouw A ten behoeve van het departement Vertaalkunde, zijn opgenomen in deze vergunning.
- ▶ Er werd een milieuvergunningsaanvraag klasse 2 ingediend voor de site Kunsttoren waar het departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten is gehuisvest.
- ▶ Als gevolg van het stijgend aantal onderzoeksactiviteiten werd na overleg met de vergunnende overheid beslist de actualisatie van de milieuvergunning van gebouw C binnen de bestaande algemene milieuvergunning van de campus Schoonmeersen voor te bereiden. Deze actualisatie is noodzakelijk om alle geïnventariseerde bioveiligheidsactiviteiten te regulariseren. Naast bouwtechnische aanpassingen in laboratoria werden ook organisatorische maatregelen getroffen. Er werd een bioveiligheidscomité opgericht. Er werden algemene procedures en richtlijnen uitgeschreven, die dienen als leidraad voor de respectievelijke verantwoordelijken. Inspectiebezoeken van de bevoegde overheidsinstanties kunnen in 2011 verwacht worden.
- ▶ Na een bioveiligheidsanalyse op de proefhoeve in Bottelare is de voorbereiding van een nieuwe milieuvergunningsaanvraag klasse 1 gestart.

- ▶ Er werden gesprekken opgestart met de vergunnende overheid om gezamenlijk te zoeken naar oplossingen voor de bestaande milieuvergunningproblematiek van gebouw A op de campus Schoonmeersen.
- ▶ Het afvalbeleid van milieugevaarlijke stoffen in laboratoria en ateliers wordt verder geoptimaliseerd. Hierbij ging bijzondere aandacht naar biologisch afval van laboratoria waar met pathogene organismes gewerkt wordt.
- ▶ Er werd advies en ondersteuning verleend bij de systematische opvang van fixeer en ontwikkelaar afkomstig van de donkere kamer in het gebouw Marissal op de campus Bijloke. De praktische uitvoering van de verbouwing en het regelen van de technieken dient te gebeuren in 2011.
- ▶ Sorteren van huishoudelijk afvalbeheer wordt na implementatie op de campus Schoonmeersen verder uitgebreid naar de andere campussen.
- ▶ Samen met studenten van het departement Bedrijfsmanagement Mercator, afstudeerrichting milieumanagement werd een meetcampagne georganiseerd om afvalwater van gebouw C op de campus Schoonmeersen te controleren op de lozingsvoorwaarden opgelegd door de vergunnende overheid. In gebouw C bevinden zich overwegend chemische laboratoria. De resultaten werden afgetoetst met de praktische aanpak van het gevaarlijkafvalbeleid.

REPERTORIUM VAN ACRONIEMEN

ATP	Administratief en Technisch Personeel
AUGent	Associatie Universiteit Gent
BEST	Departement Bedrijfskunde Aalst
BINF	Departement Bedrijfsinformatie
BIOT	Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur
BMER	Departement Bedrijfsmanagement Mercator
BOF	Bijzonder Onderzoeksfonds
BSH	Begeleiding Studenten met een Handicap
CBED	Contractuele Bedienden
CEVORA	Sectoraal vormingscentrum van paritair comité 218
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
CO	Collectieve Onderzoeksprojecten
CONS	Departement Conservatorium
CPLOL	Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes-logopèdes de l'Union Européenne
CTO	Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening
DIETS	Dietitians improving training standards in higher education
DOC	Departementaal Onderhandelingscomité
DOKEOS	Elektronisch leerplatform in gebruik bij de Hogeschool Gent
EAIE	European Association for International Educators
ECTS	European Credit Transfer System
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ELIA	European League of Institutes of the Arts
ELO	Elektronische Leeromgeving
ENOTHE	European Network for Occupational Therapy in Higher Education
EPOS	Europese Programma's voor Onderwijs, Opleiding en Samenwerking (Vlaams LLP-agentschap)
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EURASHE	European Association of Institutions in Higher Education
EVC	Eerder Verworven Competenties
EVK	Eerder Verworven Kwalificaties
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek
GentBC	Gent Big in Creativity
GON	Geïntegreerd Onderwijs
HABE	Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde
HGSR	Hogeschool Gent Studentenraad
HIAF	Hoger Instituut voor Accountancy & Fiscaliteit
HOC	Hogeschoolonderhandelingscomité
IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie
INWE	Departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen
ISELL	Institut Supérieur d'Enseignement Libre Liegeois
ISKA	Interdisciplinair Studiecentrum voor Kritiek en Actualiteit
IWETO	Inventaris Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek Vlaanderen
IWT	Innovatie door Wetenschap en Technologie
IWT	Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
KASK	Departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten
KMO	Kleine en Middelgrote Ondernemingen

KOI	Kort Opleidingsinitiatief
LASSI	Learning and Studie Strategies Inventory
LERA	Departement Lerarenopleiding Ledeganck
LLP	Lifelong Learning Programme
MVD	Meester-, Vak- en Dienstpersoneel
NAFSA	Association of International Educators
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en examenreglement
OHP	Opvoedend Hulppersoneel
OP	Onderwijzend Personeel
OP	Onderwijzend Personeel
PV	Preparatory Visit
PWO	Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SBO	Strategisch Basisonderwijs
SBP	Small Business Project
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOAG	Departement Sociaal-Agogisch Werk
SOVOREG	Sociale Voorzieningen Regio Gent
STEVIN	Spraak- en Taaltechnologische Essentiële Voorzieningen In het Nederlands
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities & Threats (sterkte-zwakteanalyse)
TD	Technologische Dienstverlening
TECH	Departement Technologie
TETRA-fonds	Programma ter bevordering van technologietransfer door instellingen voor hoger onderwijs
TIS	Thematische Innovatiestimulering
UGENT	Universiteit Gent
UGM	Universidad del Golfo de Mexico
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VESA	Departement Gezondheidszorg Vesalius
VETO	Departement Vertaalkunde
VIS	Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden
VLAJO	Vlaamse Jonge Ondernemingen
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR-UOS	Vlaamse Interuniversitaire Raad – University Development Cooperation
VOKA	Vlaams netwerk van ondernemingen, gevormd door Voka, Vlaams Economisch Verbond en Voka – Kamers van Koophandel
VTE	Voltijdse Equivalenten
ZAP	Zelfstandig Academisch Personeel

DEEL 2: SOVOREG

Sociale voorzieningen voor studenten door Sovoreg vzw

Dit verslag is opgemaakt conform de bepalingen van het Besluit d.d. 10.03.1998 van de Vlaamse Regering houdende vastlegging van de voorschriften voor het opstellen van het jaarverslag van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap (B.S. 12.06.1998). Het jaarverslag 2010 wordt integraal toegevoegd aan het jaarverslag van de Hogeschool Gent.

1. DOELSTELLINGEN SOVOREG VZW

De sociale voorzieningen ondersteunen de studenten in het behalen van een hogeschooldiploma via een aanbod van materiële en immateriële diensten; aldus wordt rechtstreeks bijgedragen tot de democratisering van het hoger onderwijs en tot het bevorderen van gelijke kansen, onafhankelijk van de sociale, culturele, raciale, levensbeschouwelijke en financiële achtergrond van de student.

De vzw is opgericht conform artikel 208 van het Decreet d.d. 13.07.1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

De vzw is, conform artikel 59 van het Decreet d.d. 30.04.2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (zoals gewijzigd bij Decreet 18.11.2005; 08.06.2007; 04.07.2008; 08.05.2009 en 09.07.2010), actief op volgende werkvelden die kunnen worden gerubriceerd als hetzij algemene of universele voorzieningen, hetzij specifieke of selectieve voorzieningen:

- 1° studentenrestaurants, -cafeteria's en –keukens;
- 2° studentenkamers in eigen beheer van de studentenvoorzieningen die ter beschikking van de studenten worden gesteld;
- 3° adviesdiensten voor studentenhuisvesting en - mobiliteit;
- 4° steun inzake studentenmobiliteit;
- 5° preventieve en curatieve medische diensten;
- 6° psychotherapeutische diensten;
- 7° sociale diensten, met onder meer aandacht voor studiefinanciering, studentenstatuut en psychosociale begeleiding;
- 8° jobdiensten;
- 9° het verlenen van diensten en ondernemen van specifieke acties voor de sociale begeleiding van buitenlandse studenten;
- 10° initiatieven op sportief en cultureel vlak, bij voorkeur via de ondersteuning van studentenorganisaties;
- 11° de ondersteuning van studentenorganisaties die actief zijn op academisch, sociaal, sportief of cultureel gebied;
- 12° de kinderopvang van kinderen van studenten;

13° het aanbieden van logistieke diensten en infrastructuur die de werkvelden, vermeld in 1° tot en met 12°, ondersteunen.

Binnen de beheersovereenkomst voorgelegd aan en goedgekeurd door de Minister van Onderwijs van de Vlaamse Regering, zijn volgende strategische doelstellingen voor uitvoering geformuleerd:

1° acties tot bevordering van gelijkwaardige kansen in het behalen van een diploma, onafhankelijk van de sociale, culturele, raciale, levensbeschouwelijke en financiële achtergrond van de student;

2° bijdragen tot de optimalisering van de randvoorwaarden van de studieomgeving via een ruim aanbod van studentvriendelijke en klantgerichte voorzieningen in sociale dienstverlening, huisvesting, catering, sport en cultuur, ...; hiertoe behoort:

- Sociale diensten op maat: Sovoreg begeleidt en ondersteunt, binnen de decretale contouren, de administratieve, financiële, (psycho)sociale en medische dienstverlening voor de student;
- Huisvesting: Sovoreg streeft ernaar via een externe 'kotdienst' en een intern kameraanbod aan sociale huurprijzen een 10% van de residentiële Hogeschool Gent studenten te bereiken waardoor enerzijds het kameraanbod en de woonkwaliteit op de private markt bewaakt wordt en waarbij anderzijds haar functie van prijsregulator uitgeoefend wordt door voldoende kamers op deze markt te bezetten;
- Catering: Sovoreg verzorgt op elf plaatsen binnen de Hogeschool Gent de catering waardoor binnen campusbereik aan de studenten kwaliteitsvolle en diversiteitsrijke warme/koude maaltijden en cafetariaproducten tegen democratische prijzen aangeboden worden;
- Sport en cultuur: Sovoreg wil bijdragen tot het algemene welzijn van de studenten en spoort zoveel mogelijk studenten aan om op regelmatige basis aan sport te doen in een kwalitatief hoogstaande infrastructuur; Sovoreg stimuleert actief de cultuurparticipatie bij studenten en speelt met meerdere partners haar rol in acties van de Stad Gent als cultuurstad, met een breed cultuuraanbod aan studentvriendelijke prijzen.

3° activering van een goede samenwerking met de Hogeschool Gent inzake begeleiding en ondersteuning van studenten en van de studentenparticipatie;

4° de verdere uitbouw van samenwerking inzake studentenvoorzieningen binnen de Associatie Universiteit Gent en binnen het maatschappelijk veld in de regio Gent;

5° medewerking aan de bevordering en concretisering van studentenparticipatie waarbij ernaar wordt gestreefd om, mede onder de dynamiek van de studenten, het netwerk van materiële en immateriële voorzieningen verder uit te bouwen. Hiertoe activeert Sovoreg goede relaties met de studenten via o.a. nauwe contacten met de Hogeschool Gent Studentenraad (HGSR), de departementale participatiecommissies, de studentenorganisaties en niet in het minst met de studentenvertegenwoordigers in de bestuursorganen van Sovoreg;

6° opvolging van de kwaliteit van de dienstverlening in de onderscheiden werkvelden (externe werking) en van de interne werking van de verschillende afdelingen en diensten van de vzw.

7° in de brede context van de realisatie van bovenvermelde strategische doelstellingen opteert Sovoreg er uitdrukkelijk voor om zich bij de uitbouw van de sociale voorzieningen voor studenten, ook met specifieke acties te richten op individuele studenten of specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld in het kader van het beleid inzake diversiteit, gelijke kansen en stimulering van potentials, heden evenwel nog in de buitenbaan, tot participatie aan hoger onderwijs.

In het kader van de strategische doelstellingen, is er in 2010 voor de volgende operationele doelstellingen gekozen waarbij in de globale werking zowel universele als selectieve voorzieningen worden aangeboden:

- 1° In het werkveld catering, aanbod als universele studentenvoorziening van een evenwichtige en gevarieerde warme maaltijd tegen een streefprijs, indexgekoppeld, voor studenten van € 3,00 à € 4,00; de streefprijs heeft als beleids optie en als basis dat de maaltijdprijs voor studenten de kostprijs van de ingrediënten dekt (d.i. ongeveer één derde van de full cost van een warme maaltijd);
- 2° In het werkveld huisvesting, verhuur in eigen beheer als universele studentenvoorziening, met prioritaire toegang voor studenten die behoren tot de doelgroep voor selectieve voorzieningen. In 2010 bedraagt dit aanbod 422 studentenkamers aan een sociaal tarief van € 1612,00 op jaarbasis. Een 306 kamers zijn gelegen in het gebouw Vesalius van de Hogeschool Gent (dichtbij UZ-Gent); een 116 kamers zijn beschikbaar in het Studentenhuis Mercator (dichtbij St.-Pietersstation Gent). Beursstudenten en bijna-beursstudenten, ook bidders, kunnen een huurondersteuning bekomen variërend op jaarbasis tussen € 68,00 en € 341,00; op de private markt heeft Sovoreg 43 kamers onder huurcontract voor doorverhuur aan studenten. Aldus kan in de eigen residenties het aanbod aan kamers voor uitwisselingsstudenten verhoogd worden;
- 3° In het werkveld advies inzake huisvesting en mobiliteit blijft Sovoreg voor alle studenten een actieve partner in het samenwerkingsverband Kot@Gent voor huisvesting opgezet door Stad Gent, Universiteit Gent en de hogescholen uit de regio Gent. Op het vlak van de interne studentenmobiliteit is er een succesvolle participatie in de externe vzw studentENmobiliteit;
- 4° Als medeoprichter van de vzw studentENmobiliteit verleent Sovoreg als universele voorziening een financiële bijdrage voor een studentvriendelijke huurprijs van een fiets en in de promotie en onderhoud van gebruiksvrije fietsen. Terzelfdertijd participeert Sovoreg vzw actief aan de actie van de Stad Gent enerzijds tot bevordering van de fietsmobiliteit, anderzijds tot regulering c.q. beperking van de sites voor fietsstalling door een huuraanbod van vouwfietsen. Deze fietsen mogen immers niet gestald worden op de openbare vertrek- en aankomstplaatsen in het residentie- c.q. domicilieverkeer van studenten;
- 5° In het werkveld medische zorg worden als universele voorziening de projecten op het vlak van gezondheidszorg verdergezet. Daarnaast wordt via haar participatie aan de vzw Begeleiding Studenten met een Handicap een selectieve voorziening aangeboden voor studenten met een functiebeperking of een chronische ziekte;
- 6° In het werkveld psychotherapeutische zorg wordt binnen de psychologische begeleiding van studenten een selectieve tweedelijnsdienst, het zogenaamde 'psynet'

verzekerd. Daartoe is een aantal psychologen/psychiaters met specifieke competenties geaccrediteerd die directe hulp kunnen bieden aan studenten. Voor maximaal tien sessies per cluster kunnen studenten binnen 'psynet' een beroep doen op een financiële tussenkomst vanuit de studentenvoorziening;

- 7° In het werkveld sociale zorg worden als selectieve studentenvoorziening voorschotten uitgekeerd in afwachting van de studiefinanciering. Op dossier kunnen renteloze leningen, financiële en/of materiële steun worden verstrekt. Elk dossier wordt individueel behandeld overeenkomstig duidelijk omschreven criteria (studieverleden, slaagkansen, recht op studietoelage, studiekosten, financiële draagkracht, onderzoek naar bijkomende bronnen van inkomsten, ...). Door een dergelijke geïndividualiseerde behandeling wordt vermeden dat een - tijdelijke - ongunstige financiële toestand van een student een beletsel zou vormen voor een reguliere studieloopbaan;
- 8° In het werkveld jobdienst wordt in samenwerking met enerzijds de verschillende jobdiensten van de studentenvoorzieningen bij de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en het Brusselse Gewest, anderzijds de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) een gezamenlijk aanbod van studentenjobs aangeboden via de JOS-databank (Jobstudentensysteem) waarbij alle studenten aldus gemakkelijker op zoek kunnen naar een geschikte studentenjob zowel in hun studentenstad, in hun eigen thuisregio als elders in Vlaanderen of in het Brusselse Gewest. Studenten krijgen tevens de kans om op interimbasis binnen de studentenvoorziening een studentenjob uit te oefenen;
- 9° In het werkveld begeleiding buitenlandse studenten worden een vijftig kamers ter beschikking gesteld van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject met de Hogeschool Gent tijdelijk in Gent verblijven. De werking van deze sociale begeleiding situeert zich onder het werkveld 'studentenkamers in eigen beheer';
- 10° In het werkveld sport en cultuur wordt een ruim aanbod van sport- en cultuurevenementen doorheen het academiejaar aangeboden, gepromoot en financieel ondersteund. Sportbeoefening en cultuurbeleving wordt voor alle studenten betaalbaar gehouden via sportcheques en cultuurcheques;
- 11° In het werkveld studentenactiviteiten kunnen organisaties, ingeval zij voldoen aan de vigerende voorwaarden, worden erkend en gesubsidieerd als studentenvereniging. Onder bijzondere voorwaarden kan een groepering van minstens vier studenten van de Hogeschool Gent tijdelijk worden erkend en gesubsidieerd voor een éénmalige specifieke activiteit;
- 12° In het werkveld crèches kunnen, binnen de samenwerkingsovereenkomst tussen de studentenvoorzieningen van de Associatie Universiteit Gent, kindercrèches behorend tot de directie Studentenvoorzieningen Universiteit Gent toegankelijk worden gesteld voor kinderen van studenten van de Hogeschool Gent;
- 13° In het werkveld administratieve/logistieke ondersteuning investeert Sovoreg in personele, materiële en immateriële middelen ter bevordering van een doeltreffende werking van de sovo-organisatie;
- 14° Kwaliteitsbewaking van enerzijds de dienstverlening naar studenten (externe werking) door bevraging van studenten (bekendheidsonderzoek, tevredenheidsonderzoek) en van anderzijds de werking van de eigen organisatie via een evaluatie van de functionering van de onderscheiden afdelingen en entiteiten van de vzw;

- 15° Naar aanleiding van de beslissing van de minister van Onderwijs om via een 'aanmoedigingsfonds' extra gelden ter beschikking te stellen voor de hogescholen en universiteiten die erin slagen om meer gelijke kansen en/of meer diversiteit te realiseren, kiest Sovoreg voor een actief partnership aan initiatieven met Hogeschool Gent c.q. AUGent.

2. SAMENWERKINGSVERBANDEN

Sovoreg participeerde in 2010 in verschillende samenwerkingsverbanden; de belangrijkste worden hierna vermeld:

- Stuvo-overlegplatform: dit samenwerkingsverband van alle (22) studentenvoorzieningen bij de hogescholen concentreert zich op de inhoudelijke werking van de studentenvoorzieningen met als voornaamste aandachtspunt de voorbereiding van de integratie van de vzw's studentenvoorzieningen in de hogescholen.
- Samenwerkingsovereenkomst met Hogeschool Gent: deze overeenkomst regelt de samenwerking tussen Hogeschool Gent en Sovoreg voor de organisatie van de sociale voorzieningen (inzet van infrastructuur, uitrusting, diensten en personeel). De vergoeding aan de Hogeschool Gent bedraagt ongeveer € 1,276 mio.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de studentenvoorzieningen Associatie Universiteit Gent: deze overeenkomst heeft tot doel de samenwerking op het vlak van studentenvoorzieningen van de AUGent-partners te regelen. De associatiepartners werken samen rond verschillende werkvelden met het oog op het aanbieden van een gemeenschappelijke dienstverlening aan de studenten op basis van het wederkerigheidsprincipe en conform een afgesproken verrekeningsmechanisme. De samenwerking situeert zich voornamelijk rond de volgende werkvelden: studentenrestaurants en –cafetaria's, studentenkamers in eigen beheer, adviesdiensten voor studentenhuisvesting, het verlenen van steun inzake studentenmobiliteit, preventieve en curatieve medische diensten, sociale diensten, jobdiensten, sport en cultuur, ondersteuning van studentenorganisaties, kinderopvang van kinderen van studenten en begeleiding van studenten met een functiebeperking of een chronische ziekte. Kostprijs van de verrekening van de maaltijden die door studenten van de Hogeschool Gent worden gebruikt in de resto's van UGent bedraagt ongeveer € 175.500,00.
- Samenwerkingsovereenkomst met Universiteit Gent met betrekking tot de bewaking van Studentenhuis Mercator en Vesalius: de bewaking van de studentenverblijven Mercator en Vesalius wordt geregeld in een overeenkomst tussen de Universiteit Gent en Sovoreg. Sovoreg betaalt aan de Universiteit Gent voor de werkingskosten voor de bewaking van deze studentenverblijven op basis van het aantal aangesloten studentenkamers.
- Samenwerkingsovereenkomst met vzw Begeleiding Studenten met een Handicap: Sovoreg participeert in de vzw Begeleiding Studenten met een Handicap, met als doel de volwaardige integratie in het hoger onderwijsgebeuren van studenten met een functiebeperking, een leerstoornis of een chronische ziekte. Kostprijs voor Sovoreg bedraagt ongeveer € 20.000,00.
- Samenwerkingsovereenkomst met studentENmobiliteit vzw: Stad Gent, Universiteit Gent, Sokaho vzw, Sovoreg vzw en Ateljee vzw hebben samen deze vereniging opgericht met als doel de mobiliteit van de studenten te onderzoeken, te ondersteunen en te verbeteren waarbij uitdrukkelijk wordt gekozen voor ecovriendelijke mobiliteit.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot cultuurcheques voor studenten: teneinde de cultuurparticipatie bij de studenten te verhogen, de financiële drempel

voor hen te verlagen en Gent als cultuurstad op de scene te plaatsen, worden door Universiteit Gent, Sovoreg, Sokaho vzw en de Stad Gent tegen een studentvriendelijke prijs carnets met cultuurcheques aangeboden. De kostprijs is afhankelijk van het aantal gebruikte cheques. Kostprijs bedraagt ongeveer € 16.000,00.

- Samenwerkingsprotocol betreffende een immodatabank voor studentenhuisvesting: Stad Gent, Universiteit Gent, Sovoreg en Sokaho vzw stellen aan geïnteresseerde verhuurders en huurders een immodatabank voor studentenhuisvesting ter beschikking teneinde de zoektocht naar een geschikte studentenkamer met garanties van beantwoording aan de vigerende normen van kwaliteit, veiligheid, hygiëne en van lokale politionele regels, te vergemakkelijken. De Sovoregbijdrage is € 8.200,00.

3. DETAIL VAN DE ACTIVITEITEN

3.1 Huisvesting

Inzake studentenhuysvesting heeft Sovoreg twee studentenresidenties in eigen beheer: studentenhuis Mercator, gelegen op de campus Mercator (Nonnemeersstraat 21, 9000 Gent) en studentenhuis Vesalius, gelegen op de campus Vesalius (Keramiekstraat 80, 9000 Gent). Beide residenties waren in 2010 samen goed voor een operationele capaciteit van 422 gemeubileerde éénpersoonkamers voor studenten (Mercator D en Vesalius). Net als in 2009 opteerde Sovoreg voor een aanvullend aanbod vanuit de private markt door samen te werken met vastgoedpartners Estia NV en Investate NV om respectievelijk 20 studio's en 43 studentenkamers in onderhuur aan te bieden. De samenwerking met Estia (Helios) werd op het einde van academiejaar 2009-2010 stopgezet volgend op een ongunstige evaluatie.

In de drie residenties zijn keukens, sanitair, ontmoetingsruimtes en internet als gemeenschappelijke inrichting beschikbaar.

De kamers in eigen beheer worden verhuurd tegen een basistarief van € 1612,00 op jaarbasis (10 maanden/all-in). Voor de enkele kamers met eigen douche wordt een jaarhuurprijs van € 1860,00 of € 186,00 per maand aangerekend. De basishuurprijs is voor alle studenten gelijk. Bij de bepaling van voornoemde huurprijzen wil Sovoreg inzake prijs, comfort, hygiëne en veiligheid, regulerend optreden t.a.v. de huurprijzen op de private huurmarkt.

Beursstudenten en bijna-beursstudenten die een kamer huren in een van de eigen residenties kunnen, afhankelijk van het bedrag van de eventuele studietoelage toegekend door de Vlaamse overheid, op jaarbasis een financiële tussenkomst bekomen, variërend tussen € 68,00 en € 341,00.

In studentenresidentie Vesalius konden de studenten een financiële tussenkomst vanuit de afdeling Huisvesting genieten, ter oprissing van hun kamer, voor de installatie van vinyl en de uitvoering van schilderwerken. 119 studenten maakten van dit aanbod gebruik voor een gemiddeld bedrag van € 175,00.

Van het beschikbare contingent kamers worden er:

- 50 gereserveerd voor uitwisselingsstudenten (studentenresidentie Vesalius);
- ongeveer 10 procent toegewezen aan studenten die prioriteit krijgen omwille van een financieel of (psycho)sociaal dossier bij de afdeling Zorg;
- 3 gereserveerd voor studenten met een functiebeperking (studentenresidentie Mercator). De registratie van de aanvragen en de toekenning van deze laatste kamers gebeurt in nauw overleg met 'Begeleiding Studenten met een Handicap (BSH) vzw'. In 2010 werden al deze kamers bezet, wat wijst op een behoefte om ook bij de realisatie van een nieuwe studentenresidentie of bij grote renovaties voldoende kamers toegankelijk te maken voor deze doelgroep.

Sovoreg biedt de studentenkamers aan als een universele studentenvoorziening, met prioritaire toegang voor heraanvragers en voor studenten met een langdurige verplaatsing van en naar de Hogeschool Gent.

De kamers die vrijkomen worden toegekend aan generatiestudenten (70%) die aan de basisvoorwaarden voldoen en studenten die eerder al hoger onderwijs hebben gevolgd

(30%). Een (generatie)student dient aan volgende basisvoorwaarden te voldoen om in aanmerking te komen voor het huren van een studentenkamer in Sovoregbeheer:

- voltijds ingeschreven zijn aan de Hogeschool Gent met een diplomacontract ten laatste op het ogenblik dat de kamer wordt betrokken;
- de duurtijd van het verblijf wordt beperkt tot het minimaal aantal jaren nodig om in een modeltraject, een bachelor of een master te behalen, vermeerderd met één academiejaar.

Een student die een studentenkamer huurt in een studentenresidentie van Sovoreg, kan na afloop van het academiejaar een heraanvraag indienen tot verlenging van zijn verblijf in dezelfde studentenkamer. Indien de student blijft voldoen aan de hierboven vermelde basisvoorwaarden, wordt de kamer opnieuw toegewezen aan de student.

Het geheel van het universeel aanbod met prioriteiten/voorwaarden van toegang, draagt in belangrijke mate bij tot een leefvriendelijke sociale bewonersmix.

Onderverhuring van zijn kamer door een student-bewoner aan een uitwisselingsstudent aan de Hogeschool Gent is steeds mogelijk. Hiertoe wordt door de afdeling Huisvesting een modelhuurovereenkomst ter beschikking gesteld.

Studentenresidentie Mercator C

- In 2010 werd verder werk gemaakt van de renovatie van het gebouw Mercator C, waarmee gestart werd in september 2009. Het projectconcept van deze renovatie voorziet erin dat de huidige 105 kamers van ongeveer 11m² worden gerenoveerd naar 105 kamers van 15m² die vanaf academiejaar 2011-2012 opnieuw ter beschikking zullen zijn van de studenten;
- na de renovatie zullen de gerenoveerde kamers van 15m² worden aangeboden tegen een huurtarief van € 250,00 per maand of € 2.500,00 per jaar per kamer. De vroegere huurprijs van € 1.612,00 per jaar per kamer stijgt dus na renovatie met 55%;
- de renovatie voorziet ook in de inrichting van 4 gastenverblijven;
- naar aanleiding van bovenvermelde renovatie werd het protocol met de Hogeschool Gent herbekeken. Het forfait dat betaald wordt aan de Hogeschool Gent voor de vernieuwde studentenresidenties wordt verhoogd a rato van de stijging van de huurprijs voor studenten.

Studentenresidentie Vesalius

De studieopdracht voor de restauratie van studentenresidentie Vesalius, die een aanvang zou nemen in september 2010, werd op beslissing van de Raad van Bestuur van Hogeschool Gent geschrapt. Dit gebeurde enerzijds ten gevolge van de door de Vlaamse Regering aangekondigde integratie van academische opleidingen in de universiteiten (2013-2014) en de budgettaire effecten ervan voor Hogeschool Gent, en anderzijds naar aanleiding van de geplande verhuis van het departement Gezondheidszorg van campus Vesalius naar campus Schoonmeersen. De voorkeur gaat hierdoor uit naar investeringen ter hoogte van deze laatste locatie.

Geplande nieuwbouw voor studentenhuysvesting

In het kader van het masterplan Paters Redemptoristen blijft de bouw van een studentenhuys, oorspronkelijk gepland op de campus Schoonmeersen II, uitvoerbaar. Dit bouwproject omvat 16.740 m² bestaande uit 520 studentenkamers van 15m² (totaal

15.600 m²), een nieuw restaurant van 150 zitplaatsen (totaal 450 m²) en administratieve lokalen voor Sovoreg (690 m²).

Kamerbestand 2010		
Studenten	Aantal kamers	
STUDENTENHUIS MERCATOR	gebouw C (in renovatie)	105
	gebouw D	113
	voor studenten met functiebeperking	3
STUDENTENHUIS VESALIUS		306
Niet-studenten		2
ALGEMEEN TOTAAL:		529
Bezettingsgraad bij aanvang AJ 2009-2010		100%

Resultaatgerichte bevindingen

De afdeling Huisvesting garandeert een professioneel performante service naar de studenten-bewoners (verhuur tegen democratische tarieven met duidelijke betalingsvoorwaarden, correcte klachtenopvolging, vlotte hersteldiensten, ...) zowel voor het kameraanbod in eigen beheer als voor het aanbod vanuit de private markt van doorverhuuring van kamers.

Daarom investeerde Sovoreg in 2010 verder in de uitrusting en de uitbreiding van de dienstverlening voor huisvesting, o.a. op het vlak van kwaliteit, veiligheid en hygiëne:

- in 2010 werden er door de Hogeschool Gent 2,5 VTE poetspersoneel ter beschikking gesteld voor het reguliere onderhoud van de gemeenschappelijke delen in residentie Vesalius (studenten-huurders poetsen de eigen kamer). De kamers die vrijkomen na definitieve beëindiging van de huur (jaarlijks ongeveer 1/3 van het totale kamerbestand) en de sanitaire cellen worden door een externe firma grondig opgekuist;
- het personeelsbestand werd uitgebreid met een verantwoordelijke logistiek-homes die vooral de logistieke ondersteuning van de exploitatie van de residentie-infrastructuur verzekert en daarnaast instaat voor een kwaliteitsvolle begeleiding van en toezicht op de studenten;
- de logistiek-verantwoordelijke zal onder andere het onderhoudspersoneel superviseren dat instaat voor het onderhoud van de gemeenschappelijke delen binnen de studentenresidentie. Verder volgt hij de herstellingen op, de werking van de brandcentrale en de toepassing van de veiligheidsvoorschriften;
- de logistiek-verantwoordelijke overlegt ook met de 24 preventiestudenten die gerekruteerd en opgeleid werden om hun medestudenten-residenten te sensibiliseren en te begeleiden inzake de (brand)veiligheid binnen de studentenresidenties Mercator en Vesalius. Zij maken bijvoorbeeld de bewoners wegwijs in geval van een eventuele evacuatie. Ze volgen eveneens een aantal sessies m.b.t. de veiligheid in de residenties en krijgen een EHBO-cursus alsook een brandbluscursus. De

preventiestudenten signaleren eveneens onveilige situaties binnen de residenties met het oog op de vereiste technische herstellingen. In ruil voor hun inzet ontvangen de preventiestudenten een jaarlijkse forfaitaire vergoeding van € 125,00;

- een doorgedreven automatisering, in de vorm van een op maat ontwikkelde software, centraliseert het beheer van huurcontracten, herstellingen, contact met de studenten, enzovoort. Het programma voorziet ook in geïndividualiseerde dossierformats met links naar de huisvestingsdossiers behandeld door de afdeling Zorg (met bescherming van de privacy);
- per studentenresidentie werden ook in 2010 twee helpdeskstudenten (informatici of ervaringsdeskundigen) aangesteld die hun studenten-medebewoners ondersteunen indien er zich moeilijkheden voordoen bij het gebruik van de PC of de internetconnectiviteit. Helpdeskstudenten genieten van een jaarlijkse forfaitaire vergoeding van € 125,00 en terugbetaling van gsm-kosten;
- in nauwe samenwerking met de dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn van de Hogeschool Gent werden in 2010 twee evacuatieoefeningen georganiseerd. Inzake veiligheid en bewaking kunnen de studenten in een noodsituatie ook bellen naar de 88-lijn. Deze noodlijn ligt in parallel met de noodlijnen binnen de studentenresidenties van de Universiteit Gent en is het voorwerp van een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Gent. In 2010 werd de communicatie tussen de noodlijn en de afdeling Huisvesting van Sovoreg bijgestuurd en geïntensifieerd. In totaal werden 194 (199 in 2009) interventies (voornamelijk brandalarmen, technische defecten en bewakingstussenkomsten) geregistreerd vanuit het permanentiecentrum voor de 88-lijn naar de studentenresidenties Mercator en Vesalius waarvan 58 (70 in 2009) brandalarmen.

3.2 Voedingssector

Sovoreg stelt zich tot prioriteit evenwichtige, gevarieerde en kwaliteitsvolle voeding aan te bieden, rekening houdend met de evoluties in voedingsgewoonten, tegen studentvriendelijke prijzen. Een dagschotel incl. soep kost de student € 3,00 (ref. 2010). De afdeling Catering verzorgt de maaltijdvoorzieningen in 6 studentenrestaurants, 4 cafetaria's en 1 sandwichbar waardoor binnen campusbereik aan de studenten kwaliteitsvolle, gezonde en diversiteitsrijke warme en koude maaltijden en cafetariaproducten tegen democratische prijzen kunnen aangeboden worden.

De afdeling Catering verzorgt in eigen beheer de exploitatie van 5 studentenrestaurants en 3 cafetaria's. Studentenrestaurant Mercator bleef in 2010 gesloten ten gevolge van de renovatiewerken aan studentenresidentie Mercator, blok C op de campus Mercator. Bijkomend staat de afdeling in voor de controle op de uitbating van 1 studentenrestaurant en 1 cafetaria op de campus Schoonmeersen; beide cateringexploitatiepunten worden, net als de sandwichbar, geëxploiteerd door de externe cateraar Compass Group Belgilux NV. De exploitatie van het studentencafetaria op voornoemde campus B werd bij de aanvang van academiejaar 2010-2011 toegewezen aan Compass Group Belgilux NV. De prestaties inzake uitbating door de externe cateraar (variatie - portiegrootte - smaak van de maaltijden en snacks; wachttijden; afruimsysteem; openingsuren; algemene hygiëne; klantgerichtheid; sfeer; ...) worden door de afdeling Catering nauwgezet en op regelmatige basis opgevolgd en getoetst aan de contractuele verplichtingen.

Daarnaast is de afdeling Catering verantwoordelijk voor het beheer van het automatenpark (totaal 120 verbruikspunten) binnen de gebouwen van de Hogeschool Gent; dit omvat 53 frisdrankautomaten, 27 snoepautomaten, 23 warme drankenautomaten, 3 yoghurtautomaten, 4 gezonde snackautomaten en 10 waterfonteinen waarvan de studenten, de personeelsmedewerkers en de bezoekers van de hogeschool gebruik kunnen maken.

Kwaliteitsvol (HACCP-conform), gezond en diversiteitsrijk

Sovoreg biedt een cateringaanbod aan van kwaliteitsvolle (HACCP-conforme), gezonde en diversiteitsrijke maaltijden. Voorwaarde om de sociale opdracht binnen het werkveld catering ten volle te realiseren, is dat Sovoreg instaat voor de kwaliteitsbewaking van het aanbod van warme en koude maaltijden en cafetariaproducten.

In 2010 werden door de afdeling Catering bevestigingen georganiseerd bij de studenten m.b.t. de diverse aspecten van het cateringaanbod. De bevestiging werd in 2010 georganiseerd via een stageovereenkomst met het departement Bedrijfsmanagement Mercator van de Hogeschool Gent, afstudeerrichting Marketing. Twee studenten hebben een kwalitatief onderzoek verricht naar de mate van tevredenheid van studenten van de Hogeschool Gent over de studentenrestaurants- en cafetaria's op de campus Melle, Bijloke, Vesalius en Ledeganck (een 600-tal studenten-respondenten werd bevestigd). Uit dit onderzoek is o.a. gebleken dat meer dan een vierde van de studenten de sociale maaltijdprijs de belangrijkste beweegreden vindt om gebruik te maken van de studentenrestaurants- en cafetaria's. Bijkomend blijkt dat ook de inplanting van de restaurants en cafetaria's voor studenten een doorslaggevende rol speelt: het merendeel van de consumpties gebeurt door de studenten van één of meerdere onderwijsdepartementen van de Hogeschool Gent die zich in de nabijheid van het studentenrestaurant of de studentencafetaria bevinden.

Binnen de cateringexploitatie in eigen beheer worden aanbestedingen enerzijds gegund op basis van de kwaliteit van een product (na positief advies door de proefpanels waarvan ook studenten deel uitmaken) en anderzijds op basis van de geboden servicegaranties met betrekking tot hygiëne, verpakking, koeling en leveringsfrequentie. Na positieve evaluatie participeert Sovoreg blijvend in de samenwerkingsovereenkomst met de afdeling Maaltijdvoorzieningen UGent m.b.t. de gezamenlijke aankoop van voedingscomponenten. Via het DPD-systeem (gedecentraliseerde productie en distributie) worden voedingsmiddelen hoofdzakelijk vacuüm of diepvries geleverd waarna ze op de onderscheiden cateringlocaties bereid worden.

De opvolging en de controle op de toepassing van de HACCP-regelgeving (Hazard Analysis and Critical Control Points), alsook de kwaliteitsbewaking van de voedselketen en de exploitatieprocessen behoren prioritair tot de opdrachtsuitvoering van de afdeling Catering van Sovoreg. Naast de wettelijk vastgelegde jaarlijkse opleiding voor cateringmedewerkers heeft Sovoreg in 2010 een extra opleidingssessie inzake de toepassing van de HACCP-principes ingelast voor de medewerkers.

Op de onderscheiden exploitatiepunten wordt gestreefd naar diversificatie en complementariteit. Sovoreg houdt in haar beleidsvoering rekening met de promotie van gezonde voeding onder het studentenpubliek en doet permanent aan marktprospectie teneinde gerechten te kunnen aanbevelen met minder suikers, vetarm, vezelrijk, fair trade, vegetarische gerechten, meer groenten en fruit, exotische keuken, ...

Democratische prijs

Alle studenten hebben recht op een warme maaltijd tegen een sociaal tarief en genieten aldus van dezelfde maaltijdsubsidie. Een evenwichtige en gevarieerde warme maaltijd wordt aangeboden tegen een streefprijs voor studenten van € 3,00 (streefprijs dekt de kostprijs van de ingrediënten). Sovoreg draagt voor elke verkochte maaltijd een forfaitair bedrag bij vanuit haar sociale toelagen van de Vlaamse Gemeenschap. Voor een gelijkaardig aanbod van cateringproducten is de verkoopprijs binnen de eigen studentenrestaurants en –cafetaria's in 2010 lager dan de private marktprijzen enerzijds,

competitief met de prijzen van vergelijkbare studentenrestaurants in instellingen voor hoger onderwijs anderzijds. Tenslotte wordt er beleidsmatig voor geopteerd om gezonde voeding te promoten met vertaling in een gedifferentieerde prijszetting met de meest voordelige prijs voor gezonde basisproducten.

Teneinde voor gezonde basisproducten de sociale prijzen voor studenten blijvend te kunnen garanderen, wordt het exploitatiebeleid ondersteund door gerichte infrastructurele investeringen in inrichting en uitrusting van de exploitatiepunten, door de hantering van een efficiënt aankoopbeleid van grondstoffen, door een ecologisch verantwoord afvalbeheer en door een efficiënte personeelsinzet van een vast cateringteam, beperkt aangevuld met interimkrachten tijdens de piekmomenten.

In 2010 heeft de Raad van Bestuur van Sovoreg beslist om vanaf de begroting 2011 (bij aanvang academiejaar 2011 – 2012) een geleidelijke verhoging van de prijzen voor de studenten in te voeren. De prijs voor een basismaaltijd is sinds 1999 niet meer aangepast (met uitzondering van een afronding bij de omschakeling naar de euro). Bij toepassing van de evolutie van de gezondheidsindex sinds 1999 wordt de huidige € 3 voor een basismaaltijd gebracht op € 3,69 of een stijging van ongeveer 24%. Er wordt echter geopteerd om een geleidelijke verhoging met 25 eurocent per jaar in te voeren. Vanaf september 2011 kost een dagschotel € 3,25; vanaf september 2012 € 3,50; het tijdstip van de daaropvolgende stijging hangt af van de evolutie van de gezondheidsindex. Eenmaal het groeipad het niveau van de evolutie van de gezondheidsindex heeft bereikt, wordt de prijs van een maaltijd gealigneerd aan de gezondheidsindex.

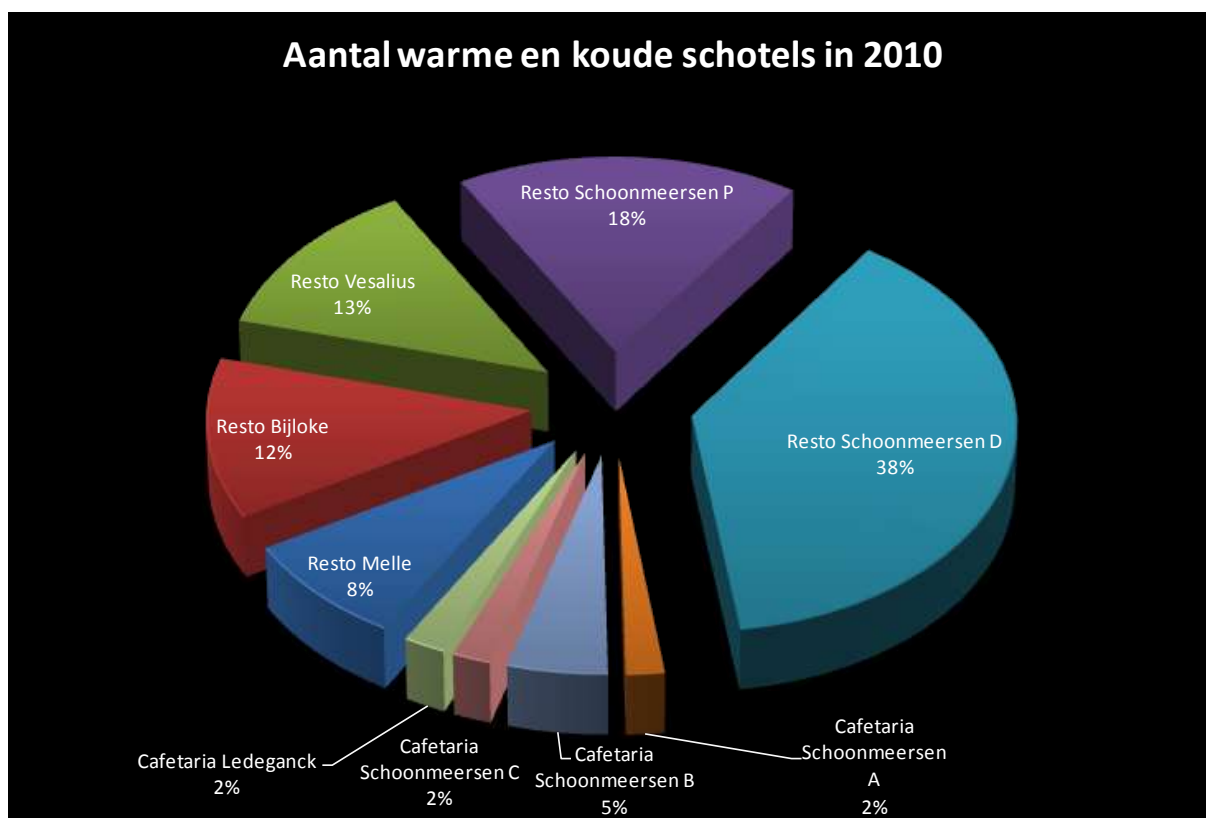
In 2010 is het aantal zitplaatsen in de studentenrestaurants en –cafeteria's met 78 eenheden gestegen:

Restaurant	Campus	Aantal zitplaatsen
Resto Mercator (EB)	Campus Mercator	268
Resto Melle (EB)	Campus Melle	308
Resto Bijloke (EB)	Campus Bijloke	254
Resto Vesalius (EB)	Campus Vesalius	268
Resto Gebouw P (EB)	Campus Schoonmeersen	506
Resto Gebouw D (OS)	Campus Schoonmeersen	552
Aantal zitplaatsen in studentenrestaurants		2.156
Cafeteria	Campus	Aantal zitplaatsen
Cafeteria Gebouw A (EB)	Campus Schoonmeersen	234
Cafeteria Gebouw B (OS)	Campus Schoonmeersen	385
Cafeteria Gebouw C (EB)	Campus Schoonmeersen	226
Cafeteria Ledeganck (EB)	Campus Ledeganck	148
Aantal zitplaatsen in studentencafeteria's		993
Totaal aantal zitplaatsen in resto's en cafeteria's		3.149
Snackbar Aalst (OS)	Campus Aalst	83

In 2010 werden in de restaurants en cafetaria's meer dan 225.000 maaltijden (warme en koude schotels) verkocht, een stijging van ongeveer 20% ten opzichte van 2009, met voor Sovoreg een stijging van de bijdrage vanuit de sociale toelage tot gevolg. Uit de zorg voor een evenwichtige aanwending van de overheidstoelage ten behoeve van de verschillende werkvelden blijft voor de afdeling Catering een doorgedreven analyse en nauwkeurige opvolging van de kosten-opbrengsten-ratio's verbonden aan de verschillende cateringexploitatiepunten ook in 2010 een belangrijk aandachtspunt.

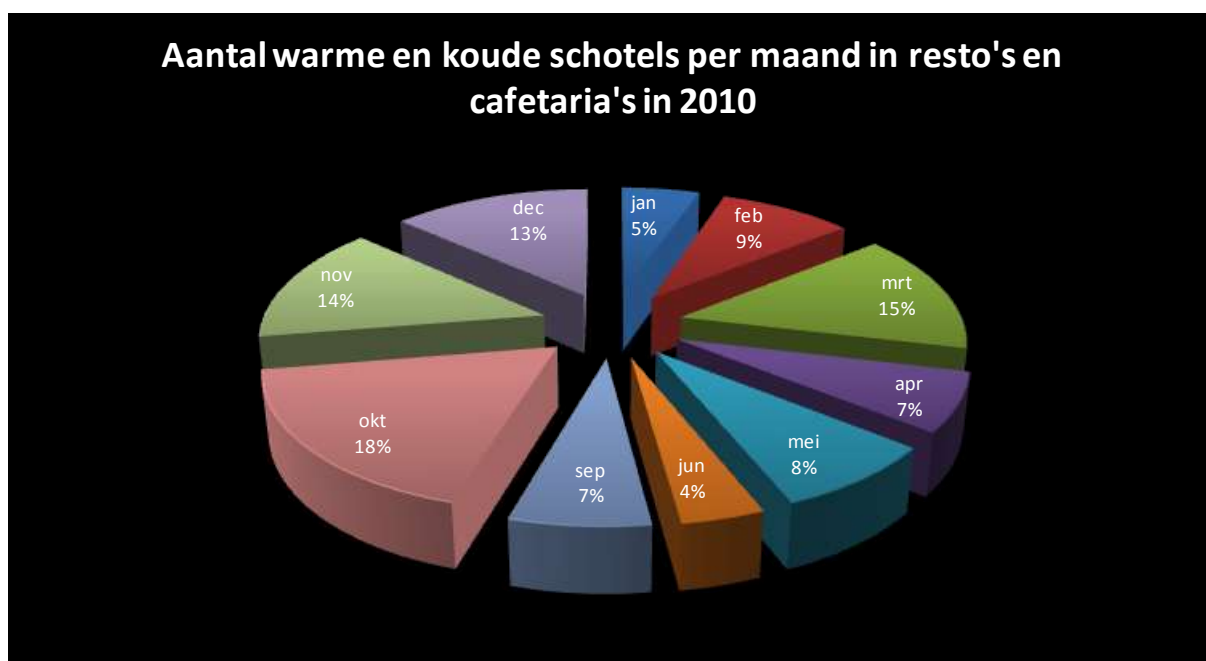
Aantal warme en koude schotels per locatie in 2010:

Locatie	Aantal warme en koude schotels in 2010
Resto Melle	18.776
Resto Bijloke	28.414
Resto Vesalius	28.685
Resto Schoonmeersen P	40.643
Resto Schoonmeersen D	86.851
Cafetaria Schoonmeersen A	4.194
Cafetaria Schoonmeersen B	10.887
Cafetaria Schoonmeersen C	4.201
Cafetaria Ledeganck	4.577
TOTAAL	227.228

Aantal warme en koude schotels per maand in 2010:

Aantal warme en koude schotels per maand in 2010										
Locatie	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	sep	okt	nov	dec
Resto Melle	1.595	1.920	2.792	1.272	1.403	876	1.652	3.002	2.235	2.029
Resto Bijloke	1.803	2.960	4.266	1.863	2.516	1.300	1.594	4.663	3.882	3.567
Resto Vesalius	1.810	1.962	3.975	2.154	2.486	1.555	2.611	4.732	3.743	3.657
Resto Schoonmeersen P	759	3.839	6.475	3.478	3.435	798	1.852	7.776	6.387	5.844
Resto Schoonmeersen D	5.243	7.422	11.726	5.328	6.609	3.794	6.103	15.952	12.639	12.035
Cafeteria Schoonmeersen A	75	347	634	244	293	117	280	877	740	587
Cafeteria Schoonmeersen B	297	1.302	2.079	1.092	1.016	338	610	1.712	1.274	1.167
Cafeteria Schoonmeersen C	109	355	578	277	331	113	234	910	686	608
Cafeteria Ledeganck	173	327	451	272	370	139	249	1.027	710	859
Totaal	11.864	20.434	32.976	15.980	18.459	9.030	15.185	40.651	32.296	30.353

In 2010 sprongen binnen de afdeling Catering volgende specifieke acties en projecten in het oog:

- in 2010 heeft de Raad van Bestuur van Sovoreg haar goedkeuring verleend aan de verschillende beleidsmatige voorstellen in de beleidsnota cateringexploitatie. Het globaal beleidsplan 'cateringexploitatie' bevat o.a. volgende elementen: prijsbeleid, infrastructurele aanpassingen, stock- en afvalbeheer, personeelsinzet (vast en interim), inplanting cateringexploitatiepunten, openingsregeling, cateringaanbod, outsourcing van de cateringexploitatie, edm.;
- de afdeling Catering heeft in 2010 een proefproject opgestart met gezonde automaten: gemengde automaten (snoep en drank) waarbij de nadruk ligt op producten met een verlaagd caloriegehalte, minder suikers, meer vezels, adequaat vitaminen- en mineralengehalte, e.d.; dit project wordt geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd;

- in 2010 werd het project geëvalueerd waarbij belegde broodjes door een externe cateraar op de campus Schoonmeersen werden geleverd. Ondanks de bijzonder positieve klantenreacties, werd, gelet op de hoge kostprijs, beslist om dit project niet verder te zetten. Ter vervanging is de afdeling catering op bijna alle cateringexploitatiepunten gestart met het ter plaatse afbakken van broodjes aangevuld met een selfcaterconcept: de student maakt een keuze uit de aangeboden belegcomponenten en kan naar wens combineren. Voorverpakte belegde broodjes verzekeren een snelle hap voor studenten die slechts over een beperkte pauze beschikken;
- teneinde het belang van duurzame catering te onderstrepen, heeft de afdeling Catering in 2010 samengewerkt met Ecocampus, Ethisch Vegetarisch Alternatief, de AUGent en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid om de tentoonstelling 'Expo Eigen Kweek' op te stellen in de cateringexploitatiepunten Vesalius, Ledeganck en campus Schoonmeersen P. Ook in 2010 was de afdeling Catering vertegenwoordigd binnen de werkgroep 'Ecocampus' op het niveau van de AUGent met als doelstelling milieuzorg op de campussen, milieuzorg in de opleidingen en milieuzorg in het studentenleven, alsook in de werkgroep Duurzame Ontwikkeling op het departement Gezondheidszorg Vesalius met als doelstelling de vermindering van de energie-impact op en rond campus Vesalius. Naast de participatie in de werkgroepen heeft de afdeling Catering geïnvesteerd in PLA-drinkbepers (polylactic acid, d.i. een biologisch afbreekbare kunststof) ter vervanging van de klassieke kunststoffen drinkbepers;
- inzake diversificatie werd het cateringaanbod aangevuld met enkele nieuwe en door studenten gesmaakte producten: donuts, muffins en cakes. In cafetaria Schoonmeersen B wordt sinds september 2010 een dagelijks wisselende schotel, een wekelijks wisselende schotel en een vaste schotel in het aanbod opgenomen;
- na de doorgedreven actie tot efficiënte inzet van vast cateringpersoneel in 2009 werd de inzet van interimkrachten verder gereduceerd met 29 % (ref. 2010);
- de afdeling Catering heeft een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met de Dienst Werk van Stad Gent met als doel de tewerkstelling van brugprojectjongeren. Via dit project fungeert Sovoreg als stageplaats voor de betrokken jongeren en wordt een kwalitatieve begeleide werkervaring aangeboden aan jongeren uit deeltijds onderwijs die hun arbeidsattitude en - vaardigheden dienen te optimaliseren.

In 2010 investeerde Sovoreg ook in uitrusting voor catering, met als belangrijkste projecten:

- in overleg met de Dienst Gebouwen en Facilitair Beheer van de Hogeschool Gent heeft Sovoreg de laboruimte naast de cafetaria in het A-gebouw op de campus Schoonmeersen ingericht als eetruimte zodat voor de studenten 78 bijkomende zitplaatsen gecreëerd worden;
- in studentenrestaurant Bijloke werd ter vervanging van de vaatwasser geïnvesteerd in een nieuw energiezuiniger toestel;
- in cafetaria Ledeganck werd de vinylvloerbekleding vernieuwd;
- via het onderhoudscontract dat in 2010 werd aanbesteed en gegund, wordt op regelmatige basis voorzien in preventief onderhoud van de toestellen in de studentenrestaurants en –cafetaria's;
- m.b.t. de uitbreiding en herinrichting van studentenrestaurant P op de campus Schoonmeersen werd in 2010 een architect aangesteld; de uitvoering van de werken is gepland voor 2012;
- de geplande uitbouw van de cafetaria C op de campus Schoonmeersen werd door de Hogeschool Gent geschrapt.

De gemiddelde besteding bedroeg in 2010 in studentenrestaurants € 2,37 per kassaticket; in studentencafetaria's € 1,24. Onder 'kassaticket' wordt begrepen de op naam van de klant

geregistreerde verbruiken van cateringproducten (koude en warme schotels; soepen; broodjes; snacks; zuivelproducten; dessert; e.d.m. die in een resto c.q. cafetaria worden verkocht).

Onderstaande tabellen geven per jaar enerzijds de omzet per cateringlocatie weer, anderzijds het aantal kassaticketten.

Gemiddelde besteding per kassaticket in resto's		
Omzet	€ 2009	€ 2010
S01 -Resto Mercator *	37.759	-
S02 - Resto Melle	86.300	98.440
S03 - Resto Bijloke	126.598	148.906
S04 - Resto Vesalius	128.569	157.251
S05 - Resto Gebouw P	192.699	205.941
S06 - Resto Gebouw D	329.958	418.844
Totaal	901.882	1.029.382
Aantal kassatickets	2009	2010
S01 -Resto Mercator *	16.165	-
S02 - Resto Melle	37.833	42.641
S03 - Resto Bijloke	59.435	68.361
S04 - Resto Vesalius	63.064	79.619
S05 - Resto Gebouw P	80.853	91.748
S06 - Resto Gebouw D	113.086	152.454
Totaal	370.436	434.823
Gemiddelde besteding per kassaticket	€ 2,43	€ 2,37

* gesloten van 01.09.2009 t.e.m. 31.12.2010 wegens renovatiewerken

Gemiddelde besteding per kassaticket in cafetaria's		
Omzet	€ 2009	€ 2010
S07 - Cafetaria Gebouw A	56.008	55.531
S08 - Cafetaria Gebouw B *	62.214	60.430
S09 - Cafetaria Gebouw C	99.047	93.729
S10 - Cafetaria Ledeganck	61.185	69.598
Totaal	278.454	279.288
Aantal kassatickets	2009	2010
S07 - Cafetaria Gebouw A	33.951	33.301
S08 - Cafetaria Gebouw B *	41.162	77.751
S09 - Cafetaria Gebouw C	64.349	66.255
S10 - Cafetaria Ledeganck	43.079	48.080
Totaal	182.541	225.387
Gemiddelde besteding per kassaticket	€ 1,53	€ 1,24

* gesloten van 01.09.2009 t.e.m. 30.11.2009 wegens renovatiewerken

Resultaatsgerichte bevindingen

Tevredenheidsonderzoek van de studenten toont dat de universele dienstverlening, zowel van de cateringexploitatie in eigen beheer als via outsourcing, beantwoordt aan de verwachtingen van de student.

De beleids optie waarbij wordt vooropgesteld dat de cateringopbrengsten minimaal de aankoopkosten van de basisproducten moeten dekken, wordt in 2010 (net zoals in 2009 en 2008) gerealiseerd; onderstaande tabel toont dit aan. Onder 'basisproducten' worden de grondstoffen, de ingrediënten of de producten die, al dan niet na verwerking, worden verkocht als 'cateringproduct(en)' begrepen. De stijging van het aankoopbedrag in 2010 ten opzichte van 2009 werd reeds voorzien in de geactualiseerde begroting.

Aankoopbedrag basisproducten t.o.v. verkoopbedrag cateringproducten									
	2008			2009			2010		
Cateringlocaties (in eigen beheer)	AK'08	VK'08	≠'08	AK'09	VK'09	≠'09	AK'10	VK'10	≠'10
S01 - Resto Mercator	74.733	83.050	8.317	41.082	37.759	-3.323			
S02 - Resto Melle	60.584	80.261	19.677	74.683	86.300	11.617	90.002	98.440	8.438
S03 - Resto Bijloke	92.712	117.397	24.685	111.711	126.598	14.887	132.965	148.906	15.941
S04 - Resto Vesalius	109.499	116.239	6.740	125.667	128.569	2.902	148.582	157.251	8.669
S05 - Resto Gebouw P	158.680	202.831	44.151	148.029	192.699	44.670	196.735	205.941	9.206
S07 - Cafeteria Gebouw A	36.885	42.847	5.962	31.540	56.008	24.468	43.375	55.531	12.156
S08 - Cafeteria Gebouw B	72.584	108.053	35.469	39.815	62.214	22.399	62.880	60.430	-2.450
S09 - Cafeteria Gebouw C	69.503	87.066	17.563	49.046	99.047	50.001	85.288	93.729	8.441
S10 - Cafeteria Ledeganck	48.323	50.373	2.050	54.205	61.185	6.980	63.376	69.598	6.222
Totaal in €	723.503	888.118	164.615	675.778	850.379	174.601	823.203	889.826	66.623

AK'08	Totaal aankoopbedrag in € van basisproducten in 2008
VK'08	Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2008
≠'08	Verschil aankoop en verkoop in € in 2008
AK'09	Totaal aankoopbedrag in € van basisproducten in 2009
VK'09	Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2009
≠'09	Verschil aankoop en verkoop in € in 2009
AK'10	Totaal aankoopbedrag in € van basisproducten in 2010
VK'10	Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2010
≠'10	Verschil aankoop en verkoop in € in 2010

3.3 Adviesdiensten voor studentenhuysvesting en studentenmobiliteit

Met de adviesdiensten voor studentenhuysvesting en studentenmobiliteit wordt er uitdrukkelijk voor geopteerd om het aanbod te richten naar alle studenten van de Hogeschool Gent.

Het aanbod en de organisatie van de adviesverlening voor interne en externe studentenmobiliteit wordt binnen Sovoreg verzorgd door de medewerkers van de afdeling Zorg.

Inzake studentenhuysvesting participeert Sovoreg in het Gentse samenwerkingsverband Kot@Gent, d.i. een databank voor studentenkamers en studio's uit de private markt waar studenten een geschikte huysvesting kunnen zoeken die voldoet aan de regelgeving op vlak van woonkwaliteit, veiligheid, hygiëne, edm.

In 2010 bevat deze immodatabank Kot@Gent 1.762 adressen, goed voor 6.451 kamers, 2.664 studio's, 176 appartementen en 37 woningen. Het bezoekersaantal bedroeg 186.299 wat neerkomt op een daling van 1,5% t.o.v. 2009. Anderzijds steeg het aantal opgevraagde detailpagina's dat door de bezoekers werd geraadpleegd van 714.347 naar 975.109 wat wijst op een doeltreffender gebruik van de website.

Gemiddelde naakte huurprijzen in 2010 in €*:

Studentenzones :	kamer	Studio
Brugse Poort	221	306
Ledeganck	255	367
Rabot-Muide	241	342
Ledeberg	249	357
Zuid	276	365
Sint-Pietersstation	230	394
Sterre	261	366
Poel	257	357
Sint-Pietersplein	273	407
Heirnis	252	382
UZ	247	320
Bijloke-Watersportbaan	264	359
Korenmarkt	268	398
<i>Algemeen</i>	<i>262</i>	<i>371</i>

*Voor kamers komt hier een gemiddelde maandelijkse kost bij van € 28, voor studio's € 43.

De afdeling Huisvesting arbitreert in conflicten tussen studenten en hun kotbaas. In 2010 werden net zoals in 2009 en 2008 een 40-tal actieve tussenkomsten genoteerd. Het merendeel van de huisvestingsgeschillen heeft betrekking op de bepaling van de rechten en plichten als huurder, de woonkwaliteit van de studentenkamer, de opzeggingsmogelijkheden, de waarborg, de herstellingen, e.d.m. Hiertoe werkt Sovoreg nauw samen met de Huurdersbond Oost-Vlaanderen. Daar ongeveer 30% van de studenten van Hogeschool Gent kotstudent is, wordt de adviesverlening voor studentenhuisvesting vanuit Sovoreg gewaarborgd waarbij de belangen van de studenten kosteloos worden behartigd.

3.4 Steunverlening inzake studentenmobiliteit

Door studenten een betaalbare huurfiets aan te bieden wordt het fietsverkeer aangemoedigd. Bovendien wordt het aantal fietsdiefstallen verminderd door de in het stadsbeeld herkenbare fietsen te voorzien van een eigen merknummer dat duidelijk zichtbaar is. Door gratis openstelling van fietsenherstelplaatsen op strategische locaties wordt de fietsveiligheid in het algemeen verhoogd. Studenten kunnen voor herstellingen terecht in vier fietsenherstelplaatsen waaronder deze in de ondergrondse parking van gebouw P op de campus Schoonmeersen van de Hogeschool Gent en dienen enkel te betalen voor de wisselstukken.

In 2010 beschikte studentENmobiliteit vzw over 5300 te verhuren fietsen. In totaal werden 585 fietsen verhuurd aan studenten van de Hogeschool Gent t.o.v. 469 in 2009: het aantal studenten van de Hogeschool Gent dat via studentENmobiliteit vzw een betaalbare fiets huurt, gaat in stijgende lijn. Conform de samenwerkingsovereenkomst investeerde Sovoreg in 2010 een bedrag van € 39.997,14 in studentENmobiliteit vzw. In Aalst investeerde Sovoreg voor een bedrag van € 899,40 in onderdelen voor herstelling van aldaar ter beschikking gestelde fietsen aan studenten van het perifere departement Bedrijfskunde Aalst.

M.b.t. het fietsaanbod via studentENmobiliteit vzw wordt geen selectieve regeling toegepast, m.a.w. alle studenten hebben recht op een veilige huurfiets tegen een democratische prijs. Voor steunverlening inzake interne en externe studentenmobiliteit kunnen de studenten ook een vraag tot financiële tussenkomst richten aan de afdeling Zorg.

Om een ecovriendelijke verplaatsing van studenten binnen de Gentse regio te bevorderen, komt Sovoreg als universele dienstverlening tussen in de kosten voor openbaar vervoer waarbij Sovoreg via een derdebetalersysteem 50% van de kosten op zich neemt bij aankoop door een student van de Hogeschool Gent van een Buzzy Pazz voor jongeren minder dan 25 jaar, of een Omnipas voor jongeren van 25 jaar of ouder. Deze universele maatregel bevordert niet alleen de mobiliteit van de studenten binnen de Gentse regio, maar wil hen ook aanmoedigen tot een regelmatig gebruik van bus en tram in Vlaanderen. In 2010 hebben ongeveer 3300 studenten van de Hogeschool Gent van deze dienstverlening gebruik gemaakt t.o.v. 2900 studenten in 2009, d.i. een stijging van 14%. Het aantal studenten van de Hogeschool Gent dat een beroep doet op deze financiële tussenkomst, gaat nog steeds in stijgende lijn wat duidt op het gegeven dat de studenten ook via deze formule rechtstreeks in hun mobiliteit ondersteund worden.

3.5 Preventieve en curatieve medische diensten

Bloedinzamelingsacties

Sovoreg coördineert de organisatie van de bloedinzamelingsacties in nauwe samenwerking met het Bloedtransfusiecentrum Oost-Vlaanderen. Aan elke student-donor wordt een filmticket aangeboden. Conform de overeenkomst met het Rode Kruis Vlaanderen ontvangt Sovoreg een bedrag van € 1,24 per donor. Het aantal donoren in 2010 is vooral op de campus Schoonmeersen gestegen t.o.v. 2009.

Volgende collectes worden ingericht:

- Campus Schoonmeersen op 9 en 10 maart: 343 donoren t.o.v. 265 in 2009;
- Campus Vesalius op 22 februari: 118 donoren t.o.v. 126 in 2009;
- Campus Mercator op 22 oktober: 124 donoren t.o.v. 117 in 2009.

Studentenarts

De studenten behorend tot de instellingen van de AUGent kunnen aan gelijke voorwaarden voor preventieve en curatieve medische diensten terecht bij de studentenartsen van de Universiteit Gent.

Begeleiding Studenten met een Handicap

Sovoreg participeert als bestuurslid in de vzw Begeleiding Studenten met een Handicap (BSH). De doelstelling van BSH is een volwaardige integratie én deelname aan het hoger onderwijs voor studenten met een functiebeperking of chronische ziekte. In tegenstelling tot bepaalde medische diensten betreft het hier een selectieve voorziening. De financiële bijdrage aan BSH bedraagt in 2010 € 20.000,00, d.i. een halvering t.o.v. 2009. Deze halvering wordt verklaard door het gegeven dat Sovoreg in 2009 eenmalig de financiële bijdrage van de Hogeschool Gent (eveneens € 20.000,00) in BSH ten laste heeft genomen.

BSH vzw voorziet in een aanbod van onderwijsgerelateerde en niet-onderwijsgerelateerde ondersteuningsactiviteiten met als belangrijkste aandachtspunten: aangepaste studentenhuysvesting, persoonlijke assistentie, onderwijsgebonden mobiliteit, aangepaste onderwijsleermiddelen, aangepaste pedagogische begeleiding, inschatting haalbaarheid studiekeuze, attestering van de functiebeperking, advies op maat qua onderwijs- en examenfaciliteiten, aanbod van informatieavonden, workshops en integratieve activiteiten edm.

Voor studenten met lees-, spreek- en spellingsproblemen kan het softwareprogramma Sprint+ via BSH vzw aangekocht of geleased worden waarbij een financiële ondersteuning vanuit de studentenvoorziening mogelijk is; in 2010 maakten 24 studenten van de Hogeschool Gent gebruik van deze dienstverlening. In 2010 verzorgde BSH vzw eveneens de testing op dyslexie voor 59 studenten: 13 eerste testingen en 46 hertestingen.

Voor 2010 namen 140 studenten (2009: 122) van de Hogeschool Gent contact op met BSH vzw voor gespecialiseerde begeleiding: studenten met een motorische beperking (8), studenten met een visuele beperking (9), studenten met een auditieve beperking (4), studenten met een leerstoornis (110), studenten met een geestelijk gezondheidsprobleem/autisme/ADHD (4) en studenten met een chronisch - medische - meervoudige aandoening e.a. (5). Alle aanvragen via de afdeling Zorg tot voorrang op een studentenkamer konden worden ingewilligd; een studentenkamer werd toegewezen in een studentenresidentie in eigen beheer door Sovoreg of in een studentenresidentie van de Universiteit Gent.

In 2010 vond een overleg plaats tussen BSH vzw, Sovoreg en Hogeschool Gent met het oog op een betere afbakening van de taken en verantwoordelijken alsook inzake de afspraken m.b.t. doorverwijzing naar BSH vzw. BSH vzw was eveneens een actieve partner in de voorbereiding van het congres (Af)studereren met een functiebeperking dat op 9 december 2010 plaatsvond. Ook in 2010 werd een adviesgroep die bestaat uit een afvaardiging van de onderwijsinstellingen en hun sociale voorzieningen opgericht, binnen BSH vzw met als voornaamste doelstellingen: formulering van advies over de werking en positionering van BSH vzw, expertise-uitwisseling tussen de onderwijsinstellingen en BSH vzw m.b.t. de ondersteuning van studenten met een functiebeperking, detecteren van vormingsnoden bij de onderwijsinstellingen,...

Resultaatgerichte bevindingen

Snelle en studentgerichte preventieve en curatieve medische diensten werden ook in 2010 universeel aangeboden. De financiële participatie van Sovoreg in BSH vzw garandeert dat studenten met een functiebeperking of chronische ziekte zich, via een selectieve tussenkomst vanuit BSH vzw, volwaardig kunnen integreren in het hoger onderwijs.

3.6 Psychotherapeutische diensten

Op het vlak van crisisinterventie, voor studenten in psychisch belastende (nood)situaties alsook voor een eerste diagnostiek van studenten met psychiatrische of psychotherapeutische problematieken heeft Sovoreg in 2006 Psynet opgestart. Psynet is een netwerk van gespecialiseerde begeleiding waarbij een aantal externe psychologen/psychiaters directe hulp kunnen bieden aan studenten die zich in een psychisch belastende situatie bevinden of met een psychotherapeutische/psychiatrische problematiek geconfronteerd worden. Dit netwerk staat open voor studenten die via de eerstelijns dienstverlening van de afdeling Zorg desgevallend worden doorverwezen; het

betreft hier dus een selectieve voorziening. De eerste tien consultaties bij Psynet worden door Sovoreg mede gefinancierd. De student betaalt € 2,50 per consultatie; het saldo wordt door de therapeut doorgefactureerd aan Sovoreg.

Psynet doet een beroep op 24 klinisch psychologen/therapeuten uit de regio Gent met een ruime waaier aan strekkingen, methodieken en specialisaties. In 2010 werden 4 psychologen toegevoegd.

In 2010 werden 179 studenten (2009: 136; 2008: 80) doorverwezen naar Psynet. De 179 goedgekeurde dossiers bestaan uit 127 nieuwe doorverwijzingen en 52 verlengingen. In de dossiers worden volgende problematieken behandeld: ouder-kind-relatie (31), verwerking traumatische gebeurtenis (15), depressie (15), identiteitsproblemen (13), ADD/ADHD (13), sociale vaardigheden (12), angststoornis (11), relationele problemen (11), faalangst (10), suïcidale gedachten (6), seksualiteit (6), eetstoornis (5), emotionele problemen (5), rouwverwerking (4), autisme (4), verslaving (4), chronische ziekte (3), automutilatie (2), mishandeling (2), agressie (2), dwangmatig gedrag (1), demotivatie (1), relaxatie (1), oververmoeidheid (1) en persoonlijkheidsstoornis (1).

Resultaatsgerichte bevindingen

De stijging van het aantal vragen tot psychotherapeutische ondersteuning resulteerde in een stijging met ongeveer 30% van het aantal doorverwijzingen in 2010 t.o.v. 2009. Deze dienstverlening zal voor de studenten ook de komende jaren behouden blijven.

3.7 Het verstrekken van sociale diensten

A) Studiefinanciering – studentenstatuut – psychosociale begeleiding

Studiefinanciering

Deze sociale dienstverlening wordt georganiseerd vanuit de afdeling Zorg die als een selectieve eerstelijnsdienst een vangnetfunctie verzekert. Aan elke student die zich in een zorgsituatie bevindt, kan via een geïndividualiseerde behandeling van zijn/haar dossier, materiële en/of immateriële steun worden toegekend. De afdeling Zorg houdt zich inzake studiefinanciering voornamelijk bezig met toekenning van voorschotten in afwachting van de studietoelage, renteloze leningen, financiële en/of materiële steun, edm. Een tussenkomst kan ook online worden aangevraagd door op de website in te loggen met Eid of login-paswoord van de Hogeschool Gent.

Beursstudenten en bijna-beursstudenten die een kamer huren in een van de eigen residenties kunnen, afhankelijk van het bedrag van de eventuele studietoelage toegekend door de Vlaamse overheid, op jaarbasis een financiële tussenkomst bekomen, variërend tussen € 68,00 en € 341,00.

Overzicht renteloze leningen

Jaar	Aantal aanvragen renteloze leningen	Aantal uitbetaalde renteloze leningen	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/student
2010	217	198	144 277,85	728,68
2009	153	140	97 120,79	693,72
2008	-	188	125 252	666,23
2007	-	126	89 157,42	707,60

Ongeveer 60 % van de toegekende leningen waren voor een tussenkomst in het studiegeld, voornamelijk vragen tot gespreide betaling van het studiegeld of tussenkomsten in afwachting van het resultaat van de aanvraag van de studietoelage. De overige leningen werden toegekend na vragen tot tussenkomst in andere studiekosten (huur kot, materiaalkosten, vervoer, boeken en cursussen...). Dit is een stijging in het aantal uitbetaalde leningen van 41% t.o.v. 2009.

Overzicht financiële steun

Jaar	Aantal aanvragen steun	Aantal uitbetaalde steundossiers	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/student
2010	264	252	127 069	504,24
2009	205	154	84 554,87	549,06
2008	-	154	72 700	472,08
2007	-	128	75 551,15	590,24

In 2010 werd 264 keer een aanvraag tot financiële ondersteuning ingediend; 252 dossiers werden positief geadviseerd, d.i. een stijging in het uitbetaalde totaalbedrag van 50% t.o.v. 2009.

Overzicht voorschotten op de studietoelage

Jaar	Aantal aanvragen voorschot op de studietoelage	Aantal uitbetaalde voorschotten	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/student
2010	445	393	288 414,05	733,88
2009	361	349	274 645	786,95
2008	-	175	160 439	916,79
2007	-	273	197 630	723,92

In 2010 werd 445 keer een aanvraag tot voorschot op de studietoelage ingediend; 393 dossiers werden positief geadviseerd, d.i. een stijging in het uitbetaalde totaalbedrag van 5% t.o.v. 2009.

Overzicht huurondersteuning

Jaar	Aantal aanvragen huurondersteuning	Aantal uitbetaalde huurondersteuning	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/student
2010	98	89	21 388	240,31
2009	124	105	26 257	247,32
2008	-	138	34 000	246,38
2007	-	152	-	-

In 2010 daalde het aantal uitbetaalde huurondersteuning met 15%.

Aantal contacten:

Communicatievormen	Aantal 2010	Aantal 2009	Aantal 2008
E-mail	8 345	4 538	1 388
Telefonisch	2 118	2 375	1 435
Persoonlijk gesprek	2 467	2 364	1 626
Briefwisseling	195	249	139

Automatische communicatie	327	117	438
Contactformulier	4	69	29
Fax	33	47	16
Niet-geregistreerde	-	68	-
Totaal	13 489	9 827	5 071

Onderwerp van de contactmomenten	Aantal 2010	Aantal 2009
Studietoelagen	3 384	2 308
Psynet	2 124	1 397
Steun	1 491	1 036
Voorschot	1 428	1 443
Lening	772	699
Huisvesting	730	802
Faalangst	590	7
Studiegeld	487	421
Huurondersteuning	410	396
Andere	400	356
Studentenarbeid	302	324
Uitstelgedrag	267	-
Logopedie	266	-
Functiebeperking	143	102
Assertiviteit	126	5
Zelfstandigheid	93	72
Speciaal statuut	91	128
Kinderopvang	71	29
Leefloon	65	79
Stopzetten	59	38
Kinderbijslag	52	51
Opnieuw studeren	45	21
Juridisch advies	37	19
Psychosociaal	30	-
Educatief verlof	13	16
Studieadvies & begeleiding	8	-
Verder studeren	1	7
Mobiliteit	-	2
Examenstress	-	1
Niet-geregistreerde	-	68
Totaal	13 489	9 827

Het aantal contactmomenten binnen de afdeling Zorg steeg t.o.v. 2009 met ongeveer 37%.

Studentenstatuut

Studenten van de Hogeschool Gent kunnen bij de afdeling Zorg terecht met vragen omtrent hun sociaal statuut, bv. vragen betreffende kinderbeijslag, ziekteverzekering, fiscaliteit, onderhoudsplicht, leefloon, vreemdelingenwetgeving, migranten- en allochtonenproblematiek, werkloosheid, opleidingscheques, tijdskrediet, educatief verlof edm. : dit kan gaan van een éénmalig informatief gesprek tot een begeleiding op regelmatige basis in complexe situaties, aangevuld met diverse doorverwijsmogelijkheden. Deze dienstverlening richt zich tot alle studenten van de Hogeschool Gent.

Psychosociale begeleiding

De afdeling Zorg biedt ook een selectieve psychosociale begeleiding op eerstelijns niveau naar alle studenten van de Hogeschool Gent. Dergelijke korte termijn begeleiding start op basis van een intakegesprek tot vaststelling van de problematiek en tot opbouw van een vertrouwensrelatie met de student. Binnen deze vorm van begeleiding kan worden geopteerd voor een doorverwijzing naar een tweedelijnsdienstverlening. In 2010 heeft de afdeling Zorg de dienstverlening uitgebreid met begeleidingen voor faalangst en uitstelgedrag, onder de vorm van groepstrainingen en individuele begeleidingen.

De groepstraining kost € 20,00 en bestaat uit vier tot acht sessies van 2,5u; de student betaalt slechts € 10,00. Voor de individuele begeleiding betaalt de student € 2,5 per sessie. In 2010 werden twee trainingen georganiseerd voor faalangst en twee trainingen voor uitstelgedrag.

Resultaatsgerichte bevindingen

De sociale dienstverlening is de core-business van de studentenvoorzieningen. Het doel van deze dienstverlening is ervoor te zorgen dat studenten, ingeschreven aan de Hogeschool Gent, ongeacht hun levensbeschouwelijke, politieke, culturele, sociale en economische achtergrond, in optimale materiële en psychosociale omstandigheden kunnen studeren om een diploma te kunnen behalen. De werking van de afdeling Zorg wordt ondersteund door een webapplicatie voor financieel dossierbeheer en toont aan dat de studenten niet enkel nood hebben aan informatie en advies betreffende het studentenstatuut als een universele dienstverlening, maar dat het selectieve luik financiële en psychosociale hulpverlening ook in 2010 garandeert dat de betrokken studenten in staat zijn om hun studie aan te vatten en voort te zetten met een geïndividualiseerde materiële en/of immateriële tussenkomst vanuit Sovoreg.

Ook in 2010 participeerde Sovoreg in enkele zorggerelateerde samenwerkingsverbanden met als belangrijkste:

- Sovoreg participeert op niveau van de Vlaamse Gemeenschap aan de overleggroep Studietoelagen. Deze overleggroep is samengesteld uit medewerkers van verschillende studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en Brussel. Deze overleggroep heeft tot doel de wetgeving m.b.t. studiefinanciering op te volgen, technische discussies te voeren en adviezen te formuleren;
- Sovoreg wordt binnen de commissie Speciale Statuten van de Hogeschool Gent vertegenwoordigd door een adjunct-beheerder van de afdeling Zorg. Deze commissie geeft bindend advies omtrent de toekenning van het speciaal statuut omwille van bijzondere individuele omstandigheden: erkende topsport, kunstbeoefening of het bekleden van een politiek mandaat of een mandaat in de bestuursorganen van de Hogeschool Gent of Sovoreg;
- in de werkgroep Centen voor Studenten is Sovoreg een actieve partner. Deze werkgroep is samengesteld uit medewerkers van verschillende studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en Brussel. Deze werkgroep heeft tot doel de wetgeving m.b.t. statuut van de student op te volgen.

B) Andere sociale diensten

Juridische diensten

Via Sovoreg kunnen studenten een beroep doen op een advocaat voor dringend juridisch advies. In 2010 werd via deze formule aan 6 studenten juridisch advies verleend met een financiële tussenkomst vanuit Sovoreg.

Vermindering op het studiegeld

Studenten die niet langer in aanmerking komen voor een studietoelage van de Vlaamse overheid omdat ze niet meer voldoen aan de pedagogische voorwaarden, kunnen een aanvraag tot het bekomen van vermindering op het studiegeld indienen bij de Hogeschool Gent. Per aanvraag onderzoekt Sovoreg de financiële voorwaarden waarbij een advies inzake gelijkstelling met beurs-, bijna-beurs- of niet-beursstudent aan de Hogeschool Gent wordt geformuleerd. In 2010 werden aldus 33 aanvragen behandeld.

Huisvestingsdossiers

Elke financieel minder draagkrachtige student die een vraag tot prioritaire toegang richt aan de afdeling Zorg van Sovoreg waarbij uit het sociaal onderzoek van het individueel dossier blijkt dat er zich een financieel tekort voordoet of dat er zich omwille van medische of familiale redenen een probleem stelt, krijgt bij voorrang een studentenkamer in beheer door Sovoreg tegen een sociaal tarief toegewezen.

Totaal huisvestingsdossiers

aantal aanvragen voorrang

1. waarvan geweigerd

2. waarvan goedgekeurd

2.1 wegens financiële redenen

2.2 wegens medische redenen

2.3 wegens sociaal/financiële redenen

2.4 wegens psychosociale redenen

2.5 wegens sociaal/familiale redenen

aantal aanvragen uitzondering op de toelatingsvoorwaarden

1. waarvan geweigerd

2. waarvan goedgekeurd

2.1 wegens studiegebonden redenen

2.2 wegens medische redenen

2.3 wegens financiële redenen

2.4 wegens een speciaal statuut

2.5 wegens psychosociale redenen

2.6 andere

aantal aanvragen wissel van

2010	2009	2008	2007
82	106	59	44
56	73	39	16
14	10	8	
42	63	31	
22	36		
10	11		
3	9		
6	4		
1	3		
14	17	15	19
4	8		
10	9		
1	3		
1	3		
2	5		
2	2		
2	1		
2	-		
8	6	2	9

kamer

1. waarvan geweigerd

2. waarvan goedgekeurd

aantal andere aanvragen

4	3		
4	3		
4	9	3	0

Informatie en advies m.b.t. studie- en examenfaciliteiten

Bij aanvragen voor studie- en examenfaciliteiten omwille van psychosociale en sociaal-economische redenen kan op basis van sociale of individuele omstandigheden in de persoonlijke levenssfeer van de student (die niet ressorteren onder de categorieën functiebeperking, medische redenen of topsport) die het voorbereiden en/of volgen van onderwijs- en/of examenactiviteiten sterk hypothekeren, een bijzonder statuut worden toegekend. In 2010 werden 8 aanvragen behandeld van departementale contactpersonen studie- en examenfaciliteiten die de afdeling Zorg van Sovoreg contacteerden teneinde op de expertise van voornoemde afdeling een beroep te kunnen doen.

3.8 Jobdienst

Alle studenten van de Hogeschool Gent kunnen terecht op de jobdienst van Sovoreg enerzijds in hun zoektocht naar een geschikte studentenjob (hulp en onderhoud binnen de catering; promojobs), anderzijds voor informatie omtrent het statuut van jobstudent. Deze studenten die zelf moeten instaan voor hun leef- en studiekosten, worden aldus onrechtstreeks financieel gesteund doordat hen een geschikte studentenjob wordt aangeboden die combineerbaar is met hun studies. In 2010 werden tevens meer dan 300 contactmomenten geregistreerd i.v.m. studentenarbeid.

De samenwerking tussen de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) en de verschillende jobdiensten van de studentenvoorzieningen bij de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en het Brusselse Gewest inzake de oprichting van een JOS-databank (Jobstudentensysteem) met een gezamenlijk aanbod van studentenjobs bleef in 2010 behouden. In totaal 39.207 vacatures (waarvan 3.477 rechtstreeks via de diensten voor studentenvoorzieningen) werden aangeboden in de JOS-databank waarbij 27.030 hits werden geregistreerd.

3.9 Diensten en specifieke acties voor sociale begeleiding van buitenlandse studenten

Deze dienstverlening gebeurt in het kader van de samenwerking met de Cel Internationalisering van de Hogeschool Gent. In 2010 stonden 50 studentenkamers in studentenresidentie Vesalius ter beschikking van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject tijdelijk aan de Hogeschool Gent verblijven. De Hogeschool Gent blijft vragende partij voor extra kamers voor buitenlandse studenten.

3.10 Organisatie van of steun aan initiatieven in de sector sport en cultuur

Recreatief sporten

Sovoreg streeft ernaar om zoveel mogelijk studenten van de Hogeschool Gent aan te sporen om op regelmatige basis aan sport te doen in een kwalitatief hoogstaande infrastructuur en aldus een bijdrage te leveren tot het algemene welzijn van de studenten. De studenten kunnen recreatief sporten in de sporthal van de Hogeschool Gent.

Sovoreg ondersteunt financieel het studentensportbeleid van de Hogeschool Gent en staat in voor de onkostenvergoedingen van de sportmonitoren. Het sportbeleid voor studenten van de Hogeschool Gent wordt gecoördineerd en aangestuurd door de sportdienst van de Hogeschool Gent die is toegewezen aan het departement Lerarenopleiding Ledeganck.

Ook in academiejaar 2010-2011 wordt gewerkt via het Fit&Fun lidmaatschap waarbij de student tegen een democratische prijs van € 25,00 gedurende het ganse academiejaar gebruik kan maken van het uitgebreide sportaanbod. Via Sovoreg kunnen de studenten 80% van dit bedrag of € 20,00 recupereren. Meer dan 850 studenten namen deel aan de avondsport via het Fit&Fun lidmaatschap, t.o.v. 750 studenten in 2009.

Gemiddeld aantal deelnemers per week aan recreatieve avondsport 2010 – 2011

Gearceerd = met lesgever

* = uitbreiding t.o.v. 2009-2010

Maandag		128
18u - 19u	Clipdance	12
18u - 19u	Hip Hop	16
19u - 20u	Start to Jump *	12
18u - 19u	Basket	12
18u - 19u	Badminton	10
18u - 19u	Minivoetbal	20
18u - 21u	Power	6
18.15u - 19u	Spinning*	20
19.15u - 20u	Spinning*	20

Dinsdag		210
18u - 19.30u	Volley	12
18u - 19u	Local Tonic	28
18.30u - 19.30u	Funk	15
19u - 20u	Hip Hop	13
19.30u - 21u	Floorball	13
18u - 21u	Badminton (3 X 1u)	35
18u - 21u	Minivoetbal (3 X 1u)	30
18u - 21u	Power	6
17.15u - 18u	Spinning	20

18.15u - 19u	Spinning	20
19u15 - 20u	Spinning	18

Woensdag		159
18u - 21u	Badminton (3 X 1u)	22
18u - 21u	Minivoetbal (3 X 1u)	55
18u - 21u	Power	6
17.15u - 18u	Spinning*	18
18.15u - 19u	Spinning	20
19.15u - 20u	Spinning	20
20.15u - 21u	Spinning*	16

Donderdag		168
18u - 19u	Basket	12
18u - 19u	Zumba	25
18u - 19u	Turnen	16
19u - 20u	Salsa	25
18u - 19u	Badminton	10
18u - 19u	Minivoetbal	18
18u - 21u	Power	6
17.15u - 18u	Spinning	18
18.15u - 19u	Spinning	20
19.15u - 20u	Spinning	18

Gemiddeld totaal per week: **665**

Op weekbasis is het gemiddeld aantal sportbeurten in 2010 gestegen met 143 eenheden t.o.v. 2009. Binnen het aanbod vertoont de spinningactiviteit de sterkste stijging.

Op 20 oktober stonden net als vorig jaar 32 ploegen paraat om deel te nemen aan het jaarlijkse minivoetbaltornooi op het gloednieuwe kunstgrasveld op de campus Schoonmeersen.

Sportdisciplines die niet behoren tot het eigen aanbod, worden voor studenten door Sovoreg via de sportcheque financieel ondersteund. Een deel van de kosten voor actief sporten buiten het aanbod van de Hogeschool Gent kan door de student teruggevorderd worden met een maximale tussenkomst van € 25,00 per student per academiejaar. In 2010 maakten 245 studenten gebruik van deze cheque t.o.v. 214 in 2009.

Studenten van de Hogeschool Gent kunnen ook gebruik maken van de universitaire sportinfrastructuur. Sovoreg betaalt per zwembeurt van de studenten van de Hogeschool Gent een opleg van € 4,00; de studenten betalen slechts € 2,00 uit eigen zak.

Cultuur

Om de cultuurparticipatie bij studenten te verhogen, de financiële drempel te verlagen en Gent als cultuurstad te profileren en te promoten, stelde Sovoreg ook in 2010 cultuurcheques ter beschikking.

De cultuurcheques die sinds 2002 worden verspreid, zijn een initiatief van de Stad Gent in samenwerking met de studentenvoorzieningen van de Universiteit Gent, de Hogeschool Gent, de Arteveldehogeschool, de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven en de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst campus Sint-Lucas Gent, en met de Gentse cultuurhuizen.

Met de cultuurcheques kunnen de Gentse studenten tijdens het academiejaar 2010-2011 terecht in de volgende deelnemende cultuurhuizen: de Vlaamse Opera, NTGent, Vooruit, Handelsbeurs, De Bijloke, Filmfestival Gent, Festival van Vlaanderen, Campo, Kopergieterij, Studio Skoop, Sphinx Cinema, Film-Plateau, Filmfestival, Conservatorium, Democracy, Bij De Vieze Gasten, De Centrale, Kunsthal Sint-Pietersabdij en Gravensteen.

Anders dan de vorige jaren werd een *cultuurchequevoucher* aan € 10,00 te koop aangeboden aan de kassa van de studentenrestaurants en -cafetaria's in beheer door Sovoreg. Deze voucher bevat een unieke activeringscode waarmee de student zijn lidmaatschap online kan activeren. Binnen de week na activatie ontvangt de student een pakket met vijf gepersonaliseerde cultuurcheques en een cultuurchequecard die recht geeft op extra voordelen in binnen- en buitenland.

Tijdens het eerste semester van het academiejaar 2010-2011 werden er een 750 cultuurvouchers verkocht, d.i. een daling van ongeveer 250 t.o.v. 2009. De cheques zijn geldig vanaf 13 september 2010, de eerste dag van verkoop, tot 15 september 2011: dus ook tijdens de zomermaanden.

3.11 Ondersteuning van studentenorganisaties die actief zijn op sociaal, academisch, sportief en cultureel gebied

In het kader van de socio-culturele ontplooiing van de studenten en hun integratie in de hogeschoolgemeenschap wordt ook de werking van studentenorganisaties blijvend ondersteund. Deze ondersteuning van de werking van studentenorganisaties is een universele dienstverlening; voor een overzicht van de doelstellingen van de verenigingen wordt verwezen naar bijlage 1.

In 2010 werden volgende (15) studentenorganisaties erkend door en gesubsidieerd vanuit Sovoreg overeenkomstig de procedure inzake erkenning en subsidiëring van een studentenvereniging:

- Anabolica (Departement Lerarenopleiding)
- Aponia (Departement Gezondheidszorg Vesalius)
- Apollo (Departement Conservatorium Gent)
- Carpe Diem (Departement Bedrijfsmanagement Mercator)
- Confabula (Studentenresidentie Vesalius)
- Drama Gent (Departement Conservatorium Gent)
- Hermes (Departementen Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Technologie)
- Hortecta (Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur)
- Lila (Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur)

- Tramzwart (Departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten)
- Mercurius (Departement Bedrijfskunde Aalst)
- Moeder Lies (Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde)
- Pihonia (Campus Mercator)
- Salmonella (Departement Bedrijfsinformatie)
- Veto (Departement Vertaalkunde)

Belangrijke voorwaarden voor subsidiëring zijn: tijdige neerlegging bij Sovoreg van de doelstelling van de studentenorganisatie; erkenning van de studentenorganisatie; openstelling van de gesubsidieerde activiteit voor alle studenten van de Hogeschool Gent. In 2010 heeft de Raad van Bestuur haar goedkeuring verleend voor de toevoeging “Akkoordverklaring met de richtlijnen voor het verantwoordelijk inrichten van de doopplechtigheid” aan de procedure inzake erkenning en subsidiëring van een studentenvereniging. Vanaf academiejaar 2010-2011 is elke studentenvereniging ertoe gehouden voornoemde richtlijnen strikt na te leven bij de invulling van doopplechtigheden en doopriten.

In 2010 werden ook, net als in 2009, een twintigtal éénmalige activiteiten ondersteund die niet onder één van de regulier erkende studentenorganisaties konden gerangschikt worden. In 2010 werd in totaal voor ongeveer € 41.000,00 aan subsidies toegekend.

3.12 Kinderopvang van kinderen van studenten

De twee kindercrèches behorend tot de directie Studentenvoorzieningen Universiteit Gent zijn toegankelijk voor de kinderen van studenten van de instellingen die behoren tot de Associatie Universiteit Gent. In 2010 werd slechts voor twee kinderen van studenten van de Hogeschool Gent een beroep gedaan op de kindercrèches behorend tot de Directie Studentenvoorzieningen van de Universiteit Gent.

3.13 Diensten die de werkvelden 1° t.e.m. 12° administratief en logistiek ondersteunen

Personeel

Eind 2010 telde Sovoreg 21 personeelsmedewerkers of 20,1 VTE's. Twintig personeelsmedewerkers hebben een arbeidsovereenkomst voor bedienden; één personeelsmedewerker heeft een arbeidsovereenkomst voor arbeiders.

In 2010 werd een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur afgesloten met een communicatiemedewerker (0,2 VTE) en met een verantwoordelijke studentenresidenties (1 VTE).

De Raad van Bestuur verleende vroeger reeds zijn goedkeuring aan beleidsprincipes inzake people management met een vertaling ervan in werving, bevordering, loopbaanontwikkeling, vorming, training en opleiding (VTO). In 2010 heeft de Raad van Bestuur de verdere omzetting van de voornoemde beleidsprincipes naar individuele medewerkers goedgekeurd. Bijkomend wordt ernaar gestreefd om deze principes inzake people management ten behoeve van de personeelsmedewerkers binnen Sovoreg te aligneren op deze van de Hogeschool Gent, mede in het licht van een eventuele toekomstige integratie van Sovoreg binnen de Hogeschool Gent.

Bestuur

Conform artikel 210 van het hogescholendecreet van 13 juli 1994 en bij toepassing van de statuten van Sovoreg zijn de bestuursorganen van Sovoreg paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van het personeel aangeduid door het hogeschoolbestuur enerzijds en uit democratisch verkozen vertegenwoordigers van de studenten anderzijds. Krachtens een beslissing van de Hogeschool Gent zetelen voor elk van beide groepen dertien vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering en zes vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur van Sovoreg.

Samenwerkingsovereenkomst tussen Hogeschool Gent en Sovoreg

De Raad van Bestuur van Sovoreg keurde de samenwerkingsovereenkomst tussen Hogeschool Gent en Sovoreg voor de boekjaren 2009, 2010 en 2011 goed.

Auditopdracht binnen Sovoreg

Conform art. 8 van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Hogeschool Gent en Sovoreg is de Dienst Interne Audit gemachtigd om auditopdrachten uit te voeren binnen Sovoreg, mits de modaliteiten van deze opdrachten bij consensus worden vastgelegd tussen beide partijen.

Het auditcomité van de Hogeschool Gent heeft aan de Dienst Interne Audit toestemming verleend om een auditopdracht binnen Sovoreg in zijn planning op te nemen.

In 2010 heeft de Raad van Bestuur van Sovoreg haar goedkeuring verleend voor uitvoering van een auditopdracht door de Dienst Interne Audit van de Hogeschool Gent en een auditopdracht voor te stellen m.b.t. de organisatie van de uitvoering van kassataken in de catering.

Goedkeuring beleidsnota's studentenhuisvesting en cateringexploitatie voor Sovoreg

Het globaal beleidsplan 'studentenhuisvesting' bevat o.a. volgende elementen: kameraanbod in eigen beheer en op de private markt, geplande investeringen in studentenhuisvesting, externe studentenhuisvesting, prijsbeleid, doelgroepenbeleid, personeelsbeleid en logistiek exploitatiebeleid, preventie, veiligheid, bewaking, adviesdiensten, edm.

Het globaal beleidsplan 'cateringexploitatie' bevat o.a. volgende elementen: prijsbeleid, infrastructurele aanpassingen, stock- en afvalbeheer, personeelsinzet (vast en interim), inplanting cateringexploitatiepunten, openingsregeling, cateringaanbod, outsourcing van de cateringexploitatie, edm.

In 2010 heeft de Raad van Bestuur van Sovoreg haar goedkeuring verleend aan de verschillende beleidsmatige voorstellen in de beleidsnota's studentenhuisvesting en cateringexploitatie.

Goedkeuring preventie-jaaractieplan 2010 voor Sovoreg

Bij beslissing B/SOVOREG/RvB/2009/AB/012 d.d. 15.10.2009 heeft de Raad van Bestuur het globaal preventieplan 2009-2013 en het jaaractieplan 2009 voor Sovoreg goedgekeurd.

Het globaal preventieplan is een vijfjarenplan. Op basis van het globaal preventieplan moet er vervolgens jaarlijks een actieplan worden opgesteld.

Het globaal preventieplan wordt jaarlijks geëvalueerd op basis van:

- de werkplaatsbezoeken ter toetsing van de uitvoering van het voorgestelde dynamisch risicobeheerssysteem, van de resultaten ervan en van de te nemen bij- en aansturingen;
- de gewijzigde omstandigheden die een aanpassing van de strategie in verband met het verrichten van een risicoanalyse op basis waarvan preventiemaatregelen worden vastgesteld, noodzakelijk maken;
- de ongevallen en incidenten die zich in de onderneming hebben voorgedaan.

In 2010 heeft de Raad van Bestuur haar goedkeuring verleend aan het preventiejaaractieplan 2010 voor Sovoreg.

Communicatie

- De overheidsopdracht 'grafisch ontwerp en druk van publicaties' werd toegewezen met ingang van 1 mei 2010 voor een periode van twee jaar; de overeenkomst kan eenmalig stilzwijgend verlengd worden met één jaar.
- In 2010 werd verder prioritair aandacht besteed aan digitale communicatie:
  - website met de mogelijkheid om online een studentenkamer te reserveren in een door Sovoreg uitgebate studentenresidentie;
  - infoflashes op eigen facebookpagina;
  - uitbreiding van content op de plasmascermen met bewegend beeld;
  - e-mailberichten naar studenten die een kamer huren in een studentenresidentie, zowel in het Nederlands als het Engels;
  - informatieve updates van Sovoreg voor de digitale nieuwsbrieven die de Hogeschool Gent maandelijks verstuurt aan studenten en personeel.
- Met het oog op renovatie en nieuwbouw van studentenresidenties van de Hogeschool Gent werd door Sovoreg een interieuropdracht uitgeschreven voor de studenten van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK, 2de bachelor interieurvormgeving, met als thema het 'inrichten van een klein verblijf voor een student, met een minimaal comfort en dit op een inventieve, economisch en ecologisch verantwoorde wijze'. De prijsuitreiking vond plaats op 23 april 2010 in aanwezigheid van de geschreven pers: een bijdrage voor het beeldmagazine dat uitgezonden wordt op AVS en op TV Oost werd met eigen middelen gefilmd.
- Organisatie en promotie van de documentaire film 'Living in emergency' van Mark Hopkins in samenwerking met Artsen Zonder Grenzen op 17 november 2010 in het auditorium van het gebouw D op de campus Schoonmeersen. De film werd ingeleid door een logistiek coördinator van Artsen Zonder Grenzen en gevolgd door mogelijkheid tot vraagstelling. Sovoreg leverde een gefilmd verslag voor het beeldmagazine dat uitgezonden wordt op AVS en op TV Oost.
- Medewerking aan het congres 'Het kan. En dan?' op 9 en 10 december 2010 in het International Convention Center ter afsluiting van het op de Hogeschool Gent gevoerde onderzoeksproject '(af)studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs': advies door Sovoreg aangaande promotie, giftbags & gadgets, informatiestand van Sovoreg op het tweedaagse congres en afvaardiging van een spreker van de afdeling Zorg.
- Sovoreg nam deel aan de SID-IN's (Studie Informatie Dagen) die in elke Vlaamse provincie worden georganiseerd. Op de stand van de Hogeschool Gent wordt aan Sovoreg de mogelijkheid geboden om haar studentenvoorzieningen te promoten.

- Tijdens de blokperiodes stelde het openleercentrum in het gebouw D op de campus Schoonmeersen de deuren open voor studenten: BLOK@BYB werd via de diverse kanalen mede gepromoot door Sovoreg waar de medewerkers van de afdeling Zorg ook via chat bereikbaar bleven.
- Op info- en opendeurdagen kon de Hogeschool Gent rekenen op centrale en decentrale medewerking van Sovoreg. Zowel de kantoren op de Voskenslaan 38 als studentenresidenties en restaurants/cafetaria's waren geopend voor de geïnteresseerde ouders, de potentiële studenten en voor de eigen studenten en personeelsmedewerkers die van de gelegenheid gebruik maakten om de eigen infrastructuur beter te leren kennen.
- Ook in 2010 werd er tijdens de onthaalweek op ieder departement informatie verstrekt over studentenvoorzieningen; aansluitend ontving elke eerstejaarsstudent een gratis onthaalpakket met nuttige documentatie.
- Ouders van eerstejaarsstudenten werden geïnformeerd op de door departementen Bedrijfsinformatie en Toegepaste Ingenieurswetenschappen georganiseerde ouderavonden; buitenlandse studenten werden toegesproken op de door de Dienst Internationalisering van de Hogeschool Gent ingerichte onthaalactiviteiten.
- Sovoreg nam deel aan de op de Hogeschool Gent georganiseerde infovoormiddag voor leerlingen van het KTA Diksmuide.
- Sovoreg werd vertegenwoordigd op de vierde editie van de onthaalactiviteit voor alle Gentse studenten Student Kick-Off.
- Het studentenmagazine Box dat regelmatig een bijdrage publiceert over studentenvoorzieningen, werd verder gesubsidieerd.
- Sovoreg participeerde als belanghebbende partner in de brochure *Study abroad? Destination Ghent!*, *Centen voor studenten*, *Kot@Gent* en *mobiliteitsfolder*. Bijdragen van Sovoreg werden opgenomen in diverse externe publicaties zoals de edities voor Gent en Aalst van de *Guido-gids* en het *Stadsmagazine voor studenten*. Een rechtstreekse link werd gelegd naar de brochure *Student en preventie*, en een wederzijdse link werd gelegd met websites zoals www.cultuurcheque-gent.be en www.studentingent.be. Verder blijft Sovoreg vertegenwoordigd in het studentenoverlegplatform StuGent.
- De intense samenwerking met de Dienst Communicatie en Cultuur van Hogeschool Gent werd bestendigd door permanent onderling overleg, deelname aan de maandelijkse vergaderingen van de interdepartementale werkgroep communicatie en het leveren van bijdragen voor persberichten, campagnes en publicaties van de Hogeschool Gent.

Voor een overzicht van de communicatietools wordt verwezen naar bijlage 2.

BIJLAGE 1: Studentenorganisaties: doelstellingen 2010

ANABOLICA

De studentenvereniging wil de studenten kleuter-, lager-, secundair onderwijs en Lichamelijke Opvoeding van het departement Lerarenopleiding Ledeganck dichterbij elkaar brengen door het aanbieden van ontspanning tegen lage prijzen (film, toneel, stadstochten, sport, feest,...), het uitwisselen van examenvragen en het helpen bij het maken van lesvoorbereidingen.

APHONIA

Door middel van allerlei activiteiten wil de studentenvereniging de studenten van het departement Gezondheidszorg Vesalius leren kennen en hen een leuk jaar garanderen door ze een kans te geven om vrienden te maken binnen en buiten de eigen richting door de jaren heen. Ze laat de studenten kennismaken met het studentikoze Gent (rondleidingen in de stad), maar helpt hen evenzeer met de studie.

APOLLO

De studentenvereniging van het departement Conservatorium wil niet alleen traditionele studentikoze activiteiten organiseren (galabals, fuiven, cantussen), maar wil de studenten klassiek, jazz en drama ook een podium bieden om hun kunnen te tonen, in kleine theaterzaaltjes, in cafés of zelfs in de concertzaal van het Conservatorium zelf. Ereleden (docenten en dus professionele muzikanten) willen studenten in contact brengen met het professionele muziekcircuit. Bedoeling van Apollo is om de studenten dichterbij elkaar te brengen, want voor een profmuzikant zijn sociale contacten onontbeerlijk.

CARPE DIEM

De studentenvereniging heeft tot doel om studenten via een ruim aanbod van activiteiten een aangename studententijd te bezorgen.

CONFABULA

De studentenvereniging wil socio-culturele activiteiten organiseren voor de bewoners van studentenhome Vesalius.

DRAMA GENT

De nieuwe studentenvereniging wil activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Conservatorium.

HERMES

De studentenvereniging van de departementen Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Technologie organiseert studentikoze en niet-studentikoze activiteiten voor een groot publiek. Iedereen kan lid worden, doop niet verplicht maar gedoopte leden hebben natuurlijk een streepje voor.

HORTECTA

De studentenvereniging wil activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur.

LILA

De studentenvereniging is verbonden met het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur. Eerstejaarsstudenten worden op de onthaaldag in het begin van het semester vriendelijk onthaald en de kans geboden om nieuwe vriendschappen op te bouwen. In de loop van het jaar worden er tal van leuke activiteiten georganiseerd zodat de hardwerkende student ook af en toe wat ontspanning kan nemen. Verder worden de eerstejaarsstudenten zoveel mogelijk gesteund in hun studies door een peter en meter die hen wegwijs maken in de Hogeschool Gent. Examenvragen van de laatste jaren worden gebundeld. Kortom: Lila heeft tot doel de studenten een zo aangenaam mogelijk studentenleven bieden, op vlak van studies, zowel als van ontspanning.

TRAMZWART

De studentenvereniging wil de mogelijkheid bieden aan de studenten van het departement KASK om hun creatieve ontwikkelingen verder uit te bouwen en openbaar te maken aan medestudenten en geïnteresseerde derden.

MERCURIUS

De in 1948 ontstane studentenvereniging Mercurius is de oudste nog bestaande studentenvereniging van Aalst. Ze richt zich voornamelijk tot de studenten van het departement Bedrijfskunde Aalst: van de ruim 800 studenten zijn er een 250-tal lid, waaronder ook enkele studenten van andere hogescholen en oud-studenten van het departement. Mercurius organiseert een gevarieerd aanbod aan activiteiten: van de typisch studentikoze cantus tot culturele activiteiten zoals een bezoek aan de Night of the Proms. Leden worden op de hoogte gehouden via het clubblad Mercuriosity, mailing en de eigen website.

MOEDER LIES

Moeder Lies is een studentenvereniging voor voornamelijk studenten uit het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde, maar iedereen is welkom. De hoofddoelstelling bestaat erin de leden allerlei voordelen te geven, en dit in een vriendschappelijke, traditiegetrouwe studentikoze sfeer.

PIHONIA

Pihonia is de studentenvereniging voor de studenten van de campus Mercator met als doel de kameraadschap onder studenten te bevorderen en een gezonde afwisseling te bieden tijdens het studiejaar door goedkope activiteiten te organiseren.

SALMONELLA

De studentenvereniging van het departement Bedrijfsinformatie wil vriendschap opbouwen gedurende het hele jaar door studentikoze activiteiten te organiseren: ontspanning naast het studeren, naast de fietsroute van je kot naar school, de stad leren kennen, gezellig samenzijn.

VETO

HSC VETO Gent is een studentenvereniging die zich vooral richt naar de studenten van het departement Vertaalkunde. Ze organiseert studentikoze activiteiten zoals cantussen, doop, kroegtochten, clubavonden, cocktailavonden, fuiven, ... maar ook sportactiviteiten zoals bowlen, ijsschaatsen, minivoetbal, paintball, ... en culturele activiteiten zoals filmavonden, een rondvaart op de Gentse Leie, comedy-night, diverse activiteiten met cultuurcheques,... HSC VETO Gent is lid van de koepel SK Ghendt en betaalt er ook lidmaatschap voor, wat betekent dat de vereniging in clubverband mag deelnemen aan alle activiteiten (Gravensteenfeesten, massacantus, bierrally, T-shirtsrolling, zwemcompetitie, basket-, voetbal- en volleybaltornooi,...)

BIJLAGE 2: Interne en externe communicatie 2010

Digitale communicatiekanalen

- **www.hogent.be/sovoreg**: de website biedt de mogelijkheid om een financiële ondersteuning of een kamer in een studentenresidentie online aan te vragen; naast actuele informatie omtrent de diverse werkvelden, biedt de site tevens de nodige contactinformatie van de personeelsmedewerkers zodat de student te allen tijde een persoonlijk onderhoud kan aanvragen; ook de namen en contactgegevens van de personeels- en studentenvertegenwoordigers kunnen geraadpleegd worden; een link is o.m. voorzien naar de site van de Hogeschool Gent, van de Hogeschoolstudentenraad, van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) en naar externe sites zoals 'Student en preventie' en 'Student in Gent'; bovendien wordt de informatie ook beknopt in Engelse versie aangeboden ten behoeve van de buitenlandse studenten.
- **sovoreg@hogent.be**: vragen kunnen gestuurd worden naar het algemene e-mailadres van Sovoreg; per werkveld wordt bovendien een eigen e-mailadres vermeld:

Zorg@hogent.be

Huisvesting@hogent.be

Catering@hogent.be

Sport.sovoreg@hogent.be

Cultuur.sovoreg@hogent.be

Mobiliteit@hogent.be

Studentenclub@hogent.be

Jobdienst@hogent.be

- **www.kotatgent.be**: Sovoreg participeert in het betreffende samenwerkingsverband en biedt een online overzicht van de beschikbare studentenhuisvesting (kamers, studio's en appartementen).
- **e-nieuwsbrief** voor studenten van de Hogeschool Gent: Sovoreg levert eigen bijdragen voor de nieuwsbrief die maandelijks verstuurd wordt, uitgezonderd tijdens vakantieperiodes.
- **e-nieuwsbrief** voor personeel en externen van de Hogeschool Gent: Sovoreg levert eigen bijdragen voor de nieuwsbrief die maandelijks verstuurd wordt, uitgezonderd tijdens vakantieperiodes.
- **e-mailgroepen**: activiteiten die door studentenvoorzieningen worden ingericht, kunnen via e-mail gecommuniceerd worden aan personeel en studenten.
- **sms-berichten**: activiteiten die door studentenvoorzieningen worden ingericht, kunnen via sms gecommuniceerd worden aan studenten.
- **Plasmaschermen**: de schermen in de studentenresto's, cafetaria's en ontmoetingsruimtes worden centraal aangestuurd vanuit Sovoreg; aandacht wordt besteed aan de projectie van bewegend beeld, informatie voor studenten wordt regelmatig geüpdatet en *breaking news* kan worden aangeleverd; dagmenu's kunnen decentraal per locatie gepresenteerd worden.
- **TV-plasmaschermen**: de schermen worden voorzien in de ontmoetingsruimtes van de studentenresidenties en kunnen door de student zelf bediend worden; informatieve banners, centraal gestuurd, kunnen op het scherm geprojecteerd worden.
- **Facebook**: Sovoreg beheert een eigen facebookpagina waar regelmatig nieuws over de activiteiten wordt geplaatst.

Activiteiten met vertegenwoordiging van Sovoreg

- **Sid-in**: Sovoreg is vertegenwoordigd op de stand van de Hogeschool Gent op de studie-informatiedagen die in elke Vlaamse provincie georganiseerd worden door de Vlaamse overheid in samenwerking met de Centra voor Leerlingenbegeleiding.
- **Onthaalweek**: midden september neemt Sovoreg deel aan de onthaalactiviteiten voor de eerstejaarsstudenten die op alle departementen worden ingericht; de werking van de studentenvoorzieningen wordt hierbij door een medewerker toegelicht; aansluitend worden er gratis onthaalpakketten aangeboden.
- **Infodagen Hogeschool Gent**: tijdens de infodagen die in alle departementen plaatsvinden, zijn medewerkers van Sovoreg stand-by voor adviesverlening omtrent de diensten van de studentenvoorziening.

- **Opendeurdagen Hogeschool Gent:** ook op de opendeurdagen zijn de kantoren van Sovoreg geopend; studentenresidenties, resto's en cafetaria's zijn open.
- **Ouderavonden Hogeschool Gent:** op vraag van departementen vaardigt Sovoreg een spreker af naar de ouderavond.
- **Openingsfuif:** Sovoreg steunt de openingsfuif bij de aanvang van het academiejaar ter verwelcoming van de Hogeschoolstudenten.
- **Kick-Off:** Sovoreg steunt de onthaalactiviteit bij de aanvang van het academiejaar ter verwelcoming van alle Gentse universiteits- en hogeschoolstudenten en vaardigt een vertegenwoordiger af naar de infostand.
- **Interdepartementale werkgroep communicatie Hogeschool Gent:** communicatievertegenwoordiger van Sovoreg op de maandelijkse vergaderingen.
- **Studentenoverleg Stad Gent:** vertegenwoordiger van Sovoreg op de maandelijkse vergaderingen.
- **Radio Urgent:** samenwerking sinds 2004 met het autonoom functionerende radiostation voor en door studenten.

Visuele communicatie

- **Ad valvas:** op elke campus beheert Sovoreg de ad valvas berichten.
- **Vitrinekasten:** concrete informatie ten behoeve van de residentiestudenten wordt geafficheerd.
- **Ingelijste huisaffiches:** op alle campussen van de Hogeschool Gent dragen affiches bij tot een maximale bekendmaking van de studentenvoorzieningen.
- **Displays:** worden het hele jaar door ter beschikking gesteld aan de departementen en met name voor opendeurdagen en infodagen.
- **Gadgets:** zijn in voorraad voor studentenverenigingen, departementen, e.a.
- **Aeoluskasten:** op elke campus kunnen de studenten kosteloos beschikken over een ruim aanbod van publicaties die worden uitgegeven.

Eigen publicaties

- **Huisfolder Sovoreg:** biedt een beknopt overzicht van het aanbod van studentenvoorzieningen en vermeldt de nodige contactgegevens van de verschillende diensten met verwijzing naar de website.
- **Introductiebrochure:** voor de nieuwe personeelsmedewerkers in dienst van Sovoreg.
- **Informatiefolder Huisvesting:** biedt actuele informatie omtrent verhuring van studentenkamers in eigen beheer.
- **Jaarverslag/beleidsplan:** het jaarverslag belicht de algemene werking en de nieuwe realisaties van het voorbije jaar; het beleidsplan blikst vooruit op de toekomst.

Vertegenwoordiging in gezamenlijke publicaties

- **Study abroad? Destination Ghent!, a practical guide for international students in the city of Ghent:** bijdrage van Sovoreg.
- **Brochure Centen voor Studenten:** een gezamenlijk initiatief van de diverse universiteiten en hogescholen, en bevat informatie omtrent studiefinanciering door de Vlaamse Gemeenschap zowel als door de sovo's; een eigen cover wordt door Sovoreg aangeleverd.
- **Brochure Kot@Gent:** is gegroeid uit het samenwerkingsverband tussen de Stad Gent, de Universiteit Gent en de studentenvoorzieningen van de Gentse hogescholen; de brochure is een leidraad bij het zoeken naar een geschikte kamer op de private huisvestingsmarkt en biedt tevens actuele informatie omtrent de huurwetgeving.
- **Modelhuurovereenkomst:** een gezamenlijk initiatief van de diverse universiteiten en hogescholen ten behoeve van de verhuurder en de huurder.

- **Bijlage Guido-gids edities Gent en Aalst:** alle eerstejaarsstudenten vinden in hun onthaalpakket een exemplaar van de Guido-gids; de cover en de bijlage vooraan in de gids worden door Sovoreg aangeleverd.
- **Flyer cultuurcheque:** de flyer dient ter ondersteuning van de cultuurcheque, een initiatief dat gegroeid is uit het samenwerkingsverband tussen de Stad Gent, de Universiteit Gent en de studentenvoorzieningen van de Gentse hogescholen teneinde de cultuurparticipatie te bevorderen door de financiële drempel voor de studenten te verlagen.
- **Cultuurmagazine:** wordt verspreid ter promotie van de cultuurcheque en bevat interviews, tips en reportages.
- **Brochure BSH:** Sovoreg wordt vertegenwoordigd binnen het beleid van BSH (Begeleiding van Studenten met een functiebeperking) en streeft naar een maximale bekendmaking van de organisatie.
- **Mobiliteitsfolder:** wordt door Sovoreg en de andere partners verspreid ter promotie van de werking van de vzw studentENmobiliteit met het oog op een maximale bekendmaking van het fietsverhuur voor studenten alsook van het bestaande netwerk van herstelplaatsen waaronder de eigen herstelplaats op de campus Schoonmeersen.
- **Brochure Studenten en preventie:** een uitgave van de dienst lokale preventie en veiligheid van de Stad Gent met vermelding van Sovoreg.
- **Stadsmagazine voor studenten:** een jaarlijkse uitgave van de Stad Gent voor toekomstige hogeschool- en universiteitsstudenten met informatieve bijdrage door Sovoreg.

Vertegenwoordiging in Hogeschool Gent publicaties

- **Studentenagenda Blix:** een initiatief van de dienst communicatie van de Hogeschool Gent die een bijdrage bevat omtrent de werking van de studentenvoorzieningen.
- **Studiewijzer:** informatiebrochure per departement met bijdrage van Sovoreg.
- **Zomeragenda:** wordt verspreid onder de laatstejaarsstudenten van de secundaire scholen in Oost- en West-Vlaanderen met bijdrage door Sovoreg.
- **Information brochure University College Ghent:** informatieve bijdrage door Sovoreg.
- **Exploot:** deze uitgave biedt een beknopt overzicht van de verscheidene departementen en opleidingen met bijdrage door Sovoreg.
- **Feiten en trends:** jaarverslag van de Hogeschool Gent inclusief bijdrage over studentenvoorzieningen.
- **Kix!:** de sportkrant presenteert het ruime sportaanbod van de sportdienst van de Hogeschool Gent en vermeldt de sportcheque waarop de studenten een beroep kunnen doen via Sovoreg.
- **Studentenmagazine Box:** Sovoreg bekostigt het drukwerk van dit magazine, voorziet een financiële tegemoetkoming voor de verdere uitbouw van de website www.hogent.be/box en levert bijdragen over studentenvoorzieningen.
- **Departementale krantjes:** Sovoreg levert korte bijdragen voor de krantjes die op sommige departementen worden verspreid.